SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 14. | Svarets redaktion: Landssekretariatet, Stockholm. Telefoner: Riks 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87. | Stockholm, måndagen den 23 augusti 1909. Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson. | Svarets expedition: Folkets Hus, Stockholm. Telefoner: Riks 44 57. Allm. 68 68. | Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekretariatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografförbundet, varje dag och redigeras å Landssekretariatets expedition, Stockholm.

Skördar som bärgats.

Augusti månad 1909 har blivit den svenska demokratins rika skördemånad. Den skörd, som bärgats, är i själva verket så rik, att den icke för närvarande låter sig överskådas, och huru den slutliga uppgörelsen än kommer att i detalj utfalla, har den svenska arbetareklassen icke blott räddat stora nationella värden, utan den har även anvisat vägen för det internationella proletariatet. Denna stolta strid, som med förhoppningar om en i allo lycklig utgång följes icke blott av arbetareklassen i alla länder utan även av demokratismens alla sanna vänner, har åter fäst Europas uppmärksamhet på vårt land och efter århundraden av yttre nationell dådlöshet hava vi åter visat världen skådespelet av en stolt frihetskamp mot förtrycket.

Vad oss själva angår, har dessa tjugu dagars strid trubbat vapnet i det privatkapitalistiska systemets hand — uti flera avseenden. Sålunda har det bland annat fastslagits, att rusdryckstrafikens totala avskaffande icke är en utopi eller ett mål, som ligger utanför dagens strävanden, utan väl låter sig realiseras inom en överskådlig framtid. Vilken oerhörd betydelse detta äger ligger i öppen dag, och nykterhetsvännernas vinster i den stora striden torde för visso icke kunna räknas såsom de minst betydande.

Med största visshet torde det också kunna påstås, att lockouthotet hädanefter kommer att förvissa till de numera otidsenliga och obrukbara vapnens arsenal. Den svenska arbetareklassens svar på det fega överfallet — ty det är fegt att kasta sig över den, som man tror sig veta vara svagare — har varit så eftertryckligt, att det helt visst icke under långliga tider kan komma att upprepas. Det kan nämligen icke längre fördöljas, att privatkapitalismens förluster i denna strid äro så oerhörda, att endast den svenska karaktärens sämre lynnesdrag stå hindrande i vägen för en uppgörelse från det hållet. Endast den bornerade borgerliga uppfattningen kan finna någon romantisk skönhet uti det stridssätt, som vädjar till utsvältningens vapen, och den goda smaken tillerkänner helt visst icke några beundransvärda fältherreegenskaper åt den man, som säges stå främst i arbetsgivarnas front. Längre äro vi helt visst komna i humanitet och förfining, än att vi icke till varje pris skänka vår beundran åt den blotta tillvaron av en envis vilja. Och på samma grund står utsvältningskriget icke i utvecklingens, icke i humanitetens, utan i det rena barbariets tjänst.

Storstrejkens och jättelockoutens bart huggande svärd har klyvt samhället i från varandra så skarpt skilda delar, att det helt visst skall bliva svårt att framdeles finna anknytningspunkter. För så vitt den liberala pressen utgör uttryck för liberalismens uppfattning av det ekonomiska kriget, så är även det liberala partiet brännmärkt i denna strid. Det var ju kanske att vänta, att denna bleksiktiga liberalism, vars frisinne och blodfullhet runnit bort uti den teoretiska betänksamheten och ständigt hotats med kvävningsdöden i de ekonomiska lyckomöjligheternas mjuka omfamning, skulle svika i det allvarligaste ögonblicket, men att det skulle ske på detta osmakliga sätt, det hade man måhända icke väntat. Ty den frisinnade borgerliga pressens korruption är det mest upprörande momentet i utsvältningskriget och enligt mitt förmenande för den för närvarande endast lögnens legalisering såsom sköldemärke.

Det är omsorgen om arbetarnas "sanna väl", som ligger till grund för den liberala pressens uppfattning, heter det. Man vill förskona arbetareklassen från svält och umbäranden, man vill, att den skall tigga sig till livets oumbärligaste nödtorvt, ty livet kan inte bjuda mera åt så många. Känna måhända icke de svenska arbetarna till denna bourgeoisins omsorg om deras lyckomöjligheter, och är det icke meningen, att arbetarna böra skona sig, endast då de själva vilja vinna stridens frukter? Denna humana borgerliga press skulle utan betänkande slunga proletariatets söner ut på det internationella slagfältet, därest privatkapitalistiska intressen av viss omfattning stode på spel. Och det bör ihågkommas.

Utan tvivel utgör den liberala pressens självavslöjande ett moment i striden, vars verkningar i fråga om situationens klargörande icke låta sig överskattas. Den svenska arbetareklassens förtroende för borgerligt frisinne är härmed kastat överända, och finns det någon sanning uti uttrycket, att den är starkast, som är mest ensam, så är den svenska arbetareklassen i detta ögonblick oerhört stark.

I tjugu dagar har striden stått och uti den borgerliga pressen har vävts lögner efter lögner, bård efter bård uti den fana, under vilkens gråa och slappt hängande duk den kapitalistiska pressen går till anfall. Och regeringen, som synes vänta på ett för arbetsgivarna lämpligt tillfälle att gripa in, suspenderar lagar från sin undanskymda plats ovan molnen. Men organisationens flod växer, stridslinjen är obruten, och den svenska arbetareklassens förnäma lugn och kallblodighet skall bärga sin skörd. Den bär utvecklingens frö inom sig och den måste med naturnödvändighet segra.

Tvenne ansikten vänder vårt folk i dessa dagar mot det bidande Europa. Ett frimodigt, viljestarkt ansikte, som blickar mot ljuset, och ett annat, som grimaserar bakom lögnens mask. Det är strid, men för varje dag, som går, förnimma vi ett allt starkare böljeslag från den anstormande demokratismen. Och utvecklingen förstår helt säkert att bärga sin skörd.

Vilhelm Hellberg.

Till samtliga fackföreningsstyrelser i Stockholm

ställer Stockholms Storstrejkskommitté härmed en bestämd och allvarlig uppmaning att med anledning av Landsorganisationens tillkännagivande i "Svarets" söndagsnummer om utbetalning av understöd och räkning av de strejkande, såväl organiserade som oorganiserade, omedelbart och senast i dag måndag kl. 5 inlämna vederbörliga uppgifter.

De föreningar, som ej fullgöra denna skyldighet inom utsatt tid, riskera att ej komma i åtanke vid understödets utdelande.

Stockholms storstrejkskommitté.

En hälsning från Berlins socialdemokrati.

Följande telegram anlände i går afton:

I jublande hänförelse för det internationella proletariatets hjältemodiga och offervilliga förkämpar sända 700 delegerade för Stor-Berlins socialdemokrati de svenska stridande klassbröderna sin broderliga hälsning.

Franska partistyrelsen

har skrivit främst på de av partiet utsända listorna för de spanska och svenska stridskamraterna ett belopp av 1,000 francs.

Lafargue, vår bekante partivän, Marx' måg, har skänkt 100 francs, och "l'Humanités" hela redaktion har likaledes tecknat sina bidrag på den första listan.

Alla dessa bevis på internationell solidaritet ha ett värde långt över stunden. De både varsla om och förbereda den nya tid, som kommer, då arbetareklassen hunnit längre fram och samlar världens skilda folk i ett stort brödraförbund.

Det står nu fast,

skrives i den finska tidskriften "Framtid", att den svenska arbetaremassans uppmarsch till storstrejk varit lysande. Detta är helt enkelt den första storstrejken av verkligt modern typ. Med så enig och snabb anslutning, med sådant lugn och sådan kyla mitt i brinnande strid, så effektivt och så uthålligt har någon nationell arbetsnedläggelse hittills icke försiggått. Alla telegram om "återgång" till trots har det faktum icke kunnat jävas, att 300,000 av Sverges bästa arbetare alltjämt, sedan två veckor, stå i hotfull strejk.

De svenska bourgeoisibladen ha för brått med att förklara storstrejken för ett fiasko. Uppgörelsen är icke gjord ännu och striden har hittills gått utmärkt. Det är icke allt, om ett antal spårvagnar och droskor satts i gång, om ett antal tidningsnummer utkomma, när landets stora fabriker alltjämt stå stilla. Detta oaktat arbetsgivarna i förbund med samhället driva en systematisk hetsjakt för arbetets återupptagande. Det är metod i dessa alltför ofta osanna eller överdrivna meddelanden om att där och där återgått så och så många till arbetet — en metod, som åsyftar att komma arbetarnas stämning och solidaritet att brista.

Det är eget att se, hur "samhället" skyndat sig att ta parti mot arbetarna. Sverges regering har visserligen hållit sig något så när neutral — om man frånser de utmanande truppsammandragningarna — men i stället har hela bourgeoisipressen farit ut mot arbetarna. Liberalerna skrika högt, att strejken går mot samhället — men hur stor hänsyn vill man att arbetarna skola ha för detta samhälle, som sällan ömmar för deras bekymmer. Nyss berövades 80,000 man sitt arbete, men det rörde icke "samhället" det bittersta. Man må därför icke förtänka arbetarna, om de till sitt försvar låta samhället stanna en gång för att se, om det icke skall kunna skaffas rättvisa i deras kamp att höja tusendes liv ur dyn. Frågan står, om arbetarnas löner eller arbetsgivarnas profiter skola sänkas. Det är skada, att samhället icke funnit, åt vilkendera sidan rättvisan ligger.

Strejkbrytare från Tyskland.

I eftermiddag ankomma med ångaren Svithiod från Lübeck 117 tyska strejkbrytare, värvade för Svenska redareföreningens räkning. Redarna ämna alltså fortsätta den skamliga trafiken från i fjol: att dra in i landet det värsta slödder från utlandets storstäder för att kuva de svenska arbetarna.

De försåtliga lögnerna.

I "Norrköpings Tidningar", som förut varit ett blad med anseende, förekomma nu allt som oftast uppgifter, som mera präglats av blint arbetarehat än strävan efter sanning. I lördags påstår tidningen att "hr Lindqvist så flitigt strejkat från avtalskommitténs sammanträden, att den knappt har hopp om att kunna fullborda sitt arbete till årets slut".

Det tillhör nu inte hr Lindqvist att svara på denna infami, även om han lätt skulle kunna bevisa att han endast ett par gånger på flera år varit borta från sammanträdena, utan det tillhör kommitténs ordförande, justitierådet Thomasson, att ge "Norrk. Tidn." besked härom. Vi antaga också att hr justitierådet finner anledning att så göra.

Nya Åkarpsmål.

Vid sulfitfabriken i Oskarsström ha i lördags häktats 4 arbetare, vilka åtalats för brott mot Åkarpslagen. De skulle ha hotat "arbetevilliga" vid fabriken.

Länsmansnäsan skall ligga i blöt.

KIRUNA söndag. Landshövdingen i Luleå har givit länsmannen på platsen befallning om att han med två biträden skall närvara å alla möten med de strejkandes föreningar. Lugnet är orubbligt. Stämningen entusiastisk.

Strejkbrytarevärvningen för spårvägarna.

Från Värnamo meddelas oss, att personer där fått privata brev med erbjudande av plats vid Nya spårvägsbolaget i Stockholm. Strejkbrytarevärvningen fortgår tydligen med stor iver — men herrarna vid spårvägsbolaget lika väl som de eventuella strejkbrytarna skulle göra klokt att erinra sig, att den stora allmänheten i Stockholm också har ett ord att säga om strejkbrytteriet.

Åkarperi i Västervik.

VÄSTERVIK söndag. Stämningen den den bästa, stridslinjen obruten. En imponerande demonstration med 1,000 deltagare hölls i lördags med föredrag av hr J. Persson. I torsdags morse sökte disp. Gust. Ideström få magasinsarbetet i gång med från landet importerad arbetskraft. Tre stackare hade infunnit sig. Med anledning därav företogo arbetarna en demonstration, varefter polisen anhöll tre personer för att de talat med strejkbrytarna. Polisen söker laga en Åkarpssoppa. Harmen däröver är stor bland arbetarna.

Arbetarnas uppträdande har hela tiden varit berömvärt, under det att polisen visat sig nervös och sin uppgift föga vuxen. Hamnområdet är fridlyst. På grund av polisens uppträdande ha arbetarna indragit sina ordningsmän.

Järnvägsmännens solidaritet.

Första bidraget på 50,000 kr. lämnat.

Sv. järnvägsmannaförbundet avtalade i lördags första redovisningen för den inkomna dagsinkomstteckningen inom förbundet. Det var icke mindre än 50,000 kr., och då bidragsinsamlingen fortgår kan man alltså vänta en god fortsättning.

Vi veta, att vi tala å hela den kämpande arbetareklassens vägnar, då vi till kamraterna inom Järnvägsmannaförbundet uttrycka de stridandes varma tack för denna klingande solidaritet, vilken även är ett uttryck för järnvägsmännens insikt om, att den pågående striden gäller hela det arbetande folket och att icke minst järnvägsmännens ställning är beroende av att segern blir arbetareklassens.

19,000,000 timmer

brukar årligen gå ned för Dalälven, men av dessa ligger mera än hälften oflottat på grund av striden, upplyser "St. D." samt utbrister: "Arbetareledningens taktik är här alldeles vansinnig".

Stopp lite! Vems taktik är det som är vansinnig? Jo, Svenska arbetsgivareföreningens, lockoutherrarnas, som drivit fram denna ruinerande strid.

Blott med en liten omskrivning skola vi som slutomdöme anföra "St. D:s" dom häröver: Politiken

är farlig och arbetarnas samt samhällets förbannelser böra gå åt rätt håll — till de stora loktoutherrarna inom kapitalistlägret, som vilja vara ensamt bestämmande i vårt samhälle, utan att ha den minsta varken ansvars- eller rättfärdighetskänsla.

De 19 miljonerna timmer äro förövrigt en nog så god illustration till kapitalistpressens tal om jättestridens fiasko för arbetarna.

Jättelockouten och den därav framtvingade nödvärnsstriden har i sanning allvarliga konsekvenser för arbetsgivarna själva.

Med en känsla av vämjelse

läser man Sv. arbetareförbundets styrelses senaste långa förklaring över dess förräderi mot arbetareklassen och kryperi för arbetarefienderna. Det heter bland annat:

Då vi emellertid i en del av pressen beteckna sikom ''medkäpare'', ''allierade'' m. m., och vi därigenom inför allmänheten framstäla, sikom om vi stode ''solidariska'' med avtaxbrottet av typograferna samt agitationen för järnvägsmännens deltagande i strejken, ''frikorterna'' utfärdande, skördestrejken m. m., så ha vi härigenom velat inför medlemmarna och allmänheten lämna en utförlig redegörelse för vår ställning före och under striden. Att lemna redegörelse icke kunnat lämnas, förrän vi oeskutat att icke längre deltaga i striden, är självklart, liksom att vi icke heller förut till allmänheten kunnat uttrycka vårt ogillande av den riktning striden under senare delen tagit, då ju konsekvensen fordrade, att vi som fackstående organisation först avslutade striden för vår del.

Vidare talas i den nämnda bankruttförklaringen om enigheten inom förbundet, som ''bådar gott för kommande verksamhet'' — strejkbrytareverksamhet åsyftar dess ledning. Vi tro inte på denna enighet, ty därtill är det nu ådagalagda svekfulla uppträdandet mot arbetareklassen för ohöljt och gement.

* * *

Hur enigheten ställer sig i realiteten framgår av följande:

Hr Ceder finner sitt cirkulär ''förhastat''.

ESKILSTUNA söndag. Svenska arbetareförbundets avdelning i Eskilstuna, som omfattar omkring 150 personer, hade i går afton sammanträde för överläggning med anledning av förbundets senaste cirkulär om arbetets återupptagande.

Hr Axel Ceder var själv närvarande.

Efter en ganska livlig diskussion beslöt mötet att tills vidare i c k é återgå i arbete. Hr Ceder medgav under överläggningen, att cirkuläret i fråga var en smula förhastat tillkommet. Själv hade han varit allt för uttröttad av den senaste tidens myckna arbete för att kunna reagera mot de påtryckningar, som gjorts från vissa avdelningar.

KATRINEHOLM. Här upptaga ej Sv. arbetareförbundets medlemmar arbetet.

SÖDERTÄLJE söndag. Svenska arbetareförbundets härvarande avdelning hade i fredags afton möte för behandling av frågan om arbetets återupptagande. Sammanträdet var av mycket stormig karaktär och slöts med ett beslut att arbetet i c k e skall återupptagas på måndag. Nytt möte hålles om tisdag.

MOTALA VERKSTAD söndag. Sv. arbetareförbundets avdelningar här, som har 67 medlemmar, har enhälligt beslutat att e j upptaga arbetet i enlighet med styrelsens order.

HUDIKSVALL söndag. Svenska arbetareförbundets medlemmar samt oorganiserade arbetare, anställda vid Hudikavalls trävarubolag, ha på möte i dag inför disponenten förklarat, att de icke ämnade återupptaga arbetet.

Bort från borgarpressen!

En arbetare, bosatt på Helsingslands landsbygd, skriver till oss följande, som nog är karakteristiskt för stämningen inom vida kretsar i dessa dagar:

Jag ber att genom ''Svaret'' få framställa en vädjan till alla Sverges arbetare, att de böra taga avstånd från ''Stockholms-Tidningen''. Jag har varit prenumerant på densamma i 9 år, men nu vill jag ej taga befattning med den mer. Nu under storstrejken har man fått se, vars andas bara den är.

Borgerligt opinionsmöte för medling.

Till ''Svaret'' skrives:

De borgerliga partierna i Södertälje voro 21 dennes inbjudna till möte å ''Lägret'' för att dryfta frågan ''hur få ett snart slut på den pågående striden''. Inbjudare till detta möte voro stadens riksdagsman borgmästare Jakob Petterson, pastor Carl Stenbeck, bankdirektör P. J. Nilson och fabrikör G. Sköldin.

Vid mötet hade infunnit sig cirka 3,000 personer, och efter ett anförande av hr Sköldin, däri kraftigt markerades att mötet i vår tillkommet i syfte att tredje part skulle få tillfälle säga sin mening om den pågående striden, antogs enhälligt följande resolution:

''Svenska män och kvinnor av skilda politiska partier, talrikt samlade till möte i Södertälje, riktar till k. m:ts regering en vördsam hemställan om medling i den förödande sociala striden i vårt land, förvissade att bägge parterna i striden skola genom ömsesidigt tillmötesgående underlätta medlingsarbetet.''

Före mötet sjöngs ''Du gamla du fria'' och vid avslutningen ''Vårt land''.

Resolutionen tillställdes telegrafiskt statsministern.

Strejkbrytarvärvare

till spårvägen finnas på flera håll. Bl. a. har disponenten för bryggeriet i Tumba gjort försök därmed, vilket bl. a. lett till beslut om bojkott av bryggeriet från arbetarna i Tumba. Det är ett svar som känns.

''Vesterbottens-Kuriren'',

som ibland haft ansatser till att vilja öva rättvisa mot arbetarna, gör i sitt torsdagsnummer ett anfall mot ''Svaret'' i följande ordalag:

''Men arbetarna som läsa ''Svaret'' och bojkotta ''borgarpressen'' tro att allt vad som står i deras tidning är sant, ty ett beriktigande av en felaktig uppgift förekommer aldrig''.

Detta vet tidningen är osanning, ty ''Svaret'' har alls inte varit rädd för att taga tillbaka en uppgift som befunnits oriktig. Men ändå skriver den som om den ginge i den lögnaktiga ''Dagens'' sold.

''Borgargardet'' som mjölnare.

Viktoriakvarnen på Söder har satts i gång av ''skyddsänglar'', med vilkas hjälp man uppnått en produktion av 10 säckar pr dag, mot förutvarande 200.

De svarta själarna, som nu få en oskuldsfull vit anstrykning, få i riklig mån nedsköljа mjöldammet med det alkoholstarka Prippölet från Göteborg, som insmugglas i stora lådor.

Kvarnen Tre Kronor har kört i gång med sina basar och den mäld de åstadkomma kan man ''tycka synd om''. Vid Saltsjökvarnar skall man ''kosta vad det vill'', sätta i gång. Härför har man för avsikt att importera ett 20-tal kvarnbyggnadsmontörer från Braunschweig.

Tyskarna veta emellertid att det är storstrejk i Sverge, så att den trafiken kommer nog att inhiberas. Att någon kvarnarbetare återgår är fullkomligt uteslutet.

Hr Ljunglunds trovärdiga uppgifter.

Från Ludvika skrives: I anledning av ett meddelande härifrån till ''N. D. A. V. L.'' för torsdagen vilja vi upplysa om rätta förhållandet. Tidningen skriver att bruksägare G. Öhmans arbetare ej ville nedlägga arbetet med mindre än att Herman Lindqvist eller någon annan förbunde sig utbetala åt dem dagpenning. Något sådant har naturligtvis aldrig varit tal om. Öhmans arbetare, som med undantag av 2 st. äro oorganiserade, blevo mycket riktigt uppvaktade av en kommitté och en konferens hölls, där även hr Öhman var närvarande. Arbetarna blevo ej uppfordrade att nedlägga arbetet utan en förfrågan till dessa gjordes huruvida de ville ställa sig solidariska med övriga Sverges arbetare och deltaga i strejken. Eftersom hr Öhman ej tillhör någon arbetsgivareförening och dessutom har varit en god arbetsgivare blev överenskommet bland arbetarna att ej deltaga i storstrejken. Som villkor uppsatte dock hyttarbetarna att ingen amnitärbevakning finge tillsättas vid hyttan. Detta lovades dem av hr Öhman. Sedan nu arbetarna beslutat ej deltaga i strejken lovade hr Öhman åt de organiserade arbetarna att jämte lönen utbetala den av Landssekretariatet påbjudna uttaxeringen. Hr Öhman hembjöd, söndagen efter, samtliga arbetare till en test samt erlade å en av Ludvika strejkutskott utskriven lista en summa av 25 kr. Riktigheten av ovanstående kan nog hr Öhman själv intyga om han vill.

Beträffande skjutsstationen erhöllo två organiserade arbetare tillåtelse sköta hästarna i stallet. De skjutsar innehavaren är skyldig enligt lag tillhandahålla kunde naturligtvis utskottet ej förbjuda, alldenstund de utföras av innehavarens egen familj.

Vidare skriver tidningen att allt är lugnt och fridfullt; det är sant, men att en stor del äro ledsna på att gå sysslolösa det ha vi inte hört någon beklaga sig över. F. ö. ha de organiserade arbetarna de senaste dagarna haft arbete i Folkets Park med att gräva ett dike. Vidare ha arbetarna här beslutit hjälpa Brunsviks folkhögskola med att uppföra en vid skolan pabörjad elevbostad. Som betalning härför erhålles mat de dagar arbetet pågår.

Den ''kränkta'' droskkusken.

Fröken Anna Viktoria Johansson, som har diverse handel i huset nr 15 vid Norrbankagatan, stod i lördags tilltalad vid polisdomstolen för att hon skulle ha kallat ''droskkusken'' Gösta Pauli för strejkbrytare, bett honom ''gå hem till mamma'' m. m. Fröken Johansson erkände och fick böta 25 kr. och hr ''droskkusken'' ära var räddad.

Hälsning från landsmän i Norge.

STAVANGER söndag. Mottag hjärtliga hälsningar och lyckönskningar till en storartad seger.

Svenska arbetare i Stavanger.

Typografstrejken

pågår oförändrad trots alla de skrämskott boktryckarna avlossat. Då det icke lyckats förmå typograferna att återgå i arbetet med lock, d. v. s. genom att lova dem absolution för deras synder, blott de gå tillbaka, hotar man nu med avsadedanden och stämningar i masse. Det är nu icke endast förbundet som sådant, som skall avkräves skadestånd, utan, enligt vad det förljudits, har stämning uttagits även på en del enskilda medlemmar. Vidare utbasunerar man att boktryckarna ånyo skaffat sig ett 2-miljonerskreditiv. Så att nu nå det bliva något av!

Vi ha förut framhållit att de luckor, som redan vid stridens början uppstodo i leden, icke äro av den beskaffenheten, att de i ringaste mån inverka på förbundets ställning i sin helhet. Det finns ingen rimlig anledning att antaga, det så gott som hela landets typografskår kan tänkas överflödig. Men om så är förhållandet, då finnes ju heller icke någon anledning att ängslas över utgången av striden, endast sammanhållningen i fortsättningen blir densamma som hittills.

Mänskligt att döma kan väl storstrejken icke komma att vara så synnerligen länge ännu. I varje fall må typografskåren kunna hålla ut i den striden lika länge som Sveriges övriga arbetare. Och skulle boktryckarna tillåtaventyrs vilja fortsätta kampen, ha vi, genom våra redan säkerställda förbindelser, ekonomiska resurser att fullfölja densamma ända tills boktryckarna förbrukat minst ett par 2-miljonerkreditiv.

Vi vilja dock icke tro dem om någonting så meningslöst, då de — likaväl som förbundets medlemmar — allt för väl veta, att vi icke gått i storstrejken för stridens egen skull, utan för att bidraga till att denna må bli så snabbt som möjligt avvecklad. Så snart storstrejken blir avblåst äro typograferna redo att var och en ställa sig på sin post — såvida icke boktryckarna bringa det till en fortsatt kamp genom att framhärda i det redan framkastade hotet om repressalier. Då blir det icke vi, som söka att kväva det fria ordet, utan då blir det våra arbetsgivare, som själva vilja så ha det. Detta kan möjligen vara skäl att påpeka redan nu, med hänsyn till alla de grovheter, som haglat över oss under de senaste dagarna. Ingen, som velat taga reda på vad saken gäller, kan vara omedveten om att typografernas insats i kampen varit föreskrivad av de egennyttigaste avsikter. Om nu boktryckarna av hämndbegär driva det längre än vad som är nödvändigt, ha de redan dömt sig själva genom de angrepp de riktat mot oss.

Kamrater! Ingen må misströsta om segern! Må tillförsikten och sammanhållningen fortfara som hittills och om vi tvingas till fortsatt kamp, visen då att I även i fortsättningen stå som en man!

Förbundsstyrelsen.

Lögnpressen

fortsätter med sin trafik för att skrämma arbetarna tillbaka. Så låter ''A.-B.'' i lördage telegrafera till sig från Berlin bl. a. följande:

''Alla sensationsmeddelanden om storstrejken i Sverge ha nästan upphört i den tyska pressen. Den allmänna åsikten är, att strejken icke har den ringaste utsikt att lyckas. Till och med ''Berliner Tageblatt'' hävdar denna mening och säger, att strejken icke längre är någon generalstrejk. De icke socialistiska arbetareorganisationernas beslut att återupptaga arbetet avlägenar varje möjlighet till framgång och en hastig avveckling torde vara att vänta.''

''A.-B.'' citerar ''Berliner Tageblatt'' ungefär som en viss potentat citerar bibeln. Ty om ''A. B.'' citerat litet mer av ''Tageblatts'' yttrande, så skulle dess läsare ha funnit, att den tyska tidningen är fullständigt okunnig om ''de icke socialistiska arbetarorganisationernas'' (d. v. s. Sv. arbetareförbundet) betydelse här i Sverge. ''Berliner Tageblatt'' inbillar sig, att parollen från Sv. arbetareförbundets styrelse betyder, att det inträtt splittring mellan de o r g a n i s e r a d e och de i c k e o r g a n i s e r a d e arbetarna och att dessa senare ''redan ha vänt strejken ryggen''.

Nu kan man ju inte begära ärlighet av en tidning som ''A.-B.'' och egentligen vore det onödigt att påpeka dess okirliga citerande av ''Berliner Tageblatt''. Men det kan ju ej heller skada, i fall det händelsevis ännu skulle finnas någon naiv själ, som tror på ''A.-B.:s'' ärlighet och sanningskärlek.

En human arbetsgivare.

Brukseägaren P. Eriksson vid Hofors bruk i Gästrikland vid vars verk och egendomar lockout och storstrejk pågår, tillkännagav vid strejkens utbrott för sina underhavande, att de som vanligt skulle få hämta mjölk från ladugården, mjöl skulle de få så mycket de behövde till bröd, och de som hyra lägenheter av bruket, skulle så länge lockouten och strejken pågår få bebo dessa, allt utan betalning. Hr E. tillhör arbetsgivareföreningen, men var motståndare till den beslutade lockouten, skrives till ''U. N. T.''

När storstrejken är ''på upphällningen''

är det intressant att iakttaga hur upphällningens organ, t. ex. ''Dagens Nyheter:'', lyckas utföra sin mission som ett av typografstrejken ''oberört'' strejkbrytareorgan.

En kvinna hade en liten annons på fyra rader som hon ville ha infört i ''D. N.'' och vände sig därför till huvudkontoret. För det första blev hon högvligt bemött i det hon tillfrågades: Vet ni inte att det är strejk? Jo, det visste hon nog, men eftersom tidningen kommer ut ändå så trodde hon...

— Ja, ni får in annonsen, men det måste gå i tur och ordning. Det är många före.

— Hur snart kan den komma in då?

— Om tre veckor kanske, blev svaret, Men då tog hon tillbaka sin annons.

Som ett apropå

till förhållandet mellan Sv. Arbetareförbundet och arbetsgivareorganisationen, förtjänar följande episod från fjolårets förhandlingar mellan Sv. Transportarbetareförbundet och Sv. Arbetsgivareföreningen att offentliggöras:

Det gällde frågan om vem som skulle inbjudas till de utvidgade förhandlingarna.

Hr Falkenström yrkade på att även Sv. Arbetareförbundet skulle inbjudas till deltagande i förhandlingarna, men möttes av arbetareombuden med den invändningen att det icke funnes några medlemmar av detta förbund vid våra hamnar.

Härpå genmälte hr Falkenström: att h a n skulle garantera det sådana medlemmar snart skulle framskapas vid hamnarna.

Sv. Transportarbetareförbundets förtroendeman begärde då att få veta: ''huruvida det fanns egen tråd mellan Sv. Arbetsgivareföreningen och Sv. Arbetareförbundet''.

Hr von Sydow, olycklig över sin underhuggares klumpighet, förnekade energiskt all förbindelse, men de senaste dagarnas händelser giva likväl bekräftelse på att sådan verkligen existerar.

Lik som titta.

Lögnhistorien om fru Lindqvist i spårvagnen, vilken vi vederbörligen belyste härom dagen, visar sig vara en ordagrann

En ny sång till den röda fanan.

Vid svenska storstrejkens utbrott.

I den finska veckotidningen ''Framtid'' finna vi följande vackra dikt av den kände finske skalden Arvid Mörne:

Vem älskar lejonfanan ej? Vem tjusas ej av språnget
från buktad klinga, vass och blå? Vem räds för blodat stål,
den stund orkanen sopar bort ett kvaluppfyllt förgånget?
Vem älskar lejonfanan ej, vårt folks, vårt lifs symbol?

Vem älskar hembygdsfanan ej: den gyllne båten, buren
på solig, blågrön havsvågs kam och krängd av brisars kast?
Kulturens stolta skeldbild, du, med stäven ädelt skuren,
på färd, på färd sen tusen år med sydländsk skimmerlast!

Men först när d u försmådda duk, i blodröd prakt dig höjer,
vår levnads hav i sjöar häva emot vår längtans strand.
Miljarders väl har sätts i dag, där strejken fåror plöjer.
Du duk av morgongryningsfärg, blås ut i alla land!

Arvid Mörne.

översättning av en 10-årig notis från emutspressen i Berlin. Man har i den svenska lögnpressen blott ändrat namnet Liebknecht till Lindqvist.

Sådan är den svenska borgerliga pressen. Ljuga skall den och när den inte kan ljuga själv så lånar den lögnerna från utlandet.

Nu går som bäst en annan historia genom pressen. Den började i ''St. D.'' som omtalade att fru Lindqvist presiderade vid en middag som hr Lindqvist gav på ''Bispen'' 15 aug.

Detta ger ''St. D.'' offentlighet åt trots att fru Lindqvist e j varit i Stockholm på över en månad och hr Lindqvist icke varit verken på utställningen eller ''Bispen'' sedan storstrejkens utbrott.

Det skulle inte falla oss in att bemöta sådana där infama lögner om inte det visat sig att en del folk verkligen trodde på dem. Vad skall man också säga om detta ''Stockholms Dagblad'', som servrar den ena halfvanliga lögnen efter den andra utan att genera sig det bitterste. Har man verkligen kastat all publicistisk heder och anständighet över bord även i det organet?

På Söder

tycks polisen fara fram med den största brutalitet. Så berättas av fullt trovärdig person, och kan för övrigt styrkas med vittnen, huruom en fru uppe på Ringvägen blivit anhållen och avford till detektivstationen vid Myntgatan därför att hon stått på trottoaren och icke hastigt nog, vid polisens tillsägelse, gått sin väg — naturligt nog för resten, ty gatan är väl icke enbart till för pickelhuvor och borgargardister. Litet nervstillande medel kanske inte skulle skada.

Bärplockning

har mångenstädes varit en god hjälp för de strejkande arbetarna. Därför har den fria bärplockningsrätten naturligtvis blivit ännu mer hatad än förut av jordägarna. Från en plats, Kantorp, har berättats, att bärplockningen å Holbonäsmarken blivit avlyst. Något närmare om formen för avlysningen säges icke i meddelandet till oss, men så vitt vi förstå är ett förbud av j o r d ä g a r e n olagligt. Endast länsstyrelsen torde på grund av särskilda orsaker kunna f r i d l y s a visst område. Är det sålunda i c k e genom länsstyrelsens kungörelse avlysningen skett, uppmana vi bärplockarna att strunta i förbudet, ty i så fall är det alldeles verkningslöst. Däremot måste ju länsstyrelsen åtlydas, även om dess fridlysningar äro fullständigt oberättigade från allmänmänsklig synpunkt.

Skyddskåren skjuter skarpt

på tättorna i ''Aftonbladets'' trycken, där några kårmedlemmar hålla nattvakt. Så berättar åtminstone ett rykte. Vi tillåta oss gratulera till uppfinningen av ett nytt sätt att bli av med rättor, som nog kan ge sysselsättning åt skyddskårens medlemmar även sedan storstrejken är förbi.

Landshövdingarna ta Ljunglund i örat.

Härom dagen anförde vi landshövding Douglas' pepprade, ordknappa avbasing i anledning av ''N. D. A. V. L:s'' utgjutelser om hans gåva till behövande arbetare under storstrejken, vilken tidningen skamsen måste införa utan ett ords kommentarier. Samma dag fanns i spalten intill där hr Douglas' tillrättavisning stod att läsa ett hätskt utfall mot landshövding Holmqvist i Falun. Detta grundade sig på en historia, vars innehåll var att länsresidenset skulle repareras, vilket just skulle ske nu vid storstrejken. Men då byggmästaren kom med sitt par arbetsvilliga, hade landshövdingen gått ut och

sagt ifrån att något strejkbryteri finge ej utföras på länsresidenset samt uppmanat arbetarna att ingå i organisationen.

Man kunde ju tänka sig att ett dylikt korrekt beteende skulle hos en arbetsgivaredräng väcka en måttlös vrede och "N. D. A. V. L." skummade också av ilska. Vi antog genast att framställningen var ansenligt överdriven, ty icke ens en landshövding som är opartisk nog att tillstyrka anslag åt Brunnsvik kan tänkas uppträda med så käck självständighet i striden mellan kapital och arbete. Detta visade sig också riktigt. Men såtillvida var uppgiften riktig att landshövdingen i lugnets intresse avböjde att få reparationen utförd under storstrejken. Vi irföra hans synnerligen ampra insändare, som redan genom sin ton anger — alldeles som hr Douglas' — vad hr Ljunglund går för i dessa kretsar och tillägga blott att det måste kännas fördömt fatalt för vederbörande att på detta sätt enligt alla konstens regler från så pass samhällsbevarande och högt uppsatt håll få den ena tillstukningen efter den andra. Måhända kan det också tjäna som bevis för att borgarklassen icke genomgående är lika fräktlig som sina aländiga lakejer i pressen.

Hr H. skriver:

Herr redaktör!

I anledning av den i eder tidning av den 19 dennes förekommande insändaren ber jag få nämna: Reparationer å mitt residens lämnar jag allt fortfarande låta verkställa när det för mig är lämpligt utan att därom tillfråga varken insändaren eller eder tidningsredaktion.

Framställningen av mina yttranden är osann i väsentliga delar. Sant är däremot att jag på grund av arbetsnedläggelsen icke vill genom att blanda mina privata intressen i striden lämna den ställning över partikampen, som en person med mitt ansvar under allvarstider måste intaga.

För ordningen inom länet är jag lyckligtvis Sveriges konung och icke insändaren eller eder redaktion ansvarig. Jag tror att insändaren kan leva lugnt.

Övriga om personlig hätskhet vittnande utgjutelser lämnar jag åt sitt värde, i förhoppning att länets invånare om sin person och min verksamhet hava en annan uppfattning än insändaren.

Falun i augusti 1909.

S. Holmqvist.
Landshövding.

Till denna bistra åthutning har Ljunglund endast att svara — att han skall återkomma framdeles! Vi blott konstatera.

"Aftonbladet" värre än Åkarpslagen.

Under den feta rubriken "I hotets och våldets dagar", som ju illa motsvarar lugnet och friden i dessa dagar, ondgör sig "Aftonbladet" i en ledare för i lördags över Maskinist- och eldarefackföreningens beslut att rikta en "vädjan till alla rättänkande arbetare landet runt att såväl under storstrejken som efter stridens avslutning ihågkomma dessa strejkbrytare", som nu antagits som maskinister i de strejkandes ställe vid ångslupsbolaget, "och giva dem den lön de förtjäna", och "Aftonbladet" påstår att de i beslutet deltagande fackföreningsmedlemmarna härmed hemfallit under Åkarpslagen, där det heter, att den, som "utan laga rätt eller med missbruk av sin rätt" genom våld eller hot försöker tvinga någon till deltagande i arbetsnedläggelse eller hindra någon att återgå i arbete eller att övertaga erbjudet arbete.

Det torde emellertid vara för var och en begripligt, att en uppmaning att ihågkomma strejkbrytare och giva dem deras förtjänta lön icke innebär något som helst hot. Ännu mindre innebär denna uppmaning något hot att företaga något mot strejkbrytarna "utan laga rätt eller med missbruk av sin rätt". Icke allt hot om något obehagligt faller under Åkarpslagen utan blott hot om att företaga något som är i lag förbjudet. Om t. ex. en kvinna hotar att bryta sin trolovning med en strejkbrytare, om denne icke upphör med sitt strejkbryteri, så faller ett dylikt hot icke under Åkarpslagen. Fackföreningsmedlemmarnas löfte att "ihågkomma strejkbrytarna och giva dem den lön de förtjäna" innehåller tydligen intet hot om att företaga vare sig den ena eller andra i lag förbjudna åtgärden mot dem, och man skall vara bra sinneesyr för att som "Aftonbladet" kunna hänföra ett så oskyldigt beslut som fackföreningens under Åkarpslagen. Då arbetsgivarna ha rätt att lova strejkbrytarna lön, så ha väl dessas kamrater också rätt att lova ge dem den lön de förtjäna.

Jurist.

Rekvisitioner till "Svaret"

skola vara insända till expeditionen senast kl. 4 e. m. för att kunna expedieras påföljande morgon.

Borgbjerg till Sverges arbetare.

Ett tal i Malmö Folkets park.

Vid ett stort strejkmöte i Malmö härom dagen talade den framstående danske socialdemokraten F. J. Borgbjerg. Vi återge här efter danska "Soc.-D:s" referat det huvudsakliga av hans tal.

Tack för inbjudningen till storstrejkens land, medelpunkten för världens uppmärksamhet i dessa dagar. Miljoner ögon se hitåt, strålande av entusiasm och förväntan — det är arbetarnas från alla land. Tusende ögon skina av förbistran och fruktan — det är all världens kapitalisters. Ty ni kämpa icke blott för eder egen sak, men för vår sak och för alla arbetares sak i hela världen.

I Frankrike födas de stora tankarna. Här i norden förverkligas de. En fransk "generalstrejk" räknar ofta blott några hundraden — som komma i batalj med polis och militär. Ni tala nyktert icke ens om "generalstrejk", ni säga blott "storstrejk", men den omfattar 300,000 arbetare, och ingenstädes är ordningen störd.

Den visar sig redan som den store agitatorn. Då den stora lockouten började i Danmark i maj 1899, fanns det åtskilliga tusen konservativa eller liberala arbetare. Då den slutade i september 1899, voro de försvunna. Där funnos blott socialistiska arbetare. Så skall det också gå i Sverge. Från Gellivare till Ystad, från Göteborg till Stockholm väckas, eldas och samlas alla arbetare — utan att det behövs tumult eller spektakel.

Och storstrejken är den store avslöjaren. Se, hur de kapitalistiska fraserna om fosterland, religion och samhälle flyga avskalade för alla vindar. I Danmark sände våra patentpatrioter och fästningsbyggare privata brev till den tyska arvfienden om att svälta de danska arbetarna från stad till stad och med löfte om att alltid vara beredda till återtjänst. Det finns, som Liebknecht har sagt, i djupaste mening blott två nationer i världen: arbetarna i alla land och deras utsugare i alla land. — Och religionen! I Danmark hota högerbladen de danska arbetare, som hjälpa de svenska kamraterna och som alltså uppfylla religionens främsta bud, kärleken till nästan — med att till vintern, när arbetslösheten kommer, skola få känna kärleken. Då skall det icke längre lämnas hjälp till de arbetslösa.

De svenska kapitalisterna och deras danska pressorgan — ty hela den danska kapitalistpressen tjänar för närvarande de svenska kapitalisterna — säga, att storstrejken hotar samhället. Men vem hotade först? Var det icke kapitalisterna, som började med storlockouten, därför att arbetarna blott ville bevara de genom 20—30 år vunna livsvillkoren?

Storstrejken är nödvärnet mot de eviga lockouthoten och lockouterna. Det är en försvarsstrid, som här föres, som svar på de andras anfallskrig. Och djupast sett är just det kapitalistiska samhället orsaken till alla lockouter och strejker. Strejk- och lockoutorsaken är gnidningen mellan samhällslagren, klassdelningen, klassväldet, det bestående "samhällets" ordning och anarki. Vi "samhällsomstörtare" vilja just ett samhälle i ordets verkliga mening, vi äro det nya samhällets byggmästare. Kapitalisterna sucka förtvivlat efter "oordningar" för att få användning för den militaristiska treenigheten: infanteri, artilleri och kavalleri. De sucka som den reaktionäre franske statsmannen: Lagligheten dödar oss! Men socialdemokratin trives — enligt Friedrich Engels ord — just under laglighetens, får starka muskler, röda kinder och ser ut som det eviga livet.

Här prövas nu ett nytt vapen i klasskampen, och prövas på allvar. Alla lands arbetarrörelse skall draga lärdom av förloppet och resultatet. Vi äro målmedvetna socialdemokrater och drömma icke om, att storstrejken kan sluta med socialismens genomförande. Därtill kräves en organisk social utveckling, en växande demokratisering av stat och kommuner, arbetarnas fackliga, kooperativa och politiska organisation. Härigenom bildas cellerna till det nya samhällets organism. Arbetarna måste i detta frigörelsearbete använda sig av alla medel och icke ensidigt tro allena antingen på "direkt aktion" eller på kooperation eller på politik. Arbetarna ha icke råd att undvara något av de medel, som stå till deras disposition.

Men denna storstrejk kan och skall sluta med seger för arbetarna, så att kapitalisternas angrepp slås tillbaka, arbetarnas hittills vunna villkor bevaras trots de senaste tidernas kapitalistiska attentat och arbetarnas organisationer stärkas och vinna respekt. Därigenom främjas också arbetet för det nya samhället, för socialismens seger, då lockouter äro omöjliga, därför att arbetarna själva äga produktionsmedlen, då strejker av samma orsak äro överflödiga och då arbetslösheten blott kommes ihåg som en ond dröm. Då människorna icke förstå, att sådana tillstånd ha varit möjliga och sådana vapen som strejk och lockout oundvikliga.

Kapitalisterna spekulera i, att svälten skall kuva eder. Men förmågan att svälta ha kapitalisterna lärt arbetarna genom människoåldrar. Svälten blir nu ett vapen i arbetarnas hand — som de ryska frihetshjältarna och — kjältinnorna stundom gripa till att svälta sig själva som det sista vapnet mot sina bödlar.

Och så till slut: Håll ut och håll samman! Håll samman i kampen och håll samman vid freden. Det är alltid lättare att börja kriget än att sluta freden. Det skall alltid vara några, som icke äro helt nöjda med freden — som dock måste komma förr eller senare. Här måste organisationerna taga ståndpunkt, och medlemmarna måste marschera till arbetet som de marscherade ut ur arbetet, lika taktfast, lika slutet — och med tiotusenden av nyvunna organisationskamrater.

När jag ser ut över denna väldiga församling, när jag ser in i de enskilda ansiktena, då känner jag, hur de stora historiska tilldragelserna uppfostra och adla hela den klass, som kämpar sig fram och varje enskild. Icke en berusad man i Malmö, icke ett slagsmål. Lugn, ordning, fast värdighet. Det är som under de stora franska revolutionerna, då förbrytelserna upphörde och polis och domstolar blevo arbetslösa. Vi höra över denna församling, vi höra över Sverges kämpande arbetarklass historiens ande draga fram med susande vingslag. Alla hjärtan lyftas, alla ögon blicka uppåt och framåt. På varje själ sätter denna världshistoriska kamp sin förädlande prägel! Framåt och uppåt! Leve den internationella socialismen!

En borgerlig röst om vår kamp.

Icke alla borgerliga ledas vid bedömandet av kampen här av samma måttlösa hat till arbetarerörelsen som den borgerliga pressen i Sverge nästan utan undantag. I utlandet äro dock även de tidningar talrikare, som på sakerna med en lidelsefriare blick än de flagranta kapitalistlakejerna i svensk borgerlig press. Vi anföra i dag som prov härpå ett par utdrag ur brev till norska "Morgenbladet" från dess härvarande korrespondent. Han skriver bl. a.:

"Jag skrev för någon tid sedan, att arbetarnas nederlag skulle falla tillbaka på ledarna. Jag har börjat tvivla; jag får mitt tvivel styrkt av män, som stå arbetarerörelsen nära. Strejken har, trots allt, varit en starkare faktor, än man hade räknat med. Storstrejken är omöjlig, blev det sagt på förhand; arbetarna kunna icke klara den mera än tre, fyra dagar. Nu har strejken pågått i 14 dagar, och den är fortfarande ett övermäktigt faktum. Och man önskar fred på många håll, icke blott bland arbetarna. Vad den än kan bringa för förlust, har den dock bragt massan en moralisk och ideell vinning. Den har visat en hittills okänd solidaritet. Därför skola också ledarna stå säkert. Det är ju icke socialismen, som strejkar, det är arbetarna; och man är lyckligtvis fri från de stora uniforma fraser, som kännas igen hemifrån och allestädes ifrån".

Bortsett från en enstaka meningslöshet i ovan citerade utdrag om att "det icke är socialismen, som strejkar", röjer denna del av brevet, att korrespondenten, trots sin obekantskap med fackorganisationen, dess struktur och arbetsmetoder, delvis ser kampen i en ny och pålitligare belysning än förut.

Litet längre ner skriver korrespondenten:

"Kommer strejken att bringa arbetarna någon vinst, då är det sin mönstergilla hållning de ha att tacka därför. Ökad aktning har i varje fall den svenska arbetaren vunnit på alla håll, även hos dem, som skarpast kritisera strejkledningen. Men något av den beundran, massans disciplin måste framkalla, faller dock tillbaka på de ledande. Att de gingo till storstrejk kan man ogilla eller fördöma; men de ha lett sin här med en duglighet, som avtvingar respekt."

"Svarets" återförsäljare i landsorten

uppmanas att ej rekvirera större upplaga än vad som säkert kan gå åt. De behöva icke förnya beställningen för varje dag, utan sända vi det begärda tillsvidare.

Redovisning bör insändas omedelbart efter att storstrejken förklaras avslutad.

Beställningar eller ändringar, som inkomma senare än kl. 4 e. m., kunna icke expedieras till nästa dags nummer.

Organisationens flod sväller.

Forshaga: Ett 100-tal vid stridens början oorganiserade nu med i organisationen.

Kalmar: Nya medlemmar varje dag; hittills 183 ny-organiserade.

Sköfde: 22 nya medlemmar i avd. av järn- och metallarbetareförbundet 14 dennes.

Stridsfältet.

En protest och en solidaritetsförklaring.

NORRKÖPING lördag. Vävlagare i Norrköping samlade till allmänt möte för att överlägga om sin ställning till nuvarande situation beslöto att ställa sig solidariska med övriga utestängda arbetare och att ej träda i arbete förr än uppgörelse är träffad.

Mötet uttalade sin skarpaste protest mot de kolleger vid R. Wahrens bolag, Ströms bolag och Norrk. bomullsväveribolag, som funnit med sin heder förenligt att ingå den förbindelse, som i Sv. arbetsgivareföreningens listor för arbetsvilliga fordras, och särskilt emot dem, som vid "Järvens" fabrik utfört blockadbryteriarbete. Må även vi, uttalade mötet, visa, att vi fattat innebörden av denna strid och att vi äro beredda att tillsammans med övriga kamrater hålla ut tills segern hemburits.

Järnvägsmännens solidaritet.

ESKILSTUNA lördag. Härvarande avdelning n:o 6 av Sv. järnvägsmannaförbundet beslöt på möte i går, att å de från Landsorganisationen utsända listorna för frivilliga bidrag, teckna minst en halv dagsinkomst var. Därjämte anslogs 100 kr. till barnbespisningen. 100 kr. är av denna förening förut anslagna till samma ändamål. Vidare beslöt avdelningen att instämma i Östersunds resolution, angående rusdryckesförbud.

I övrigt är stämningen här den allra bästa. Ej en enda man har återgått i arbete. Tvärtom, har alla såväl fackföreningar som verkstadsklubbar, vilka under de senaste dagarna haft sammanträden uppe till behandling enhälligt uttalat sig för fortsatt kamp tills seger är vunnen.

Arbetsgivarna köpa de oorganiserade äldringarna!

STJÄRNSUND torsdag. Som ett prov på arbetsgivarnas sätt att gå till väga i striden må följande aktstycke tjäna, uppklistrat på anslagstavlan i Stjärnsund:

Klosters aktiebolag förbinder sig att till varje arbetare som fyllt 65 år och arbetat hos bolaget i 20 år, utöfvana ett gratial av 4 kas ved, 120 kg. råg och 120 kr. kontant pr år jämte husrum eller i stället för husrum 50 kr. pr år. Änka efter arbetare erhåller 4 kas ved pr år, husrum eller 50 kr. pr år i hyreersättning, 120 kg. råg för sig själv och 60 kg. råg för varje barn under 15 år. Så snart en arbetare fyllt 60 år och arbetat i 20 år hos bolaget behöver ej hyra betalas. Dessa bestämmelser gälla oorganiserade arbetsvilliga personer.

Som till "Svaret" meddelats började 32 personer arbeta 19 d:s i anledning av dessa löften.

Detta borde om något visa arbetarna, hur hopplös ställningen på arbetsgivarsidan nu börjar bli.

En hälsning från Adalen.

KRAMFORS söndag. 2,000 arbetare i Adalen, samlade till gemensamt storstrejkemöte vid Kramfors, överbringa en solidarisk hälsning till alla i arbetsnedläggelsen deltagande kamrater i landet och bifogar vår på fast övertygelse grundade försäkran, att orubbligt stå enigo och absolut likgiltiga för alla lockelser och hot till dess segerns morgon randas och parollen från vår styrelse utgår att överenskommelse träffas. Leve vår gemensamma fasta solidaritet!

Ställningen oförändrad,

rapporteras fortfarande av en stor mängd strejkutskott. Vi anteckna i detta sammanhang följande orter:

Fengerafors, Dalsland (Fengerpersonen bluffar även i dessa trakter, men vi äro övertygade, att vi skola vinna seger), Kjoftinge, Nyhammar (50 nya, fullständig enighet), Hagge, Fintorp (3 nya), Klacka Lerberg (14 nya), Strömberg (23 nya), Vansbro, Smedjebacken, Kantorp (ingen återgång, härpåkalkning på Halbenäs mark är förbjuden), Nyåkrepa (sågbammarsen med 8 man är igång), Limbusum (stort möte med W. Ryden som talare).

Med ett par ord

omnämna vi även i detta sammanhang rapporter, som under gårdagen ingått från skilda platser, där ingenting av större vikt inträffat:

Tranås: Här ha av 350 strejkande nära 195 återgått, därtill tvingade genom arbetsgivarnas lögner och hotelser. Alla de andra stå kvar fast beslutna att ej bli förrädare mot sina stridande bröder. Må i dessa dagar varje arbetare besinna, att det är blott i solidaritetens tecken vi kunna segra över våra motståndare. Därför hålles enigt samman! Atvidaberg: I fredags av ca 500 personer besökt möte i Folkets park, där rad. C. N. Carlsson talade. I antagen resolution förklara sig "deltagarna i arbetsnedläggelsen i Åtvidaberg oklandrligen stå kvar i de kämpandes led samt att under inga villkor återgå, förrän segern ligger hos de för rätten och sin existens kämpande arbetarna." Även en protest mot de i kapitalisternas sold stående tidningarna. Noglinge: Alla vid gott humör och fast beslutna hålla ut. Inga "arbetsvilliga" här. Karlstad: Demonstration i lördags med livligt deltagande; å demonstrationsplatsen, där hr A. Norsell talade, mänat 2,000 personer. Stockholmsresolutionen i nykterhetsfrågan antogs. Leverop för solidariteten och den lugna, tysta kampen. Genevad: Ställningen oförändrad; allt vid. Avbrå: Tron på seger stärkare än någonsin. En del t. f. bondpolis uppträder oförskämt och dumt. Finspong: Situationen oförändrad. Oskarsström: Inga fler arbetsvilliga. Oförsynt utmaning med stämningar från länsmannen. Mora: Möte i torsdags med föredrag inför de talrikt tillströmmande av hr E. Åström; i antagen resolution krav på fortsatt rusdryckesförbud men i handelse myndigheterna ej ville gå dessa önskningar till mötes vädjan till Sveriges arbetande folk och övriga rättänkande medborgare att bojkotta alla alkoholhaltiga dryckor.

Oxelösund: Ingen förändring. Motala: Försöken göra klädesfabrikens arbetare till strejkbrytare misslyckade. Sammanlagt 35 oorg. ha återgått vid Katrinefors smedja, å Turbinverkstaden vid strömmen samt å Vettervikens vagnsverkstad. Även en del målare ha svikit. Antalet strejkande är över 1,400. I torsdags fest i Folkets park med tal av fru

Ugland-Andersson inför talrik publik. Understöd åt behövande ha börjat utdelas. Gisslaved: Försök göras få "arbetsvilliga" murare till nybyggnaden vid Gummifabriken. Stämningen utmärkt bland de strejkande. Simrishamn: I torsdags stort möte med tal av red. Pihlman. Ny avd. under bildning bland garvare och kvarnarbetare. En brevbärare tjänstgör som extrapolis. Bojkott av den lögnaktiga borgarpressen. Olofström: Möte i lördags, talrikt besökt och med god stämning. Kristinehamn: Energiska och delvis lyckade försök att med lögnaktiga uppgifter värva strejkbrytare vid yxfabriken. Antalet "arbetsvilliga" dock otillräckligt för att ståndkomma färdigt arbete, vadan värvningen ej kan beteckna som annat än fiasko. Konga: Ansträngningar göras av arbetsgivaren få verksamheten i gång. De strejkande ha på möte enhälligt beslutat ej återgå, förrän striden är slut. Här kräves avlägsnande av par. 23. Alsterbro: Härv. avd. av Grov- och fabr.-arb.-förb. uttalar sin skarpaste protest mot borgarpressen, vars lögner dock endast verka till ytterligare uthållighet i striden. Avd. sänder sin varmaste stridshälsning till kamraterna landet runt! Billesholm: Inga nya arbetsvilliga. Stämningen den allra bästa. Kumla: Storstrejksmöte besökt av omkr. 300 personer i fredags med tal av hr A. Rytter, varvid uttalades önskningar om effektivt, ständigt rusdryckesförbud; först och främst dock förbud 4 veckor efter strejken. Orsa: Talrikt besökta möten var dag. Orsa arbetare uppmana samtliga Sveriges arbetare till obrottslig solidaritet i den pågående striden! 3 nya medl. i organisationen. Skutskär: Demonstration i fredags; i tåget 800, på mötesplatsen vid Ytter-Harnäs minst 1,000 personer. Tal av red. Ström. Stämningen entusiastisk. Tierp: Enighet och god ordning. Nävekvarn: 1 oorg. har svikit. De organiserade arbetarna dock vid gott mod och fast beslutna att hålla ut.

Kalmar: Familjefest med tal av hr Viberg från Stockholm ävensom stort nykterhetsmöte i torsdags. Krav på spritförbudets bibehållande efter strejken; detta dock ej som någon punkt i uppgörelsen. Hittills 183 nya medl. huvudsakligen till avd. av Grov- och fabr.-arb.-förb. Torsåker: Ingen återgång; stämningen utmärkt. Mariestad: Vid "Tidning för Skaraborgs län" 7 "arbetsvilliga" typografer. Ronneby: På strejkmöte i fredags besökt av 500 personer beslöts att enigt hålla ut i striden, att samlas kring de kooperativa idéerna samt anslutning till Östersundaresolutionen i frågan om rusdryckesförbud. Protest mot och bojkott av borgarpressen. Sedan stridens början har ingen återgått i arbete. Hellekis: Av 183 org. strejkande ingen återgång; av 38 oorganiserade ha endast 13 åldringar blivit "arbetsvilliga". Ansträngningar göras att få arbetarna att i dag måndag återgå, men de skola misslyckas! Sarte: På talrikt besökt möte beslut om bojkott av borgarpressen, som alltid står fientlig mot arbetarna. Korsnäs: I fredags demonstration till Backa tegelbruk, där förvaltaren gjort förtvivlade försök få arbetarna att svika. Vid möte demonstrationsdagen beslutade arbetarna att ej återgå. Deje: Ingen modlöshet men tro på seger! Krav på strykande av par. 23 vid uppgörelsen och införande av 8-timarsarbetsdag. Energisk väljan till alla kamrater landet runt: låt krögaren behålla sitt brännvin för sig själv och bryggaren sitt öl! Ingen arbetare bör dricka deras spritvaror! Kungsgård: Vid Ashammars bultfabrik ha 8 oorganiserade återgått. Vid Urfors och Kungsgården ställningen oförändrad. Arbetare! Visen våra motståndare, att vi kunna enigt hålla ut och att vi skola segra. Söderhamn: Vid Stugsund arbetet "återupptaget" av stuvare Söderkvist och hans basar samt 11 "hedersmän", varav 5 oorg. lantarbetare, som av sina arbetsgivare utan vidare nedsänta för att göra strejkbrytertjänst. Även en norrman, stadsfiskalens son och andra överklassare "arbetsvilliga". Men arbetarna skola visa dessa herrar att de trots allt skola hålla ut i striden!

Tidaholm: Ett 10-tal strejkbrytare utföra reparationsarbeten men ingenting annat. I fredags stort strejkmöte i Folkets hus med tal av red. Neuman inför synnerligen stor publik. Av kraftiga hurrarop besvarat leve för snar och lycklig seger. Söndrum: Borgarpressens lögner genomskådas; ordningen och sammanhållningen den bästa. Avesta: Allt arbete ligger nere trots bruksledningens förtvivlade försök få det återupptaget. Fredagens strejkmöte präglat av entusiasm för stridens fortsättande. Kamrat Lindblom manade arbetarna att genom massanslutning till nykterhetsorganisationerna verka till fortsättande av rusdryckesförbudet. Malmön (Bohuslän): De strejkande samlade till möte i Folkets Hus i torsdags uttala sin skarpa protest mot borgarpressen, som skall bojkottas av alla arbetare. Vi äro fast beslutna att hålla ut i striden tills fullständig seger är vunnen. Svedala: De strejkande hålla enigt samman, vissa om seger. Tal i lördags av riksdagsman N. E. Lindberg. Bjuf: 8 förmän avskedade för vägran uppträda som strejkbrytare. Övriga, 13 förmän, ha villigt åtagit sig utföra vad arbete som behöf och lasta nu några vagnar tegel varje dag. Ankarsrum: Allmänt strejkmöte i lördags med beslut om bojkott av de borgerliga tidningarna samt att med alla till buds stående medel verka för framgång åt arbetarnas egen press. Såväl organiserade som oorganiserade stå enigt.

Foraboga: Här och vid Klarafors allt lugnt. Arbetarna äro eniga att trots alla försakelser hålla ut till en hela proletariet värdig uppgörelse kan ske. Av 136 org. vid stridens början ha nu ett 100-tal gått in i organisationen. Beslut om bojkott av borgarpressen och kraftig agitation för arbetarnas egna tidningar. I onsdags demonstration för kvinnor och barn med musik och standar; c:a 500 deltagare. Demonstrationen var av storslagen, imponerande verkan.

*

NYKÖPING. Här ligger fortfarande allt arbete nere. Inga strejkbrytare finnas. Typograferna delta även i strejken. Möten hållas varje dag. God stämning och fast sammanhållning.

Mälaremejeriet skänker 50 liter mjölk om dagen till de strejkande.

*

MALMÖ söndag. Stämningen här fortfarande den allra bästa. Lika god som den varit hela tiden. Varje dag hållas möten i Folkets park med 10—12,000 deltagare pr gång. I torsdags talade red. G. Löwegren, i fredags hr F. V. Thorsson, på lördag hr Jæpelt från Danmark och i dag söndag red. P. Alb. Hansson.

Utdelning av understödet från Landssekretariatet pågår i dag.

Red. Löwegren talar i dag i Köpenhamn.

*

SÖDERTALJE söndag. Här hölls i dag på initiativ av Verdandilogen "Fackian" ett kombinerat strejk- och nykterhetsmöte, som samlade 1,500 personer, inför vilka E. Franzon klargjorde situationen för dagen, även i nykterhetsfrågan. Sist antog mötet enhälligt en resolution, vari uttalades den önskan, att det välgörande rusdryckesförbudet måtte få bestå minst fyra veckor efter stridens billäggande.

*

IGGESUND söndag. En uppgift i "Sv. D." att 200 man återgått i arbetet här är osann. Här arbeta f. n. 48 arbetare samt ett 10-tal förmän och pojkar.

*

HYBO söndag. Här arbeta nu, sedan Sv. arbetareförbundets avdelning svikit, 54 man, förmännen medräknade. Ordinarie arbetsstyrkan är 270 man.

*

HUDIKSVALL söndag. Stort massmöte har hållits i Folkets park här i dag, besökt av över 2,000 personer. Journalist Ad. Olsson och red. Erik Böhmer talade. En resolution antogs, vari begäres rusdryckesförbudets fortsättning 14 dagar efter stridens avblåsning samt tidigare stängning hädanefter å stadens ölstugor och utskänkningsställen.

*

GOTEBORG söndag. På ångaren "Sigvard" nedlade besättningen i dag arbetet. Orsaken var att kaptenen velat tvinga besättningen att utföra stuveriarbete i hamnar där arbetet är nedlagt.

Mölndals arbetare hade stort friluftsmöte i dag som trots regnet samlade 2,000 deltagare. Till mötesplats hade upplåtits en äng, tillhörig egendomen Fredriksdal, som välvilligt upplåtits av ägaren, ing. Andrew Fredriksson.

Fru Dalström talade och en resolution antogs där enigheten underströks.

På Krokäng hölls också möte i dag, som trots det hållande regnet var besökt av icke så litet folk.

Stämningen alltjämt god.

*

I SMEDJEBACKEN hölls i lördags en större demonstration. Med en större musikkår och 6 fanor tågades landsvägen till en ½ mil därifrån belägen skogsbacke, där en trupp på ett par hundra gruvarbetare, kommande från många andra platser mötte, så att den samlade styrkan slutligen uppgick till minst 1,000 personer. Sedan E. Franzon från Stockholm i ett längre föredrag klargjort situationen för dagen antogs enhälligt en resolution för arbetarpressen och för allmänt rusdryckesförbud.

*

GÄFLE söndag. Stort strejkmöte i afton i härvarande Folkets Hus med tal av red. Z. Höglund från Stockholm inför 4- à 5,000 personer.

Stämningen entusiastisk.

*

SÖDERTÄLJE söndag. Allt bra. Ingen återgång. Vid Viksbergs tegelbruk hölls i dag möte, däri enhälligt beslöts att lämna en dagsinkomst till de strejkande, vilket blir 121 kr.

*

Uddevalla typografer ha gått ut i storstrejken igen.

*

BOFORS lördag. Sedd från vår synpunkt är ställningen här god. Visserligen har i kanonverkstaden, där arbetsstyrkan under normala förhållanden är c:a 300 man, ett 15-tal återgått och så hade vi där först förmän (dock icke alla) samt några gamla separegubbar, så att vår ställning är synnerligen god. Smältsmedjan står tom och i valsverket, som också står still, finnas 2 man som klippa järn. I gjuterierna ha 4 gamla, åldersstiga gjutare gått ned, då de till följd av sin ålder ej vågat motstå anmaningarna. Här är under byggnad ett nytt martinverk, alltså sisongarbete, och en del av dem som gingo ut där har återgått. Arbetarestocken är här sammanrafsad och intet att räkna med. Bygget kommer ej längre än till taket i alla fall, ty samtliga plåtslagare äro ute i striden. Ingen enda organiserad har återgått.

*

KATRINEHOLM söndag. Fabrikör Grönkvists och Värmbolsbolagets försök att bistå arbetsgivareföreningen med att få arbetarna att till i morgon desertera ha strandat på arbetarnas fasta solidaritet och ansvarskänsla. Ingen manspillan har ägt rum eller är att befara.

*

JÖNKÖPING lördag. Som förut meddelats har ett antal arbetare vid tändsticksfabriken återgått till arbetet. Vid Gamla och Västra tändsticksfabrikerna ha disponenterna i går kungjort att de arbetare, som vilja ha arbete, skola anmäla sig på måndag på fabriskkontoren. Det är dock knappast troligt att många låta locka sig av denna kungörelse. De, som inte förstå vad striden gäller, ha säkerligen redan återgått. Och sedan blir frågan om fabrikerna kunna ga med den strejkbrytarekraft, som finnes. Man tvivlar på det. Det visar sig emellertid första dagarna i nästa vecka.

I går var barnfest anordnad i Folkets Park och folkskollärarinnan fröken Adèle Wetterlind föreläste för de små. Barnen fingo bullar och mjölk gratis.

*

HYLLINGE GRUVA lördag. I går stort möte med föredrag av red. Christiernson. Kaffe med dopp serverades gratis av koop. föreningen. Ställningen oförändrad.

Ramsvik. Vi hålla ut tills segern är vunnen. Falkenberg. Ingen återgått utom 3 gubbar vid ena tegelbruket. Vänersborg. Betjäningen vid hospitalet har uttalat sig för fortsatt rusdryckesförbud. Lyseki. Utom anjovisarbetarna, som till största delen återgingo i måndags, har nu 7 av toffelfabrikens 11 arbetare återgått. Av 30 snickare ha 6 i går börjat arbeta. Av 34 bryggeriarbetare ha ett tiotal återgått. Av skrädderiarbetarna ha 7 återgått. Alltså sammanlagt ett 30-tal arbetare som återgått, därav 2 organiserade. Bland de organiserade är stämningen fortfarande god och de komma icke att återgå förrän striden avblåses. Någon större återgång är ej heller att befara bland de organiserade. Filipstad. Ingen förändring i situationen sedan föregående rapport. De strejkande vid gott mod. 1 arbetsvillig typograf har upphört med arbetet. Typografiska föreningen har uttalat att den allt fortfarande ställer sig förbundsstyrelsens åtgöranden till efterrättelse och ställer sig fullt solidarisk med landets övriga typografer.

*

NYHAMMARS BRUK lördag. Arbetet återupptaget — av disponenten, inspektoren, ingenjören, kassören och bokhållaren samt 5 förmän, vilka i dag i sitt anletes svett börjat utlastning av 100 ton emältjärn. Rykten gå dock att de ämna nedlägga arbetet igen, när dessa 100 ton blivit lastade.

Vi hoppas att lossningen av detta järn, vid Värtan eller landsgården, kommer att utföras av samma sorts ...

I övrigt situationen här oförändrad. De oorganiserade fullt solidariska. 33 nya medlemmar ingått i organisationen.

*

MUNKFLOHÖGEN fredag. Två lag på 16 man tillsammans ha börjat arbeta igen. Det är folk av de usla strejkbrytare, som voro här i vintras, så att man kan inte göra något åt dem. Annars är allt lugnt och stilla. Något understöd torde nog behövas, ty efter blott 1½ månads arbete är det för många dåligt med ekonomin av de 150 man, som äro ute i striden.

*

HÖGANÄS har på grund av de ogynnsamma omständigheter, under vilka en tidning med så hart anlitat utrymme som "Svaret" och de flera hundra skrivelser, som dagligen ingå, icke fått in någon utförligare redogörelse för ställningen. Då situationen därnere i stort sett synes vara utmärkt, hoppas vi, att kamraterna icke ta de uteblivna meddelandena alltför hårt. Det är f. ö. i främsta rummet de avskilt liggande platserna, som behöva veta om, att stridskamraterna landet runt icke glömma bort dem. Därav kommer det till att många större orter icke bli tillgodosedda såsom de efter sin vikt och betydelse för arbetarerörelsen kunde ha anspråk på.

*

SUNDBYBERG. Strejkmöte hölls i lördags. Omkring 300 deltogo i mötet. Stämningen god. Redaktör Olov Sundström och G. W. Kjällman talade under stor tillslutning. Nykterhetsfrågan behördes även och gjordes ett uttalande för permanent och fullständigt rusdryckesförbud.

*

SANDVIKEN lördag. Ställningen oförändrad och stämningen god. Inga flera arbetsvilliga ha anmält sig, trots bruksstyrelsens hänsynslösa agitation. I går afton hölls föredrag av ingenjör Fr. Forsberg om "orsakerna till den pågående striden". Föredraget var det mest eländiga svammel man gärna kan tänka sig, och utmynnade i en maning till oss, "att då ingen tvist rådde vid Sandviken skulle vi återgå till arbetet". I den därpå följande diskussionen gavs tillfälle för oss att grundligt redogöra för stridens orsaker utan att hr Forsberg kunde prestera ett enda ord till försvar.

Mötet var besökt av 4,000 personer ur alla samhällsklasser. En upptagen kollekt till barnbespisningen inbringade kr. 120: 67. Antalet arbetsvilliga är nu 347.

*

SMÅLANDS-ANNEBERG torsdag. Demonstration här. I tåget 200. Föredrag av Karl Gustafsson från Jönköping. 400 i strid, allt lugnt. Blott 4 strejkbrytare. Sammanhållningen sålunda god. 50 nya medlemmar i fackföreningen. Vid föredraget 300 närvarande.

*

AVESTA söndag. Stort möte har hållits här i dag med över 2,000 deltagare. Red. C. N. Carleson höll föredrag om situationen och en resolution antogs, däri lovades absolut uthållighet. Stämningen är den bästa. Ingen strejkbrytare finnes här på platsen.

*

ATVIDABERG. På fredag hölls här möte med red. Carleson som talare. 600 närvarande. Stämningen god.

*

TRANÅS. På lördag hölls stort möte här. C:a 1,500 deltagare. Red. C. N. Carleson talade. Stämningen utmärkt.

*

WÄSBY söndag. Strejkmöte, fulltaligt besökt, har i dag hållits här med oorganiserade samt organiserade. Föredrag hölls av Sv. Grov- och Fabriksarbetareförb:s ombudsman hr L. Granberg över stridsläget. Det präktiga föredraget mottogs med starkt bifall. Den bästa stämning är här rådande. Ingen har återgått till arbete.

*

BORGVIK lördag. Här har arbetet återupptagits, på måndag i smältsmedjan, tisdag sågverket, onsdag träsliperiet, av ett sextiotal oorganiserade arbetare på platsen. Hyttan har under hela tiden drivits med oorganiserade. De tre först nämnda verken stoppades på arbetsgivarens medgivande — och även sattes i gång på hans order. Så något aktivt deltagande i storstrejken från deras sida har aldrig varit påtänkt emedan de arbetat hela tiden, en del på lantbruket, de övriga vid verken med reparationer och dylikt.

Bland de lockoutade råder den bästa stämning, var och en fast besluten att hålla ut i fortsättningen med och för vår gemensamma sak.

Sv. Grov- och Fabriksarbetareförbundets avd. 257 Borgvik har fått 23 nya medlemmar.

*

Rydö bruk har utsänt skrivelser till arbetarna att före 23 d:s återgå vid risk att eljes förlora sina platser. Enhälligt beslöts avsiå anbudet. Endast några gamla gubbar arbeta vid jordbruket. Kalmar. Bryggeriarbetarna här, på vilka arbetsgivarna gjort energiska påtryckningar att återgå, beslöto i fredags enhälligt att icke gå in förrän striden är slut. Falun. Allt bra. Protest mot borgerliga tidningar. Typograferna ha uttalat sin skarpaste protest mot blockadbrytarna inom facket på skilda platser och uppmanat dem att genast sluta sig till strejken. Norrsundet. Inga arbetsvilliga. Vaxholm har uttalat förtroende för ledningens taktik, protesterat mot lögnpressen och uttalat sig för rusdryckesförbud.

Möten och sammanträden.

Till Hornsbergs hage i dag!

Allmänt storstrejkmöte hålles i dag måndag kl. 2 e. m. i Hornsbergs hage. Talare: Overretssagforer M. Puntervold från Kristiania och riksdagsman Sven Persson.

Måndagen lär ju, enligt strejkbrytarepressens mening vara en kritisk dag. Visa det genom massanslutning till mötet.

Arbetare vid Liljeholmen ha strejkmöte vid Liljeholmens Folkets Hus i dag kl. 11 f. m. Föredrag av hr Hjalmar Branting och förtroendeman Gustaf Janzén.

Typografer!

Samtliga dagliga tidningars arbetare sammanträda i dag måndag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' B-sal.

Bonniers hela personal (såväl bokbindare som typografer) sammanträder å Typ. Föreningens lokal, Jakobsgatan 22 A, 1 tr., i dag måndag kl. 12 midd. Tryckeripersonalens utflykt till Haga uppskjutes med anledning härav.

Allehandas personal sammanträder å föreningslokalen i dag måndag kl. 2 e. m.

Guldsmedsarbetare!

Alla i strejken deltagande, manliga såväl som kvinnliga, torde infinna sig vid Barnängsbryggan i slutet av Bondegatan i middag kl. halv 1 för utfärd till Sikla. Alla utan undantag! Föredrag och musik.

— Båt- och pannplåtslagarefackföreningen avhåller möte måndagen den 23 aug. kl. halv 3 e. m. i D-salen. Viktig fråga!

— Stockholms bildhuggarefackförening har extra möte i dag kl. 4 e. m., Mästersamuelsgatan 21.

— Orgelarbetare, organiserade och oorganiserade, träffas i dag kl. 4 e. m. vid Karlbergs svängbro.

— L. M. Ericssons järn- och metallarbetareklubb har ord. möte i dag måndag i Folkets Hus' C-sal kl. 3 e. m.

— Styrelsen för Smedernas Östermalmsklubb träffas Luntmakaregatan 71, n. b. ö. g. måndag kl. 11—12 f. m. i och för upplysningar angående understöds utbetalande, även åt oorganiserade.

— Stockholms tapetseraresömmerskefackförening har ord. möte måndagen den 23 aug. kl. 8 e. m. i Folkets Hus' J-rum.

— Samtliga arbetare vid Aktieb. Stockholmstelefon samt avd. 75 medlemmar kallas till gemensamt möte måndag 23 aug. kl. 8 e. m. Lokal: Folkets Hus' C-sal.

— Svenska bageri- och konditoriarbetareförbundets alla Stockholmsavdelningar ha extra möte tisdagen den 24 aug. kl. 3 e. m. i Folkets Hus' A-sal.

— Tapetserarefackföreningen har möte i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' E-sal.

— De i storstrejken deltagande inbjudas till templet 105 Sædomo av Templarorden, Davidbagaresgatan 5—7, ö. g. 2 tr., i afton kl. halv 9. Föredrag, musik m. m. Alla välkomna. Fri entré!

— De av Stockholms vin- och spirituosahandelsarbetarefackförenings medlemmar, som äro i trängande behov av understöd, torde hänvända sig till ordföranden å bryggeriarbetareförbundets expedition, Folkets Hus, 4 tr., kl. halv 6—halv 7 e. m. alla vardagar.

— De oorganiserade arbetare, som deltaga i strejken, torde även anmäla sig.

— De av Kem.-tekn. fackföreningens medlemmar och andra i striden deltagande kamrater som äro i behov av hjälp torde anmäla sig hos styrelsen eller respektive ombud senast tisdags f. m. kl. 9.

— Spårvägsförbundets avd. 5 har möte i dag kl. 10,30 f. m. i O-salen.

— Augustendals järnarbetares sparkassa delas i Sikla park vid festen på tisdag.

— Ångslupsbolagets och transportbolagens maskin- och verkstadsklubbar ha gemensam fest på tisdag kl. halv 3 e. m. i Liljeholmens Folkets Hus.

— Maskinist- och eldarefackföreningens medlemmar, som nödvändigt äro i behov av understöd, torde anmäla sig i Södra Folkets Hus, 2 tr., rum C, D.

— Stockholms bergsprängare- o. grundläggeriarbetarefackförening har strejkmöte på tisdag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' B-sal.

— Sv. bryggeriarbetareförbundets avd. n:o 1 har e. möte i dag måndag kl. 7 e. m. Folkets Hus, sal B. OBS.! Styrelsen å exp. kl. 6 e. m.

— Pianoarbetarefackföreningens medl. med familjer ha utflykt till Ekbacken vid Kräftriket onsdagen 25 aug. kl. 2 e. m.

Organiserade och oorganiserade få anmäla sig för understöds erhållande å Möbelsnickarnas expedition tisdagen 24 d:s kl. 10—2.

— "Münchens" arbetareklubb har e. sammanträde i morgon tisdag kl. 10 f. m. å förut bestämd plats.

— Borstbinderiarbetarefackföreningen har möte i dag kl. 4 e. m. i Södra Folkets Hus, stora salen.

— Avdelningen 124 Växby har strejkmöte på tisdag kl. 12 midd. Alla torde närvara för stämpling av böckerna.

— Sv. Skoarbetareförbundets avd. 12 medlemmar som äro i behov av understöd uppmanas att anmäla sig å dess expedition i dag från 2 till 8 e. m.

— Stockholms skofabriks arbetares klubb sammanträder i dag kl. 10 f. m. vid Liljeholmens Folkets Hus. Fråga om understöd behandlades.

— Järnvägsbyggnadsarbetareff. sektion 58 Liljeholmen inställer i dag sitt möte i anl. av mötet i Hornsbergs hage och framflyttar det till tisdagen, samma tid och plats.

Strejkkommitterade möta 2 tim. tidigare.

— Telegrafverkets arb. sjukkassestyrelse sammanträder måndagen den 23 aug. kl. 2 e. m. hos ordf.

— Telegrafverkets verkstadsklubb avhåller möte tisdagen den 24 aug. kl. 5 e. m. Då viktiga frågor, skrivelse från storstrejkskommittén föreligga till behandling uppmanas alla närvara.

— Aktieb. Clausens arb. verkstadskl. avhåller extra möte tisdagen 25 aug. kl. 3 e. m. å Rörarbetareff. exp.

— Hufvudsta strejkkommitté kallar samtliga inom Hufvudsta med omnejd i konflikten indragna arbetare till Folkets Hus i Hufvudsta i dag kl. 8 f. m. i och för sekretariatets påbjudna statistikräkning. Organiserade torde medhava bok.

Norrköping.

Alla organiserade arbetare vid Litografen böra närvara vid möte i arbetareföreningens salong i dag måndag kl. 3 e. m.

Ett för den symneriger betydelsefullt ärende förekommer där till behandling.

*

OBS.! För de flesta möten gälla:
Medlemsbok bör alltid medtagas.
Nya medlemmar vinna inträde.

Sthlm 1909. Fackföreningarnas Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

No 15. | Svarets redaktion: Landssekretariatet, Stockholm. Telefoner: Riks 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87. | Stockholm, tisdagen den 24 augusti 1909. Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson. | Svarets expedition: Folkets Hus, Stockholm. Telefoner: Riks 44 57. Allm. 68 68. | Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekretariatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografförbundet, varje dag och redigeras å Landssekretariatets expedition, Stockholm.

Solidariteten triumferar

fortfarande över alla kapitalismens lejda olycksprofeter. De spådde att första storstrejksmåndagen skulle ända med ett betydande manfall från de strejkandes skaror. Den spådomen var så naiv att den utmanade löjet. Den dagen växte i stället storstrejken med landets typografikår, som slöt sig till de stridande. Då utsatte man fristen för ledningen till andra måndagen. Då var det psykologiska ögonblick kommet, då "samhället"-kapitalistintresset skulle triumfera och de ansvarslösa ledarna av storstrejken se sig ensamma kvar på stridsfältet, sedan arbetarna tagit sitt förnuft till fånga och gått tillbaka i arbetet. Dagen kom och avvaktades med spänning. "Stockholms Dagblads" lakan briljerade med några nya platser med återgångna, men i tidningens spalter var man klok nog att icke göra något väsen av "massåtergången". Faktum var, att de enda som gjort fiasko voro spåmännen om storstrejkens fiasko. Vilket också sedan regeringens räkning med ovederläggliga siffror till full evidens klargjorde. Storstrejkens armé var obruten, massarbetsnedläggelsens effektivitet efter fjorton kampdagar lika fruktansvärd.

Klända av dessa fakta uppsköto arbetsgivarlakejerna i pressen den avgörande katastrofen till tredje storstrejksmåndagen. Då måste sammanhållningen vara bruten, nöden fruktansvärd, underkastelsen under arbetsgivarnas slavok fullständig.

I dag kan Sverges kämpande arbetarklass konstatera, att dessa profetior varit lika grundlösa som de föregående. Med oerhört hjältemod har denna arbetets fredliga armé fört sin strid intill den fjärde veckan utan att något allmännare manfall av betydelse på ens de svagaste platser kunnat konstaterats. T. o. m. det organiserade förräderi, som Sv. Arbetarförbundets ledning satte i scen i den för arbetsgivarna mest behagliga tiden, har ömkligt misslyckats på medlemmarnas demonstrativa ignorerande av ledningen å flera märkliga platser. Inför sådana fakta kan den svenska arbetarklassen utan överdrift och med stolt självkänsla konstatera, att stridslinjen fortfarande är obruten.

Vi förstå att denna långa kamp medfört svårigheter och umbäranden av mångahanda slag, vi äro fullt medvetna om, att när den svenska storstrejkens historia en gång skall skrivas kommer arbetarhustruns otroliga förmåga att administrera hemmet med de obetydligaste resurser att få det erkännande hon så stolt förtjänar. En sådan enighet, en sådan bergfast sammanhållning genom alla svårigheter, trots lock och pock och förföljelse, det är ett lysande vittnesbörd om den svenska arbetarklassens stridskraft, ett vittnesbörd som hittills i lika hög grad gällt även de oorganiserade. Och denna sammanhållning är även det kraftigast tänkbara bevis för, att Sverges arbetare, oavsett yrke, kön och åsikter i övrigt, beslutat att till det yttersta kämpa sin rättfärdiga kamp för människovärdiga löner och medinflytande på arbetsvillkoren till slut, till seger.

Regeringen "skyddar" de arbetsvilliga.

Civilministern har i går till överståthållareämbetet och länsstyrelserna avsänt följande telegram:

Då anledning finnes antaga, att arbetet nu kommer att på åtskilliga platser i något större omfattning upptagas, synes angeläget att länsstyrelserna erhålla upplysning, när arbetet återupptages, så att åtgärder kunna vidtagas för att bereda effektivt skydd åt arbetsvilliga. Ni bör därför anmoda vederbörande arbetsgivare att i god tid innan arbetet återupptages därom hos Eder göra anmälan med uppgift tillika om vad som från arbetsgivarens egen sida åtgjorts för att skydda arbetare och arbetsplatser jämte de upplysningar i övrigt, som kunna erfordras för att bedöma, vilka ytterligare anstalter böra av Eder vidtagas i ifrågavarande hänseende.

Jag vill på samma gång meddela, att det är regeringens önskam, att allt göres för att upprätthålla medborgarnas fordran på frihet till arbete.

En blind kan ju av ovanstående se var den "över partierna" stående regeringens förhoppningar ligga. Hr civilministern anbefaller sina vänner arbetsgivarna att göra allt redo till den stora dagen, som nu ej kan vara långt borta, menar han, då arbetarna i skaror återvända för att utan uppgörelse i vad de kämpat för återupptaga arbetet. Och för sin del skall han då vara med på festen genom att tillhandahålla allt laga skydd för den slags "arbetets frihet", som består i att människor, som äro hungriga, taga vad villkor som bjudes.

Vi äro emellertid vissa om att det välvilligt erbjudna "skyddet" för de kära arbetsvilliga verkar på helt annat sätt än greve Hamilton avsett. Även bland de smärre grupper, som av olika anledningar kunnat bli betänkta på att förhandla om återgång, saknar bestämt all lust att arbeta under det extra polis- och militärskydd, som så frikostigt på förhand utlovas mot en strejkande arbetarstam, vars lugna och fasta hållning framtvungit hela världens beundran. Hotelsen, ämnad åt de strejkande massorna, vänder sig på det viset till en varning till möjliga återgångslystna att de riskera på dubbelt sätt komma i en falsk situation: som svikare av solidariteten och som extra vaktade av de "skyddskårer" arbetsgivarna bara ha att rekvirera.

Tänk om arbetarna draga genom orubblig fasthet ett tjockt streck över det Hamiltonska "anledning finner att antaga". Sådan är stämningen runt om i landet, och sannerligen den ändras av ett cirkulär sådant som detta!

En skarp dom

uttalar "Vorwärts" över den senaste proklamationen från Svenska arbetareförbundets styrelse. Tidningen skriver bl. a., att styrelsens "motivering" är lika idiotisk som beslutet är skurkaktigt. Men det kanske, antyder "Vorwärts", finns en annan motivering för återgången. Kanske det var på befallning av hr von Sydow, som Sv. arbetarförbundet fick gå med i strejken den 4 augusti. Och nu, då den största misstämning råder i arbetsgivarlägret gent emot skarpmakarna i arbetsgivareföreningens spets och längtan efter fred blir allt starkare, nu spelar hr von Sydow ut sin sista trumf: han låter de gula bundsförvanterna åter uppta arbetet. Vad den borgerliga pressens svindelmeddelanden under två veckor icke förmådde, att göra arbetarna vankelmodiga, det skall nu arbetsgivarsoldenärernas fega förräderi uppnå!

"Vorwärts" må döma rätt eller icke över motiven till det usla förräderiet; dess skarpa fördömande av de ledandes inom arbetarförbundets handlingssätt bör i varje fall visa dessa, vilkas ärenden de gått. Så vida de icke visste det redan förut?

I stort och i smått

avskyr hr Ljunglunds organ sanningen. Ett möte i går förmiddag vid Liljeholmen måste inställas på grund av förbiseende med anmälan. Hr Branting, som skulle ha talat där, underrättades av anordnarna pr telefon om hindret, som kommit emellan, och det avtalades att mötet i stället skulle hållas som i dag.

Detta blir i "N. D. A." till att hr B. ringde och frågade om mötet var tillåtet (!), och då så ej var, "meddelade han att hän icke kunde infinna sig!".

Man märker avsikten med denna befängda version. Men hr Ljunglunds garde borde dock under trägen övning ha lärt att inte ljuga så klumpigt att hela världen förstår hur det är fatt.

Ett medlingsförsök från kvinnligt håll.

I går inlämnades till regeringen en skrivelse undertecknad av ett 30-tal från skilda verksamhetsfält kända kvinnor, vilka hemställde att regeringen skulle ta initiativet till en medling i det pågående kriget på arbetsmarknaden. Bland undertecknarna äro Selma Lagerlöf, Gulli Petrini, Lydia Wahlström m. fl.

Arbetarebiblioteken,

som sedan storstrejken började, fått en rent enorm frekvens, hållas numera öppna hela dagen från kl. 10 f. m. till 9 e. m., såväl för boklån som besök i läslokalerna.

Hrr föreningsordförande och biblioteksombud anmodas att å de möten som nu dagligen hållas meddela den utsträckta tiden samt uppmana till besök. Böcker finnas i riklig mängd!

Stockholms tidningsarbetare,

mangrant samlade till möte i Folkets Hus' B-sal i går, uttalade en förhoppning om att förbundsstyrelsen fortfarande som hittills hävdar typografernas sanna intressen i denna strid samt hoppades dessutom, att styrelsen vidtager alla de åtgärder som kunna vidtagas mot strejkbrytarna, faktorer såväl som övriga.

Järnvägsmännens solidaritet.

Sv. lokmannaförbundet uppläminade i går som ett första resultat av insamlingen inom kåren 7,000 kr. Med Järnvägsmannaförbundets 50,000 blir det alltså 57,000, som järnvägsmännen redan hopbringat.

— Svenska järnvägsmannaförb:s avdelning 7, Liljeholmen, beslöt i fredlags påbjuda en extra uttaxering av en dagavlöning. Dessa medel skola användas till uppköp och utdelning av matvaror till de mest nödställda vid Hornstull med omnejd.

Sverges verkstadsförenings

överstyrelse hade den 23 augusti sammanträde för överläggning om situationen. Rapporter från olika platser föredrogos. Överstyrelsens beslut blev, att situationen icke ansågs för närvarande påkalla någon åtgärd från Verkstadsföreningens sida utöver det den 29 juli fattade beslutet, som då delgavs medlemmarna.

Mot sportmännens strejkbryteri.

Stockholms samtliga atletföreningar, Stockholms atletförening, Östermalms atletklubb och idrottsklubben Atle ha velat meddela allmänheten att inom dessa föreningar finns ingen som tjänstgör inom skyddskåren som strejkbrytare. Föreningarna uttala tvärtom sin skarpaste protest mot de idrottemän, som utföra sådant arbete!

Frikorten

kunna vara bra att ha, detta sagt som en upplysning åt den borgerliga pressen, som stirrat sig från sans och vett på dessa små vita kort. Som exempel: I går morse vid 9-tiden välte en automobil i hörnet av Fridhemsgatan och Drottningholmsvägen. Chauffören bad den omgivande folkhopen hjälpa till med att resa upp auton. Ingen rörde sig. Då tog han fram sitt frikort. Och genast skynddo i en mängd människor fram beredvilliga, hjälpande...

Arbetsgivarnas ställning

måtte snart vara förtvivlad, att döma av de krampaktiga ansträngningarna att få "arbetsvilliga". Så har Krooks oljeimportbolag, som vi förut omtalat, hotat sina både tunnbindare och grovarbetare vid Värtan, Höggarn och Oxelösund med uträkning. Nu meddelas också, att en bokhållare Larsson vid Värtan försöker värva tunnbindare till både Höggarn och Oxelösund, därvid lovande dem alla möjliga förmåner.

Ingen tunnbinderiarbetare nappar naturligtvis på Krooken.

Strejkbrytarna omhuldas.

Gasverket fortsätter med festerna för sina strejkbrytare. I söndags var det stor proviantering hos Sophie Avéne, 17 Smålandsgatan. En av gasverkets automobiler fullastades med lådor med konserver, matvaror och syltburkar. Även åtföljde två damer; om dessa tillhörde affären eller "änglagardet" veta vi icke. De skulle väl tillaga festen och kommunen får väl kännas vid det hela.

Overretssagfører Puntervold förbjuden att tala i Stockholm.

Sedan storstrejkens början befinner sig i egenskap av representant och korrespondent till 5 norska tidningar overretssagfører M. Puntervold i Sverge. Härom dagen talade han å ett möte i Eskilstuna och till i går var han av Stockholms strejkkommitté ombedd tala i Hornsbergs hage i Stockholm. Strax före mötets början blev emellertid såväl hr Puntervold som strejkkommittén delgiven följande:

Överståthållareämbetet för polisärenden.

Resolution.

Överståthållareämbetet, som av annons i tidning funnit, att norske undersåten overretssagfører M. Puntervold ämnade hålla föredrag vid det möte, som enligt ämbetets tillstånd på ansökan av telefonmontören H. Sandberg skulle äga rum i Hornsbergs hage denna dag klockan 2 eftermiddagen, har lämlkt kungl. kungörelsen angående rätt för utlänning med flera att här i riket giva offentlig föreställning m. m. eller att därvid medverka den 13 november 1908 5 par. ansett skäligt förbjuda Puntervold att vid mötet medverka, skolande denna resolution delgivas Puntervold och Sandberg.

Stockholm den 23 augusti 1909.

Vilhelm Tamm.

Eric Hellgren.

Rätt avskrivet betyga:

Gust. Gustafsson. A. Halldin.

I en tid då man upphäver och går vid sidan om förordningar på varjehanda sätt för att stödja de lockoutande arbetsgivarna, då söker man upp en lagparagraf som det är rätt omtvistligt om den kan tillämpas vid ett fall då utländsk man håller ett tal alldeles gratis för en allmänhet som ej betalat inträdesavgift.

Vi erfara emellertid, dels genom ett telefonsamtal som Landssekretariatets sekreterare haft med polismästaren och dels genom samma uttalande från polismästaren till "A.-B." att egentliga orsaken varför hr Puntervold förbjudits tala är att han som utlänning "ej här får lägga sig i politiska frågor". — Överståthållareämbetet i Stockholm gör sålunda arbetsgivarnas masslockout och arbetarnas allmänna arbetsnedläggelse därmed till en politisk fråga. Tackar så mycket för den upplysningen. Är det månne närheten av regeringen över partierna som framkallat denna uppfattning i Stockholm, vilken ej delas av polismyndigheterna i Eskilstuna och Göteborg.

Förbudet för utlänning att tala synes även gälla blott norrmannen, enär ju hr Martin Olsen från Köpenhamn obehindrat fått tala precis från samma plats som hr Puntervold förbjöds och såväl hr Borgbjerg som flera andra danska medborgare fått tala i Malmö, vilken plats ju även ligger i Sverge. Med anledning av denna underliga skillnad kommer hr Puntervold att vända sig till norske ministern med anmälan om denna kränkning av norsk undersåtes rätt.

Nu går det för långt!

Vi ha fått meddelanden ur pålitlig källa att en beväringsman tjänstgör som förare vid Södra

spårvägarna. Mannen ifråga är överårig och är skriven till ett av gardesregementena, men tjänstgör som skrivbiträde i ett av de militära ämbetsverken. Hans tjänstgöringstid utgår ej förr än i december och har han således fått permission — alldeles som en annan förare på Södra spårvagnarna, en ing. Harry H., som fått permission från ett alkoholisthem för att på sin fars befallning "skydda samhället".

Ha ändå inte vederbörande en svag aning om att de fullständigt glidit in på olagliga vägar under sina försök att slå ned den kämpande arbetarklassen? En beväringsman, som tas ifrån sin militära tjänstgöring för att uträtta strejkbryteriarbete åt ett privat bolag! Ha alla lagar och förordningar blivit suspenderade till förmån för arbetsgivarna? Är det för att utbilda strejkbrytare som nationen årligen får släppa till de många miljonerna åt militarismen? Sannerligen, längre har man inte kunnat gå ens i preusseriets eller tsarismens land!

Möte i störtregn.

Trots det ideliga regnandet under gårdagen hade ändock, enligt av strejkkommitterade verkställd räkning, c:a 10,000 arbetare gått ut till Hornsbergs hage i går. — "A. B." såg endast ett par tusen samt även att åhörarskaran under mötet allt mera minskades, vilket vi uplysa mötesdeltagarna om.

På grund av att hr Puntervold förbjudits att tala hölls föredrag blott från en talarstol, varifrån hr Sven Persson särskilt belyste innebörden av skriket om avtalsbrotten samt arbetsgivarnas taktik under striden.

(Vi återkomma i morgon till referat.)

Ett skandinaviskt sympatimöte i London.

(Från "Svarets" korr.)

London 20 aug. 09.

I den skandinaviska begravningshjälpringens lokal i London avhölls i går kväll ett talrikt besökt möte för uttryckande av de här bosatta svenska, danska, finska och norska arbetarnas varma sympatier och deltagande för sina strejkande kamrater i Sverge.

Ett föredrag rörande strejkens orsaker, förlopp och utsikter hölls på svenska av "Social-Demokratens" London-korrespondent, hr Primus Nyman, som betonade, att strejken var framtvingad av arbetsgivarna, att arbetarna mönstergillt hade hörsammat kallelsen att lämna arbetet samt att de icke ämna uppge striden förrän arbetsgivarna tvungits att överge sina strypningsförsök av organisationsrörelsen.

Till föredraget, som belönades med livligt bifall, hade jämväl infunnit sig några engelska journalister och förtroendemän från fackförbunden i London. På deras uppmaning redogjorde hr Nyman efteråt på engelska för strejkens förlopp. Talet besvarades av "The Fourneymans" redaktör, sekreteraren för det Engelska Skrädderiförbundets Londonavdelning, mr F. Blythe, som å de engelska arbetarnas vägnar uttalade förhoppningen, att de strejkande arbetarna i Sverge skulle segra i sin rättvisa kamp samt att deras brittiska kamrater skulle lämna dem största möjliga understöd.

Mötets ordförande, hr Lindblad, gav samtidigt en redogörelse för resultatet av insamlingen till förmån för strejken i Sverge bland de skandinaviska arbetarna i London. Han sade sig samma dag ha avsänt till Sverge över 15 engelska pund, och dagen därpå skulle ytterligare 5 pund avsändas, vilka den Skandinaviska skrädderiföreningen beslutat överslända ur sin kassa.

Enhälligt antogs följande resolution:

"Skandinaviska arbetare, samlade till möte i London för att uttrycka sina varma sympatier för de strejkande kamraterna i Sverge, sända dessa sina uppriktigaste lyckönskningar till slutlig seger i kampen för arbetarnas elementära rätt — rätten att organisera sig till förmån för förbättrande av sitt levnadsstandard. På samma gång uttrycka vi förhoppningen, att, i händelse det visade sig ouundvikligt, samtliga arbetare i Sverge, utan avseende därå huruvida de äro kommunala arbetare eller anställda i statens tjänst, skola förstå sin kamratliga plikt och anslåta sig till strejken. Sverges arbetare få ej behandlas som löneslavar utan några rättigheter!"

Mötet avslöts med ett trefaldigt leve för den internationella solidariteten bland arbetarna.

P.

Lögntelegrammen börja susa

igen — den "kritiska måndagens" vanliga följd. Vi se t. ex. att hamnarbetarna "avskedats" i Oxelösund och "nya antagits". Oxelösunds arbetare veta nog hur det hänger ihop med de "nya". Sådana jobsposter ha ingått också från andra platser. Vi hoppas strejkutskotten snabbt meddela korrekta uppgifter om ställningen.

Däremot medges allmänt att arbetareförbundets återgång, där sådan verkligen sker, icke inverkar på ställningen. Så meddelas oss från Säfvenäs sågverk, där 50 man återgått.

Understödet till Stockholmsmurarna.

Med anledning av en i ögonenfallande uppgift i "D. N.", att murerarbetarna hade det särskilt svårt och att de fått otillräckligt understöd — en lögn som inom parentes telegraferats till "Daily News" — har murarfackföreningens kassör hr Fritz Rydmark, meddelat följande upplysningar, som med vittnen kunna styrkas:

Sv. murarförbundets Stockholmsavdelning har av egna medel utbetalat till sina därtill berättigade medlemmar för veckan 16—21 aug. c:a 12,000 kr. Antalet medlemmar, som fått understöd är cirka 1,100, understödets storlek är enligt stadgarna 9 kr. för ogift, 11 kr. för gift samt 1 kr. tillägg för varje försörjt barn, dock högst 16 kr. Alltså från 9 till 16 kr. pr vecka. Avdrag göres dock på restans till förbundet på följande sätt: skuld över 1 år avdrages med hälften, under ett år intill två månader med 2 à 2,50. Lägsta understödet är alltså 4,50. 25 organiserade murare äro, på grund av eget förvållande uteslutna från bidrag. 10 oorganiserade ha anmält sitt inträde men ej betalt sin avgift varför de ej heller kunna få något bidrag från föreningens kassa. Men avdelningsstyrelsen har lagt in begäran till storstrejkskommittén om hjälp åt dessa. För den närmaste framtiden behöver ej högerns och de liberalas press ha bekymmer för Stockholms murares kassa.

Fritz Rydmark.
Kassör.

Stridens verkningar.

Från Borås tel. till "Svaret": Vid Viskafors' textilfabrik i Mark ha en del avdelningar fått avstanna med arbetet i brist på råmaterial. Samma lär vara förhållandet vid Rydals textilfabrik.

Landets olyckligaste rådgivare

har "A.-B." mer än en gång varit. Nu antränger sig tidningen av alla krafter för att skaffa spårvägsbolagen strejkbrytare och går bolagen tillhanda med råd och dåd. Varthän leder det om råden följas? Jo, till tråkigheter både för strejkbrytarna och bolagen. Och helt visst komma de som följa råden att en gång, i likhet med en gammal hederlig radikal som Sohlman—Millqvist lurat ut på den politiska arenan mot arbetarna, utbrista: "O, om jag ändå inte låtit lura mig av det förb. Aftonbladet."

Vi ha skrivit att om spårvägsbolagen efter storstrejkens slut söka driva sin trafik med strejkbrytare så kommer det att sluta med bolagens ruin och att vi ej sagt för mycket torde nog Stockholms arbetare sörja för. "Aftonbladets" råd äro farliga för vederbörande, som följa dem.

Tur och retur.

Mackmyra bruk har lyckats narra fyra Stockholmare dit för att arbeta med skärden — genom "fria arbetareförbundets" förmedling — men när de kommo dit och fingo höra hur det var fatt så vände de om hem igen.

Man citerar nu

i arbetsgivarelägret utländska kapitalistblad som påstå att "storstrejken i Sverge har misslyckats".

När man med egna ögon ser och väl vet att storstrejken, trots allt, fortsätter i samma utsträckning, så tröstar man sig med att ljuga för sig själv pr telegraf från utlandet. Ändå något.

Det berättas från skilda håll

i landet de mest överraskande, ja, alldeles otroliga saker om, vad man tror sig kunna finna genom storstrejkens fortsättande, skriver på fullt allvar "Dagen". På somliga håll har man fått klart för sig, att om de storstrejkande segra, skall varje arbetare få en minimilön av 2,500 kr. om året. På andra håll är man säker på att en dagavlöning av 25 à 30 kr. vinkar! På ännu andra håll väntar man, att arbetarna skola bli ägare av gruvor, jordagods m. m., m. m."

Detta anteckna vi nu egentligen bara som ett prov på hur alldeles in i det vanvettiga "Dagens" fantasier gå. Men de äro bra som sjukdomstecken, ty de visa att tidningen börjar känna hur marken sjunker under den.

Skall Leksell åtalas på vrängda referat?

Av det, av riksdagsman Leksell för åtta dagar sedan i Forsbacka hållna föredraget, återgavs några dagar senare i strejkbrytarbladet "Gäfle-Posten", under rubrik "En riksdagsman i sin prydno", en kortare, fullständigt förvrängd redogörelse. Man söker sålunda i "strejkbrytarlappen" påbörda föredragshållaren yttranden som han aldrig fällt i föredraget.

Men polisen, bolagsdrängen, var icke nöjd därmed. I lördage blevo 3 personer, vilka voro närvarande på mötet, inkallade i förhör inför länsmannen-allmännaåklagaren. Han sökte få dessa personer att vidgå, att Leksell i sitt föredrag sagt: "Det är skam att vara hungrig när man har armar att "ta med."

Som varje människa förstår fällde aldrig talaren dessa ord, men de spöka ändock i polisens hjärna.

Det skall nu bli intressant att se om polisen verkligen ämnar sätta igång ett åtal eller om den redan nu inser det lönlösa i sina bemödanden.

Stadsfullmäktig som sviker sina kamrater.

Å den f. d. "liberala" tidningen "Kristianstadsbladets" tryckeri upptogs arbetet i lördags av en manlig och två kvinnliga typografer. Den manliga namn är Mårtenson, han har av högern invalts i stadsfullmäktige som arbetarerepresentant och har allt sedan typografstrejkens början gjort allt för att få fackföreningen att återgå. Inom typografkåren, där M. alltid varit dåligt sedd, sörjer man icke förlusten. Man är bland arbetarna i orten glad över att nu kunna stämpla tidningen som genuint strejkbrytarblad.

I och med detta steg torde det förut liberala "Kristianstadsbladets" öde vara givet; kampen mot detta strejkbrytarblad måste bli intensiv.

En "intresserad" kronofogde.

Vid strejkmöte i Boden i lördags infann sig kronofogden Knut Norsell, ehuru mötet endast var avsett för strejkande. Till en början syntes hr Norsell icke vilja avlägsna sig, trots flera anmaningar. Slutligen lyckades man dock bli honom kvitt. Det bör tilläggas, att kronofogden påstod sig ha rätt att bevista enskilda sammanträden. En rättighet som troligen är av honom självtagen, åtminstone finnes icke stöd i Sveriges rikes lag för ett dylikt handlingssätt. Men lagen synes ju åtminstone f. n. endast vara till för att brytas av dess egna utövare.

Se upp med strejkbrytarvärvningen!

Då det visat sig att strejkbrytarvärvare uppträda litet varstädes ute i landsorten och söka locka folk att taga anställning vid Stockholms spårvägar, uppmanas organisationerna, såväl som dess enskilda medlemmar att göra allt för att detta värv skall misslyckas alldeles.

Växlö stads mudderverk

var i lördags utsatt för en vådlig olycka. Den arbetsvilliga person, som skulle sköta maskineriet var ovan och har sig så illa åt att en farlig explosion inträffade. Mudderverket tog eld, och de 5 ombordvarande voro i livsfara. Brandkåren släckte elden på en kort stund. Det förstås av sig själv, att de många åskådarna, sedan den egentliga faran gått över, visade allt annat än sorg. Jag kan försäkra, skrives till en person härstädes, att första kammarens beryktade skratt var ett intet mot den skrattesalva, som brast lös efter räddningen av de 5.

Staden får nog vidkännas en dryg utgift.

De strejkande voro 476, därav 333 oorganiserade. 29 stadens arbetare ha återgått.

Hur man vilseleder utlandet.

Den liberala utländska pressen blir även härifrån systematiskt vilseledd från håll, som uppenbart står nära överlöparna i våra borgerliga f. d. vänsterblad. Så innehåller t. ex. lördagsnumret av "Daily News" ett absurt telegram, där det uppgives, att Landssekretariatet ämnade kapitulera som i dag, att hr Cederborg skulle ha förklarat att striden inom få dagar måste vara slut, att Typografförbundets kassor skulle gå åt till skadestånd, att Tom Forssner är en av våra mest radikala advokater m. m. dylik gallimatias. Och "N. D. A." omtalar jublande att den liberala "Vossische Zeitung" i Berlin meddelar tydligen samma telegram.

Vi ha sänt till "Daily News" en dementi, av några bland de värsta osanningarna. Men man tycker verkligen att vederbörande i den borgerliga Stockholmspressen kunde ha nog att här hemma dikta sina uppgifter och icke bekämpa de svenska arbetarna även i utländska blad, som ej kunna kontrollera de vilseledande sensationshistorierna.

Vill man se

ett prov på hur fullständigt från sina sinnen en förut klen begåvning kan bli så bör man inte köpa men läsa "Dagen" för i går. Där skrives på ledareplats och under rubrik "Varför storstrejken icke får lyckas" följande:

"Arbetareledningen har även genom sitt uppträdande nu — om man icke visste det förut! — visat, vad den bär i skölden i händelse av en seger, och att detta är sådant, att man helt enkelt icke denna gång kan tillåta, att den segrar. Den har från sin borg i Folkets Hus velat tillvinga sig en formlig diktatur. Den vill föreskriva villkoren icke blott för arbetsgivare, utan för hela samhället och de enskilda medborgarna. Den vill bestämma över trafiken på gatorna och i hela landet, om man får åka eller icke åka, t. o. m. i sitt eget åkdon; den vill bestämma, om man får äta eller icke äta; den vill råda över sjuka och döda likaväl som över de levande, och den vill lägga tryck på den genom pressen uttryckta allmänna meningen, så att ingen annan än dess egen får göra sig hörd.

Segra arbetarna nu, så få arbetsgivarna hädanefter så gott som ingen medbestämmanderätt över sina verk — med vad påföljd är lätt att tänka — och även stat, kommun och medborgare bli underkastade ett övervälde, som de icke kunna finna sig i. Vid varje försök till självständighet hädanefter skulle det hotas med storstrejk, och ingenting skulle kunna företagas, ingenting utföras, utan lov från Folkets Hus. Det blevo ett tvångsregemente, värre än vad vi på århundraden haft ovanifrån."

Vi skola lugna lilla "Dagen" med att om arbetarna segra, och det tro vi fullt och fast, så skall "Dagen" verkligen få utkomma så länge den står ut utan särskilt frikort från Folkets Hus. Och skulle dess redaktion i ännu högre grad än hittills tappa vett och besinning så skola vi alldeles säkert lätta på vårt tvångsregemente så att lämpliga transportmedel skola finnas till hands i händelse lämplig vård kräves. För sjuka och levande djur komma vi alltid att ömma.

Militären och de stridande arbetarna.

Ytterligare bidrag.

Manskapet vid Vendes artilleriregemente i Kristianstad har till storstrejken överlämnat ett belopp av 60 kr., åstadkommet genom frivillig insamling. Såväl stam som beväring ha bidragit.

Beloppet är icke stort men visar dock tydligt att icke ens den mest järnhårda disciplin förmår betaga menige man de naturliga känslor, som finnas i varje arbetares bröst, skrives till "Svaret".

— I söndags ankom till strejkutskottet i Hernösand följande skrivelse, åtföljd av 60 kr.:

Till strejkstyrelsen för härvarande arbetare!

Undertecknad vill härmed överbringa en ringa gåva av sextio (60) kronor, vilken såsom pekuniärt understöd ej har någon större betydelse. Men såsom ett bevis för de stora sympatier med vilka vi omfatta eder kamp för mänsklig existens så hoppas vi att detta skall bidraga att stärka de band av kamrat- och samhörighetskänslor, som på senare tiden allt mer och mer utbrett sig mellan militär och arbetare.

Stam och beväring å pansarbåten "Manligheten".

"Sv. Arbetareförbundet spelar ingen roll".

Medan "Berliner Tageblatt" genast nappade på och förklarade, att förrädieret från arbetarförbundshållbetydde, att storstrejken var "på upphållningen", för att använda "D. N:s" gamla fras, bedömer en annan liberal tysk tidnings korrespondent saken på ett annat sätt. "Frankfurter Zeitungs" korrespondent telegraferar till sin tidning, att i intet fall mer än 5,000 personer komma att följa detta beslut, och de spela för utgången av striden ingen roll.

Vem som bedömer ställningen säkrast, "Frankfurter Zeitungs" eller "Berliner Tageblatts" korrespondent, kunna vi lämna åt de svenska arbetarna att avgöra. Men vi spå, att varken "A.-B." eller någon annan av kapitalisternas presslakejer kommer att omnämna uttalandet i "Frankfurter Zeitung". Ty dessa tidningsorgans ärlighet är så stor, att de noga akta sig för att tala om annat än vad som passar dem och deras herrar.

En åthutning åt hr Hildebrand.

"Arbeiterzeitung" i Wien hade — som ju riktigt var — talat om, att Stockholmstidningarna endast kommo ut som små hektograferade lappar. Det tyckte inte hr Hildebrand om, och sedan han med hjälp av andra strejkbrytande journalister lyckats få i ordning en tryckt tidning, sände han triumferande och "med kollegial hälsning" ett exemplar till "Arbeiterzeitung". Hr Hildebrand får nu i denna tidning följande pepprade svar: "Vad den "kollegiala hälsningen" beträffar, så kunna vi icke besvara den. All aktning för de strejkbrytande redaktörernas i "Stockholms Dagblad" tekniska färdigheter, här spelar dock också det moraliska in. Svenskar, som i dessa dagar bli strejkbrytare, måste den kollegiala hälsningen även tjärran ifrån förvänta!"

Väl bekomme, hr Hildebrand!

Hur brukspatron Tham prepparerar sinnena hos sina arbetare

framgår bäst därav, att han låtit i korsband tillställa dem "Aftonbladet" för lördagen, i vilket nummer av tidningen de mest skamlösa utfall göras mot de strejkande arbetarna.

Hr Tham har vid upprepade tillfällen sagt, att han i denna strid stode fullt neutral. Vilken mening det ligger i en sådan försäkran framgår bäst av det ovan omtalade.

Vi vilja emellertid genom "Svaret" uppmana arbetarna att ej sätta tillro till borgarpressens lögner. Samlen eder omkring eder egen press, det är det ärligaste svaret på mutförsöken.

Arbetare landet runt, kom ihåg envåldshärskaren i Huskvarna. På fjorton dagar, har han sagt till några av sina underlydande, skola de organiserade arbetarna vara "stukade". Visen honom att ni inte ens efter månadslång kamp äro stukade utan att ni även vid behov hava kraft nog till övers att visa hr Tham vad Sverges organiserade arbetare kunna åstadkomma, om det verkligen gäller.

Mindre noggranna korrespondenter

äro i hög grad otrevliga för varje tidning, men allra mest för "Svaret", som ju är ett föremål för hela borgarpressens uppmärksamhet. I allmänhet ha våra meddelare sänt insett sin plikt att noggrant kontrollera uppgifterna, innan de avsändas, men i ett par fall, som vi själva fortast möjligt dementerat, ha meddelares mindre samvetsgrannhet åstadkommit ganska stort obehag. För dagen är det åter en dylik slarvig uppgift, som vållat otrevligheter, nämligen att allt arbete skulle ligga mere i R6. Detta är, skriver man till oss orriktigt, ty sågen går med 2 ramar av 4. Arbetet uppehålles med ett 10-tal förmän och kontorister jämte 13 arbetsvilliga. Vid kolbacken arbeta en bas och 4 man med rivning av antändna milor. För dessa har gjorts undantag, varför de icke räknas som strejkbrytare. Någon drift vid verket kan man dock knappast tala om, säger brevskrivaren, enär sågen ibland går hela, ibland halva dagen o. s. v. Ansatser till värvning fattas icke men hittills har resultatet varit tämligen magert. Hot om vräkning och dylikt fattas icke heller men än har detta icke satts i verkst. Ändringar i förhållandet här kommer omedelbart att meddelas. Stor entusiasm. Endast en har svikit. Lugn råder.

Med anledning av att högertidningen "Hernösandsposten" utnyttjat den lilla felaktigheten för sina syften ha vi så utförligt redogjort för det verkliga läget. Det skedda utgör i all sin obetydlighet en maning till alla meddelare att städse ödagalägga den yttersta samvetsgrannhet. Kom ihåg, att vad kamraterna landet runt behöva veta, är sanningen, ingenting annat än sanningen.

Arbetsgivarnas nobla stridssätt.

Från Borås tel. till "Svaret": Vid Fritsla hotas arbetarna med avsked, om de tillåta släktingar och bekanta, som äro bosatta i Borås, att besöka dem under dessa dagar. En arbetare har redan blivit avskedad, därför att han tillåtit sin son komma hem på besök.

Blotta omnämnandet av faktum är nog för att hos alla rättänkande brännmärka dessa arbetsgivares lumpna stridssätt. Men vi inbilla oss inte ett ögonblick, att "folkliga" tidningar som "Stockholms-Tidningen", "Dagens Nyheter" och "Dagen" skola ha ett ord till klander emot sådana kampmetoder, när de komma från arbetsgivarhållet.

Fria arbetarförbundets slavhandel

bedrives fortfarande under de allra fagraste förespeglingar. Till Ockelbo har hämnda förbund lockat ej mindre än 17 man, vilka eskorterats av en 25 års man. De värvade hade fått löfte om fint och lätt arbete; döm då om deras förvåning, då de blevo kommenderade att ur sjön frakta tunga och slemmiga massvedstockar för att lasta dem å järnvägsvagnar, och som bostad instuvades hela laget i en gammal flottarkoja. En av dem, som ditnarrats, gick nästan omedelbart därifrån, och då han senare anträffade organisationens folk å platsen, erhöll han nödiga medel för resa till Gäfle.

En svår uppgift.

"Sv. D." har i går en hel ledare om hur det skall bli möjligt att på ett effektivt sätt motverka "Svarets" stora inflytande hela landet över. Kaneke hr Langlet, som nu börjat skriva ledare i "Sv. D.", kunde få Sv. Turistföreningen att hjälpa till med det. Annars går det nog inte att få knäck på "Svaret". Och inte ens då för resten.

Bildningsnivån hos borgargardisterna

är det nog si och så med. En namngiven person skildrar i brev till "Svaret" följande tilldragelse, vars sanningsenlighet flera vittnen kunna intyga:

I söndags stodo några personer helt fredligt och tittade på de i gränden vid Continental stående automobilerna. Naturligtvis kunde de ej undgå att också se de på desamma tronande överklassynglingarna. Men detta tycks vara en i deras ögon mycket otillbörlig närgångenhet, ty en av deras kamrater, en undersätsig, struntvilktig individ, kom fort tillstädes och tillsade i barsk ton en av åskådarna att avlägsna sig. Då en annan av dessa nu hövligt frågade, om det ej var tillåtet att stå på gatan, utbröt "gentlemannen": Vem fan har tilltalat er? Gå åt h—e, dj—a drumlar! Och så fortsatte han och andra borgargardister med liknande tillmälen och hämtade till slut två poliser, vilka i ej just så vänliga ordalag både sällskapet gå därifrån. Desto mer tölpaktigt var borgargardisternas uppträdande, som även kvinnor voro bland de förfördelade.

En dementi.

Disp. Alex. Eckenström vid Tumba bryggeri har i skrivelse till "Svaret" på "det bestämdaste" förklarat att han icke uppträtt som vårvare av strejkbrytare till järnvägsbolaget lika litet som han tjänstgjort som järnvägsförare. Detta intygas av Stockholms nya järnvägsbolags dir. hr W. Walden.

"Generalstrejken" i Danmark

har gått i dricket. En strejkbrytare har ersatt den strejkande generalen, och de övriga vågade icke strejka. De voro väl rädda för, att det skulle bli för mycket strejkbrytare

Sv. Arbetareförbundets revolt mot ledningen.

Avdelningen vid Munksund splittras.

Från Munksund skrives: Här har Sv. arbetarförbundet en av sina största avdelningar med 225 medlemmar. Men i går, då förbundsstyrelsens påbud om återgång kom, blev det massavfall. Styrelsen hade göra bortåt en timma att mottaga utträdesanmälningar ur föreningen. Alla ropade på anslutning till fackföreningen på platsen. Vi ha redan fått börja ta emot deras medlemmar. En dum förvaltare, som var ovettig på arbetarna då de började den 20, har hjälpt oss duktigt.

Kraftiga försök göres här att få strejkbrytare. Men de misslyckas.

Hur man fablar om Norrbottens gruvarbetare och svaret därpå.

Efter ett oppendjärtligt gjort medgivande att Grängesbergsbolaget under vintern lyckats pressa så mycket arbete av gruvarbetarna uppe i de lappländska malmfälten, att bolaget nu har tillräckligt med malm bryten för uppfyllandet av leveranserförbindelserna med Tyskland, målar bolagets chef, dir. E. Frisell, för en medarbetare i det apokryfiska sanningsvittnet "Dagen" ut tillståndet bland gruvfolket i Lappland på följande sätt:

"Uppe vid de norrbottniska gruvfälten gå nu de tusentals arbetarna och driva. De leva på skogens bär, sjöarnas och floderna fisk, sova i skogsdungarna och drömma om den stora revolutionen. — — De veta intet om dessa tusenden, som gå tillbaka till arbetet, de förstå ingat annat än att nu måste de låta bli att arbeta, därför att man befallt dem göra så."

Med starka misstankar om att såväl den store profitdirektören som den lilla "Dagen" här sökt ge en vrångbild av förhållandena längst där uppe i det svenska norr vände sig "Svarets" red. till några personer, som på grund av inkttagelser å ort och ställe kände till förhållandena, med begäran om upplysningar.

Samfällt framhöllo dessa, att gruvarbetarna där uppe ingalunda äro de sämst situerade av Sveriges arbetare — tack vare dess organisation och den kamratlighetens och solidaritetens anda som råder dem emellan. De behöva alls icke sova i skogsdungar, ty en stor del ha egna små boställen, en hel del hyra sig in hos andra kolleger och endast en mindre del bo i bolagets bostäder. Att de nu begagna sig av ledigheten att samla bär och idka fiske minskar ingalunda deras kampdugligheit. Om storstrejkens förlopp få de ju tillförlitliga underrättelser i "Svaret", som där uppe har en spridning, som den lilla blekröda aldrig i tiden kan få tillnärmelsevis.

Att bolagets direktör påstår att malmexporten skall kunna fortgå som vanligt är en uppenbar bluff. Förrädet vid Narvik torde nu vara i det närmaste slut och i Luleå torde det också snart nog tryta och i alla händelser blir det svårt att få malmen skeppad.

Och att om dessa sedan gammalt organiserade arbetare påstå att "de förstå intet annat än att nu måste de låta bli att arbeta därför att man befallt dem göra så", är att bakdanta dem.

Bland dessa arbetare var tanken på att man skulle svara lockouthverrna med en storstrejk rätt allmän redan 1908 och de ha i år frivilligt följt solidaritetens krav i känslan av att lockouttyranniet är outhärdligt och att det måste stävjas för att den fackliga frammarschen skall kunna lugnt och lyckligt fortgå.

Och på Gruvarbetarförbundets expedition, där "Svarets" medarbetare i går gjorde ett besök, meddelades, att från Kiruna pr telegraf rekvirerats medlemsböcker för 500 nya medlemmar. Liknande rekvisitioner ha skett från även andra håll med angivande av att även de oorganiserade malmlastarna anslutit sig till organisationen.

Dessa bergens arbetare äro icke andligt förslavade och snöpta galizier eller förhuvade folkförbundare och frimickeleidioter.

"Men det kommer en vinter, den hotande lappländska vintern, då bären tagit slut, då sjöar och floder frysa till och då skogen ej kan ge en viloplats. Hur blir det då?", hotar till slut direktören med en hämndkänslans belåtenhet.

Ja, hur blir det då? Inte annat än vi förstå blir det för direktören att till dess efter storstrejkens slut söka få tillbaka sina gruvarbetare, så att malm åter kan brytas.

Så svarade de, som kände folket och förhållandena där uppe.

P. L.

Sv. Arbetsgivareföreningens tyranni.

Vid Hällefors järnverk, där ett hundratal oorganiserade arbeta, har en del fäder på grund av de förbindelser som de, för att få arbeta, måst avgiva om att dels själva utgå ur fackföreningen och dels i på något sätt understödja åt andra till landsorganisationen hörande arbetare, sett sig nödsakade att ettdera avhysa sina barn eller också tvinga dem ut ur fackföreningen och in i arbetet.

Tvenne söner i 18-års åldern till en religiös järnsynare måste med anledning härav tillbringa flera nätter i en hölada, innan de kunde av fadern förmås att utgå ur föreningen.

Detta sakförhållande torde nog ej åstadkomma några feta rubriker om tyranni och dylikt i högerpressen.

Vid Södra spårvägsbolaget

återgick i går 8 man organiserade, vilka hela tiden visat stort vankelmod utom vid mottagandet av understöd. Dessa tillhöra trafikpersonalen. Dessutom arbeta 5 på verkstaden, vilka varit där hela tiden.

Två verkkuskar hos bolaget, vilka nekat utföra strejkbrytararbete, ha avskedate i går.

Men envar förstår ju att bolaget med denna personal icke kan klara sig. Stämningen bland de strejkande är också ypperlig. Vi uppmana allmänheten att se upp med bolagets åkdon, som böra bojkottas lika väl som spårvägstrafiken så länge strejkbrytare uppehålla driften.

Rekvisitioner till "Svaret"

skola vara insända till expeditionen senast kl. 4 e. m. för att kunna expedieras påföljande morgon.

Stridsfältet.

FILIPSTAD måndag. Måleriarbetarna i Filipstad ha fr. o. m. i dag måndag åter nedlagt arbetet. Något tillstånd till återgång hade ej lämnats från förbundet.

*

SALA. Stämningen den bästa. Borgarelementen rasa över att ej linjen kan brytas genom den lilla åderlåtning, som de 18 organiserade åstadkommo, som sveko sina kamrater. 25 aug. talar Aug. Palm i Hagaberg.

*

BOFORS måndag. Arbetarförbundarna ha återgått och dragit ett 10-tal oorganiserade med sig. På grund härav sammanträdde övriga oorganiserade till möte i eftermiddag och beslöto därvid att i fortsättningen stå solidariska med de organiserade.

*

KVARNBY lördag. I storstrejken deltager också denna plats. På möte här har antagits följande resolution: Kvarnby arbetare, till ett antal av 150, samlade till strejkmöte, uttala sin skarpaste protest mot samtliga förvaltare vid kritbruken därför att de utföra sådant arbete som förut utförts av platsens arbetare och därmed uppträda som strejkbrytare.

Allt gott här. Solidariteten fullständigt obruten bland alla arbetarna.

*

HELSINGBORG måndag. Vi ha fått 70 kr. jämte sympatihälsning från Skånska husarregementet, insamlat bland beväring, stam och korpraler.

Fyra arbetare ha i dag av alla strejkande här återgått.

Polisen har anhållit tre bageriarbetare emedan de spritt skrivelser till hembagerierna att bagerierna skulle bojkottas om ej arbetet nedlades. Efter några timmar i polisen blevo de löslappta. Det gick tydligen ej att göra något åkarpsmål av den saken.

*

KATRINEHOLM måndag. Vid Grönqvists mek. verkstad kommo i dag, då signalen till arbetet ljöd, 11 gubbar och 4 pojkar samt 3 man maskinpersonal. Hela arbetsstyrkan utgöres eljes av förutom pojkarna 84 man. Resultatet blev alltså klent. I övrigt är allt lugnt här. Arbetarförbundets medlemmar och alla arbetarna på snickerifabriken strejka fortfarande.

*

HJÄRPEN. Här hölls i torsdags demonstrationsmöte med livligt senterat föredrag av hr O. Aström, Östersund, åhört av över 150 personer, och detta i trots av intensivt regnande. Utom en protest mot den borgerliga pressen, ur vilken vi citera: "Varje arbetare bör minnas de lögner och smädelser av alla slag, som dessa reaktionens smutsblad, högerns lika väl som liberalernas, i dessa dagar öst ut över arbetarna. Vår lösen må bli bojkott mot den borgerliga pressen och fram för arbetarnas egen press!" antogs följande resolution: "Hjärpens org. arbetare, samlade till möte på storstrejkens sextonde dag besluta enhälligt att fortsätta striden tills en för hela landets arbetareklass antaglig uppgörelse kan ernås!"

*

Felaktig

var en uppgift, att 20 av Kalmar ångkvarns arbetare återgått i arbete. Förhållandet är visserligen att 20 personer arbeta där, men av dessa äro 6 åldringar, som med avdelningens medgivande kvarstannat, 2 äro invalider, 4 à 6 pojkar i åldern 14 till 17 år, de övriga basar och kontorspersonal, så när som på 2 strejkbrytare från Emmaboda. Men ingen av de strejkande vid kvarnen har återgått eller ämnat göra det, förrän striden är avblåst. Däremot ha ett tiotal oorganiserade ingått i avdelningen.

*

Lögn efter vanligheten!

I borgarpressen inom länet har det, skrives från Hjerpen till "Svaret", synts en uppgift om att här skulle ha återgått i arbetet 4 org. och 60 oorg. arbetare. Det är absolut osanning!

För närvarande arbeta 30 personer, som av arbetsgivaren erhållit ledighet på grund av arbetsbrist, men som i dagarna åter beretts en ämnla arbete. Det är allt! Stämningen bland de stridande är här den bästa. Ingen organiserad har återgått.

*

Vid Lindroth & Cios brädgård vid Roslagsgatan ha 4 av de oorganiserade arbetarna återgått till arbetet; vid samma firmas brädgård vid Löfholmen, där alla arbetare äro organiserade, har ingen återgått.

*

LIATORP måndag. Som svar på arbetsgivarens fordran att i dag upptaga arbetet har enhälligt beslutats följa Landssekretariatets paroll. Stämningen god.

*

Stockholms Transportarbetarfackförening, talrikt samlad till möte på måndag, underströk förut fattat beslut att hålla ut, tills segern är vunnen. Samtidigt beslöts att bojkotta alla borgerliga tidningar och underströks särskilt "Stockholms-Tidningen" med dess avläggare "Vad Nytt i Dag", samt "Dagen".

*

I Sandviken höll Z. Höglund föredrag i går inför 1,000 personer.

15 man återgingo där i går.

*

Lösdrivarlagen kan ju användas till en hel del, då det gäller att komma åt arbetarna. Vi nämnde i söndagsnumret att en bageriarbetare i Helsingborg Kjellin — ej Thulin — blivit varnad för lösdriveri. Därvid kom vi ej att nämna att Kjellin blivit muntligen varnad samt att — han f. n. har arbete. En lösdrivare, som har fast anställning — det är Helsingborgspolisens ryktbarhet att ha fått tag i den sammanställningen.

*

Järnvägsmännen vid Mörby järnvägsverkstad — Rimbobanan — ha uttalat sin livliga anslutning till storstrejken och sin förväntan att varje järnvägsman fullgör beslutad dagsinkomstteckning.

*

Stockholms linnesömmerskor, talrikt samlade till möte i Folkets Hus måndagen den 23 aug. antogo enhälligt följande resolution:

Att som strejkbrytaralster betrakta de borgerliga tidningar som utkomma så länge typograferna delta i strejken, samt att för all framtid bojkotta "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt", "Aftonbladet" och "Dagon", vilka tidningar under sken av att föra arbetarnas talan narrat sig till understöd av den klass de senare förrätt samt att bojkotta A.-B. Pomrils varor, då det visat sig att nämnda balag motarbetar arbetsklassens mest vitala livsintresse, föreningsrätten.

*

Stockholms Handelsarbetarfackförening hade ordinarie möte i söndags med föredrag av hr Eriksvist, som i ett medryckande och utredande föredrag klargjorde situationen. Mötet gjorde följande uttalande, att det fullt och helt följer Landsorganisationens paroll och ej återgår till arbetet, förrän striden är avblåst. Vidare att det till det yttersta vill skärpa bojkotten mot "Stockholms-Tidningen" först och främst samt även de övriga borgerliga lögnorganen.

*

Slakteri- och charkuteriarbetarna i Stockholm hade möte i måndags middag kl. 12. Därvid visade sig att de arbetsvilligas antal minskats med 4. Mötet uttalade sig med entusiasm för fortsättning av striden, trots allt.

*

"Massåtergången" i Göteborg.

Arbetsgivarnas förhoppningar totalt strandade.

Mölnlycke textilarbetare sluta sig åter till strejken.

GÖTEBORG måndag. Över huvud taget har den fruktade återgången i arbetet i dag icke alls visat sig. Med undantag av Sv. Gardinfabriken, där ett par hundra oorganiserade återgått, ha arbetsgivarna icke vunnit många dussin. Vid Götafors textilfabrik, Mölndal, ha 15 återgått, vid Matt- och möbeltygsfabriken 4, vid Almedals textilfabrik 5 nya, vid Forsåkers fabriker 7. Dessutom har en handfull Sv. arbetarförbundare återgått vid några mindre mekaniska verkstäder.

Däremot ha inga arbetare, icke ens arbetarförbundare, återgått vid Lindholmens och Keillers verkstäder.

Trots arbetsgivarnas stora förhoppningar om massåtergång vid hamnen i dag, arbeta där inalles blott 140 man, d. v. s. en ren obetydlighet, knappast värd att nämna.

Arbetarförbundarna vid Trollhättan och Surte ha vägrat att efterkomma sin förbundsledningens påbud. Ingen arbetare, organiserad eller oorganiserad, har i dag återgått där.

Vid Mölnlycke textilfabriker har ett stort antal arbetare i dag åter lämnat arbetet och slutit sig till de strejkande.

*

Borås håller ställningen.

BORÅS måndag. Vid textilfabrikerna här är antalet "arbetsvilliga" några mer än under förra veckan, dock ha några av dem, som gingo i arbete i förra veckan, åter slutat. Hur stor skillnaden är kan ännu ej uppgivas. Band- och gummivävarna samt spinnarna ha vid talrikt besökta möten uttalat sig för att ej återgå i arbetet, förrän uppgörelse är träffad. Järnarbetarna beslöto på möte i går, besökt av 200 personer, att ej återgå. Inom dessa fack är enigheten god. Arbetsgivarna inom byggnadsindustrin ha på måndag eftermiddag haft möte, varvid behandlades upptagandet av arbetet. Detta kommer att totalt misslyckas, enär här finnas endast ett fatal oorganiserade, och torde dessa med säkerhet ej svika. Vid Vassbergs kopparslageri voro samtliga arbetare inkallade till möte söndag förmiddag, varvid man genom att låta springpojkar, kontorspersonal och fördräng deltaga i omröstningen om arbetets återupptagande lyckades få majoritet härför. Minoriteten är dock så mycket fastare. Som synes användas alla medel för att få splittring bland arbetarna. Typograferna i Borås äro fullt eniga om stridens fortsättande, trots att "Borås Tidning" hotat med att fr. o. m. tisdag de, som ej infinna sig på sina platser, äro avskedade.

*

Munkfors valsverk stoppa.

MUNKFORS måndag. Fortfarande god stämning. Ingen återgång. Tre valsverk stoppade. Amnesbrist.

Så lyder ett telegram från Munkfors, som "St.D." på sin tid sökte framställa som ett fullkomligt nederlag för arbetarna.

*

Ställningen hålles i Norrköping.

NORRKÖPING måndag. Situationen i det stora hela är oförändrad. Arbetarna å Norrköpings tapetfabrik, ett 40-tal, vilka ej deltagit i storstrejken utan haft semester och halv avlöning, ha i dag börjat arbeta. Och vid Holmens bolags fabriker, vars arbetsstyrka uppgår till 1,100 personer ha 50 oorganiserade och arbetarförbundarna i dag under stark polisbevakning börjat. Av R. Wahrens fabrika omkring 540 arbetare ha 12 i dag återgått och å Gamlabro fabriker, 145 arbetare, ha 6 återgått. Föreöken att få arbetet på Drags fabriker återupptaget misslyckades.

De strejkande ha i dag på ett stort möte ytterligare understrukit sitt beslut att obrutsligt hålla samman och fortsätta striden.

*

300 nya storstrejkande i Eskilstuna.

Länsstyrelsen i Sörmland konstaterar att blott 31 börjat i länet i går.

ESKILSTUNA måndag. Det visar sig vid strejkutskottets räkning av de i arbetsnedläggelsen deltagande i dag, att antalet deltagare sedan sista räkningen betydligt stigit. Förliden vecka var antalet 5,381 och nu tillkommer ej mindre än 300 nya, arbetare på mindre verkstäder, vilka först under hand beslutat deltaga.

Av de till länsstyrelsen i Sörmland inlämnade rapporterna över åter gångsatta arbeten framgår, att endast 31 man i hela länet i dag återupptagit arbetet, nämligen 20 vid Grönstedts mek. verkstad i Katrineholm (gubbar och pojkar) och 11 i Oxelösund.

I betraktande av att dessa uppgifter stamma från arbetsgivare är det icke säkert att de äro korrekta, men de torde åtminstone icke vara för låga.

*

Västgötatypograferna stå fast.

Följande telegram ingick i går till Typografförbundets styrelse:

SKÖFDE måndag. Typografer från Skara, Falköping, Skövde, Tidaholm, samlade till möte i Skövde, bringa förbundsstyrelsen en hälsning och förhoppning om lyckligt seger.

Andersson. Ordf. Victorin. Sekr.

*

Kvitto

om inkomna meddelanden, som på grund av utrymmesbrist ej kunna utföriligare referera, lämnas här nedan, såsom vi förut flera gånger varit nödgade göra. Vi bedja meddelarna ha överseende med att de ej få några längre redogörelser in. Det finns ingen plats i tidningen att placera dem på, och formatet är en gång för alla bestämt av pressarna.

På alla samtliga ställen är ställningen god. Mångenstädes ha hållits demonstrationer och stora möten. Nya medlemmar rapporteras från en mängd av platserna. Försöken från arbetsledningen att locka arbetarna tillbaka ha misslyckats. Några meddelanden skola vi f. ö. i morgon utförligare omnämna.

Heby, Skärblacka, Ljusfors, Stensmyra, Forshult, Lyse, Söderfors, flottare, Florohopps glasbruk, Byvälla, Storsjöra, Skutahamn, Munksund, Genevad, Eda glasbruk, Arlöf, Olofström, Ställdalen, Eds bruk, Nynäshamn, Klagshamn (inte en enda man arbetar), Hyllinge gruva, Marieberg, Valåkra, Schebo bruk, Malmberget, Umeå, Klippan, Skifsefersen, Karlskrona, Visby, Lidingön, Rörström, Sandviken, Limhamn, Grängesberg, Boden, Mölnbo, Fagersta-Västanfors, Hofors, Ljusfors, Kvarnsveden, Mackmyra, Norrsundet, Surahammar, Kungsör, Solkem, Storfors, Mockfjärd, Grängesberg.

*

Ställningen i Örebro.

ÖREBRO måndag. Den från arbetsgivarsidan väntade återgången i dag inskränker sig till följande:

Vid Israel Eriksons snickerifabrik ha några organiserade börjat. Vid skofabriken Vasa började i morse ett halvt tjog, men efter en halv timme beslöto de åter upphöra. Ullefabriken har börjat med ett fåtal oorganiserade. Elgérus' färgeri har ett dussin oorganiserade personer i verksamhet.

I hela staden torde högst ett hundratal ha återgått.

Byggnadsindustriarbetarna höllo i förmiddags möte och beslöto med 772 röster mot ingen att hålla ut till stridens avblåsning. Dessa arbetares fasta hållning är avgörande för ställningen här.

I går söndag hölls i Folkets Park det största mötet under hela storstrejken. Omkring 3,500 personer voro samlade. Trärbetarnas ombudsman A. V. Sjöstedt tadade under kraftigt bifall. Stämningen var utmärkt.

Senare meddelas:

I Stolfabriken ha 15 man återgått, men med denna arbetestyrka kan driften ej uppehållas.

*

Icke en man återgår.

MALMÖ måndag. A strejkmöte i dag var antalet deltagare betydligt större än föregående dag. Tal hölls av danska partiets sekreterare Stanning. Den bästa stämning var rådande. Understöd från Landssekretariatet ha i dag utdelats till de mest behövande. Trärbetarna utbetala ur egen kassa 10 kr. pr medlem och vecka. 400 varuutkörare ha i dag beslutat att under de närmaste 14 dagarna icke begära något understöd.

Trots stark påtryckning från arbetsgivarna har icke en enda man av omkring 13,000 strejkande återgått till arbetet, men däremot ha fackföreningarnas medlemsantal ökats i 100-tal under den gångna veckan.

*

Ett jättemöte i Sundsvall.

SUNDSVALL måndag. Ett stort möte med 6,000 deltagare har i dag hållits här. Tal hölls av red. Zetterling och en synnerligen skarp resolution, vari efter hälsningar **till landets alla arbetare att stå obrottsligt fast i striden,** till dess kapitalismens **försök att krossa den fackliga rörelsen gjort skeppsbrott,** uttalades en ljungande **förkastelsedom** över Sv. Arbetarförbundets förrädiska taktik att lömskt **söka fälla de organiserade arbetarna i ryggen, kapitalisterna till förmån.** Avenledes gjordes ett uttalande för utsträckning av de gällande restriktionerna på rusdryckstrafiken en längre tid efter stridens slut.

Den bästa stämning råder i hela distriktet.

*

Stockholms mjölkutkörare

hade på måndag strejkmöte, varvid beslöts att som en man göra striden ut. Dessutom beslöt mötet att instämma i den vid Hornsbergs hage antagna resolutionen mot rusdryckerna, att bojkotta de borgerliga tidningarna både under och efter striden, samt A.-B. Pomrils varor.

Mötet uppmanade dessutom alla föräldrar att icke låta sina barn ta någon som helst befattning med mjölkbolagens "flaskmjölk".

*

Med arbetsgivaren som strejkmötesordförande.

Från Linköping skrives till "Svaret": En byggmästare här hade i lördags sammankallat sina arbetare till möte för att söka få dem att fatta beslut om arbetets återupptagande på måndagen. Sedan arbetsgivaren själv valts till mötets ordförande beslöts så gott som enhälligt att icke återgå förrän striden avblåses. Arbetsgivaren lär ha lovat att icke söka värva **ny arbetskraft.**

*

NACKA måndag. Vid De Lavals ångturbin vid Järla sökte man i morse få driften i gång. 32 arbetare gingo också i arbete, alla gifta och oorganiserade. Alla ungkarlar däremot stå solidariska som förut. Vid läderfabriken har man lyckats få en strejkbrytare, en ung pojke, likså en pojke som går i trädgården.

Stämningen bland de strejkande är god.

*

LILLA EDET måndag. Ställningen är oförändrad. Arbetarna ha beslutat hålla ut, **tills striden avblåses av Landssekretariatet.**

*

Sv. Måleriarbetareförbundets avd. 1, Stockholm, hade ett talrikt besökt möte i går i Folkets Hus' A-sal. Föredrag hölls av hr Hugo Lindberg över ämnet: Samhällets och dess uppfostran. Tal. belönades med bifall.

Därefter beslöt avdelningen efter en längre debatt med 593 röster mot ingen att fortsätta striden, tills uppgörelse träffats. Följande resolution antogs därefter enhälligt:

Med anledning av att hela den borgerliga pressen under denna strid gjort allt för att stödja arbetsgivarna i deras hänsynslösa och orättvisa strid och samtidigt medels osanna och förvrängda uppgifter sökt skada arbetarnas sak beslutar avdelningen att för all framtid bojkotta dessa organ, därvid i främste rummet ihågkommande "Stockholms-Tidningen".

*

NORRHAMMAR söndag. Något nytt har här icke inträffat, utan alla stå fast som en man ännu. Med anledning av Sv. Arbetarförbundets åtgärd att återupptaga arbetet, så lär härvarande gulingar beslutat att återupptaga arbetet först på onsdags morgon. Denna åtgärd har ingen som helst inverkan, då deras antal icke överstiger 60. Några oorganiserade komma nog icke att återgå. För övrigt är allt lugnt och stilla.

*

Från VARGÖNS pappersbruk telegraferades i går: Här stå alla hjul stilla.

*

Ockelbo. Ingen återgått, Fria arbetareförbundet förser Kopparberg—Hofors-bolaget med strejkbrytare, som luras hit utan att ha yrkesvana. Ange. Här har av organiserade och oorganiserade antagits en protestresolution mot Sv. Arbetareförbundets förräderi. I Alby har ett möte på 300 personer antagit samma resolution, med ett tillägg mot lögnpressen. Vingåkers organiserade arbetare ha till ett antal av 300 stämplat det som osanning att arbetarna återgått. Det är endast 100, som varit i arbetet hela tiden, vilka arbeta.

*

Sv. Bryggeriarbetareförbundets avd. 15 beslöt på möte under gårdagen att bojkotta samtliga borgerliga tidningar, särskilt "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt i Dag", "Aftonbladet" och "Dagen". Anledningen till beslutet är dessa tidningars under strejken intagna ställning gent emot arbetarna. Även beslöt avdelningen att bojkotta A.-B. Pomrils tillverkningar, emedan fabrikationen bedrives med strejkbrytare.

*

Med ett par ord

omnämna vi även i detta nummer rapporter, som under gårdagen ingått från skilda platser, där ingenting av större vikt inträffat:

Från Munkedal skrives: Av arbetestyrkan, 480 man, ha nu omkring 50 återgått, alla oorganiserade. Hälften av de strejkande äro ännu oorganiserade, men dessa komma trots allt att ställa sig solidariska med de "fackföreningen". Möte med demonstration var i lördags anordnad, besökt av 300 arbetare. Hr Thorild från Uddevalla och journalisten G. Alvar Lind talade. Den senare blev emellertid avbruten av en nervös länsman för omädelse mot ordningsmakten. Fjällbacka stenhuggeriarbetare ha enats om att hålla ut, tills striden avblåses. Edevalla. Handlandena K. Nordström och D. U. Törnqvist ha skänkt de strejkande en del livsförnödenheter. Stämningen den bästa. Göta. Ingen organiserad har svikit. En del lossningsarbeten utföras av 3 förmän, 3 oorganiserade jämte 13 blockadbrytare från Göteborg och ett par småpojkar. Slottsbron. Allt arbete ligger nere med undantag av att 4 förmän arbetat hela tiden. Arbetarna ha vänt sig till kommunalnämndens ordförande och begärt anstånd med skattens utbetalande till en månad efter arbetets återupptagande. Svaret utgjordes av en förfrågan när fabriksdriften skulle bli upptagen. Arbetarna mena att frågan skulle adresseras till Arbetsgivareföreningen, när den tänker upphäva lockouten. Rosenfors, Skogstorp. 3 nya medlemmar i organisationen. 93 kr. på frivilliga bidrag. Strejkmöte i lördags, varvid uttalades protest mot den liberala pressen, som ingen arbetare borde uppmuntra. Halmstad. I lördags storstrejksmöte med C. A. Björk som talare. Protest mot ordningsmaktens brutala uppträdande. I fredags kväll transporterades de arbetsvilliga studenterna från hamnen i vild karriär genom staden. Inga oordningar. Kolmården. Vid en Marmorbruket tillhörande fältspatgruva nedlades arbetet vid strejkens början och 5 av arbetarna ingingo i organisationen. 4 strejkbrytare arbetare nu där. 12 arbetarförbundare ha återgått vid Marmorbruket. Oxelösund. Natten till söndagen anlände hit ejöledes 4 nya arbetsvilliga. Militär bildade häck, då gossarna gingo i land. Bangården och kajområdet äro vid 20 kr. vite avstängda. Hofors. Möte i lördags med Fr. Ström som talare. I resolutionen uttalades att rusdrycksförbudet bör gälla två månader efter strejkens slut. Finspong. De oorganiserade beslöto på möte i fredags att fortsätta strejken. Arbrå. Ställningen oförändrad. Följande uttalande gjordes å mötet i söndags: "Samtliga stridande i Arbrå uttala sitt djupaste förakt mot Sv. Arbetarförbundets sätt att gå arbetsgivarnas ärenden. En dylik Judasgärning skall av alla hederliga arbetare aldrig glömmas". Ektorps samtliga organiserade arbetare beslöto på möte i fredags enhälligt att uttala en rungande protest mot de tidningar, som under denna strid farit med lögn och nidskriverier gent emot arbetarklassen samt att särskilt bojkotta "Stockholms-Tidningen" och "Dagen" och försäljare av dessa. Bångbro. Diskussionsmöten varje dag; i lördags föredrag av järnbruksarbetarnas ombudsman O. Johansson. Bolaget söker få shop folk till reparationsarbete; hittills endast basarna, ty av arbetarna ingen "arbetsvillig". På måndagen började understöd utdelas åt de mest behövande. Hellekis. De strejkande, omkring 200 arbetare, samlade till möte i lördags i Folkets Hus, uttala sin protest mot dem, som återgå, och besluta att fortsätta striden till slut. Deje. Alla glada och entusiastiska. Dagarna fördrivas, förutom med möten, med bärplockning i skogen och fiske. En uppgift i "N. D. A.", att arbetarna börjat tröttna på striden, är lögn; vi ämna fortsätta kampen tills seger vunnits. Mölnbacka-arbetarna bestå av idel "hedersmän", vars lumpna drängtjänst åt kapitalisterna varje organiserad arbetare bör minnas. Säter. Disponenterna vid en del fabriker gjort stora försök få arbetarna tillbaka i arbetet. Vid Dala väveri strejkmöte i lördags med enhälligt beslut icke återgå. Öfverby. Ingen har här (eller oss veterligt i hela norra Bohuslän) återgått i arbete hos svenska arbetsgivare. Lastning av 60 tons gatsten påbörjades i fredags vid härvarande station av 4 förmän, 2 ynglingar och 1 äldrig "arbetsvillig". Koskullskulle. Bästa stämning; alla stå som en man fasta vid att vänta striden ut. 2 finnar "arbetsvilliga" vid skördearbetet. Ett annat strejkbrytariarbete, fraktning av koks med linbanan för Nautanens bolag, har stoppats på tillsägelse av strejkkommittén. Grötingsjö. Sammanhållningen god; möten varannan dag. Avd. 297 av Sv. Grov- o. Fabriksarbetarförbundet har under strejken tillökats med ett 10-tal medlemmar. Ett par faktorer, en ställdring och ett par andra oorganiserade utföra drängtjänst åt bolaget. Kamrater landet runt, stån fast i striden; segern skall bli vår! Gellivare. Vid möte 20 aug. beslut om bojkott av "Norrbottens-Kuriren" och övrig borgarpress samt enig uppmarsch ökring arbetarnas egna tidningar. Även instämmande i Örebro-resolutionen om rusdrycksförbudets förlängning 4 veckor efter storstrejken. Vikmanshyttan. Demonstration i lördags av samtliga fackföreningar under Larsbo-Norns aktiebolag till Prästhyttan för att bese de "arbetsvilliga", c:a 25, som hålla på med rågskörden. I demonstrationen deltogo omkring 200 personer med 2 musikkårer, fanor och standar. Disponenten och länsmannen mötte; allt lugnt. Som bolaget icke lyckats få tillräckligt många strejkbrytare kommer c:a 60 tunnland råg att försäljas som den nu står. Sarahammar. På söndag stort möte med musik och föredrag av hr A. Sander från Kolsva; ävensom demonstration från Folkets Hus till torget; ordningen mönstergill. Ingen man i arbete vid verken. Kiruna, Handlandena här ha ställt "matlappar", som inlösas med mot från 5—30 kr:s värde, till strejkstyrelsens förfogande. På strejkmöte 18 aug. uttalande för rusdrycksförbudets utsträckning minst 6 veckor efter strejken och allmänt rusdrycksförbud i en hel framtid. Solidariteten obrottslig. En hälsning till kamraterna landet runt från utposten i norden. Lessebo. I fredags demonstration av Sågverksavdelningens medlemmar under två fanor till brädgården, där en "igångsättning" med ett par arbetsvilliga skett. Stor kolsändning till pappersfabriken lossas så gott sig göra låter av fabriksbefäl, ingenjörer, verkmästare, inspektor och några strejkbrytare. Skultuna. Kontorspersonalen, lantbruksinspektoren och ett par arbetsvilliga försöka sig på med skördearbete. Lantarbetarna äro tillsatt ett 10-tal ordningsmän. Allt väl. Skifsforsen. Energiska ansträngningar göras av disponenten att skaffa "arbetsvilliga". Fabriken blockerad. Hagge. 11 nya medlemmar i avdelningen. Försök gjorts att få en bonde till strejkbrytare, men misslyckades. Nykroppa. I lördags möte; red. Ivar Vennerström talade inför c:a 300 personer. Stämningen den bästa. Yddinge. På strejkmöte i lördags instämmande i Limhamns-resolutionen om borttagande av par. 23 innan striden avblåses. Även beslöts bojkott av borgarpressen och energisk agitation för den socialdemokratiska. Spexeryd. De strejkande här ansluta sig till Hornsbergs hage-resolutionen om utsträckt rusdrycksförbud. Linköping. Situationen oförändrad. Nederkalix. Vid Karlsborgs sågverk har ledningen nu omsider lyckats få ihop en strejkbrytarkår på nära 300 man, minderåriga inberäknade. I strid stå 175 organiserade och 200 oorganiserade arbetare, som äro beredda att till det yttersta kämpa striden ut. Torsåker. Trots påtryckningar och hot ingen återgång varken av organiserade eller oorganiserade arbetare. "Hållen ut kamrater och segern är vår!" Trollhättan. Strejkmöte i lördags med tal av red. Hallin, varvid beslöts en hälsning till kamraterna landet runt: "Hållen enigt ut i striden! Ingen må svika vår gemensamma sak!" Bojkott av borgarpressen; fram för den socialdemokratiska! Bodafors. Fabriken stängd. En del arbetsvilliga, men för få för driftens igångsättande. Stämningen den bästa. Johanstorp. Organiserade och oorganiserade alltjämt eniga om att fortsätta strejken. Limhamn. Arbetsgivarna göra stora ansträngningar att skaffa folk. Fängsten torde bli klen. Oljeslageriet drives dock med strejkbrytare. Vid lördagens stora möte talade P. Albin Hansson. Timsfors. 3 "arbetsvilliga" och 12 basar arbeta i sliperiet; eljes ligger allt arbete nere. Från Oskarshamn meddelas: Vid möte i måndags talade C. A. Flodin. Ingen organiserad har här återgått. I går (måndag) började en serie föreläsningar för arbetarna i Folkets Park.

*

De strejkande arbetarna vid A.-B POMRIL beslöto på möte under gårdagen att bilda förening. 22 medlemmar ingingo omedelbart.

Möten och sammanträden.

Typografer!

Typografiska föreningen kallas till extra sammanträde i Folkets Hus' A-sal på onsdag kl. 11 f. m.

Dagordning: Situationen för dagen. Medlemsböcker skola uppvisas!

I föreningslokalen Jakobsgatan 22 sammanträda i dag tisdag: Aftonbladet kl. 10 f. m., Palmqvists kl. 12 midd., Svenska Dagbladet kl. 1 midd. (viktigt), och Norstedt & Söners kl. 4 e. m.

— Centraltryckeriets personals utflykt till Haga framflyttas till torsdag kl. 12.

— Strejkmötet vid Liljeholmen, som skulle avhållas i går, är på grund av mellankommande omständigheter uppskjutet till i dag kl. 1 e. m.

— A.-B. Pumpseparators samtliga arbetare kallas till extra möte tisdagen den 24 kl. 3 e. m. Kronobergsgatan 19, n. b.

— Alla arbeterskor vid Stockholms glödlampfabriker kallas till möte i Folkets Hus' E-sal i dag kl. 8 e. m.

— Svenska spårvägsförbundets samtliga avdelningar inom Stockholm ha gemensamt fackföreningsmöte i dag i Folkets Hus' A-sal kl. halv 7 e. m.

— Bjurholms arbetarklubbs ledamöter sammanträda onsdagen den 25 augusti kl. 11 f. m. i Silfverlings hage.

— Rörarbetarefackföreningen avhåller möte i dag tisdag den 24 aug. i Viktoriasalen Tunnelgatan 19, kl. 10 f. m.

— De i storstrejken deltagande inbjudas till templet 153 Balder av T. O., Tjärhofsgatan 14, 1 tr., i afton kl. 8,30. Föredrag, musik m. m. Fri entré.

— Smedernas norra klubb har extra möte i dag kl. 10 f. m. i J-rummet, Folkets Hus, för anmälning om understöd. Även oorganiserade.

— De av Atlas järnarbetare, som ännu ej inlämnat ansökan om understöd, torde inlämna det i dag kl. 10—11, Västmannagatan 59.

— Smedernas Mariaklubb har möte i dag för upplysning om understöd i södra Folkets Hus, sal III, 2 tr. C. D.

— Sv. Skrädderiarbetareförbundets lageravdelning har möte i dag kl. 1 e. m. S:t Paulsgatan 17, sal B, 1 tr. Oorganiserade inbjudes.

— Kvarnarbetarfackföreningen har strejkmöte i dag kl. 11 f. m. i Södermalms Folkets Hus, n. b.

— Ahlbergs & Olssons, Ljungströms och Aspengrens arbetare, organiserade och oorganiserade, samlas vid skrotteparken, Stureviägen, i dag kl. 10 f. m.

— Belysningsverkens järnarbetares verkstadsklubb sammanträder i Folkets Hus' L-sal i dag kl. 2 e. m. för behandling av förbundsstyrelsens cirkulär.

— Gasackumulators arbetare träffas vid Maria folkskola (Tantebron) i dag kl. 10 f. m.

— De av Smidesarbetarfackföreningens medlemmar, vilka icke ha någon klubb att tillhöra, höra för erhållande av understöd hänvända sig till styrelsen i dag mellan kl. 10—12, järnarbetarnas klubbrum.

— Bolinders järn- och metallarbetareklubb har möte i dag kl. 2,30 i Folkets Hus' B-sal. Oorganiserade samt kvinnliga anhöriga inbjudas.

Skriftlig anmälan om understöd av de mest behövande, även oorganiserade, emottages på onsdag kl. 9—2 i K-rummet.

— Smedernas Östermalmsklubb sammanträder i dag kl. 1 i järnarbetarnas klubbrum nr 1. Anmälning till understöd.

— Hovslagarefackföreningen har möte på onsdag kl. 10 f. m. i Folkets Hus, sal O. Även oorganiserade inbjudas. Anmälan om understöd mottages i dag mellan 10—12 i järnarbetarnas klubbrum.

— Hissmontörklubben sammanträder i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' hall. Oorganiserade torde infinna sig.

— Wiklunds armatur- och metallarbetares verkstadsklubb har möte i dag kl. 10 å vanligt ställe. Uppbördsmännen torde medtaga kupongböcker.

— C. J. Nyqvists verkstadsklubb har extra möte i dag kl. 11 f. m. å vanligt ställe. Samtliga arbetare inbjudas.

— P. A. Sjögrens verkstadsklubb har ord. möte i dag kl. 1 e. m. i rörarbetarnas expedition.

— A.-B. Elevators verkstadsklubbs medlemmar, även oorganiserade, kallas till möte i Folkets Hus' G-sal i dag kl. 11 f. m. Alla järnarbetare torde närvara.

— Södra varvets maskinverkstadsklubb har möte i Södra Folkets Hus, sal 3, i dag kl. 10 f. m. För understödsfrågan måste alla närvara.

— Storstrejksmöte hålles för befolkningen i Kungsholms villastad med omnejd i parken i Kungsholms villastad i dag kl. 5 e. m.

Separators verkstadsklubb har enskilt möte i dag kl. 10 f. m. å samma lokal.

— Gerh. Arohns verkstadsklubb kallas till möte i dag kl. 1 å vanligt ställe. Alla måste närvara.

— Kopparslagare skola för understöds erhållande anmäla sig i dag å Teaterkontoret i Folkets Hus, till höger i hallen, 9 halvtrappor upp.

— Kirurgiska instrumentarbetareklubbens medlemmar träffas i dag kl. 11 f. m., Fleminggatan 10. Oorg. inbjudas.

— Täby strejkande arbetare avhålla offentligt möte vid stationen i dag kl. 5,30 e. m.

— Sv. bryggeriarbetareförbundets avd. 26 (fatutkörare) har extra möte i Folkets Hus, rum M, i dag kl. 10 f. m. för anmälan och behandling av understödsfrågan m. m.

— Separators arbetare ha möte i dag kl. 4 e. m. å Vegagatan 2.

— Stockholms byggnadsmickarefackförening har friluftsmöte i Hornsbergs hage i dag kl. 3 e. m.

— Gröndals byggnadsträarbetarefackförening har möte i dag kl. 3 e. m. i Liljeholmens Folkets Hus. Alla byggnadsträarbetare, organiserade och oorganiserade, torde infinna sig.

— De av Lux' arbetare som äro mest blottställda, torde anmäla sig hos klubbens ordförande i dag kl. 10—12.

— Stockholms allm. kvinnoklubb inbjuder strejkande arbetares hustrur samt andra i strejken indragna kvinnor till Folkets Hus' B-sal tisdagen den 24 kl. 8 e. m. Föredrag, sång och musik. Fri entré.

— De medlemmar av Murarbetsmännens fackförening, som äro i behov av hjälp och som icke hittills anmält sig torde göra detta å expeditionen i dag tisdag kl. 9—11 f. m.

— Stockholms bomullsarbetarefackförening har möte på onsdag kl. 11 f. m. i Södra Folkets Hus, sal III, för anteckning av understöd. De, som inte anmäla sig å detta möte, bli utan understöd.

— Smedernas västermalmsklubb har extra möte i dag kl. 11 f. m. i kaféet Fleminggatan 59.

— Frank Hirsche verkstadsklubb har möte i dag i Folkets Hus' hall kl. 12.

— Stathmos verkstadsklubb träffas i dag i Folkets Hus' hall kl. 11.

— E. Sällströms järnarbetarklubbs medlemmar samt oorganiserade som äro i behov av understöd torde anmäla sig till klubbens ordf. C. G. Lundkvist, Lästmakaregatan 20, övre gården, n. b., i dag tisdag kl. 10—12 f. m.

— Smedernas Katarinaklubb kallas till extra möte i dag kl. 11 f. m. S:t Paulsgatan 17, sal C, n. b. Behandling av förbundsstyrelsens cirkulär om utbekommande av understöd.

— Stockholms damskrädderiavdelning har extra möte i dag kl. 5 e. m. i Folkets Hus' F-sal. Mangrant!

— Stockholms cementgjuteriarbetarefackförening har strejkmöte på onsdag kl. 3 e. m. i Folkets Hus' B-sal. Såväl oorganiserade som organiserade, som arbetat i facket, böra infinna sig.

— Finnboda verkstadsklubb sammanträder tisdagen den 24 aug. kl. halv 10 i Södra Folkets Hus, sal 4, 3 tr. OBS.! Medlemsbok måste uppvisas. Oorganiserade järnarbetare som äro i trängande behov av hjälp torde hänvända sig till klubbstyrelsen kl. halv 12. Samma sal.

— Liljeholmens järn- och metallarbetarefackförening kallas till extra möte i dag tisdag kl. halv 11 f. m. i Liljeholmens Folkets Hus.

— Logen 547 Birger Jarls Minne av I. O. G. T. anordnar offentligt möte i dag kl. 8 e. m., Västmannagatan 59.

— Bergsunds samtliga järnarbetare kallas till möte i paviljongen i dag kl. 11 f. m.

— Alla kvinnliga arbetare vid Glödlampsfabrikerna inbjudas till möte i dag kl. 8 e. m., E-salen.

— Socialdem. Föreningen möter i afton kl. 8,30 i M-rummet.

— Alla järnarbetare vid Motala filial, som äro i behov av hjälp, få anmäla sig i dag kl. 2 e. m. hos Malmberg, Beckholmen 7.

— Kusk-, åkeri- och renhållningsarbetarefackföreningen har strejkmöte på onsdag kl. halv 3 e. m. i Folkets Hus' A-sal. Organiserade och oorganiserade arbetare inbjudas.

— Båt- och pannplåtslagarefackföreningens medlemmar, som ej tillhöra klubbar, kunna göra anmälan om understöd även som om lån i dag kl. 10—12 i klubbrummet.

— Stockholms hyrverksarbetarefackförening har strejkmöte på onsdag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' F-sal.

— Finnboda, Augustendals, Ångturbins och Diesels verkstadsklubbar samt Järla läderarbetarefackförening ha gemensam fest i Sikla park i dag kl. 1 e. m.

— Fabriks- och maskinsnickarefackföreningen har friluftsmöte varje onsdag kl. 3 e. m. i Hornsbergs hage.

— Maskinist- och eldarefackföreningen har extra möte på onsdag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' B-sal.

— Sv. spiralfabrikens verkstadsklubb har möte i dag kl. halv 10 f. m. å kaféet Fleminggatan 59. Kommen mangrant!

— Bleck- och plåtslagare, vilka äro i behov av understöd för innevarande veckа, men ännu ej anmält sig, torde göra detta i dag tisdag kl. 5—8 e. m.

— Rosettesömmerskefackföreningen har om vädret så tillåter utflykt i dag; i annat fall om onsdag. OBS.! Samma tid och ställe.

— Förgylleri- och glasmästeriarbetareförbundets medlemmar samlas till friluftsmöte i dag kl. 11 f. m. å Lilljans Blir det regn, uppskjutes mötet till dagen därpå.

— Stockholms arbetaresångförening har rep. i afton kl. 7. Alla.

Sundbyberg. Offentligt möte på Folkets Hus' tomt i dag tisdag kl. 11,30 f. m.

Föredrag av hr Sven Persson.

*

OBS.! För de flesta möten gälla:
Medlemsbok bör alltid medtagas.
Nya medlemmar vinna inträde.

Sthlm 1909. Fackföreningarnas Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

No 16. | Svarets redaktion: Landssekretariatet, Stockholm. Telefoner: Riks 178, 89 65. Allm. 48 64, 57 87. | Stockholm, onsdagen den 25 augusti 1909. Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson. | Svarets expedition: Folkets Hus, Stockholm. Telefoner: Riks 44 57. Allm. 68 68. | Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekretariatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografförbundet, varje dag och redigeras å Landssekretariatets expedition, Stockholm.

Bekymret för avtalen.

Det finns här i landet en liten grupp de skrivna kontraktens fanatiker, vilka gått och inbillat sig att klassmotsättningarna skulle kunna övervinnas och social harmoni åstadkommas mitt klass-samhället, bara man fick mellan arbetare och arbetsgivare ett helt system av bindande avtal, så "bindande" i ordets egentliga mening, att parterna icke ens skulle kunna komma loss om det gällde själva livet.

Under storstrejkens påfrestning och i de utomordentliga förhållanden, som därvid inträtt, ha nu, som allbekant är, en del avtal sprungit sönder. Och därmed har den fagra drömmen förflyktigats att avtalen skulle lösa den sociala frågan. De ha reducerats till rätt och slätt vad de äro: ett gott hjälpmedel för gränsfreden på vägen framåt mot den verkliga lösningen, som ej kan vara någon annan och mindre än upphävandet av samhällets gamla klyvning i en arbetande klass och en besittande klass, eller som vi socialdemokrater bruka säga i klass-samhällets avskaffande.

Men dessa, som sett sin dröm om det sociala trollmedlet slås i stycken av den bistra verkligheten, de utösa alltjämt sin förbittring mot avtalsbrytarna, som ju denna gång finnas på arbetarsidan, med en energi, som man aldrig föraport när arbetsgivare brutit avtal — vi erinra om de 29 officiellt konstaterade fallen 1906—1907 och mass-avtalsbrotten under fjolårets strider! — och kalla "samhället" i gevär för att som sin första plikt näpsa dessa och därigenom återupprätta "tilliten till avtalen", vilken ogenerat påstås eljes skulle vara förlorad.

Det är i synnerhet "Stockh.-Tidn." som med förtvivlad envishet grävt sig ner i denna position på det stora stridsfältet, utan sinne för den klasskampens väldiga verklighet, som i dessa dagar träder fram för hela vårt folk.

Dessa, som göra avtalen till fetischer, vilka de ägna en fullkomligt vidskeplig dyrkan, anbefalla vi följande uttalanden av dr Besitscheid i "Berliner Morgenpost" för 21 augi:

"Det ges förhållanden, under vilka plikten mot skrivna paragrafer måste stå tillbaka för högre plikter. Solidaritetens och hänsyn till självuppehållelsen ha tvingat en del svenska arbetare att taga ett steg, som i och för sig icke är berättigat. De ha därmed icke, som arbetsgivarepressen* påstår, diskrediterat själva kollektivavtalet. Detta kommer att snart göra sig på nytt gällande, så snart striden är förbi. På sin höjd har den tron blivit rubbad, att man skulle ha funnit medlet till evig social fred genom att utbyta de individuella uppgörelserna mot kollektivavtal. Men denna tro ha ju när allt kommer omkring, endast svärmare hyst. Mera nyktert folk var mera skeptiskt. Och det måste de vara särskilt i Sverge, där det av den officiella statistiken framgår att 1903—07 arbetare brutit avtal i 36 fall, men arbetsgivare i 29. Det syndas nog både på ena sidan och på den andra."

* Här ser man hur "St.-T." hälning tvingar en opartisk att ge den dess rätta betydelse.

Spårvägsbolagens planer.

Organisationsförbud, skadeståndsplikt.

Spårvägsherrarna här i landet umgås för närvarande med diverse planer, liknande de som sågverkspatronerna m. fl. föreningsrättskränkare hade för ett tiotal år sedan. Planerna framgå av en skrivelse som sänts till åtskilliga tyska spårvägsbolag och ur vilken skrivelse vi anföra följande:

Som vi erfarit av tidningarna, står hos oss i Sverge ständigt en skarp strid mellan arbetare och arbetsgivare, vilken nu skriftligen utspunnit sig till en allmän arbetsinställelse. De fackföreningarna tillhöriga arbetarna göra allt vad som står i deras makt för att störa industriella drifter i deras regelbundna gång och ha dragit med in i denna strid arbetare, som i grund och botten i början intet intresse hade i stridsfrågorna, utan endast genom tvång och hotelser förmåtts att deltaga däri. Bl. a. har detta varit fallet med de flesta spårvägarna i Sverge, vilka också för det mesta måst inställa driften, särskilt som största delen av personalen tillhöra fackföreningar och trots skriftligt kontrakt hänigenom brutit sin överenskommelse med sina arbetsgivare.

För att nu för framtiden kunna förebygga liknande tillkrånglelser äro vi betänkta på att anta personalen och anställa densamma under andra villkor och möjligen alldeles förbjuda den tillhöra ett förbund. Vi skulle vara oder synnerligen tacksamma, om ni meddelade oss, vilka villkor i detta fall ställas hos eder.

Vid alla svenska spårvägar skall en likslydande ny överenskommelse med personalen införas, och vi äro betänkta på att upprätta ett personligt kontrakt med varje anställd, varigenom vid antagandet en viss borgen skall ställas av denne, vilken i fall av istridsande i eller deltagande i ett transport-, trafik- eller annat förbund skall tillfalla arbetsgivaren som straff för brytande av överenskommelsen.

Det är genom sådana bestämmelser som de svenska spårvägsbolagen, enligt fortsättningen av deras skrivelse, tro sig "kunna göra ett slut på de eviga här förekommande strejkerna".

Härav synes vilka villkor som äro tillämnade den svenska spårvägspersonalen, varav framgår hur absolut nödvändigt det är att spårvägspersonalen håller obrotsligt samman, samt även hur nödvändigt det är att alla arbetare sluta enig vakt omkring nämnda personal.

Arbetare, åk ej på strejkbrytarespårvagnarna utan visa din ovilja mot strejkbrytaryet. Bered er på en intensiv kamp med spårvägsbolagen, mot deras tillämnade föreningsrättskränkning och slavkontrakt.

Hjälpen utifrån.

Brodershanden över Sundet.

(Tel. till "Svaret".)

KÖPENHAMN tisdag. I dag avsändes 30,000 kr. från Landsorganisationen. Insamlingen fortsättes i alla föreningar landet runt.

En hälsning från Österrike.

"Arbeiterzeitung" i Wien offentliggör ett brev från den tyska socialdemokratiska partistyrelsen i Österrike, vari uttryckes de varmaste sympatier för de svenska kamraternas hjältemodiga kamp och beklagar att partiet, på grund av den ekonomiska depression, som tungt vilar även på Österrike, icke kan ur sin kassa till hjälp åt den svenska generalstrejkens kämpar anslå mer än 5,000 kr.

Ett hjärtligt tack till vara bröder borta i södern förderas vackra bevis på proletarisk solidaritet.

Typografernas kassa beslagtagen.

På de skadeståndsyrkande tidningsägarnas vägnar lade överståthållareämbetet beslag på typografförbundets kassa i går.

"N. D. A." meddelar saken på följande sätt:

"Typografförbundets kassa har i dag av överståthållareämbetet beslagts med kvarstad till belopp motsvarande huvudstadstidningarnas skadeståndskräv."

Tidningsägarna ha räknat ut att typograferna ha över 1/2 miljon kr. och att tidningarna tillsammans förlorat intill 23 d:s sammanlagt 52,000 kr. Vid beslaget fann man 2 kr. 41 öre i Svenska typografförbundets kassa. "N. D. A." synes anse att detta ungefär motsvarar huvudstadstidningarnas förluster.

Invandringen i organisationerna

har såsom av redan ingångna rapporter synes, varit kolossal. Emellertid ha långt ifrån alla strejkutskott givit oss de begärda upplysningarna. Vi anhålla därför ännu en gång att få påpeka uppropet i senaste lördagsnummer av "Svaret".

Sänd genast rapport, så hinner uppgiften komma med i efterskörden!

En präst med hjärtat på rätta stället.

Till landssekretariatet ankom i går bl. a. 200 kr. "till behövande arbetare från en svenska kyrkans präst", som den anonyme givaren tecknade sig. Med gåvan följde följande skrivelse:

"Till behövande arbetare med oförställd beundran för enig sammanhållning, lugn behärskning, kamratlig offervillighet och målmedveten kamp från en som är solidarisk i lidandet."

Anstånd med inträdesavgiften

eller befrielse från densamma för strejkande arbetare ha flera nykterhetsloger beviljat. För att ej vara partiska, uppge vi ej namn på loger, ty arrangemanget i fråga bör givetvis vidtagas av alla loger.

Offer för Akarpslagen.

För våld mot arbetsvillig har transportarbetaren Gustaf Björk i Visby dömts till en månads fängelse.

— Glasmästerlärlingen C. O. Fernström i Västerås har häktats för det han ofredat och med hot påverkat en annan arbetare inom facket att nedlägga arbetet. Vid av rådhusrätten hållen rannsakning förnekade Fernström att han genom hot sökt tvinga den arbetsvillige kamraten att nedlägga arbetet, men åklagarens påstående styrktes av två vittnen. Målet uppskjöts på 8 dagar. Fernström kvarhålles i häkte.

— Ett åkarpsmål söker man få till stånd uti Liljeholmen. I måndags morse skulle arbetet börja vid Syfabriken därute. Några från strejkkommittén utsända hade gått ned till fabriken och tala med arbetenskorna om det orätta i att nu svika. En av dem promenerade ett slag med en arbeterska som han kände. Vips var någon från fabrikskontoret framme och anmälde arbetaren för länsmannen och i går erhölls han.

På det magra benet torde dock ingen åkarpssoppa kunna kokas hur gärna vederbörande än vilja.

HUDIKSVALL tisdag. I afton häktades och införpassades till härvarande kronohäkte arbetaren Gust. Söderlind för hot mot arbetsvillig. Häktningen har föranletts av anmälan från extra linsman, en grön 20-årig yngling, Max Helbom, som redan i Storvik gjort sig bemärkt för försök att beslagläggs skrifter, för vilket han fått sig en skrapa av vederbörande myndighet.

Den häktadne Söderlind är sedan 20 år godtemplare och känd för lugn och sans. "Brottet" har bestått däri att han i ett anförande sagt att om det var någon som ville gå med kamsmärket i pannan så fick han göra det men tal. kunde ej annat än förakta denom.

Häktningen har väckt stor förbittring i hela samhället.

Nytt möte vid Hornsbergs hage

anordnar möteskommittén om fredag e. m. kl. 3.

Resolution är inlämnad till vederbörande. Som talare äro anmodade overetssagförer M. Puntervold och red. Fabian Månsson från Gävle.

Den stora musikkåren skall medverka.

"Storstrejkens avblåsning"

i Östersund pågår alltjämt", skriver "Jämtl.-P."

Det måtte vara ett förfärligt blåsande i den jämtländska huvudstaden!

Militären och de stridande arbetarna.

Ytterligare sympatibevis.

Till Landssekretariatet har ankommit följande skrivelser:

Vårtan 21 augusti 1909.

Vi vilja härmed med de hjärtligaste hälsningar överbringa ett litet bidrag av 80 kr. till de strejkande kamraterna från stam och beväring å "Diea" och "Hajen". Alla önska vi er en segerrik framgång av den stora striden.

Högskattningsfolk:
(Namn.)

Med skrivelsen följde 80 kr. och den teckningslista, varå medlen hopbringats.

Till Landsorganisationens ordf. har ställts följande skrivelse:

Härmed sändes ett litet bidrag av kr. 20:60 från stam och beväring vid k. fältelegrafkåren, Marieberg. På grund av att en stor del av kårens manskap är ute på övningar har summan ej blivit så stor som vi önskat.

Vi få samtidigt uttrycka vår djupa sympati för våra strejkande kamrater och önska vi ett för arbetarna lyckligt slut på striden.

Med broderlig hälsning:
(Namn.)

— Manskapet å pansarbåten "Niord" har till de för sin rätt kämpande arbetarna sänt ett belopp av 60 kronor.

Från Kristianstad meddelas till "Svaret": De stamanställda och beväringen vid Vendes artilleriregemente ha å Landssekretariatets listor insamlat rätt avsevärda belopp. Love solidariteten!

Även från Göta livgarde har kommit bidrag, kr. 126:40. Detta har åtföljts av följande sympatiska skrivelse:

Vi få härmed visa vårt intresse för den rättfärdiga strid som våra kamrater för närvarande föra.

Summan har blivit ganska ringa på grund av den låga lön vi åtnjuta. Men våra sympatier äro så mycket större. Vi önska härmed våra kamrater en fullständig seger, förtrycksta undanstängande. Fram till det stora mål som vinter!

Med broderlig hälsning från stam och beväring vid

Kungl. Göta livgarde.

Från stam och beväring vid Svea ingenjörskår ankom i går e. m. kr. 74:60 till Landssekretariatet som bidrag till storstrejken.

• • •

Vi tacka för de hjärtliga sympatibevisen. Sverges kämpande arbetare underskatta dem icke. Och det torde knappast hålder tänkande personer inom överklassen göra. Ty det är dock ett mycket betydelsefullt symptom att samhällets armé, även stammen, skickar sin sympati och hälsning samt i mån av tillgångar ekonomiskt stöd åt arbetareklassens stridande armé. Klasskampens bistra faktum förenar hela underklassen.

Typografstrejken.

Måndagen, storstrejkens andra kritiska dag, är nu tilländalupen och det har visat sig att arbetegivarnas förhoppningar om splittring och förvirring i arbetarelederna varit betydligt övendrivna. En stor del av Svenska arbetareförbundets medlemmar ha vägrat att ställa sig sin förbundsstyrelses order om arbetets återupptagande till efterrättelse. Förhoppningen om att de oorganiserade arbetarna i måndags i större grad skulle vackla har också grusats.

Beträffande typografkårens har man också från motståndarehåll haft förhoppningar om att måndagen skulle bringa oss avsevärda nederlag. Förhoppningarna härvidlag ha ej heller infriats. I ett par avdelningar har genom personlig intensiv inverkan från faktorers och boktryckares sida — i synnerhet från faktorers — tvekan gjort sig gällande. Sedan dessa avdelningar emellertid erhållit upplysningar om situationen har man dock beslutat att fortfarande deltaga i striden.

Vi ställa med anledning härav den maningen till våra medlemmar och avdelningar att icke företaga någon handling, som kan äventyra solidariteten. Om på något håll tvekan om situationen skulle uppstå, så må dock icke beslut, som i någon mån avviker från förbundsstyrelsens paroll, företagas. Inhämta råd och upplysningar från förbundsstyrelsen.

Boktryckarna söka på sina håll att genom införande av personliga kontrakt binda sina gamla personaler och få dem arbetsvilliga. Vi behöva väl ej påpeka att underskrivande av dylika kontrakt är brott mot våra traditioner. Genom underskrivande av kontrakt ställa sig vederbörande arbetare i fjäntredd

med tjänstehjon under legohjonsstadgan. Typografkåren har aldrig tillförne velat binda sin arbetskraft på detta sätt. Den nuvarande kritiska tidpunkten är också framför allt olämplig härför. Ingen av våra medlemmar må ingå personlig förbindelse med arbetsgivare. En sådan handling är osolidarisk.

* * *

Allmänna svenska boktryckareföreningens beslutade åtgärd att genom stämning med skadeståndskrav å Typografförbundet söka vederlag för förlusterna under arbetsnedläggelsen har nu delgivits förbundsstyrelsens ledamöter. Inventarierna å förbundsexpeditionen ha belagts med kvarstad. Det oerhörda har också inträffat, att förbundets för stämningsmännen företeddа kontanta kassa, kronor 2:41, beslagtagits. Vi protestera mot denna åtgärd och anse att av myndigheterna utfärdat skingringsförbud hade varit tillräckligt.

* * *

Kolleger! En sak till! Se upp med de borgerliga tidningarna! Tro icke de rykten och lögner av mer eller mindre tendentiös natur, som offentliggöras i strejkbrytaretidningarna! Läs "Svaret"!

Förbundsstyrelsen.

Strejkmöte i Sundbyberg.

hölls i går å den rymliga Folkets Husplanen, besökt av flera tusen personer. Inför dessa höll hr Sven Persson föredrag. Stämningen entusiastisk. Alla de talrika arbetarna därute äro beredda att hålla ut tills seger är vunnen.

Efter föredraget behandlades arbetarnas ställning till den borgerliga tidningspressen och gjordes enhälligt följande uttalande:

Med anledning av den i Stockholm m. fl. platser utkommande s. k. liberala tidningspressens lögnaktiga och förvrängda framställningar gent emot arbetarna under den dem påtvingade försvarsstriden för mänskliga rättigheter, ställer mötet en allvarlig maning till samtliga i Sundbyberg med omnejd boende arbetare att icke vare sig genom lösnummerköp, prenumeration eller annonsering under kommande tider understödja nämnda press.

Arbetare, kamrater, fram för vår egen fria tidningspress! Fram för vår egen tidning "Social-Demokraten"!

I denna bojkott ingår även "Sundbybergs- och Solna tidning", som under striden följt "St.-T:s" och "Dagens" exempel att kasta sig över arbetarna. Vad högerpressen beträffar, så uppträder den alltid så öppet fientligt att den ej behöver nämnas. Slaget behöver därför främst att riktas mot den press som hycklat arbetarevänlighet och tolklighet, men nu svaldjat sin inneboende arbetarefientlighet.

"Nödmynten".

"St. D.", som när den sysslar med arbetarnas frågor får ålting om bakfoten, har nu fått sitt intresse riktat på av strejkkommittén i Stockholm utdelade "nödmynt".

Nå, med dessa förhållor det sig på så sätt att i vissa fall och av vissa skäl utdelas i stället för kontanter kuponger som gälla för visst belopp i de kooperativa affärerna. Därigenom blir det verkligen mat för pengarna och dessutom mat till billigare pris än som erhållas i andra affärer. "St. D." omtalar sig ha mottagit ett brev från en som var mycket missnöjd med det erhållna "nödmyntet". Mycket möjligt, men detta bevisar blott vad slags meddelare "St. D." har. Slutligen bör upplyses om att kuponger ej utdelats till högre belopp än som hos strejkkommittén finnes kontant kapital. Kupongen inlöses omedelbart som den förevisas från koop. affären med kontanta pengar.

Så är det med historierna om "nödmynten".

Hr Hildebrand tar tillbaka.

I gårdagens nummer av "St. D." läses följande lilla notis:

På förekommen anledning ha vi ansett oss böra taga närmare reda på historierna om hr Herman Lindqvist och hans fru och därvid funnit, att de saknas grund. Hr Lindqvist har ej under hela augusti månad varit på utställningen och således icke heller deltagit i någon festmåltid å Bispen. Fru Lindqvist har efter juni månad endast varit i Stockholm två dagar i juli, ej alls i augusti.

Denna dementi av ett par ovanligt fräcka lögner, häri också inbegripen historien om fru Lindqvist i spårvagnen, lämnar inte något övrigt att önska i tydlighet, men en ingalunda övedriven hövlighet hade krävt, att "St. D." därjämte även bett om ursäkt. Att begära något sådant, vore dock att begära för mycket av ett organ, som har lögnlakanen till specialitet. Nu skall det bli av ett visst intresse att iakttа, om alla andra högertidningar, som med förtjusning slukat de både vidriga och för varje klok människa uppenbart lögnaktiga historierna, skola följa efter med dementier. Vi tro det, uppriktigt sagt, icke. Emellertid undra vi, om alla skvallerkäringar ur överklassen, vilka frossat i personlig smutskastning med anledning av dessa historier, icke skola känna sig en smula skamsna, när t. o. m. deras egen tidning anser sig icke kunna undgå att ta tillbaka i allra tydligaste form.

Den avslöjade fienden.

Svenska bryggeriarbetareförbundets avdelning nr 1 beslöt på sitt senaste sammanträde att bojkotta följande tidningar, näml.: "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt i Dag", "Aftonbladet" och "Dagen". Anledningen till beslutet är å första rummet dessa hycklande tidningars partiskhet gent emot arbetarna under nu pågående storstrejk.

— Svenska bryggeriarbetareförbundets avdelning nr 26, samlad till extra möte den 24 aug., beslutar i enlighet med gemensamma styrelsernas framställning att bojkotta alla borgerliga tidningar, särskilt "Stockholms-Tidningen". Stämningen god.

Olet från landsorten.

Sv. bryggeriarbetareförbundets avdelning nr 1 beslutade i går antaga följande resolution:

Avdis medlemmar, samlade till talrikt besökt sammanträde måndagen den 23 aug., protestera på det yttersta mot det förfaringssätt som nu under strejken här försiggår, nämligen levererandet till kaféer, restauranger och enskilda personer av stora kvantiteter maltdrycker från en del landsortsbryggerier. Herrar bryggerichefer här göras även uppmärksamma på att största delen av dessa maltdrycker hitkomma i olika Stockholms bryggerier tillhörande kärl. Även beslutas att medlemmarna taga avstånd från någon som helst konsumering av dessa drycker.

Önskligt vore om denna resolution upptogs vid nästkommande gemensamma storstrejksmöte.

Vidare beslöt mötet att som fabrikationen vid aktiebolaget Pomril bedrives av strejkbrytare även bojkotta nämnda fabriks tillverkningar.

Klingande solidaritet.

Gravöns arbetare, Grums, ha i två särskilda poster insänt sammanlagt 58:75, vilket härmed tacksamt kvitteras.

Spårvägsbolaget

använder bl. a. strejkbrytarvärvare en handl. och stadsfullmäktig C. Karlfelt i Hernösand.

Arbetare, låt ej narra er till strejkbrytare!

"Dagen" dementerar

vår uppgift om beväringsmannen-strejkbrytaren vid Södra spårvägarna. Bara detta att "Dagen" dementerar är ju ett bevis för att uppgiften är sann. Och det är den. Vi vidhålla den bestämt och kunna bevisa den när som helst.

I detta sammanhang kunna vi nämna att en tjänsteman vid järnvägen, som uppträder som förare vid Norra spårvägarna, beviljats permission utöver semestertiden — utan lön visserligen — i angivet syfte att tjänstgöra vid "skyddskåren".

Ingen hemlig tråd på riks.

I norska "Soc.-D." meddelas en uppgift att "vederbörande" till "Svarets" och Landssekretariatets telefoner knutit en hemlig tråd, vid vilken stenografer skulle hålla vakt och anteckna varje ord som sägas.

Telefondirektören har bett oss meddela att vid Rikstelefon icke förekommer någon som helst dylik hemlig linje och att sådant på inga villkor får förekomma.

Telegrafverkets verkstadsarbetare hotas

nu med att verkstäderna här i Stockholm skola nedläggas för flera månader framåt. Det har varit "Stockholms Dagblad", som fått uppgiften sig anförtrodd att inför en förvånad mänsklighet framlägga denna nyhet. Motiveringen till nedläggandet innehåller i huvudsak:

Den allmänna depressionen inom affärsverken har icke lämnat riktelefonens verksamhet oberört och en tydlig minskning i behovet av telefonmaterial har visat sig. I anledning härav måste redan i början av detta år för omkring 250 av den till c:a 700 uppgående verkstadspersonalen den normala arbetstiden inskränkas med två timmar dagligen. Sedermera blevo undan för undan ett 100-tal arbetare avskedade, varigenom allmän återgång till normala arbetstider kunde ordnas. Vid början av storstrejken voro således c:a 600 arbetare anställda i telegrafverkets verkstad. Samtliga dessa hava deltagit i strejken sedan den 4 augusti.

Då verkstadens lager av färdiggjorda artiklar kan anses motsvara behovet under några månader framåt, är en betydande inskränkning av tillverkningen synnerligen önsklig, och då en genomgående omläggning och eventuellt även förflyttning av verkstaden påtänkes och densamma genom personalens uppsägning av sin anställning förestås ur verksamhet, anser telegrafstyrelsen det vara ett självbjudet tillfälle att genom en längre tids uppehåll i verkstadens arbete söka nedbringa det inneliggande lagret till lämpliga proportioner.

På annat ställe i "St. D." viftas ytterligare med detta hot, och i en särskild notis meddelas, att verkstadschefen K. E. Ericsson "begärt" avsked, och att telegrafstyrelsen hemställt om, att platsen skall lämnas vakant tills vidare.

Allt är sålunda — förmodligen på hr civilministerns order — arrangerat för att inge arbetarna den största möjliga skräck. I detta avseende var den kungl. styrelsen endast efterföljt den manöver, privata arbetsgivare på otaliga ställen misslyckats med. Efter allt att döma, inskränker sig också i detta fall det hela till ett tomt hot. Vore det nämligen allvar att inställandet av driften i flera månader kunde ske utan några olägenheter, kan varje människa förstå, att telegrafstyrelsen är invecklad i en ekonomisk skandal av allra värsta slag. Att i åratal driva en kostsam industriell verksamhet, vilken icke är nödvändigare än att den utan vidare kan inställas, det är ett beteende, som kräver de kraftigaste parlamentariska och andra åtgärder mot vederbörande. Verkstaden vid Henriksborg har t. ex. kostat stora summor, som skulle vara utgivna alldeles i onödan, om verksamheten nu är överflödig, såsom "St. D." påstår.

Verkstädernas stängning har i späptåg konsekvenser, som äro rent ormliga, vilket naturligtvis bevisar att det hela är en bluff. Arbetarna kunna därför vara fullständigt lugna och "St. D:s" kära besvär har varit förgäves ännu en gång.

Svaret från landshövding Holmquist.

"N. D. A. V. L." offentligt vid skampålen.

Följande stod i går att läsa i "Posttidningen". Vi ta in det i sin helhet, ty det är inte varje dag man får "Posttidningens" officiella intyg på att "N. D. A. V. L." är ett lögnarblad.

Sedan statsrådet och chefen för civildepartementet från landshövding C. F. Holmquist infordrat förklaring i anledning av de i en artikel i tidningen "Nya Dagligt Allehanda Vårt Land" förekommande uppgifter angående vissa landshövdingen Holmquists åtgöranden med avseende å pågående reparationsarbeten inom residenset, har från landshövdingen Holmquist till departementschefen inkommit följande förklaringsskrift:

"Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Civildepartementet.

Genom remiss den 20 dennes har Herr Statsrådet behagat infordra min förklaring i anledning av vissa i en i tidningen "Nya Dagligt Allehanda Vårt Land" den 18 dennes intagen artikel förekommande uppgifter angående vissa mina åtgöranden med avseende å pågående reparationsarbeten inom residenset. Jag får i sådant avseende vördsamt anföra.

Allt vad som förekommer rörande mitt samtal med Byggmästaren O. Nilsson (detta är hans rätta namn) är en fullständigt ur luften gripen lögn. De reparationer, varom jag med Nilsson samtalade, rörde inre reparationer, som, i likhet med alla övriga, skolat vara utförda under min och de ninas bortovaro, och i fråga om vilka jag med Nilsson, efter föregående samtal med vederbörande landskamrerare, avtalade, att de skulle uppskjutas, till dess jag och de mina åter kunde bliva i tillfälle lämna residenset för undvikande av det med reparationernas utförande förenade obehaget.

För att styrka, därest så skulle anses erforderligt, att jag därvid icke på något sätt berört frågan om strejkbrytarbete, omgenisarade arbetare eller deras ingång i fackförening åberopas bilagda intyg av Nilsson.

Vad angår artikelns innehåll rörande mitt uttalande till S. J. Rylander, är det sant, att de däri avsedda arbetena, bestående i uppsättande av en takränna åt gata, på min genom ett par ord gjorda anhållan inställdes för att äga rum senare.

Skälet som av mig därvid anfördes var, att jag, med hänsyn till de då rådande arbetsförhållandena i min ställning såsom landshövding ville stå utom striden och icke däri inblanda mina intressen.

Jag ansåg verkligen att jag ägde rätt att sålunda överenskomma om en sådan bagatell som tiden för uppsättande av en takränna å mitt eget residens.

Att min till Rylander riktade anhållan, som han villigt accepterade, i agitatoriskt syfte skulle spridas till offentligheten kunde jag svårligen ana.

Rylander har ännu ej fått någon arbetshjälp och kommer, enligt vad han mig meddelat, att först sedan sådan erhållits fullborda arbetet.

Rylanders intyg om innehörden av vårt samtal bifogas.

Säkert är att jag genom min åtgärd endast sökt främja vad jag under de då förefintliga förhållandena ansåg vara det lämpligaste.

Min förbrytelse skulle sålunda bestått däri, att jag, på grund av den uppfattningen av det lämpligaste jag sålunda hyst, helt vänligt med vederbörande utförare av arbetet och jämväl i dennes intresse träffat överenskommelse, att tiden för uppsättande av en takränna å det mig av Kronan till disposition upplåtna residens skulle något uppskjutas.

Jag överlämnar till varje sunt tänkande människa att bedöma dessa mina åtgärder.

Artikeln i övrigt är som synes en sällsport hätsk samling hänsynslösa, personliga angrepp, i fråga om vilka jag varken vill eller anser mig behöva ingå i någon förklaring.

Något skydd för dylik smutskastning finnes tyvärr icke i Sverge.

Falun den 22 Augusti 1909.

F. Holmquist.
Landshövding."

Vid avskriften finnas fogade följande två intyg:

"Härmed får jag på heder och samvete intyga att den i tidningen "Nya Dagligt Allehanda Vårt Land" för den 18 dennes förekommande redogörelsen för Landshövding F. Holmquists samtal med mig rörande vissa reparationsarbeten å residenset i Falun är fullständigt sanningslös; samt att vid samtalet intet yttrande av Landshövdingen fälldes rörande strejkbrytarbete, oorganiserade arbetare eller deras ingående i fackförening intygas; Falun den 22 augusti 1909.

O. Nilsson.
Byggmästare."

"Härmed får jag intyga att vid det i tidningen "Allehanda" för den 18 dennes, relererade samtalet mellan Landshövding F. Holmquist och mig angående uppsättande av rränna å residenset så tillgick att på grund av Landshövdingens ställning och möjliga demonstrationer måtte uppskjutas, jag svarat: "Ja, detta är mig likgiltigt, ty jag har svårt att reda mig ensam med ett sådant arbete".

Falun den 22 aug. 1909.

Sam. Rylander."

Utanför Liljeholmens Folkets Hus

hölls i går middag ett präktigt möte, besökt av omkring 3,000 personer, som med spänd uppmärksamhet åhörde och med kraftigt bifall underströko red. Hj. Brantings utveckling av stridsläget och hans kritik mot en del av fiendeangreppen. Ej minst märkte man att församlingen enigt var besluten att för framtiden med långt större kraft än hittills samla sig om arbetarepressen, sedan man nu sett vart "arbetarevänligheten" flög hos vissa blad, när det blev allvar. Musik och unison sång höjde stämningen, och man var riktigt tacksam mot kronofogden, vars stränga formalism gjort att regnvädersmötet i förrgår måste inställas och i stället denna uppfriskande solskensstämning fick i går göra sig gällande.

De behövandes antal var förra veckan ej så stort, men växer nog nu. Trots detta står dock enigheten fast och stämningen är god. Här hålla vi ut, tills det kan bli fred med ära.

De strejkutskott, som ännu icke insänt uppgifter enligt Landssekretariatets cirkulär, skola ovillkorligen genast göra detta.

Redarna framme igen.

— —

GÖTEBORG tisdag. Östra kretsen av Sverges redareförening har beslutat att tillställa härvarande stuveriarbetareförening ett meddelande, i vilket arbetarna uppmanas att senast fredagen kl. 10 f. m. åter inställa sig i arbetet. I annat fall förklarar redareföreningen det den 2 nov. 1908 upprättade avtalet icke längre gällande. Redareföreningen stöder sig härvid på avtalets par. 1, enligt vilken strejk eller lockout visserligen få förklaras av s. k. högre myndighet men att genom vidtagande av dylik lockout eller strejk avtalet är till alla delar upphävt om motparten så fordrar.

Nog för att redarna här gått vid sidan av avtalsbestämmelserna, men lika gott: välkomna!

Telegrambyråns Norrlandsnyheter igen.

I gårdagens tidningar fanns infört ett telegram om att charkuteriarbetarna i Sundsvall med förbundsstyrelsens tillstånd återgått. Detta är oriktigt. Förbundsstyrelsen har icke lämnat den enda arbetaren, fler var det ej som återgått, tillstånd därtill. Däremot har den mottagit meddelande från avdelningen i Sundsvall om 10 nya medlemmar.

Hur länge ännar Telegrambyrån fortsätta på den nu inslagna "nyhets"-stråten.

Om det varit en arbetare...

Vid ½ 12-tiden på måndag afton kom en strejkbrytarebil — naturligtvis utan nummer och lyktor — med full fart över Jakobs torg och utan att ge en signal kör den rakt på en äldre, något berusad person av överklassen, som gjorde en kullerbytta upp i luften och skrikande hamnade i smutsen på gatan. Den påkörde avböjde dock ivrigt, att anmälan gjordes hos polisen. Hade bilen varit förd av en hederlig arbetare, hade det naturligtvis varit en annan sak. Asyna vittnen lyckades få reda på, att bilen annars har nr A 41.

Hr Thams nya rock.

Till "Svaret" skrives: Brukspatron Tham i Husqvarna fyller den 5 sept. i år 70 år. Bland alla stora högtidligheter, som den dagen komma att hållas, märkes även utdelning av Patriotiska sällskapets pladaska till 140 av brukets gamla arbetare.

En sådan märkesdag kan naturligtvis inte gå av för mindre än att arrangören presenterar sig i en hypermodern klädedräkt och till den ändan uppdrar hr Thams åt Jönköpings förnämsta skräddare, Nilsson, att sy denna. Hr N. åtar sig beredvilligt, en sådan kund går ej an att förlora.

Men hr N. hade glömt storstrejken. Han uppsöker sina arbetare och framlägger sina önskemål, att någon av dem ville hjälpa honom få kostymen färdig, han bjuder generöst sin bästa rockskräddare 50 kr. om han syr rocken, men förgäves. Arbetaren runskar på huvudet och går. Hr N. löper förtvivlad omkring till stadens alla skräddare, men resultatet blir ändå lika med noll.

I — London plitar man nu med hr Thams nya helgdagsrock.

Jojo, så kan det gå.

Också en uppsägning.

Så här ser ett kostifikt meddelande ut från Edsvalla bruk:

Den arbetare, som under rådande lockouten arbetat någon eller några dagar, förklaras härmed vara för framtiden från varje arbete skild, såvida icke veksamheten återupptages under loppet av denna vecka.

Edsvalla den 19 augusti 1909.

Aktiebolaget Edsvalla bruk.

A. V. Johnsson

(med son), matvaruaffär, Skinnarvikgatan 11, Tomtebogatan 36, har ej tjänstgjort vid Södra bolaget.

Arbetarnas nödvärnsstrid.

Vi införa här i starkt sammandragna konturerna av hr Sven Perssons anförande i måndags i Hornsbergs hage.

Högerpressens våldsamma smädeskurar mot arbetarklassen voro ej värda att tala om och ej heller dess "folkliga" medlöpare i Stockholm som under denna strid blivit ordentligt avslöjade. Ett s. k. liberalt organ i Göteborg hade dock ännu behållit så mycket sans att man däri fått läsa en förklaring att om nödvärnsstrid förelåg så fick man inte tala om avtalsbrott, ty nöden bar ingen lag. Efter detta erkännande kunde det fortsatta resonemanget inskränka sig till huruvida striden var en nödvärnsstrid eller ej från arbetarnas sida.

Arbetarna hade efter arbetsgivarnas lockoutproklamation 3 vägar att välja: 1) böja sig för arbetsgivarnas lönenedpressningar; 2) taga emot lockouten; 3) besvara lockouten med allmän arbetsnedläggelse. Den första vägen kunde ej beträdas. För varje år som lönerna stå stilla försämras arbetarklassens ekonomiska läge på grund av de ständigt stigande levnadsomkostnaderna. Kommer så lönenedpressning till blir läget dubbelt försämrat. De siffror som förelagts som bevis för att arbetsgivarna krävde verklig lönenedpressning har ingen gittat eller kunnat motbevisa. Därtill krävde arbetsgivarna att arbetarna skulle i avtal binda sig vid dessa nedpressade löner ej blott för ett utan för 4 à 5 år framåt. Den klass som utan yttersta motstånd låter sitt ekonomiska läge dubbelt försämras, den har själv genom sin slöhet och maktlöshet dömt sig till trasproletariatets förfall och den domen ville och kunde ej de svenska arbetarna ge sig själva. Där-

för var det ej möjligt att beträda den första vägen.

Vad den andra beträffar så var den lika omöjlig. Ty att låta arbetsgivarna själva till sin fördel styra och ställa med arbetsavstängningen skulle varit i högsta grad oldokt och lett till säker förlust och därtill en krossad organisation. Arbetsgivarna krävde nämligen av de som skulle arbeta, dels att de skulle gå ur organisationen och dels förbindelse på att de ej skulle med en enda bit bröd understödja de utkastade kamraterna och deras familjer. Det är det mest grymma att av arbetarna kräva förbindelse på att ej alls dela med sig åt utkastade lidande klassbröders hustrur och barn. Genom att välja denna väg skulle arbetarna valt att efter arbetsgivarnas marschordning krypa ut i eländet och stanna kvar där med krossade organisationer och krossade möjligheter att för lång tid framåt få medinflytande på lön och arbetsvillkor. Denna väg nr 2 var lika omöjlig som den förstnämnda.

Det fanns sålunda blott den tredje, en nödfallsutväg, den att svara på masslockouten med allmän arbetsnedläggelse. Därför är striden som föres en nödvärnsstrid från arbetarnas sida och under sådana förhållanden kan man, enligt allt sunt förnuft, ej tala om de "brottsliga avtalsbrotten", ty, som sagt, nöden har ingen lag.

Härefter skildrade talaren ironiskt motståndarnas stridstaktik, sådan den framgått av den borgerliga pressens mycena och om ytterlig hätslehet mot det arbetande folket vittnande skriverier. Polissablar, påskruvade bajonetter och skarpa mauserpatroner, se där vad kapitalisterna omgärdat sig med. Dessa åtgärder visa i klar belysning det sjuka kapitalistsamvetet, som rent bokstavligt tagit skaldens ord: "ha de rövat vårt land vi erövra det igen!" Men arbetarklassen har under dessa 20 dagar stolt och i praktisk verklighet bevisat att den i sitt återerövringsarbete stolt höjt sig högt över de kapitalistiska rövarmetoderna.

Måndagen, den 20:e dagen, är ju vara en kritisk dag, men av rapporterna framgår att det är mest kritiskt för arbetsgivarna genom felslagna förhoppningar. T. o. m. Svenska arbetareförbundets medlemmar göra mångenstädes revolt mot sin styrelses drängtjänst åt arbetarefienden, allt visande hur fast övertygade arbetarna långt utom de organiserades leder äro om seger för sin rättfärdiga sak.

Striden har lärt oss vilka som äro vänner och fiender, det böra vi minst av allt glömma när striden är slut och så gäller nu att hålla ut till dess den allmänna striden kan avblåsas.

Föredraget, som ofta avbröts av bifall, slöts med entusiastiska leven för enigheten och uthålligheten, som skall lända till seger.

Idrottsmännens Reformgrupp

samlad till möte uttalar härmed sin bestämda protest mot de idrottsmän som under pågående sociala strid uppträda som s. k. strejkbrytare. Vi anse nämligen att idrotten, vilken omfattas av alla samhällsklasser, skall ställas utom alla politiska och sociala strider. Vi erinra om att en mycket stor del av idrottsmännen äro arbetare och således indragas i den nu pågående striden, vilket gör att de förras handlingssätt framträder så mycket sämre, då de därigenom komma att taga parti emot sina idrottskamrater, i många fall mot sina egna klubbkamrater.

Varje idrottsman borde kunna förstå att genom ett sådant partitagande äventyras det goda samförståndet mellan de olika samhällsklasser som idrotten avser att främja, därför uppmana vi alla de idrottsmän som på här ovan angivet sätt uppträtt, att upphöra med denna för idrotterörelsen så skadliga verksamhet. Samtidigt uttalas en bestämd protest mot alla, som genom uppsop och dylikt försöka förmå idrottsmännen såsom sådana att uppträda som strejkbrytare.

"Idrottsmän som strejkbrytare."

Man kastade fram i söndagens nummer av "Svaret" att en del idrottsmän icke stod främmande för strejkbryteri under denna stora strid. Beklagligt nog måste man konstatera detta, men å andra sidan för man ändock vara glad, att det är ett försvinnande fåtal, om man tager i beräkning den massa idrottsmän, som finnes i Stockholm.

Det påstods i vintras att idrottsrörelsen toge bort allt annat intresse för ungdingen, men så ser det verkligen icke ut. Nog följer han den sociala striden lika bra, fast han är idrottsman, och de få idrottsmän som tjänstgjort eller tjänstgöra som strejkbrytare, äro redan så väl kända bland Stockholms idrottsmän, som om deras namn skulle offentliggjorts i pressen.

Skriverna ha också redan visat sig, i det att bl. a. en ordförande för en framstående fotlöpareförening — för att bevara sina ekonomiska intressen (som han skyllde på) tjänstgjorde vid spårvagnarna — står nära på fullbrept som ledare av föreningen. Så lär också att fotbollslag i en på Kungsholmen dominerande förening vägrat ställa upp, förrän en skyddskårsyngling försvunnen från nämnda lag. Även här ordföranden i det berörda föreningen vara nyckeln till allsmod med sin strejkbryt.

skyddskåren, men han är så impopulär förut som han kan bliva.

Endast några fall till talas det om i idrottskretsarna, men många är det, som sagt, icke, och man behöver icke vara rädd för att idrottsmännen falla arbetarna i ryggen. Utan kan man vara säker på, att den yngling som ej bortklemats, utan blivit uppfostrad i ett sunt och stärkande idrottsliv, han är och förblir också en präktig och ärlig människa.

Ledare.

Utlandet och vår kamp.

En hälsning från Ryssland.

Följande brev från några ryska arbetare har kommit "Svaret" tillhanda:

Kamrater!

Under de stora dagarna av Eder jättekamp, under de dagar, då det svenska proletariatet spelar ut sin organiserade makt, sin solidaritet mot kapitalismen, sända vi Eder från det fjärran Ryssland vår djupa beundran, vår fasta övertygelse, att den stora fredsarméns led icke skola vika för godtyckets makt och att segerns fana snart skall vaja över Edert land, förkunnande för hela världen det segerrika slutet på Eder planmässiga kamp.

De svenska arbetarnas uthållighet och hållning

får ett ampert erkännande i "Arbeiterzeitung", som i sitt senast hitkomna nummer bl. a. skriver:

De svenska arbetarna äro erkända som förkämpar mot skarpmakardömet, att möjliggöra deras seger bjuder hjärta och förstånd alla länders arbetare. Vad som göres för de svenska arbetarna är en glad pliktuppfyllelse; men även de svenska arbetarna känna, att de föra striden icke blott för sig, utan även för arbetarna i alla land, i vilken motsättningen mellan klasserna kommit till mognad.

De svenska arbetarna föra generalstrejken icke blott länge och bra; de imponera icke blott genom sin uthållighet, utan även genom sin hållning. Aldrig tillförene i hela världen har en så stor människomassas kamp förts under veckor utan varje allvarlig orolighet, med så mycken värdighet, så imponerande lugn som i Sverge. Trots de oupphörliga provokationerna i den borgerliga pressen, trots dess över alla gränser hatfullt-tendentiösa skriverier, trots polismyndigheternas upphetsande tillvägagångssätt, trots de visserligen mycket få strejkbrytarnas skandalösa skamlöshet framhärda de svenska arbetarna i förvånansvärd måtta och lugn.

Nödvärn.

Vi lämna med nöje plats för följande lilla uttryck för stämningen och uppfattningen inom läger som stå utanför de stridande parternas krets och således icke tillhöra arbetarklassen, men ändå med oförvilad syn följa stridens moment och låta sin rättskänsla fälla utslaget. Vi anse oss böra nämna att förf. är statskyrkopräst och kyrkoherde, varför hans ord särskilt böra ha värde för dem som i sin egenskap av folkets lärare och fostrare glömt att även den fattige skall ske barmhärtighet och rättvisa.

Skrivelsen lyder:

Det lider näppeligen något tvivel därom, att arbetsgivarna ämnat genom ännu flera lockouter driva nya tusentals arbetare från deras arbete och därmed göra dem brödlösa och tvinga dem att ingå på varje deras fordran.

Det fanns då ingen annan utväg för arbetarna än att såsom en man giva ett svar, som skulle komma att både höras, ej blott över allt Sverges land och även över andra länder, och även vederbörligen tänkas. De gåvo detta svar genom

Detta var ett av de skarpa vapen, som använts. Det har använts ej till anfall utan till nödvärn.

Men också ett annat vapen har tillgripits. Arbetsavtal hava brutits. Det är en självklar sak, att sådana böra hållas, och det är lika självklart, att detta vapen kan vändas även mot den, som begagnat det.

Men månne det dock icke gives fall, då även detta vapen må tillgripas? Även den fredligaste människa kan ju komma i den situation, att hon nödgas till självförsvar eller till försvar för en annan anfallen bruka både det ena och det andra av de vapen, som stå till hennes förfogande.

De tiotusentals arbetare, som utestängdes från arbete, skulle, om deras kamrater ej gjort deras sak till sin, hava alldeles dukat under i den ojämna striden och blivit med hustrur och barn utsatta för hunger och lidanden utan mått och tal. Då måste alla kamrater stå de anfallne bi. Då inträdde en högre lag än avtal. Då måste den broderliga barmhärtighetens och kärlekens lag, som dock alltid står främst, följas.

Den, som skriver dessa rader, är icke socialist; han tillhör intet särskilt parti. Han vill ge var och en den rätt, som honom tillkommer. Han skulle så innerligt gärna vilja, att mellan arbetsgivare och arbetare, som äro av varandra beroende, ett gott och förtroendefullt förhållande bleve rådande, varigenom för visso både de enes och de andres väl skulle främjas. Till både de ene och de andre ville han ställa denna maning: Spännen ej bågen så hårt, att den brister! Gån varandra till mötes!

Jag tror mig tala i alla rättsinniga medborgares namn, då jag till arbetarna uttalar ett varmt och innerligt tack för deras lugna och värdiga hållning under dessa dagar, då dock så mycket för dem står på spel. Genom denna sin hållning hava de vunnit en dubbel seger: de hava vunnit seger över sig själva och de hava vunnit ganska mångas sympati.

Ännu ett ord:

Suum cuique.

Sv. arbetareförbundets förräderi.

Kiruna arbetare protestera.

Till "Svaret" ingick i går följande telegram:

KIRUNA tisdag. Kiruna arbetare, samlade till ett antal av 1,200, uttala härmed en indignerad protest mot det lömska anfall från bakhåll, som Svenska arbetareförbundet nu gjort sig skyldigt till genom att besluta återgå till arbetet. Vi hava visserligen för länge sedan upphört att förvånas över denna organisations förräderi och äro medvetna om, att densamma har ytterst svårt att använda sig av blanka vapen i striden gentemot organiserade arbetare. Men det senaste förräderiet är bland de tarvligaste och mest fördömliga, emedan det sker under en tid, de hela arbetarklassens intressen stå på spel.

"Svarets" återförsäljare, som ha kvar överblivna exemplar av nr **5** och **7,** anmodas vänligen att återsända dessa till "Svarets" expedition.

Borgarpressens taktik förnekar sig ej.

"N. D. A. V. L." och "St.T." m. fl. tidningar ha de senaste dagarna innehållit uppgifter om att konditoriarbetarna ha återgått till arbetet, dels helt och hållet på alla platser, dels att 35 återgått till arbetet. Rätta förhållandet är att 7 återupptagit arbetet på 4 platser samt att några arbeta med syltning av befintliga bärpartier för att ej dessa skola till följd av den framskridna årstiden förfaras. Dessa senare utföra intet annat arbete, utan skola lämna arbetsplatsen, så fort syltningen är gjord. Nämnda tidningars bekymmer för att enigheten mellan medlemmar och styrelse vore i fara är obehövlig. Skilda meningar om formsaker klara nog förbundets medlemmar och dess styrelse upp själva:

C. Hanberg,
Stockholmsarbetareförbundets ord.-förare.

Organisationens flod sväller.

Hellekis: 27 nyorganiserade sedan strejkens utbrott.

Eldforsen: Sedan stridens början 3 nya medl.

Kalmar: Här är återupptagen en avdelning, som legat nere en tid; 21 arbetare antecknade sig som medlemmar.

Kosta: 5 nya medlemmar ha anslutit sig till härvarande avdelning.

Lotorps bruk: En sv. arb.-förb:s medl. har ingått i Järn- och metalls avd. på platsen.

Hagge: 11 nya medlemmar i fackföreningen.

Säter: 6 nyorganiserade i en avdelning här.

Grötingsjö: Härvarande avd. nr 297 av Sv. grov- och fabriksarbetareförbundet har under striden erhållit ett 10-tal nya medlemmar.

Gellivare: 28 nya medlemmar ha ingått i olika organisationer här på platsen.

Stridsfältet.

Ställningen i Hernösandsdistriktet.

I anledning av uppgifter från länsstyrelsen i Hernösand om antalet arbetande sågverksarbetare i distriktet har Sv. sågverksindustriarbetareförbundets förtroendeman meddelat "Svaret", att dessa uppgifter om några tiotal återgång — ibland icke ens det — vid varje sågverk i det hela äro riktiga utom däruti att vid somliga verk arbetet pågått hela tiden och vid somliga med hjälp av arbetareförbundets medlemmar c:a 14 dagar, vid somliga arbetar ingen alls. Antalet återgångna är i varje fall ett försvinnande fåtal i förhållande till de 12,000 à 14,000 strejkande i distriktet.

Med ett par ord

omnämna vi även i detta nummer rapporter, som under gårdagen ingått från skilda platser, där ingenting av större vikt inträffat:

Skärplid: Sammanhållningen utmärkt! Ställningen oförändrad. Ankarsrum: En del förmän och kontorspersonal lasta gjutgods. De strejkande, alla solidariska, motse med gott mod stridens utgång. Kosta: 5 nya medlemmar ha anslutit sig till avdelningen här. Sv. arbetareförbundets medlemmar ej eniga om arbetets återupptagande. Ställningen säker. Köpingebro: I söndags möte i Folkets Park med föredrag inför 300 personer av riksdagsman Thorsson. Solidaritetskänslan stark. Oxelösund: Ingen förändring; allt väl. Motala verkstad: Efter stark påtryckning har fabrikör Asp lyckats få 20 oorganiserade och 22 målare att svika sina kamrater. Vid Motala verkstad ingen förändring. Samtliga där anställda, 583 organiserade och 225 oorganiserade, 67 Sv. arbetareförbundets medlemmar, alltjämt i strider. Föredrag av Sterner i måndags. Torsåker: Ingen återgång i arbetet. Alla beslutna fortsätta striden tills seger vunnits och par. 23 slopats. Morgongåfva: 1 "hedersman", 113 deltagare i arbetsnedläggelsen. Stämningen präktig. Henriksborg: Vid A.-B. Sommelii fabriker ingen återgång av de organiserade och av de oorganiserade blott en gubbe samt 2 tämmermän, av vilka den ene nu slutat arbeta. Eldarebefattningen skötes av en "arbetsvillig" norrman. 20 dennes ankom ångf. "Prinsessan Ingeborg" med last av linfrö, som lossas av 7 norska "arbetsvilliga" och 20 svenska "hedersmän". Fabriksområdet bevakas nattetid av 6 borgargardister, som festa och skrälla hela natten, så att hyresgästerna ej kunna sova. Genevad: Ställningen oförändrad. Kristianstad: Yllefabriken drives med 3 arbetsvilliga. Stämningen god. Porstorp: 40 man i strejken. Stämningen utmärkt, trots det arbetsgivaren t. o. m. från predikstolarna annonserat efter oorganiserade. Agitation i myckenhet från befälet och hot om vräkning. Hornsbergshageresolutionen antagen vid möte härom dagen. Lantarbetareförbundets avdelning i Bredsjö har ännu icke nedlagt arbetet, men arbetar uteslutande på sina av bolaget arrenderade egendomar samt någon medlem med huggning i skogen. I striden delta 76 organiserade, 5 oorganiserade i Bredsjö, 49 organiserade, 11 oorganiserade vid Ösjeberget. 6 oorganiserade (därav 3 över 70 år) manliga samt 3 kvinnliga ha hela tiden striden pågått arbetat med skörden. Alla de strejkande uttala sig för att hålla ut till dess striden avblåses av Landsorganisationen.

Skromberga: Ryktena att arbetet skulle återupptagas här på måndagen saknade all grund. Tvärtom äro alla besjälade av den tanken att föra striden till ett för arbetarna lyckligt slut. Tack för hälsningen från Klippans arbetare och en hälsning tillbaka. — Möte i lördags med föredrag av gruvingenjör Svedberg från Billesholm över "storstrejken från arbetsgivaresynpunkt". Talis påståenden bemöttes fullständigt på varje punkt av arbetarnas mälsmän och ingenjör S. kunde ej säga ha gjort annat än grundligt fiasko. Jädraås: Stämningen den bästa. Endast ett tåg dagligen på Dala—Ockelbo—Norrsundets järnväg. Försök göras få strejkbrytare till timmerkörning. En hälsning till de kämpande kamraterna landet runt; till de oorganiserade, gån mangrant in i organisationen! Och till sist: bort med par. 23! Bränhult: Allt arbete ligger nere såväl här som i Säganäs; 75 arbetare i strejk, även oorganiserade. Beslut har fattats att stå fast tills segern är vunnen. Alsterbo: Lugnt. Stämningen god. Staffanstorp: Inför 350 personer talade i söndags riksdagsman W. Rydén. Allt väl. Bruzaholm: 16 "arbetsvilliga", huvudparten äldringar. Sv. arbetareförbundets avdelning här ställer sig alltjämt och trots förbundsstyrelsens beslutning solidarisk. Familjefest i söndags. Hornsbergshageresolutionen antogs. På måndagen föredrag av F. E. Elmgren. Bojkott av borgarpressen har beslutits. Lotorps bruk: Möte måndag, varvid så gott som alla i strejken deltagande, 125 man, närvoro. "Ifurudant är stridsläget för dagen?" diskuterades och ansåg mötet det vara sådant, att arbetarna skola hålla ut tills seger vunnes. Sympati för Hornsbergshageresolutionen. En av Sv. arbetareförb:s medl. ingick i "Järn- och metalls" avdelning på platsen. Gamla Lödöse: Offentligt möte i lördags med beslut forsätta arbetsnedläggelsen tills seger vunnits.

Nora Bergslag: Dir. vid Striberg och hans hantlangare göra stora ansträngningar att skaffa strejkbrytare, dock med klent resultat. Avdelningen i Pershyttan hade i söndags omröstning, varvid beslöts enhälligt att stå kvar, tills striden avblåses. Deje: En demonstration företogs i onsdags till Fryksta tillsammans med kamrater från Persbaga och Edsvalla. En honnör till polisen i Kil för dennes humana och vänliga uppträdande. Häggvall: Samtliga stenhuggare, ett 50-tal ha nedlagt arbetet. En del tillhöra Sv. arbetareförbundet, några äro oorganiserade och 10 tillhöra Stenhuggareförbundet. Med dessa senare grupper jämte en del organiserade arbetare från Kjellmodal hölls i måndags möte. Arbetareförbundarna ha på uppmaning av sin förbundsstyrelse beslutat upptaga arbetet. Mötet beslöt uttala en indignerad protest mot detta förrädiska tillkag och ställde en maning till medlemmarna att fortfarande göra gemensam sak med de övriga arbetarna. Även uttalades en protest mot den borgerliga tidningspressen. Lysekil: Den i fredags lämnade uppgiften att en del bryggeriarbetare återgått har visat sig oriktig. Inga ha ännu återgått. Det arbete som utfördes verkställdes av ett par man och var tillfälligt. I Lysekil ha på måndagen inga återgått. Inom de yrken, där organisation finnes, arbetar ingen. De som arbeta tillhöra sådana yrken, inom vilka ingen organisation finnes. Rusdryckesförbudet upphävt för guldkrogarna.

ÖREBRO tisdag. Ett av 1,200 personer besökt offentligt möte har hållits här i Folkets Park, där hr Christian Nilsson talade. Bifallet livligt. Stämningen god. Vid Örebro stoltfabrik arbete i dag 30 man.

Sv. skräddareförbundets avdelning här har på möte i går beslutat fortsätta tills segern är vunnen.

Strejkbrytarepressens lögner. Typograferna i Hjo och Falköping ha utgått ur förbundet och återupptagit arbetet, heter det. Sanningen är att det i Hjo ej nedlagts något typografiarbete och från Falköping telegraferas:

"Vi ha aldrig tänkt utträda; vi stå fasta.

Falköpings organiserade typografen."

*

"Aftonbladets" lögner. I "Aftonbladet" har uppgivits, att arbetet vid Oaxens kalkbruk återupptagits. Sanningen är, telegraferas till "Svaret" från Södertälje, att driften vid bruket aldrig varit nedlagd utan under hela storstrejken pågått med ett 150-tal arbetare, tillhörande Svenska arbetareförbundet. Dessa ha emellertid visat sin solidaritet genom att hela tiden avstå 2 kr. pr man och vecka till de strejkande.

*

Möten i Göteborg.

GÖTEBORG tisdag. Här har i dag hållits ett stort möte på Hedon, som trots regnet var besökt av omkring 4,000 personer. Föredrag hölls av overretsegörare M. Puntervold, som i ett ironiskt anförande belyste de svenska kapitalisternas tillvägagångssätt. Bland annat framhöll han att 4 aug. 1909 var vänstepressens dödsdag i Sverge och att hon hoppades att den dag då storstrejken avblåses det måtte bliva samma press' definitiva begravningsdag som folkets talesman.

Anföranden hölles vidare av hr A. G. Lindblad och J. A. Höglund, den senare framhållande betydelsen i nykterhetsrörelsen och hoppades på rusdryckesförbud efter strejkens slut.

— Transportarbetarna och med dem närstående yrkesgrupper ha under dagen haft möte i circus, som var fullsatt. Mötet antog en resolution, som

uttalades enighet och uthållighet i kampen, varjämte Göteborgs arbetare erinras om att spårvägarna i Göteborg drivas med strejkbrytare samt att "G. H. T." sättes och tryckes även av dylika. Därjämte uppmanas Göteborgs arbetare att ej glömma att Pripps, Lyckholms och Kronans bryggerier under striden drivits av strejkbrytare.

— Återgången i arbetet har icke visat på långt när den utsträckning som arbetsgivarna hoppats och borgarpressen velat göra troligt.

— I går uppgavs att Bark & Varburgs arbetare varit lockoutade och att 43 återgått. Detta rättas härmed dithän att det ej rätt lockout och att de 43 arbetarna upptagit arbetet före måndagen.

*

Strejkbrytarevärvning i Helsingborgs hamn.

900 flera i storstrejken än vid första räkningen.

HELSINGBORG tisdag. Vid härvarande hamn värvar sjömanshemmets hyrbas strejkbrytare till lossningsarbete i Helsingborgs hamn. Hyrbasen värvar så stor besättning till inkommande båtar, att lossningen kan pågå. Helsingborgs transportarbetare, samlade till möte, ha i anledning därav uttalat sin skarpaste protest och varnar sjöfolket att icke anta sådan hyra, då man kan anta, att det endast blir kort anställning med lossningsarbete. Föreningen har även uttalat en protest mot kapitalistpressen samt beslutit själv understödja sina medlemmar.

Vid räkning av de strejkande här har befunnits att de nu utgöra 5,480 — 900 flera än vid första räkningen.

*

Stockholms droskuskpersonale o. automobilförarefackförening beslöt i måndags på fulltaligt besökt möte att fortfarande som en man stå solidariska tills striden slutat med seger för arbetarna. Vidare beslöts enhälligt att bojkotta hela den borgerliga pressen och framförallt "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt i Dag", "Dagen" och "Aftonbladet", vilka hittills huvudsakligast uppehållits av arbetare. Denna bojkott göres fullt effektiv om arbetarna i Stockholm med omnejd hädanefter icke läsa dessa tidningar utan hålla sig med "Social-Demokraten" och icke lämna sina annonser till "Stockholms-Tidningen" utan till "Social-Demokraten", ty därigenom möjliggöres för vår egen tidning att utgiva en middagsupplaga som ersättare för den bleknöda "Dagen". Må arbetarna veta att giva dessa kapitalisttidningar den lön de förtjäna.

Samtidigt beslöts enhälligt dels att som svar på A.-B. Pomrils föreningsrättskränkning mot sina arbetare att bojkotta fabrikens läskedryck och dels att understryka det manifest i nykterhetsfrågan, som antogs å Hornsbergsmötet.

*

Ur de rapporter, som i går blott kvitterades

göra vi i dag några plock av viktigare meddelanden.

Grängesberg: Stort möte. Fabian Månsson talare. Striden redan reellt vunnen. — Undersöd börjar utdelas. Forsbhult: Stor demonstration. 4 blockadbrytare, som utrustats med polismans skydd och beväpnenhet. Två av dem skulle "upprätthålla ordningen" på landsvägen. Tyvärr ville man ha kravaller, men så grova krokar nappa vi inte på. Mockfjärd: Ett rykte går här att "St. D." skulle ha uppgivit, att 150 man upptagit arbetet. Har det stått inne, dementeras det härmed. Stämningen utmärkt. 227 medlemmar här tillhöra järnvägsbyggnadsarbetarfackföreningen. Solhem: Endast 3 à 4 oorg. ha återgått. Mackmyra: 4 strejkbrytare, som anlänt till skördearbete, äro återvända. Kvarnsveden: Sammanhållningen den bästa. Bojkottbeslut mot den borgerliga pressen. Avdelning 179 av Grov- och fabriksarbetareförbundet har ställt 300 kr. till nödhjälpskommitténs förfogande. Hofors: 15 oorg. lantarbetare ha återgått. 33 gulingar ha anmält sig till arbete, men arbetsgivaren har icke mottagit dem. Boden: Stämningen är god. Bergfast tro på vår seger är rådande. Aldrig har solidaritetskänslan bland Bodens arbetare visat sig så stark som nu. Visby: 1,000 män och kvinnor, samlade till möte, ha efter föredrag av Aug. Palm 22 aug. uttalat sin varma anslutning till storstrejken, beslutat bojkotta den borgerliga pressen och protesterat mot myndigheternas partiskhet. Karlskrona: Vid lampfabriken arbetade ett 40-tal kvinnor och barn, men då 21 manliga strejkade, måste driften nedläggas igen. Att 25 arbeta vid hattfabriken är fel, endast några tvätterskor ha tillfälligt arbete. Några kuskar och packhuskarlar arbeta. Skifsforsen: Disponenten har sammankallat till ett möte och försökt få oss att återgå, men utan något resultat. Leve organisationen. Schebo: Här är det tre fackföreningar. Järn- och metall har 106 medl. och gjutarna 11. Vi stå solidariska till striden slut. Nynäshamn: Ytterligare uppmaningar till de fack, som ämna arbeta, att nedlägga arbetet. Bojkottbeslut mot de handlande, som sälja borgerliga tidningar. Stensmyren: Enigheten bland de strejkande fullständig. De oorganiserade fast beslutna att göra gemensam sak med sina kamrater. Svanå: Stor demonstration 17 aug. till stationen för att möta 22 "arbetsvilliga" studenter och studerande. Ordningsmakt och militär var utkommenderad. Allt avlopp dock lugnt. Sedermera föredrag. Efteråt var strejkutskottet och ordningsmännen uppkallade till kronobetjäningen. Där beslöts att arbetarna själva skola upprätthålla ordningen, men sedan har polis kommit från Surahammar. Endast några gamla gubbar ha återgått.

*

Ställningen i östergötland.

Undertecknad har under de senaste dagarna genomrest Östergötland och Södermanland och avhållit möten i Gnesta den 21, 400 deltagare, i Norrköping den 22, 1,000 d:o, samma dag i Aby, över 500 d:o, den 23 Linköping, 800 d:o, och slutligen samma dags afton Boxholm, 400 deltagare. I alla dessa möten ha deltagarna med entusiasm förklarat sig beredda att obrottsligt kämpa, tills segern är vunnen och striden förklaras avslutad.

Representantskapets beslut rörande understödet har överallt väckt stor tillfredsställelse. Allt väl, alla stridsdugliga!

Albin W—n.

*

Liten hämnd också hämnd.

Från Dannemora gruvor skrives till "Svaret": Ett streck i räkningen för demonstranterna här i lördags trodde sig förvaltaren vid Dannemora gruvor göra, då han i lördags förbjöd ett par av musikanterna, som skulle spela på demonstrationen, permission från arbetet. Den gången gjordes visat räkningen upp utan värden, ty andra vana musikanter övertogo de permissionsförbjudnas instrument och musik blev ändå. Få se, vad som kommer härnäst.

*

De strejkande ökas i Landskrona.

LANDSKRONA tisdag. Vid möte i dag voro 4,000 närvarande. Den bästa stämning rådde.

Härvarande handelsförening hade i personliga brev förelagt sina arbetare att återgå senast den 25. Enhälligt beslöts emellertid av personalen att kvarstå i striden.

Vid skeppsvarvet ha 14 gamla oorganiserade arbetare återgått. Ungefär lika många likaledes oorganiserade stå kvar till stridens slut.

Enligt rejkutskottets räkning ha de strejkande sedan förra räkningen ökats med ungefär 100 personer. Det är oorganiserade arbetare vid olika arbetsplatser, som ryckt ut.

*

Bofors står rycken.

BOFORS måndag. I dag avhållit storstrejkmöte i Folkets Hus. 500 samlade. Enigheten god. I dag upptager Svenska arbetareförbundets avdelning härstädes arbetet. Alltid sig lika! Avdelningen räknar omkring ett 15-tal arbetare.

De oorganiserade hade ensamt möte i dag måndag å tingshuset kl. 5 e. m. Där beslutades ånyo, att de oorganiserade skola stå solidariska med sina organiserade kamrater och fortsätta striden. C:a 300 voro samlade.

*

Ett imponerande storstrejksmöte.

Över 2,000 arbetare i Adalen voro i söndags samlade till gemensamt storstrejksmöte i Kramfors' Folkpark. Efter ett hälsningstal av expeditören J. E. Berglund, Kramfors, höll fil. kand. Ture Nerman en föreläsning om Karl-Erik Forsslund. Därefter togs 2 timmars rast, varunder man försåg sig med mjölk och smörgåsar samt orduade en jättebal i paviljongen. Kl. 3 talade hr Th. Zetterling från Sundsvall om situationen samt redogjorde för storstrejkens förhistoria. Föredraget hälsades med stormande bifall.

En av hr Zetterling föredragen Sundsvallsresolution och den av hr Berglund upplästa Hornsbergsmötets resolution antogos enhälligt. Dessutom antog mötet enhälligt såsom egen följande resolution:

Adalens arbetare, talrikt församlade på 19:de storstrejksdagen till gemensamt möte, ha med indignation iakttagit hurusom hela landets s. k. frisinnade press, med ytterst få undantag, vilken förut axlat arbetarevänlighetens kappa och på grund av detta hyckleri vunnit flertalet läsare bland de små och förtryckta i samhället, nu då det gäller för oss arbetare att genom en kraftansträngning avvärja arbetsgivarnas rasande anfall mot vårt enda värn — organisationen — som kostat Sveriges arbetare 25-årig kamp, möda och försakelse, då framträder denna såsom fullödiga arbetsgivareorgan och skyr icke att med lögn och förvrängningar söka krossa vår rättmätiga sak.

Då vi således nu fått klart besked för vad denna press i faran stund bär i skölden, rikta vi en vädjan till alla arbetare landet runt att giva den det svar den förtjänar.

Detta sker värdigast och kraftigast genom att vi vid prenumerationstiden erinra oss smutskastningen och lögnaffiken under storstrejken.

Resolutionen antogs med dånande jarop. Efter ett kort avslutningstal av hr E. O. Öberg, Frånö, anträdde mötesdeltagarna under resp. fanor marschen hemåt. Hela dagen rådde verklig reststämning. Allas anleten vittnade om beslutsamhet, mod och hopp. Över allas läppar gingo en och samma bedyran, nämligen att enigt hålla samman.

Ställningen i Adalen är på arbetaresidan oförändrad. Inga tendenser till svaghet förmärkas. Allt väl.

*

"Leve kung och fosterland."

Vid Högfors bruk ha arbetarna blivit uppkallade till disp. kapten Ludvig Akerhielm, vilken höll ett dundrande tal till dem, vari bl. a. de som ej ville återgå betitlades "uslingar och ynkryggar". Verkan av denna kraftyttring från herr sjöofficeren blev att 12 gamla gubbar förklarade sig villiga att återgå. Dessa gubbar fingo i vittnens närvaro avge löfte om att aldrig tillhöra någon fackförening, och att aldrig lämna något understöd vare sig till strejkande eller lockoutade.

Sedan utskällningen pågått en god stund slöt hr A. med ett patetiskt "leve kungen och fosterlandet". Ingen svarade naturligtvis på detta mycket malplacerade leve.

Det förtjänar anmärkas att stor delägare i detta bolag lär vara civilministern greve Hugo Hamilton.

*

Sanningen om Sandviken.

SANDVIKEN måndag. Den kritiska dagen som högerpressen så mycket talat om är nu över, och vi ha fått skåda verkningarna av densamma.

Vi äro inte i tillfälle att nu meddela fullt exakt siffra på antalet som i dag gått i arbetet.

Enligt våra utplacerade vakter skall det vara omkring 15 st., högst 20. (Lördagen den 21 voro enligt bruksstyrelsens rapport till länsmannen 347 man, förmän och pojkar, i arbete.)

Stämningen är god och sammanhållningen bland de organiserade blir bättre varje dag.

*

Hr Ceders uppgifter i och om Eskilstuna.

ESKILSTUNA tisdag. I måndagsnumret av "N. D. A. V. L." dementerades åtskilliga uppgifter som stodo att läsa i "Svaret" i anslutning till hr Ceders missionering i Eskilstuna; och förnekas att han skulle ha fällt en del i "Svaret" återgivna yttranden.

"Svarets" korrespondent hänvände sig i anledning därav ännu en gång till sagesmannen, som var närvarande vid mötet, och denne fasthöll på det bestämdaste att hr Ceder uttalat sig så — om änskönt icke i samma ordalag — som refereras i "Svaret".

Men vad som är ännu mera förvånande är hr Ceders förklaring att 370 arbetare deltagit i mötet, då den lokal som användes rymmer, ståplatserna inräknade, högst 180—200 personer. Hur hr C. får detta att gå ihop med sin uppgift är obegripligt. Det må emellertid stå för hans egen och "N. D. A. V. L:s" räkning.

Hr C:s förklaring att avdelningen i Eskilstuna räknar 400—500 personer är även oriktig. Ty enligt samstämmiga uppgifter från flera håll rör sig antalet medlemmar mellan 150—200, så något speciellt sanningsvittne synes hr C. ej vara.

*

Arbetareförbundets strejk mot ledningen.

VÄSTERÅS tisdag. Sv. arbetareförbundets avdelning här, en av förbundets största, har beslutat icke återgå i arbetet.

*

ARBOGA tisdag. Ett stort möte hölls här i går, därvid redaktör C. N. Carleson talade om situationen inför 600 personer. Målerarbetarna ha bildat fackföreningen. 15 oorganiserade ha börjat. Stämningen är god.

*

JÖNKÖPING måndag. Tändsticksfabrikerna hade hoppats att denna dag få i det närmaste fulltalig arbetskraft. Häröpå har man emellertid missräknat sig. Några få personer ha svikit, men å andra sidan har ett antal arbetare, som stodo vid maskinerna i lördags, i dag utebliivit. Vid Gamla tändsticksfabriken fingo största antalet strejkbrytare gå hem på middagen och ej heller på Västra fabriken ha de "arbetsvilliga" haft sysselsättning hela dagen. På Sahlströmska fabriken har disponenten, den socialpolitiske löjtnanten och uppfinnaren H. Ekelund, gjort misslyckade försök att få de organiserade spinnarna att återgå. Det är ingen fara för att de organiserade textilarbetarna svika. Fabrikssnickarna, de som varit ute i strid nämligen, äro vacklande; möte med dem hålles i kväll. Och till slut måste, harmligt nog, meddelas att av "Jönköpings-Postens" 20 typografer ha 13 i dag återgått och tidningen därför i afton utkommit, satt och tryckt av strejkbrytare. Bland de strejkande är förbittringen stor över att dessa typografer, som erhållit gott understöd från sin organisation, ställt sig som förrädare mot hela arbetareklassen och "Jönköpings-Posten" torde efter detta vara utdömt som det liv- och husorgan det varit för vissa arbetaregrupper i staden och länet.

Det drives en hänsynslös agitation och påtryckning för att få strejkbrytare. Många barn och omyndiga arbetare få uppbära hugg och slag för att de ej vilja bli strejkbrytare; somliga bli på detta sätt tvingade in i arbetet, andra lämna hemmen, och strejkutskottet har anskaffat tillfälliga bostäder åt en hel del ynglingar, som jagats från hemmen då de vägrat att återgå till arbetet under nuvarande förhållanden.

*

OXELÖSUND tisdag. Uppgifterna om att härvarande hamnarbetare äro avskedade äro ej sanna. Tvärtom har chefen förklarat att vi enligt avtalet ha rätt att strejka och något avsked kan ej komma i fråga. Ingen enda hamnarbetare har återgått. Stämningen den bästa.

*

KARLSHAMN tisdag. Härvarande avdelning av Svenska arbetareförbundet, 30 man, har på möte beslutat kämpa striden ut. På Strömma har man åter satt i gång och fått in ett halvt hundratal "hederamän". Ställningen eljest oförändrad. Myndigheterna nervösa. 6 ynglingar stodo i går inför rådhusrätten för att de tittat på några "arbetsvilliga". Ansvar yrkas på dem för förargelseväckande beteende. Målet uppskötts till måndag. I går stort möte med föredrag av järnvägsmännens förtroendeman Viberg.

*

SUNDSVALL tisdag. Örnsköldsviks arbetare hade i söndags en demonstration ute vid Järfved. I demonstrationen deltogo 450 personer. Redaktör Tärnlund från Sundsvall talade om stridsläget. En resolution antogs, vari man uttalade sig för storstrejkens fortsättande. Senare på dagen hölls en nykterhetsdemonstration, vari 700 personer deltogo. En resolution antogs, vari krävdes rusdrycksförbudets förlängning efter strejken.

*

Till "Svaret" skrives: Landa nykterhetsorganisationers centralkommuttté har anslagit 75 kr. till de strejkande. Dylikt manar till efterföljd!

*

Stockholms metallarbetarefackförening har beslutit att uttala sig i enlighet med det beslut, som fattades av samtliga fackförbunds- och föreningsstyrelser i Stockholm i Folkets Hus' B-sal, nämligen att uppmana Landssekretariatet att fortast möjligt indraga renhållningsarbetarna i striden, för att ge densamma större effekt, vilket man genom "Svaret" ansållit få offentliggjort.

*

Stockholms galvaniseringsfabriks arbetareklubb har på möte i går beslutat att icke återgå till arbetet förr än striden avblåses. Alla stå fullt eniga.

*

Från Tumba skrives i går till "Svaret": Här i Bernströms förlovade land, där en stor del av folket lever under Separators och den religiösa fanatismens tryck, är allt fortfarande lugnt. Även vid Separators gjuteri och verkstäder ligger, trots "A.-B." och fridlysningskuserna, arbetet nere.

Då en av "Svarets" försäljare på måndag på cykel kom till Nolinge gård i Grödinge förbjöd patron Wasastjerna folket att köpa tidningen och utlät sig till försäljaren synnerligen dumdrygt om den pågående jättestriden.

Möten och sammanträden.

Typografer!

Typografiska föreningen kallas till extra sammanträde i Folkets Hus' A-sal i dag onsdag kl. 11 f. m.

Dagordning: Situationen för dagen. Medlemsböcker skola uppvisas!

I föreningslokalen Jakobsgatan 22 sammanträda i dag onsdag: Orkestern kl. 9,30 f. m., Iduns och Stockholms Dagblads personaler kl. 2 e. m. och Dagens Nyheters kl. 4 e. m.

I morgon torsdag är allmänt kvinnomöte anordnat i föreningslokalen kl. 5 e. m.

— Bokbindare samlas till friluftsfest vid Söderbrunns festplats i dag kl. 2 e. m. Sång, musik samt dans i det gröna.

Extra sammanträde avhålles på torsdag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' A-sal. Verkstadsombud och kontrollkommittén samlas i dag kl. halv 11 f. m. i L-salen.

— Kem.-tekn. fackföreningen har strejkmöte i dag kl. 11 f. m. å lokalen S:t Paulsgatan 17, 1 tr. Särskilt inbjudes personalen från samtliga tvål- och såpfabriker.

— Kemisk-tekniska fackföreningen har strejkmöte på torsdag kl. 11 f. m. i Södermalms Folkets Hus' stora sal.

— Stockholms gjutarefackförening har strejkmöte i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' C-sal.

— A.-B. automatiskt gasglödljus elektriska avdelnings arbetare mötas å Norra Bantorget i dag kl. 12.

— Organiserade och oorganiserade arbetare vid Värtan inbjudas till möte i dag kl. 6 e. m. i Folkets Hus, Hjorthagen. Särskilt inbjudas arbetarna vid Blanchs' arbetsplats.

— Varvsträarbetarefackföreningen har strejkmöte onsdagen den 25 aug. i Folkets Hus, Söder, 3 tr.

— Stockholms skorstensfejeriarbetare ha ord. möte i dag kl. 2 e. m. i Folkets Hus' L-sal. Ansökan om understöd mottages å mötet. Styrelsen sammanträder kl. 1 e. m.

— Metalltryckarefackföreningens medlemmar, som äro i behov av understöd, torde anmäla sig i dag kl. 10—12 f. m. i Folkets Hus' hall t. h.

— Stockholms byggnadstegelbärarfackförening: stämpling av böcker försiggår i dag kl. 11—1, Folkets Hus, sal M.

— Sv. grov- och fabriksarbetareförbundets avd. 189 (Stockholms gatutensättarefackförening) har strejkmöte på torsdag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' E-sal.

— Samtliga ombud i Stockholms registrerade sjukkassors centralförsamling, som äro indragna i storstrejken, inbjudas till möte i Folkets Hus' P-sal i dag kl. 3 e. m.

— Kakelugnsmakarna träffas i Haga onsdagen den 25 aug. kl. 12.

— Logen Svenborg anordnar i dag kl. 8 e. m. stort möte å lokalen Agnegatan 14. De strejkande arbetarna inbjudas.

— Stockholms vedhandelsarbetarefackförening har möte på torsdag kl. 10 f. m. i Folkets Hus, E-sal.

— Stathmos verkstadsklubb träffas torsdag kl. halv 2 i Folkets Hus' hall.

— Friluftsmöte i dag kl. 5 e. m. vid Ugglevikskällan. Talare: riksdagsman E. Palmstierna, lektor Joh. Bergman och red. Aug. Ljunggren. Sång och musik m. m.

— K. J. Svenssons verkstadsklubb har möte i dag kl. 11 f. m. på den vanliga mötesplatsen i Tantolunden. Även oorganiserade inbjudas.

— Sv. bryggeriarbetareförbundets avd. 52 (korkarbetarna) ha i dag kl. 2 e. m. friluftsfest i Sikla park. Alla, såväl organiserade som oorganiserade, inbjudas.

— Stockholms soc.-dem. ungdomsklubbar avhålla gemensamt möte i afton kl. 8 i Södermalms Folkets Hus.

— P. A. Sjögrens kopparslageri och metallarbetarekklubb samlas i Folkets Hus' hall på torsdag kl. 10 f. m.

— Strejkmöte avhålles i Solhem (Nästa hage) i dag kl. 5 e. m.

— Skandinaviska sadelmakare- och tapetserareförbundets Stockholmsavdelningar ha gemensamt möte i dag kl. 7 e. m. i Folkets Hus' B-sal.

— Svenska slakteri- och charkuteriarbetareförbundets avd. har möte på torsdag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' B-sal. Medlemmar med familjer inbjudas.

— Göteborgssystemets servitörförening avhåller ordinarie sammanträde onsdagen den 25 aug. kl. 6 e. m. i Folkets Hus' E-sal. Medtag böckerna för fristämpling.

— Belysningsverkens arbetares förening har ord. sammanträde på torsdag kl. 7,30 e. m. i Folkets Hus' E-sal.

— Liljeholmens körsvennens fackförening har möte i dag. Oorganiserade inbjudas.

— Fabriksklubben "Enighet ger Kraft" har möte i dag onsdag kl. 6 e. m. i Södra Folkets Hus.

— Stockholms stads arbetares strejkkommitté sammanträder i dag kl. halv 7 i H-rummet.

— Augustendals järn- och metallarbetare som äro i behov av understöd, torde inlämna ansökningar till ordföranden, som träffas i Folkets Hus' hall onsdag och torsdag kl. 10—12. Understöd utbetalas fredag och lördag kl. 10—2 i rum K, Folkets Hus.

— Nykterhetsarmén har allmänt möte onsdag kl. 8,30 Kocksgatan 24.

— Logen Syskonkretsen har allmänt möte onsdag kl. 8,30 för strejkande Tunnelgatan 19.

— Elektriska montörföreningen anordnar friluftsfest i Sikla park på torsdag kl. 2 e. m. Föredrag av Z. Höglund. Oorganiserade samt anhöriga och bekanta inbjudas.

— Båt- och pannplåtslagarefackföreningens medlemmar och deras familjer inbjudas till gemensam fest vid Liljeholmens Folkets Hus i dag kl. 2 e. m. Kaffe samt musik, sång och dans.

— Idrottsmän å Södermalm inbjudas härmed till möte i dag kl. 8 e. m. å lokalen S:t Paulsgatan 17, sal A. Dagordning: Idrottsmännens uppträdande i nu pågående sociala strid. Medlemskort från idrottsförening uppvisas vid ingången.

— Arbetarhustrur och strejkande arbetarskor inbjudas till strejkmöte i Hufvudsta Folkets Hus i dag kl. 7 e. m. Fri entré.

— Tidningsbudens fackförening har extra möte i dag kl. 2 i D-salen. Kommen mangrant.

— Hamburgerbryggeriets arbetarklubb har extra möte onsdag 25 aug. kl. 2,30 e. m. i Folkets Hus, sal F.

— A. Wiklunds velocipedfabriks verkstadsklubbs medlemmar ha möte torsdag 26 aug. kl. halv 4 för understöds utbetalande till de som behöva, å lokalen Kronobergsgatan 19.

— Stockholms metallarbetarfackförenings medlemmar, som arbetat på verkstäder där verkstadsklubb ej finnes, och äro i behov av nödhjälp, torde inlämna skriftlig ansökan till styrelsen, som träffas onsdag och torsdag kl. 10—12 f. m. i Järnarbetarnas klubbrum, Folkets Hus, 1 tr.

— Int. tobaksarbetareförbundets Stockholmsavdelnings medlemmar böra som vanligt infinna sig å exp. onsdags f. m.

— Telegrafverkets verkstads arbetares sjuk- och begravningskassa har extra sammanträde onsdag 25 aug. 1909 kl. 3 e. m. Låneansökan.

*

OBS.! För de flesta möten gälla:
Medlemsbok bör alltid medtagas.
Nya medlemmar vinna inträde.

Stockholm 1909. Fackföreningens Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 17. | Svarets redaktion: Landssekretariatet, Stockholm. Telefoner: Riks 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87. | Stockholm, torsdagen den 26 augusti 1909. Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson. | Svarets expedition: Folkets Hus, Stockholm. Telefoner: Riks 44 57. Allm. 68 68. | Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekretariatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografförbundet, varje dag och redigeras å Landssekretariatets expedition, Stockholm.

Vår kamp skildrad i Schweiz.

I "Züricher Post" offentliggör den bekante dr Rud. Breitscheid en sammanfattande artikel, som han börjar som följer:

Sedan den dag generalstrejken begynte är jag i Sverge, och för varje dag har min beundran för den svenska arbetarklassens hållning ökats. Dess lugn och disciplin är höjt över allt berröm och måste förskaffa de strejkande den utanför striden stående betraktarens sympatier, t. o. m. om sakligt orätten vore helt på deras sida i denna stora uppgörelse. Men så är icke fallet. Naturligtvis är det icke lätt att avväga rättvist var skulden ligger, men jag tror att den som fördomsfritt går till prövning av materialet måste komma till det resultat, att de organiserade arbetsgivarna här ådragit sig ett stort ansvar.

Formellt, det må från början betonas, äro de nog i sin rätt; mer än åtskilliga bland arbetarna. Men det sätt varpå de använt sin formella rätt gör att de få moraliskt orätt, för så vitt de icke kunna visa att landets välfärd krävt att det skulle riktas ett förkrossande slag mot de svenska arbetarorganisationerna. Ty detta var deras mål och är det fortfarande, efter vad ett av deras organer i ett obevakat ögonblick nyss åter låtit undslippa sig. Lönetvisterna på vissa orter och i vissa arbetsgrenar voro blott den yttre anledningen till den väldiga lockout, som arbetarna besvarade med generalstrejken.

Breitscheid ger därpå en korrekt skildring av huvuddragen i utgångskonflikterna, varvid han ej glömmer att reallönerna "åtminstone icke stigit" de sista åren och kommer till det resultat, att meningen var "att låta den obekväma arbetarerörelsen känna industrichefernas makt", vartill ögonblicket nu ansågs lämpligt. Så fortsätter han:

Om arbetsgivarna nu efter 14 dagars strejk icke kommit sitt mål närmare, så beror det på deras motståndares solidaritet och sega energi. Visserligen har denna solidaritetskänsla så till vida åstadkommit mindre önskvärda följder som vissa arbetargrupper, typograferna och en del kommunala arbetare, gått i strejk mot uttrycklig stadganden i deras kollektivavtal. Men bör man verkligen här anlägga blott juristens måttstock? Måste icke snarare också beaktas att det i en sådan existenskamp under vissa omständigheter ges högre plikter än att hålla överenskommelser, vilkas värde och betydelse mycket starkt nedsatts genom motpartens sätt att gå till väga? Typograferna ha ställt sig i de strejkandes leder, därför att organisationernas fortsatta styrka var även för dem en livsfråga, och dessutom därför att de trodde sig kunna påskynda avgörandet genom sitt ingripande.

Ännu föreligger intet sådant, och man vet icke hur länge kampen skall fortgå. Visserligen upprätthålles samfärdseln i huvudstaden med tillhjälp av ingenjörer och andra frivilliga ur de s. k. bättre klasserna, men ur arbetarnas leder, och i synnerhet bland de organiserade, finns det så gott som inga strejkbrytare. Fast de hittills icke fått något understöd hålla de hellre ut med bröd och salt än de ge sig. Och allra mest erkännansvärt är att de bevara sitt lugn och icke låta förleda sig till några våldsdåd vare sig av den lilla klicken anarkistiska ungsocialister eller av avsiktliga eller oavsiktliga provokationer från en för strejkbrytartjänst organiserad borgerlig "skyddskår". Genom denna fasta hållning avvärja de angreppen, som göras mot deras föreningsrätt. Ty hur strejken än till det yttre må slutas, "Svenska Arbetsgivareföreningen" — som för resten har till chef en f. d. polischef i Stockholm — kommer icke att kunna göra sig blind för att den på längden icke kan bryta fackföreningarnas inflytande, utan tvärtom måste erkänna dessa som likaberättigad makt.

Det konstitutionella fabrikssystemets tid är kommen i industriländerna, och det är förgäves som nationalekonomiska romantiker ansträngа sig att blåsa nytt liv i förhållanden, som utvecklingen passerat förbi.

Avtalskommittén

kontra civilministern.

Kan ej bli färdig till 1 nov.

Avtalskommittén hade i tisdags sammanträde för att behandla civilministerns greve Hamiltons bekanta fordran på densamma att redan till 1 nov. få mottaga dess utlåtande, om ej det hela så i vart fall delar därav, likgiltigt om det kom med eller utan motivering. Han ville nämligen absolut ha nya lagar färdiga att föreslås för nästa riksdag — i vilket syfte är ej svårt att fatta.

Det befanns emellertid att kommittén icke kunde stå till reds att dansa efter den pipan. Man enades om att lämna ett motiverat nej på den framställda begäran som omöjlig att uppfylla. Och detta aktstycke justerades i går.

Kommittén lär där framhålla att avtalsfrågan och därmed sammanhängande spörsmål är en så vidlyftig och svår fråga, att det är omöjligt att kunna medhinna ett förslag till 1 nov., samt att det icke heller vore möjligt att bryta lös några delar från det hela. Även om kommitténs samtliga medlemmar nu kunde omedelbart upptaga arbetet, vore det ogörligt att få det färdigt till den tiden. Då flera av kommitténs medlemmar strängt upptagits av konflikterna hade detta också något inverkat, men problemens svårighet och de många olika synpunkter, som måste beaktas, vore det avgörande.

Hur man vränger.

I går trodde sig "A. B." riktigt ha hittat något, som skulle förkrossa oss. Vi skrevo i en artikel mot de illusionister, som tro att de kunna komma förbi klassmotsättningens och klasskampens faktum i det nuvarande samhället med tillhjälp av arbetsavtal:

"Därmed har den fagra drömmen förflyktigats att avtalen skulle lösa den sociala frågan. De ha reducerats till rätt och slätt vad de äro: ett gott hjälpmedel för gränsfreder på vägen framåt mot den verkliga lösningen"— som är det socialistiska samhället.

Vi pekade alltså, i överensstämmelse med hela vår åskådning, på det faktum att den sociala frågans lösning icke kan vinnas så enkelt som genom en avtalsrätt. Vi underskatta alls icke avtalens betydelse, men vi varnade för den kortsyntheten att tro, att få vi blott fullt upp med avtal på arbetsfältet, så är den sociala frågan löst.

Vet man hur "A. B." utlägger detta? Jo, som en bekännelse, ett avslöjande att den nu pågående kampen gäller, icke arbetarnas existensvillkor, utan ett försök att — omstörta det borgerliga samhället!!

Är det enfalden, socialistskräcken, som är framme och grasserar, eller är det med vett och vilja vrängt och förvanskat för att söka lura ännu mer enfaldiga? Frågan är svår att avgöra. Men det senare synes troligast.

Storstrejken står obruten

konstaterar "Karlst.-Tidn.", som ett ögonblick låtit förvilla sig inför "massåtergångens" siffror. Men när den senaste officiella räkningen blev bekant insåg den sitt misstag och skrev:

"För åtta dagar sedan utgjorde de strejkandes totalsumma 285,762. Nu 284,418. Hela nettominskningen alltså endast 1,344!

De som jublat över att björnen snart vore skjuten och börjat ackordera om skinnet äro tydligen något för tidigt ute. Svenskarna kunna vara sega, när det gäller. Det är fara värt, att detta blir längre än själva tillställarna och deras egen regering kanske väntat."

Kristiania typografiska förening

har tillsänt Svenska typografförbundets styrelse följande telegram:

Den typografiske forening, Kristiania, samlet til massemöde i Folkets Hus i anledning storstreiken sender sine svenske kolleger de varmeste hilsener med önske om et heldigt udfald af eders solidariske kamp.

For Den typ. forenings styre:
Joh. Rogne.

"Vad striden gäller".

Under denna rubrik omnämnde vi i "Svaret" för den 14 aug. ett uttalande av bruksdatron W. Tham på Huskvarna, vari denne skulle ha sammanfattat sin mening så: "Här gäller det socialismens vara eller icke vara".

Vi gjorde härtill följande utläggning: "Uttrycket är nog så målande för vad man i stora arbetsgivarkretsar verkligen anser om striden. De ursprungliga tvistefrågorna äro ej så väsentliga, vad det gäller är om arbetarna skola ha något medinflytande på arbetsvillkoren eller icke. Det är mycket naturligt att en sådan situation avspeglar sig för en arbetsgivare med hr Thams uppfattning om socialismen som om det gäller dess vara eller icke vara."

Det öppna medgivandet från sådant håll, att det här gäller icke så mycket de ursprungliga stridspunkterna, utan den stora frågan om det gamla "patriarkaliska" envåldet skall återupprättas eller arbetarna också skola få ha något att betyda genom sina organisationer, måtte emellertid ha befunnits besvärligt. Man har därför försökt sig på en dementi. Hr J. A. Malmgren, Huskvarna, som anger sig ha varit den arbetare, med vilken samtalet fördes, skriver omsider 23 dennes och ber om följande "rättelse":

"Jag för min del hade den uppfattningen att det gällde lönefrågan. Men brukspatron hade en annan mening: Här gäller nog något annat, här gäller vem som skall hava makten i samhället, socialisterna eller den av ålder erkända och lagliga överheten."

Denna variant på uttalandet är ju ingen "rättelse" utan en bekräftelse på vad vi skrivit. Vi göra nämligen fortfarande hr Tham den artigheten att tolka hans ord efter deras uppenbara innebörd och icke bara strikta efter bokstaven; gjorde vi det, så bleve efter båda läsarterna blott den rena meningslösheten kvar. Ty ingen upplyst människa lär ett ögonblick tänka sig att om "socialismen" skall leva eller dö, det skall bero på den nu pågående svenska stridens utgång. Och lika litet är det någon reson i en bokstavstolkning av orden om att vi skulle ämna ta makten från "överheten"; storstrejken riktar sig mot de organiserade arbetsgivarna, men de äro väl ändå inte officiellt "överheten". Eller vad säga hrr Lindman-Hamilton?

En tredje variant, som likaledes blott ytterligare bekräftar vad vår första berättelse sade, har sett dagen i sanningsvittnet "Jönk.-Posten". Där är hr Thams tankegång utvecklad så, att meningen med storstrejken skulle vara att tvinga via samhället arbetsgivarna till eftergifter, och om detta lyckades skulle "de med storstrejken som maktmedel kunna genomdriva sitt program"(!).

Alltså även efter denna läsart gäller det icke de relativt ringa tvisterna, som gåvo formellt upphov till striden, utan frågan är långt större. Hr Tham målar upp en skräcksyn om ett samhälle, som ständigt måste ge vika för storstrejkshot. Arbetarna veta däremot att de kunnat tillgripa ett sådant stridsmedel endast därför, att hela arbetarklassen här kände sig hotad i sitt inflytande på arbetsavtalen genom de systematiska lockouthoten, och detta måste slås tillbaka. De fantastiska planerna på att storstrejka igenom ett minoritetsvälde i landet från den organiserade arbetarklassens sida har hr Tham lånat från syndikalismens tankevärld. Socialdemokratin, som håller på flertalets vilja som bestämmande, har aldrig antytt något sådant. Den är fullt belåten att lyckas, genom sin orubbligt fasta hållning, förmå samhället att icke tillåta att arbetarklassen trampas ner av den organiserade storkapitalismen. Det är masslockouten som här framtvingat storstrejken som oundvikligt svar. Men då är det nonsens att tala om en storstrejk som något som när som helst för det ena eller andra socialistiska önskemålet läte sig anordnas.

"Vorwärts" mot strejkbrytarevärvningen i Tyskland.

Fordrar ingripande från regeringen.

I "Vorwärts" tisdagsnummer läses följande med anledning av strejkbrytarvärvningen i Tyskland med dess resultat av ett 100-tal lumpproletärer hit till Stockholm:

"En mycket bestämd protest måste vi uttala mot värvandet av strejkbrytare i Tyskland. Den tyska arbetarklassen måste med allt eftertryck sörja för, att tillförseln av strejkbrytare till Sverge uteblir. Tyskland får icke komma i den skamliga situationen, att här skulle vara den jord, på vilken arbetarförrädare uppdragas för utlandet!

Men även den tyska regeringen borde här ingripa. Det engelska handelsministeriet varnade genast vid utbrottet av den svenska kampen för värvande av strejkbrytare i England! Det uppmanade de engelska arbetarna att icke låta värva sig till denna skändliga hantering. Det är en hållning, som motsvarar nationens värdighet, men som också söker förebygga internationella förvecklingar. I en sådan social spänning, som den stora kampen i Sverge framkallar, måste de internationella strejkbrytarsändningarna verka som sprängkrut. Det beundrans värda lugn, varmed den svenska arbetarklassen för sin kamp, har dock också sina gränser, om provakationerna skulle bli alltför skamlösa. Tyskland kan ej ha något intresse av att genom sådana arbetsskygga element, ty ärliga tyska arbetare ge sig icke till strejkbrytare, komma i obehagliga slitningar med utlandet. Det engelska handelsministeriets hållning vore därför avgjort att rekommendera den tyska regeringen som föredöme."

Vår strid inför Amerika.

Det är en gigantisk kraftmätning,

skriver tidningen "Arbetaren" i Newyork om vår strid. Ett storslaget skådespel, vars like den moderna klasskampens historia icke haft att uppvisa — ännu. Men den får. Detta är bara början till slutet. Slutet på den kapitalistiska regimen.

Vad den omedelbara utgången av denna kraftmätning skall bliva veta vi icke. Vilja icke försöka oss på att förutsäga det. Veta blott, att arbetsgivarnas förhoppning att kunna krossa arbetarnas organisation är fåfäng. Det skulle de själva inse, om de icke vore förblindade. Men även om de sågo, kunde de icke hjälpa det. De drivas av sina ekonomiska intressen att handla så som de göra.

Ett och det mest viktiga resultatet, som striden skall giva, är att den för arbetarna demonstrerar möjliga svagheter i deras organisationsform. Sverges arbetare hade som bekant just nu under övervägande sina bataljoners omorganisation i en mera solid, lättrörlig och ändamålsenlig armé. Denna påtvungna mobilisering för strid synes oss för den skull ha kommit, som om den varit beställd. Och icke endast Sverge, utan hela världens klassmedvetna organiserade arbetare skola dragа lärdom härav.

En hälsning från Spanien.

Följande telegram ingick i går till Landssekretariatet:

MADRID onsdag. Murarefackföreningen i Madrid sänder de svenska bröderna en solidarisk hälsning.

Nicolas Gonzalez.
Sekreterare.

För förlängt rusdrycksförbud.

På uppdrag av godtemplarordens verkställande råd uppvaktade i går ordens chef, riksdagsman Kvarnzelius, dess förste vice ordförande lektor J. Bergman och dess skattmästare, direktör O. Eklund, kungen för att begära regeringens medverkan till upprätthållande, så länge ske kan, av de under storstrejken provisoriskt tillämpade restriktionerna i alkoholhaltige dryckers försäljning. Kungen lovade att k. m:t skulle göra vad i dess förmåga stode för att en tid efter den pågående sociala kampens upplösning upprätthålla förbudet, som endast försiktigt och succesivt borde upphävas.

Myndigheternas nervositet.

Länsstyrelsen i Örebro har meddelat, att de av civilministern anbefallda atgärderna "till de arbetsvilligas skyddande" redan vidtagits. Utom att "hotade" platser inom länet, såsom dynamitupplag, elektriska ledningar o. d. ställts under militärbevakning, ha 401 personer av länsstyrelsen anställts som extra polismän på länets landsbygd.

I Norrköping har kand. Johannes Sköld blivit häktad för ett föredrag i Folkets park, däri han skulle ha "smädat ämbetsman" i hans ämbete. Har då Ryssland fullständigt flyttat in i "frihetens stamort på jorden"?

I Uppsala

talade i går red. Hj. Branting om jättestridens dess orsaker och vad den gällde. Med fanor och musik kom de strejkandes stora demonstrationståg kl. ½ 12 fram till Folkets Hus, på vars rymliga gård mötet hölls. Den fylldes, salarna fylldes, gatan utanför var fylld av folk, genom vilka spårvagnarna blott med svårighet banade sig väg, t. o. m. taken på de låga husen runt omkring voro väl besatta av åhörare. Tal. manade till sist till fortsatt uthållighet och slöt med ett kraftigt besvarat leve för solidariteten.

Denna demonstration hade f. ö. sin särskilda historia. Polismästaren gjorde inga svårigheter, men den folkilskna tidningen "Upsala" angrep honom därför våldsamt, och några av arbetarefienderna vädjade till "högre makter" — om till länsstyrelsen eller kanske direkt till Stockholm skola vi t. v. lämna osagt. Följden blev att tillståndet till demonstration återtogs — men resolutionen hårom hann icke fram förr än den redan gått av stapeln.

Stämningen i Uppsala är f. ö. fast och god. Från åtskilliga akademiska håll har man visat sin sympati genom att bträda med föreläsningar, exkursioner o. dyl. Ganska många studentmössor syntes också i åhörareskaran på Folkets Hus' gård.

Hr Puntervold

har ånyo nekats att tala i Stockholm, — i Göteborg och Eskilstuna går det som bekant för sig.

Talare i morgon i hr Puntervolds ställe blir red. Z. Höglund.

Målet mot hr Hjalmar Gustafson

var i går åter före vid rådhusrättens tredje avdelning. Hr G. biträddes av advokat Wilh. Hellberg. I en längre till rätten inlämnad skrivelse tillbakavisades åklagarens orimliga yrkanden.

Stadsfiskal Valentin kom ej denna gång igen med häktningsyrkandet utan nöjde sig blott att helt kategoriskt bestrida innehållet i svarandens skrivelse. Båda parterna överlämnade målet.

Rätten meddelade att utslag avkunnas 15 sept.

Akarperi och polishets i Oskarsström.

Till "Svaret" skrives: Länsman Fagerström har i lördags häktat en av de organiserade tillsatt besökskommitté bestående av 4 man. Enligt ett rykte om att en skräddare M. Bengtson skulle ha tvingat sina barn att göra strejkbrytarieskobs vid jutefabriken tillsattes kommitten å ett möte i syfte att få utrönt huru härmed förhöll sig. Nämnde skräddare gav emellertid polisen nys om saken. Ett kort förhör lär sedan hållits å hotellet, varefter de häktade avfördes till Halmstad. Utomstående som hörts i saken ha ingenting att berätta. Dock skulle skräddaren, som är en s. k. högkyrklig, ha påstått att kommitterade slagit i bordet hos honom!

Det har i vida kretsar väckt harm och förbittring över att ordningsmakten skall ha rätt att fara fram så där som man kan tycka i ogjort väder. Den polska arbetaren som härförleden häktades torde ännu sitta å rannsakning, såvida han icke blivit utvisad. Någon fällande dom lär väl polisen ändå icke kunna avkunna när allt kommer omkring. Tills dato skall det vara fyra flickor, som fått stämning endast för att de varit och tittat på strejkbrytarna och så råkat skratta eller som Fagerström uttryckt det hånskrattat.

I förrgår hade de organiserade genom affischer tillkännagivit att möte kom att hållas med dem kl. 3 e. m., varefter hölls offentligt föredrag av hr Björk från Billesholm. Föredraget hade hos polisen förut anmälts till kl. halv 5 e. m. Emellertid infann sig ordningsmakten, 2 länsmän och 3 poliser kl. 3,30 och gjorde anspråk på att få övervara även det enskilda mötet under förevändning att många av de övriga tillstädeskomna kunde misstänkas för att icke vara organiserade. Mötet blev då omedelbart av de organiserade upplöst. Och under unisont avsjungande av "Arbetets söner" lomade polisen av.

Militarismen mot arbetarna.

Under det att såväl beväring som stammanskap å de olika lägerplatserna visat sin sympati med de stridande klasskamraterna både genom moralisk och pekuniär uppmuntran, så söker militärbefälet på allt sätt gå kapitalisterna tillhanda. De beviljade militärer som befinnas vara villiga att bliva strejkbrytare avsked och uppmuntrar dem på varjehanda sätt.

Så meddelas oss ...n en pålitlig person i går följande: "Härmed får jag anmäla att en 1:ste konstapel Lindahl, som tjänat på 4:de batteriet här vid Svea artilleri, har ernamit avsked och i går börjat i trafiken vid Stockholms nya spårvägsbolag".

Det går sålunda lätt för strejkbrytarevilliga konstaplar att när som helst få avsked, men för andra...

Borgargardisternas revanche.

En agronom Roos af Hjelmsäter, som i egenskap av borgargardist också enligt myndigheternas välvisa bestämmelser får uppträda som polisman, anhöll 12 aug. utanför "skyddskårens" högkvarter en hotellstädare Vide. Denne hade till två borgargardister, som farit i automobil för att hämta en sjuk kvinna och som förde en Röda korsets flagga, yttrat: "Ni har inte rätt att föra den där flaggan". Detta erkände Vide inför polisdomstolen, dit målet i går förekom. Däremot förnekade han, att han sedan skulle ha gestikulerande med armarna, skrikit: "De där dj-arna har ingen rätt att föra den där flaggan." Vide dömdes för "förargelseväckande beteende" att böta 100 kr.

Hur man vill pina arbetarna.

För att göra det ännu värre för de stridande arbetarna ha förvaltningarna för en del bruk gjort så stora avdrag de kunnat på arbetarnas löner. Samtliga bruk ha utan vidare innehållit lönerna, andra ha passat på att dra av hela skatten så att arbetarna fått litet eller intet av sin fordran. Annars bruka alltid jämkningar göras med skattebetalningen, men i dessa dagar vill man tydligen klämma till riktigt ordentligt.

Arbetarna taga dock alla dessa attacker med jämnmod. De draga bättre till svångremmen och besluta att hålla ut, för sin egen, för kamraternas, för hela arbetareklassens skull.

Stadgandet att avtalen sättas ur kraft,

om från centralledningens sida detta påfordras, denna beryktade formella utgångspunkt för hela massl-ockout-taktiken, som gör denna gubevars "berättigad", finner uppenbarligen icke riktigt den beundran våra hetsare inom Arbetsgivareföreningen påräknat hos sina tyska kolleger.

Nu berättar "Vorwärts" att en förtroendeman för det stora "Zentralverband deutscher Industrieller" vid namn Bueck i senaste nummer av "Industrizeitung" skriver följande märkliga ord:

"Har ett stadgande, som tillåter sympatistrejker och dito lockouter, verkligen i Sverge blivit vanligt att införa på arbetsgivarnas initiativ eller med deras gillande ... då bör den svenska arbetarklassens nuvarande uppträdande i fråga om avtalsbrotten bedömas i motsvarande mån mildare. Det vore önskvärt att få bestämda förklaringar i detta hänseende från Svenska arbetsgivareföreningen."

Vi här hemma veta ju att just arbetsgivarna vid hot om lockout slagit ignom denna bestämmelse i avtalen, vilken ju — som "Vorwärts" riktigt anmärker — gör dem till motsatsen av vad de borde vara.

Hur skulle det vara om den i utlandet som så "radikal" utbasunerade advokat Forssner, när han för sina huvudmäns talan mot typograferna, skulle åberopa dessa ord från ett tyskt arbetsgivareföreningsorgan om hur arbetarnas avtalsbrott böra "bedömas mildare", då de ses i ljuset från det system att kunna suspendera alla avtal, som just Arbetsgivareföreningen infört?

Typografstrejken.

De borgerliga tidningarna ha med synnerlig skadeglädje meddelat, att hela Typografförbundets egendom skulle vara konfiskerad. "Nya Dagligt Allehanda" påstår, att förbundets egendom beslagtagits "till belopp, motsvarande i stämningarna framställda skadeståndskrav".

Vi nödgas meddela, att strejkbrytaretidningarnas uppgifter rörande såväl denna sak som vår ställning till den pågående striden i övrigt äro fullständigt uppdiktade. Det är osant att vi skulle, av fruktan för "rättvisan" ha transporterat vår egendom åt visst utpekat håll. Våra åtgärder härvidlag äro vidtagna för längre tid tillbaka och detta har förbundsstyrelsen ock tidigare antytt, om än icke direkta upplysningar därom lämnats till utomstående.

De enda uppgifter vi beträffande förbundets ekonomi under dessa oroliga tider kunna lämna, tillställas förbundets medlemmar. Då vi på goda grunder antagit, att de svenska bankerna under denna kritiska tid skulle göra svårigheter att ställa förbundets kapital till omedelbart förfogande för understödsändamål, så ha vi handlat därefter.

Vi avvakta med största lugn de eventuella överraskningar som Boktryckareföreningen framdeles kommer att glädja typografkåren med. Det ser nästan ut som om man ville vinna sitt mål genom tillgripande av starka sensationella åtgärder, utan hänsyn till vad som är praktiskt och klokt. Man framför på sina håll i tidningarna den önskan att striden snart måtte upphöra. Men tror man att stämningar med skadeståndskrav bidraga därtill?

Vore det icke klokare, att vederbörande sökte undanrödja svårigheterna för en uppgörelse i stället för att på detta sätt förstora desamma?

• • •

Kamrater! Lämna det värdigaste svaret på alla dessa försök till repressalier genom att stå enigа! Vår solidaritet skall visa sig vara av högre värde än boktryckarnas inbördes ekonomiska förbindelser.

Förbundsstyrelsen.

Solidaritetskänslan under vapenrocken.

Ett brev till "Svaret" i går meddelar:

Pr postanvisning sändes i dag till Landssekretariatet ett mindre belopp (125 kr.) för att i den mån vi förmå understödja de å storstrejken indragna arbetarorganisationerna.

Med kamratlig hälsning och förhoppning om framgång i kampen för rättvisa!

Oscar Fr.-borg 24 aug. 1909.

Beväring och stam vid Vaxholms grenadjärregemente.

Heder åt dessa klassbröder!

En strejkbrytarechaufför

å en onumrerad automobil körde i går över en 7 à 8 års pojke i hörnan av Strandvägen och Styrmansgatan. Strejkbrytaren-chauffören såg sig blott om samt körde i full fart vidare.

Sådana äro de.

En hälsning från de kristligt sociala i Kristiania.

Till Landssekretariatet ankom i går följande telegram:

KRISTIANIA tisdag. Män och kvinnor samlade till möte i den Kristligt sociala förening sända härmed våra kämpande bröder i Sverge vår solidariska hälsning. Fortsätt som hittills tills segern är vunnen.

Bestyrelsen.

De svenska lögnjournalisterna

ha otur med sin trafik att lura utlandet. Nyss hade "Berliner Tageblatt" ett "privattelegram" om att arbetarna i massa återgingo till arbetet och att storstrejken hastigt nalkades sitt slut. Men strax efter finner tidningen, att den lätit lura sig — av någon "liberal" Stockholmsjournalist? — och slår själv ihjäl sitt föra meddelande, då den i sitt senast hitkomna nummer säger, att båda parterna ännu stå lika oförsonliga emot varandra. Det är ju just inte detsamma som "storstrejken på upphällningen". Men tänk om herrar liberala svenska journalister kunde ta lärdom av desavoueringen i "Berliner Tageblatt" och överlämna spridandet i utlandet av "nyttiga upplysningar" åt arbetsgivarna själva.

"St. D." och Munkfors.

Med en envishet som påminner om den brottsliges vanliga egenhet att alltjämt sysselsätta sig med sitt dåd återkommer "St. D." till sin av oss en gång förut under tidningens genanta tystnad avlivade Munkforslögn — vilket icke hindrat att kapitalistpressen i landsorten slukat den med hull och hår, alldeles som om den vore den klaraste sanning!

Nu har man velat göra gällande att sista meddelandet i "Svaret" från Munkfors var lögnaktigt. Det uppgavs där, som vi minnas: "Fortfarande god stämning. Ingen återgång. Trevalsverk stoppade. Ämnesbrist."

Tidningen "dementerar" nu detta på det underliga sättet att den medger att verken stodo under måndagen, fast de senare åter satts i gång. Men orsaken skulle vara rent tillfällig. Icke ämnesbrist. Det är allt.

Det är sannerligen ett lysande bevis på sanningsenligheten hos det "lögnaktiga" "Svaret" att ehuru man söker med ljus och lykta måste man tillgripa sådana obetydligheter som dem vi ovan påpekat för att få något att slå ner på. Egendomligt men betecknande nog tiger man inför uppgiften: "Ingen återgång". "St. D." har ju uppgivit att 100 återgått, vilja vi minnas.

Tidningen behagar i detta sammanhang ge hr Bergström, fackföreningens ordf., en slöng i anledning av vår vidräkning med det värda strejkbrytarebladets uppgifter den 19 d:s. Detta ger oss ett osökt tillfälle att påpeka den nätta förfalskning "St. D." då bl. a. gjorde sig skyldig till för att kunna framställa saken i för arbetsgivarna fördelaktig dager. Det rörde sig om antalet arbetande i bruket vid det omskrivna tillfället, varvid "St. D." uppgav att hr B. uppgivit 69. Ja, det gjorde han visserligen. Men "St. D." upplyser icke på vilken fråga hr B. uppgav denna siffra. Det telegram hr B. besvarade lydde nämligen — det finns att bese på "Svaret" —: "Hur många arbetar valsverket Munkfors?"

Uppgiften att 69 arbetade var därför alldeles riktig, möjligen något för högt tilltagen. Endast genom att behändigt låtsas som om uppgiften gällde arbetande i hela bruket lyckas hr Hildebrands drängar göra hr B. till lögnare. Tilltaget är så pass lumpet att det är en skam för pressen, och en ursäkt vore väl motiverad. Men det kan man ju ej vänta från det hållet!

Lakanstvätt

har "St. D. haft och hängde härom dagen ut ett nytt, som nu kommit till användning. Bland uppgifter där märker man telegrambyråns historia om charkuteriarbetarna i Sundsvall. Den var lögn, men den står där i alla fall. Och då är den ju förresten på sin rätta plats!

"St. D." har fått hallucinationer

genom sysslandet med sin lakansstatistik. Den ser syner, som te sig så här i gårdagsnumret:

"Storstrejksledningen vill icke se att städernas gatuliv återtagit sin vanliga fysionomi, den täpper öronen till för det faktum, att fabrikspipor åter ljuda i landets alla delar, att brukens hammare åter dåna och att verkens hjul rassla som förr i sin brinnande fart."

Sov gott, hr Hildebrand, och dröm om den nya lexen! Det är tatan tvivel behagligare än att med öppna ögon skåda den "nakna hemska verkligheten", för att begagna ett annat av tidningens uttryck.

Kvarnaktiebolaget Tre Kronor

sänder nu ut uppsägningsbrev till sina arbetare och förklarar dem som bo i bolagets bostäder uppsagda till 2 sept., då de skola vara avflyttade.

Arbetarna låta dock inte skrämma sig. De hålla enigt sammas och skola inte svika i kampen.

Klubbar och fackföreningar

erhålla gratis talare vid sina möten från Stockholms distriktloge av N. O. V.

Anmälan göres till Joh. Bohm, Upplandsgatan 38. Allm. 194 40. Riks 62 72.

"Skyddskåren" är nervös.

En arbetare stod i måndags f. m. vid 10-tiden och samtalade med en försäljare av "Svaret" i hörnet av Kungsstens- och Upplandsgatorna. Då spårvagnen stannade fixerade arbetaren föraren, som blev förargad, sprang ner från vagnen och beskyllde arbetaren att ha "skällt honom för strejkbrytare", vilket inte var sant. Arbetaren hade ej sagt ett ord. En löjtnant, som befann sig på spårvagnen, hoppade nu beskäftigt ner och anmälde arbetaren för en polis, som förde honom till Adolf Fredriks vaktkontor, varifrån han fick åka ner till Myntgatan. Där fick han sitta till kl. 6 på aftonen, då man fann att han ej gjort sig skyldig till något förgripligt.

Guldhönan.

Till "Svaret" skrives: I den värda Göteborgstidningen "Nyaste Snällposten" skriver en insändare bl. a.: "Svenska arbetare! Har ni någonsin läst den vackra sagan om bondgumman, som dödade hönan som värpte guldägg åt henne?"

Naturligtvis menar väl insändaren här att det är de svenska arbetarna, som skola få äran liknas vid bondgumman; och hönan, som värper guldäggen åt dem, det är naturligtvis arbetsgivarna!

Värde skribent! vi ha nog hört vart läst sagan och finna den till och med tillämplig som liknelse mellan arbetare och arbetsgivare, men nog ha vi därvid klart för oss vem som spelar "bondgummans" roll, därför att den präktiga hönan ej vill värpa tillräckligt med guldägg på hur usel foda som helst!

Observator.

Limporna torkade in.

När strejken började lovade innehavaren av Haldéns syfabrik, Högbergsgatan 37, att skänka sina arbeterskor limpor under hela storstrejken, bara de ville arbeta. Omkring 200 nappade på kroken. De fingo också första veckan två limpor, sen blev det bara en och förra lördagen blevo de alldeles utan.

Nästa vecka kanske de få lämna igen de limpor de fått...

Helledudanedå!

För din uppmärksamhet och största artighet nar den i Alfvesta förlagda militären varit föremål under dessa ledsamma "storstrejksdagar", skriver Smålandskomposten. Sålunda ha Alfvesta fruar skänkt en vacker silverbägare såsom idrottspris vid militärernas idrottstävlingar och vid upprepade tillfällen ha de angenämaste kafferep arrangerats för militären.

En borgerlig om utsikterna i striden.

Det är lustigt att iaktta de utländska borgerliga tidningarna i dessa dagar. Här i Sverge har ju all borgerlig press uppträtt med den värsta ilska mot arbetarna. De liberala utländska borgerliga tidningarna svänga däremot fram och tillbaka och veta inte den ena dagen på vilken fot de den andra skola stå. Så framför allt "Berliner Tageblatt", som nu åter säljer arbetarfientliga meddelanden om att storstrejken är slut o. d. Denna tidning har svängt som en pendel ända från strejkens början. En annan borgerlig tidning, "Politiken", tycks från att ha skrivit rent arbetarfientligt nu vilja inta en mera objektiv ståndpunkt. Nu har den utsänt en korrespondent till Sverge (kanske man har lov att förmoda, att dess telegram i början av strejken åtminstone delvis vore lagade å "Dagens Nyheters" redaktion), vilken korrespondent skulle undersöka förhållandena på litet närmare håll.

"Politikens" korrespondent, kandidat C. P. Christiansen, har under tiden från den 12 till den 16 d:s uppehållit sig i Norrköping och Motala och inhämtade där såväl hos representanter för arbetagivarna

som hos arbetarledarna en mängd upplysningar i första hand om förhållandena och händelsernas gång. Vad han hörde och såg tjänade till att styrka honom i det antagandet, att sakerna ställde sig gynnsamt för arbetarna. "Fabriksägarna litade på", skriver korrespondenten "att textilarbetarna, vilkas ekonomiska villkor äro särdeles dåliga (deras veckolön uppgår till 9—10 kr.), skulle bli nödsakade att snart infinna sig igen. Men denna tro visade sig felaktig. Icke en enda mannig eller kvinnlig arbetare i textilindustrin har lämnat de strejkandes här."

— — — "Stämningen bland de strejkande i Norrköping, vilkas hela antal uppgår till 12,000, är ljus och tillitsfull."

Resultatet av sina personliga intryck och sina samtal med arbetsledare och arbetsgivare tror sig hr Christiansen kunna sammanfatta i de orden: Den allmänna uppfattningen i Norrköping och Motala är, att arbetarna kunna hålla ut flera veckor till.

Strejkbrytarens lön.

I själva "Sv. M." har en insändare något granskat en artikel av P. W. och bland annat slagit ner det tokiga påståendet, att "herrarna i Folkets Hus" skulle vara orsaken till storstrejken och ha tvingat ut arbetarna i striden. Men därjämte har han också några ord att säga om strejkbrytarnas lön, vilka vi anse oss böra sprida med "Svarets" 160,000 exemplar. Insändaren skriver:

Under rubriken "Underliga tider" har P. W. i lördagens nr av "Sv. Morgonbladet" en artikel, som torde i vissa fall behöva ett bemötande. Alldeles riktigt är nog det påståendet, som där göres, att "fruktan för efterräkningar" är i många fall orsaken varför arbetarna ej våga arbeta. Och den som någon gång haft det "nöjet" att betala en sådan där "efterräkning", har nog ingen vidare lust att skaffa sig en ny, och detta av den anledningen, vilket P. W. nog ej anar, att våra arbetsgivare i regel, undantag torde finnas, följa det gamla ordstävet, att "när mohren har gjort sin plikt kan han gå". De trakasserier av tusen slag, som efter en strids slut möta "strejkbrytaren" av de övriga arbetarna, tar arbetsgivaren ingen vidare notis om, utan följden blir, att efter, ofta nog, ganska kort tid, "brytaren" finner ställningen outhärdlig och nödgas lämna sin plats. För dylik lön vilja arbetarna ej våga risken, ty då den arbetsgivare de hjälpt ej bryr sig något om dem, mycket mindre då någon annan. Tusentals arbetare kunna intyga sanningen av detta påstående.

Vi hoppas att strejkbrytarna skola observera dessa rader. De ge en god föreställning om vad som väntar förrädaren. Kom ihåg, arbetare, att innerst föraktas strejkbrytaren-förrädaren lika djupt av arbetsgivaren som av arbetarna, fast den förstnämnde har fördel av att ej säga ut vad han känner.

Varför inte?

Svenska arbetareförbundets verkstadsklubb vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori i Eskilstuna har ingatt med en hemställan till "järn och metalla" verkstadsklubb å samma arbetsplats om anordnande av ett gemensamt möte med fabrikens samtliga arbetare för att få utröt deras ställning i fråga om arbetets återupptagande. Den socialdemokratiska verkstadsklubben har i anledning härav förklarat, att den ginge med härpå endast under förutsättning, att vardera klubben tillkallade en utomstående person för att giva nödiga råd och upplysningar. Svenska arbetareförbundets verkstadsklubb har funnit sig ej kunna bifrälda detta förslag.

Varför denna rädsla? Dessa båda utomstående kunde ju ej inverka på frågans avgörande.

"Viskningar i kulisserna"

hör "N. D. A. V. L." ibland. I går hade den från en postanvisning som den 16 dss avsänts till Paris av "en av de mera betrodde medarbetarna i "Social-Demokraten" hört ett: "Fortsätter det här en vecka till är det slut med oss".

Vad det nu är för viskningar dessa förstår envar ganska lätt, då vi upplysa om att ingen av "Social-Demokratens" medarbetare avsänt en dylik postanvisning till Paris och ej heller skrivit något på en sådan.

En annan viskning som "N. D. A. V. L." i samma "avslöjande" ger offentlighet åt är att en av "Svarets" och "Social-Demokratens" egna medarbetare liknat "Social-Demokraten" "vid en dyvulkan". Vem av medarbetarna har gjort det, bästa hr Ljunglundf? Fram med namn på medarbetaren i fråga, som liknar "Social-Demokraten" vid en dyvulkan, om ni ej vill avslöja er som en gemen lögnare.

Organisationens flod sväller

Marieberg: Fackföreningen ökad med c:a 20 medlemmar, sedan det blev bekant att Sv. arbetareförbundet skulle uppträda förrädiskt.

Rydöbruk: Storstrejken har här tillfört organisationen 35 nya medlemmar.

Borgargardisterna och arbetarna

En parallell.

I danska "Soc.-D." skriver det välkända märket Ip George ett längre brev från Stockholm, ur vilket vi låna följande dels om herrar borgargardister och dels om de strejkande arbetarna. Om de förra skriver han bl. a.:

Det arbete, de eljest försakta och hålla sig fjärran från, ha de plötsligt kastat sig över, med feberaktig iver, med löjeväckande högtidlighet. Och det har sin goda, tragikomiska grund: Den verklige blusmannen har stuckit händerna i fickan. Det eljest så bekvämt rullande maskineriet har bragts att stå. Det har uppstått panik i palatserna och direktörbostäderna. Teatersupéerna, middagsbjudningarna och vistelsen på landet äro inställda, medan parkettens och palmträdgårdernas publik är ute för att rädda "samhället", det vill säga rädda besittandet av det tillvanda överflödet, det ärvda och stulna välståndet. Det är ägarna av Sverges rikedomar, det är de ajutande härskarna över Stockholms härligheter, det är alla de, som dagligen känna trevnaden i den vackra staden, dela dess prakt mellan sig, insupa dess övermått av livets goda och njuta med alla sinnen dess monumentala glans, dess förnämsta fröjder och all dess lyx, medan de moderna slavarna arbeta. De äro ute, alla dessa Stockholms ägare, för att hålla maskineriet i gång. Angesten för, att det skall taga skada, så att det ej åter kan komma in i den goda gamla makliga gången, som befriar dem från allt besvär och tvingar arbetarna att släpa — denna ängest har drivit dem till att för ett ögonblick göra sig nyttiga i sitt ändetes svett.

Målet är att krossa det arbetande folkets växande makt och tvinga de protesterande att underkasta sig kapitalets diktatur, så att arbetets tillfälliga utövare åter kunna intaga det lugna, trygga ägandets högsäte. Deras fanatiska iver förklaras av den djupa saknad, de känna vid det skedda avbrottet i den bekvämlighet, de äro vana vid.

Om de kämpande arbetarna skriver korrespondenten litet längre ned:

Skulle man döma av det oväsen, den uppskrämda kapitalismen ställer till med, så måste man tro, att arbetaren med det samma ville taga alla härligheterna från herrar besittande, förstöra staden och landet. Men verkligheten är ju den, att gent emot den hysteriska kapitalisten står en arbetare, som respekterar hela den kultur, från vars yppersta förmåner det härskande systemet utesluter honom. Han respekterar konsten och vetenskapen, hyllar dessa makter och försvarar dem, där de behöva hans hjälp på framåtskridandets väg. Han ansluter sig med hänförelse till den allmänna tekniska utvecklingens resultat, ehuru de ofta göra hans kamp för tillvaron ännu vanskligare. Han bär själv inom sig längtan till kultur och utveckling, men just därför också kravet på att leva i ständigt närmare känning med de andliga och materiella förmåner, som han själv är med om att skapa och befordra genom sina händers och sin hjärnas arbete. Han hävdar sin rätt till att jämsides med detta framåtskridande, vari han själv är den verksammaste och trofastaste kraften, lyfta sig upp från den nivå, som århundradens slaveri och förtryck har tvungit honom ned på. Det är alt vad arbetarna vilja.

Han har i denna strid icke ens begärt högre lön, men blott vägrat att tåla en lönenedsättning, som skulle trycka honom djupare ned. På denna vägran följde kapitalisternas jättelockout, ett utkastande av 80,000 arbetare, och han svarade, som nödvärn, med sin storstrejk. Men han gjorde det fredligt och värdigt, med ett lugn och en beräkning, som ha satt överklassens fega hysteri i skamvrån

Sjöfolk!

På förekommen anledning ombedes sjöfolket från landets alla delar att beakta det strejk pågår även bland sjöfolket i Stockholm bland det omönstrade manskapet och att med anledning härav de ilandkastade beslutat ej gå ut, förr än strejken är slut.

Se upp för strejkbrytarvärvare landet runt!

Stridsfältet.

Ett präktigt kvinnomöte.

För de i striden indragna kvinnorna och arbetarehustrurna anordnades i tisdags kväll av Stockholms allm. kvinnoklubb familjefest i Folkets Hus' B-sal. På slaget 8 var lokalen redan till trängsel fylld av intresserade kvinnor, och många måste avlägsna sig av brist på plats.

Vid mötet bjöds på musik av en Verdandi-sextett och sång av Stockholms allm. kvinnoklubbs sångkör. Sedan hölls ett entusiastiskt och med livligt bifall senterat tal av fru Agda Östlund, däri hon manade kvinnorna till uthållighet och mod i kampen för rättvisa och sanning.

Mötet gjorde följande uttalande:

Kvinnor i Stockholm, samlade till möte på inbjudan av Stockholms allm. kvinnoklubb, sända en hälsning till kvinnorna landet runt och en maning till uthållighet i denna den största och betydelsefullaste strid, som den svenska arbetarekласsen hittintills haft att utkämpa.

Vi äro medvetna om, att stora offer krävas av oss kvinnor, men vi äma hålla ut sammanmed våra män och våra barn. Hållen ut, och segern är vår!

Spårvägspersonalen i Stockholm

avhöll gemensamt möte tisdagen den 24 aug. i Folkets Hus' A-sål, som var till trängsel fylld av spårvägsfunktionärer från samtliga avdelningarna. Redaktör A. Påhlman höll ett saklidt och uppbyggligt föredrag om kooperationens nytta och betydelse för arbetareklassen och de medel som genom densamma stode till förfogande att undergräva det kapitalistiska samhällssystemet.

Dessutom presterades musik av spårvägspersonalens musikkår och sång av en kvartett ur Stockholms arbetareångförening, allt mottaget med livligt bifall.

Stämningen den bästa och inga utsikter finnas för bolagen att få flera överlöpare.

*

Söndagspersonalen, till vilken inbjudan utgått från trafikledningen att börja arbetet på söndag, beslöt att icke återgå till arbetet så länge striden varar. Följande resolution antogs:

Svenska spårvägsförbundets samtliga Stockholmsavdelningar, samlade till gemensamt möte i Folkets Hus' A-sal, uttala sin skarpaste protest mot den borgerliga presseens vrängda framställningar om storstrejken och dess orsaker samt dess betsande till strejkbrytteri, i synnerhet vid Stockholms spårvägar.

På samma gång beslutar mötet en effektiv bojkott av alla borgerliga tidningar för all framtid, isynnerhet "Aftonbladet"—"Dagen" samt "Stockholms-Tidningen" och "Hvad Nytt i Dag".

Med tidningar, skrivna, tryckta och distribuerade av strejkbrytare, bör ingen hedeslig arbetare taga någon befattning.

*

Byggnadssnickarna hade möte i Hornsbergs hage i tisdags middag. Föredrag av hr Z. Höglund. God stämning och talrik anslutning.

*

Stockholms rörarbetarfackförening har vid möte 24 aug. uttalat sin skarpa protest och bojkott mot hela den borgerliga pressen och särskilt "Stockholms-Tidningen", som nu verkligen visat vars andas barn den är. Dessutom beslöts bojkotta kaféer och automater, som importera och servera öl och läskedrycker, som äro strejkbrytarealster. Mot aktiebolaget Pomril beslöts även en effektiv bojkott.

*

Mot borgarpressen. Stockholms damskrädderiavdelning av Svenska skrädderiarbetareförbundet, talrikt samlad till möte i Folkets Hus' F-sal i tisdags, antog enhälligt följande resolution:

Då de borgerliga tidningarna under nu pågående jättestrid alla med en mun med osanna uppgifter och på alla andra sätt söka bekämpa arbetarnas rättvisa sak, så uttalas härmed den skarpaste protest mot dessa tidningar och beslutar mötet att såväl under som efter striden icke mera vare sig genom prenumeration eller lösnummerköp gynna dessa organ, särskilt "Stockholms-Tidningen" och de andra "vänsterbladen", utan i stället slå säker vakt kring vår egen press. Samtidigt beslutar mötet bojkott av Pomrils varor, så länge dessa tillverkas av strejkbrytare.

— Telegrafverkets verkstäders personal avhöll möte i tisdage i stora salen, Bangårdsgatan 4, som var till trängsel fylld.

Mötet beslöt med alla röster mot 1 att obrottsligt hålla samman tills striden är avslutad samt att som strejkbrytarealster betrakta de borgerliga tidningar, som utkomma under strejken, och för all framtid bojkotta "Stockholms-Tidningen" och "Aftonbladet" med dessas avläggare "Hvad Nytt" och "Dagen", vidare att bojkotta aktieb. Pomrils alla tillverkningar, enär det visat sig att nämnda bolag motarbetar arbetareklassens mest vitala livsintresse, föreningsrätten. Ingen har återgått.

*

Stockholms skorstensfejeriarbetarefackförening har på möte på onsdag beslutat godkänna bojkottningen av aktiebolaget Pomril samt tidningarna "Aftonbladet" och "Dagen" samt "Stockholms-Tidningen" och dess avläggare "Hvad Nytt?" Mötet var talrikt besökt och stämningen god.

*

Stockholms kusk-, åkeri- och renhållningsarb.-fackfn avhöll på onsdag strejkmöte i Folkets Hus' A-sal. Mötet ,som var särdeles fulltaligt besökt, präglades av en stämning, som var mera entusiastisk än å något av föregående. Föredrag hölls av J. E. Käll om situationen för dagen. Mötet avslöts med ett rungande leve för solidariteten och en slutlig seger.

*

Stockholms cementgjuteriers arbetares fackförening avhöll strejkmöte onsdagen den 25 aug. vid vilket såväl de organiserade som de oorganiserade arbetarna inom facket voro närvarande. Efter föredrag av hr Ernst Olsson, i vilket han klargjorde orsakerna till striden och manade till sammanhållning och uthållighet, beslöts enhälligt, med hopp om seger, att enigt hålla samman tills Landssekretariatet avbiåser striden. Desslikes beslöts att för framtiden bojkotta "Aftonbladet", "Dagen", "Stockholms-Tidningen" och "Hvad Nytt i Dag". Även beslöts att bojkotta aktiebolaget Pomrils alster.

*

Göteborgssystemets servitörförening har på möte enhälligt beslutat uttala sin bestämda protest mot den borgerliga pressen, som genom lögner om återgång och dylikt söker förmå arbetarna att svika i kampen för sina livsintressen. Som svar på lögnpressens taktik beslutar mötet blockad mot borgerliga pressen, särskilt "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt" och "Dagen" samt "Aftonbladet"

*

Det starka Norrköping.

NORRKÖPING onsdag. De strejkande ådagalägga fortfarande en beundransgärd solidaritet. Verkuskarnas förening vilken nu fått sitt medlemsantal avsevärt ökat har i dag enhälligt beslutat att deltaga i storstrejken. Gatuläggarefackföreningen har å byggnadskontorets maning att i dag återupptaga arbetet svarat att någon återgång ej sker, förrän storstrejken slutar. Kapitalistpressens alla splittringsförsök ha misslyckats.

Hamiltons nervositet smittar.

NYKÖPING onsdag. Länsstyrelsen i Södermanland har utsatt vitcaförbud mot deltagande i demonstrationer eller folksamlingar inom Katrineholms municipalsamballe, detta på anhållan av vice länsmannen på pateen, som visserligen rapporterat "allt lugnt" men därjämte finner att enhart "folksamlingar, som uppstå, då de arbetsvilliga gå till och från arbetet, verka störande för desamma".

*

Strejkbrytare från Stockholm.

NYKÖPING onsdag. Ångaren "Nyköping" har i dag anlänt hit från Stockholm medförande fem strejkbrytarefliickor till glödlampfabriken, till vilken därjämte anskaffats 12 à 15 "arbetsvilliga" flickor härifrån staden. Arbetet vid fabriken tonde dock icke komma att fortgå i brist på kol. I övrigt är situationen här oförändrad.

*

Barnbespisning i Göteborg.

GÖTEBORG onsdag. En första barnbespisning har i dag anordnats av Lindholmens socialdemokratiska ungdomsklubb. Å Aftonstjärnan hade samlats nära ett 100-tal barn, som bjödos på tal, sång och musik och trakterades med smörgåsar och kaffe. Bespisningen bestods ur klubbens egen kassa och kommer att följas av flera.

Göteborgs socialdemokratiska ungdomsklubb har tillsatt en kommitté för samma ändamål och en första bespisning äger rum om fredag.

*

Red. Carlesons talarfärd.

Red. Carleson skriver från sin agitationsfärd till "Svaret":

STORA tisdag. Med Hallstahammar, som besökes i morgon, avslutas min färd denna gång.

I fredags talade undertecknad i Atvidaberg för 600 strejkande, i lördags i Tranås, där mötet var besökt av ett 500-tal. Därifrån gick färden till Avesta; på platsens torg var talarestolen rest, från bygden omkring hade folk även strömmat till — mellan bönder och arbetare råder ett gott förhållande — och till ett par tusen uppgick publiken. I Arboga, där möte hölls följande dag, vero tillslutning och stämning likaledes förträffliga, och här i Storå, långt uppe i skogs- och gruvbygd, håller solidariteten lederna säkert samman; i Guldsmedshyttan, en dryg fjärdingsväg från Storå station, var det rent av gripande att iakttaga, hur vakenhet och intresse parade sig med lugn beslutsamhet att hålla ut. Jag är övertygad om, att många smärre, från de stora stråkvägarna fjärran belägna platser ofta kunna tjäna livligare och större arbetscentra som föredöme.

I allt har jag ett från olika platser samlat, gott intryck av stridestämning och stridsläge. Man vet överallt vad det gäller, och borgartidningarna lura ingen.

C—n.

*

Typograferna i Luleå ha med 24 röster mot 6 beslutat fortsätta strejken.

*

LINKÖPING tisdag. 21 typografer anställda å "Östgöta-Corresp." tryckeri återgick i går morse till arbetet efter att ha bundit sig med kontrakt. I dag på morgonen nedlade de emellertid åter arbetet. Detta beskut torde närmast vara föranlett därav att i går afton en större samling strejkande togo sig en promenad förbi tryckeriet ifråga.

*

TÄBY tisdag. Ett möte här beslutat antaga följande resolution:

Mötesdeltagare från Täby med omnejd, samlade till möte i Täby, ställa härmed en maning till myndigheterna att låta rusdryckesförbudet gälla om ej för all framtid så åtminstone en månad efter stridens slut, då förbudet visat sig vara till stort gagn för landet.

Mötet beslutar att ställa en vädjan till alla arbetare att ej längre understödja den borgerliga pressen, som så starkt och lögnaktigt motarbetar vara rättvisa krav, samt att ställa ett maningens ord till kamraterna landet runt att hålla ut i kampen tills segern är vunnen.

*

SKULTUNA tisdag. Allmänt möte i dag. Föredrag av hr J. F. Karlsson från Eskilstuna. Lantarbetarna företogo åsten omröstning huruvida de skulle återgå eller icke. Med stor majoritet beslöts att hålla ut i striden tills uppgörelse sker. För övrigt ingenting nytt. Lugnt.

*

SUNDSVALL onsdag. Vid cellulosaavdelningen i Nyhamn har ingen återgått i arbete, men alla äro eniga om att fortsätta striden, tills seger vunnits. Bönderna här i trakten ha understött de strejkande med lantmannaprodukter och andra livsmedel och fiskarna med strömming o. d. samt lovat ytterligare framdeles.

*

KATRINEHOLM onsdag. Ett stort storstrejksmöte hölls här i går med föredrag av hr Ljungberg. Stämningen var god och mötet uttalade sig för att hålla ut, tills striden avblåses.

*

SANDVIKEN tisd. Antalet arbetsvilliga här är enligt rapport som i dag kommit mig tillhanda 371 st. Masugnarna som sedan konfliktens början "stått döende" hålles nu på att uppvärmas. För övrigt är inget arbete av något vände i gång, man har visst redan trötknat på de arbetsvilligas arbetsintensitet.

Så t. ex. götvalsverket som under första veckan hölle i gång med ett lag, är denna vecka igenslagt.

Maskinisterna vid utjämningsdatafonen har i dag nedlagt arbetet; därför att man ville dessa skulle utföra strejkbrytarearbete.

Vid Sec fabrik ha några flickor återgått i arbetet.

*

Vid Norrahammar äro nu en del av Sv. arbetareförbundets medlemmar ingstitt tvinga in sig i arbetet igen.

*

ESKILSTUNA onsdag. Ett jättemöte har i dag åter hållits här, denna gång med föredrag av Aug. Palm, som talade under starkt bifall.

På bespisningen bespisas dagligen 100 ungkarlar och 700 barn.

*

Härmed kvitteras

meddelanden från följande orter, vilka ej för dagen kunna få in något ytterligare om förhållandena. Till de viktigare meddelandena återkomma vi i morgon.

Oxelösund, Avesta, Ölands Grönsgård, Klagshamn, Marieberg, Bodafors (Landsjö), Marieholm, Olofsström, Broaälla, Linköping, Brussafors (Mariannehamn), Bjuf, Trelleborg, Svedala, Hässleholm, Åsbof, Tomelilla, Genevad, Lindhs, Karlskrona, Sandviken, Sonnen, Näfvekvarn, Boxholm, Atvidaberg, Orrefors, Borghamn, Söderfors, Tierp, Flen, Finspång, Arbrå, Katrineholm, Forsbacka, Skutskär, Högfors Silfverhöjden, Nykroppa, E. J. Eriksson, Hellefors bruk, Mockmyra, Köping, Surahammar, Hallstahammar, Strässa, Norrsundet, Vikarbyn, Hagge

*

KIRUNA onsdag. Avdelningen 86 av Järnvägsmannaförbundet beslöt på möte i går att anslå 1,000 kr. ur avdelningens kassa till de kämpande klasskamraterna.

*

Med ett par ord

omnämna vi även i detta nummer rapporter, som under gårdagen ingått från skilda platser, där ingenting av större vikt inträffat:

Sjöbo: Ingen man har svikit. I söndags offentligt möte i Folkets park med tal av riksdagsman W. Rydén inför 800 personer, som med kraftiga fyrfaldiga hurrarop besvarade ett leve för lycklig lösning av striden. **Lomma**: Ingen av Sv. arb.-förb:ts medl. inställde sig här i måndags i arbete. Vid strejkmöte samma dag uttalades protest mot Arb.-förb:ts styrelse och gjordes en vädjan till medlemmarna att icke ställa sig styrelsens proklamation till efterrättelse. **Arlöf**: Ingen återgång i arbete. Stämningen mycket god. **Klippan**: Ställning och stämning oförändrade. Ej en enda man har återgått. Misslyckade bearbetningsförsök bland tegelbruksarbetarna och inom andra fack. Livsmedelskommittén i verksamhet. Allt lugnt. En "arbetsvillig" bland polisen. **Bomhus**: Ingen har svikit solidariteten; alla fast beslutna att fortsätta striden tills seger vunnits för arbetarna. Förra tisdagen på demonstration i Gäfle. Dessutom ensk. fackf:möten nästan varje dag; storstrejkemöten med särskilda talare dessemellan. Klampparkären söktes få till strejkbrytertjänst men har ställt sig solidarisk. Heder åt dem. **Luleå**: "Norrbottens-Kurirens" uppgift att ett 40-tal arbetare skulle ha återupptagit arbetet är naturligtvis osann. Av de strejkande ha 2 äldre arbetare, som aldrig tillhört fackföreningen, blivit "arbetsvilliga". Sammanhållningen bland de strejkande fullständig. Myndigheterna nervösa. Grovarbetareff. har erhållit ett 100-tal nya medl. och Stuvareff. ett 50-tal.

Västerås: Av härvarande medlemmar av Sv. arbetareförbundet har ingen återgått i arbete. En glasmästeriarb. har häftats för det han förehållit en oslidarisk kollega hans förräderi. Målet förekom i måndags men uppsköts. **Vikmanshyttan**: Demonstration i lördags med musik och fanor till Prästhyttan, där som "arbetsvilliga" vid skörderarbetet kunna räknas kamreerarna några basar och ett antal bönder. Sedan musik och sånger utförts återmarsch. Alla vid gott mod och beslutade av tanken att striden bör fortsättas till fullständig seger för arbetarna vunnits. **Liljeholmen**: Vid talrikt möte i Folkets Hus i måndags uttalade logen 450 Fam av N. O. V. sin skarpaste protest mot borgarpressen, särskilt "Stockholms-Tidningen", "Hvad nytt?" och "Dagen" och beslöt samtidigt uppmana alla kamrater att energiskt understödja arbetarnas egen press. **Ekerö**: Strejkmöte i söndags besökt av c:a 75 personer antog en resolution, vari fastslås att den borgerliga pressen genom spridande ev lögner söker gagna arbetarnas motståndare, varför beslöts bojkott av dessa borgerliga tidningar, särskilt "Stockholms-Tidningen". Mötet instämde i Hornsbergshagesresolutionen i frågan om utstrückt rusdryckesförbud. Entusiastisk stämning. **Fagersta—Vistanfors**: Präktigt möte med tal av pastor Spak i måndags. Entusiasmen för striden större än någ:sinn. **Lidingö**: Ett 20-tal "arbetsvilliga" träarbetare här i verksamhet å villabyggnader, vars ägare med sliktingar även äro där i arbete. Koop. båtbyggeriet Kyrkviken u. p. a. har med strejkutskottets tillåtelse återupptagit sin verksamhet. Militären här användes till olika arbeten. **Nässjö**: Av c:a 800 personer besökt möte i söndags uttalade sig för utstrückt rusdryckesförbud minst en månad efter fredsslutet att sedan successivt upphävas. **Fors**: I söndags vällyckad demonstration med 200 deltagare i tåget och vid Folkets Hus ett hundratal mer. Den skarpaste protest uttalades mot Sv. arb.-förb:ts styrelse för dess parolf om återtåg. Efter diskussion vidtog kaffedrickning och dans. Mötet var besökt av strejkande från Fors, Garpenberg, Näs och Horndal och slöts kl. 11 på kvällen med ett av kraftiga fyrfaldiga hurrarop besvarat leve för segern. **Sundsvall**: Här bedrives en kraftig antimilitarisk agitation på så sätt, att då på en eller annan plats några "arbetsvilliga" återgå, dit genast sändes några krigsfartyg från den i Hernösand stationerade kustesskadern för att "skydda" Dylik onödig och löjlig påhälsning väcker överallt den största förbittring mot militärbarbariet. Viskans och Torpshammars fackförening hade i fredags demonstration och efteråt enskilt fackföreningsmöte, på vilket en länsman och en fjärdingsman hade frückheten tränga sig in. Arbetarna utrymde då lokalen och fingo sedan när de båda "ingens" väktare avlägsnat sig hålla möte i fred. Därvid beslöts bl. a. att bojkotta "Sundsvalls Tidn." Sundsvallskamrater! Endast genom att själva vara fast beslutna att mangrant stå på vår post och icke svika i kampen äro vi berättigade sända broderlig stridehälsning till kämpande klassbröder över hela landet!

Sävenäs, Ursviken: Den ljugande "Skellefteå Nya Tidn." hade vetat berätta att ett 100-tal av Sv. arbetareförbundets medlemmar vid Sävenäs återupptagit arbetet. Detta är lögn! Ty medräknar man också faktorerna och alla minderåriga kan man ej få antalet "arbetsvilliga" till högre än 80 och en stor del av dessa väntas snart nog ånyo nedlägga arbetet. Vid Burvik, Bureå, Örviken och Ursviken ligger allt arbete nere. Vi äro vissa om seger! **Skutskär**: I lördags möte med tal av red. Z. Höglund inför över 2,000 personer, som antogo en resolution för permanent rusdryckesförbud. **Gellivare**: I fredags fest med musik av "Sträkkorkestern på lediga stunder". 28 nya medlemmar ha ingått i olika avdelningar. God stämning. **Dannemora gruvor**: I lördags demonstration med fana och musik och föredrag av hr Kontrad Löfkvist. Deltagare över 250 personer. Präktig stämning. Inga återgångar i arbete! **Ramsta** (Västmanland): Strejk av ett 60-tal ärensningsarbetare. Vid redskapsfabriken fortgår verksamheten, men arbetarna där, ett 20-tal oorganiserade, stödja ekonomiskt de strejkande. Alla lugna utom fjärdingsman, som rantar omkring allt vad tygen hålla och uppmanar bönderna att för all del skafta säkra lås för sina hus o. s. v. och alla ej arbetare att ej på något sätt understödja de strejkande. Medlemmarna av socknens borgerliga skyddskår, c:a 70 personer, sitta hemma beväpnade till tänderna. I söndags möte, besökt av omkring 200 personer, varvid antogs resolution för utsträckt spritförbud. **Båtskärsnäs**: Alltjämt samma eniga uppträdande. Föredrag i onsdags av Sågverksindustriarbetareförbundets agitator A. Sundkvist. De "arbetsvilliga", alla ur de oorganiserades led, 85, varav ett stort antal minderåriga. De sysselsättas med lastningsarbete och s. k. stödragning. Ansträngningar att få sågen i gång hittills resultatlösa. **Kiruna**: Stort kvinnomöte i fredags, varvid de närvarande enhälligt och under entusiasm uttalade att kvinnorna skola stå männen enigt bi i deras kamp för rätt och till seger.

Tidaholm: Ingen tanke på återgång, förrän striden är slut. **Svartösteden**: Möte i söndags, besökt av 300 personer, antog resolution om bojkott av lögnbladet "Norrbottenkuriren". **Lidköping**: Arbetet vid gummifabriken återupptaget efter att ha legat nere sedan en vecka före strejken; ett 40-tal arbetare, hälften kvinnor, alla oorganiserade. Arbetarna vid mek. verkstaden, alla oorganserade, ha icke deltagit i storstrejken, men givits ledighet av verkstadsledningen en tid. A tändsticksfabriken Sirius arbetas med gubbar, gummor och barn, de sistnämnda å majoritet. **Ingen organiserad** (utom bryggeriarb.) har återgått i arbete. Grov- och fabriksarbetareförbundets avdelning fått medlemsantalet **fördubblat**. **Sparreholm**: Lika enigo som första dagen strida vi alltjämt. Möte i lördags uttalade fortsatt kamp till striden avbläses. **Bredsjö**: Resolution antagen på möte i fredags om 4 veckors utsträckt rusdryckförbud efter strejken. Även i söndags möte med föredrag. Stämningen god. **Nora**: Möte med föredrag i söndags, besökt av 300 personer. "Nora tidning", vars personal minus en är "arbetsvillig", är ursinnig i sitt arbetarehat, men så drunknar också redaktören snart i återsända tidningar. Sådant läder etc. **Hellekis**: Endast 13 äldringar "arbetsvilliga". Sedan strejken utbröt 27 nya medlemmar i organisationen. **Eldforsen**: Vi äro beslutna att med mottot: "enigo vi stå, söndrade vi falla", kämpa till det yttersta, och det står oss klarare för var dag att så måste ske. Medlemsantalet 50; sedan striidens början 3 nya medlemmar; endast 2 arbetsvilliga. Standarinvigning i söndags under god tillslutning. Vi sända våra kämpande kamrater landet runt vår hälsning. **Hallsberg**: Arbetet vilar utom vid Thermenius' verkstad, där 4 oorganiserade återgått. Järnvägsmannaförbundets avdelning 77 beslöt på möte i söndags anslå 50 kr. till de strejkande samt bistå med så stor frivillig hjälp som möjligt. **Söndrum**: Ställningen oförändrad. Allt lugnt. **Boxholm**: Möte måndag, besökt av 400 personer; föredrag av hr Weidenhaijn från Stockholm. Hjälp till de mest behövande har börjat utdelas. Stämningen den bästa. **Strömsnäs bruk**: På storstrejkens tredje måndag situationen alltjämt oförändrad. Möte i lördags beslöt under bästa stämning att föra striden till slut. "Ingen får svika! Lugn och obrottslig solidaritet!" I söndags erhöllo alla de strejkande ett exemplar av "Göteborgs handels- och sjöfartstidning" på posten. Tidningarna komma att sändas tillbaka. Ned med den borgerliga lögnpressen! Fram för arbetarnas egen press! **Hyllinge gruva**: Ännu en förman (den åttonde), som vägrat utföra arbete. Gruvingenjören synnerligen upphetsad. Ännu behöva vi ej understöd! **Kalmar**: Tapetfabrikens arbetare svarat arbetsgivaren, att de ej återgå i arbetet. I stället beslöts återupptaga en avdelning, som legat nere en tid och nu erhöll med ens 21 medlemmar. **Söderhamn**: Stort strejkmöte i måndags. E. Franzon från Stockholm talade. Stämningen och uthålligheten den allra bästa. **Svartvik**: På möte i söndags beslöto de oorganiserade att fortfarande stå enigo med de organiserade. 320 organiserade och 150 oorganiserade deltaga. Av sågens 12 ramar gå tre. Det arbetas vid en hyvelmaskin, men lådfabriken och sulfitfabriken stå. **Hedemora**: I söndagsnumret av "Sv. Dagbl." anges att arbetet skulle fortgå normalt och så nämnas bl. a. några verkstäder och fabriker (sysselsättande 1—4 arbetare vardera). Arbetet på dessa har icke varit nedlagt. Kan det kallas att arbetet pågår som vanligt därför att några hantverkare driva sitt yrke, under det att hela industrin på platsen helt och hållet ligger nere? 100 man deltaga i strejken; ingen har återgått. Från **Korsnäs** meddelas att arbetet vid Backe tegelbruk skulle återupptagas som i måndags morse, men då de av förvaltaren värvade blevo av kamrater från Korsnäs upplysta om vilken förrädaretjänst de stodo i begrepp att begå vände de om.

Haddebo: Stämningen god. Vi ha lovats guld och gröna skogar om vår avdelning utgår ur allt vad organisation heter. **Sakåker**: I söndags beslöts enhälligt fortsätta striden tills seger vunnits. **Trycksbo**: Alla hederliga arbetare här äro ense om att föra striden till en god utgång. I söndags föredrag av Eskil Persson inför 400 deltagare, därjämte länsman, polis och alla sorters arbetsbefäl. **Löddeköping**: Vi ha beslutat stå fast tills sekretariatet avbläser striden. Ingen enda man arbetar. Vid **Laxå** har i måndags 6 oorganiserade återgått, så de arbetsvilliga äro nu 14, därav 6 äldringar. Stämningen orubblig. **Sommen**: Dörrfabriken Ydria blockerad, alla där arbetande blockadbrytare. De 9 som arbetat där ha nu fått avsked — det fanns ej mer att göra. **Hellsjön pr Grängesberg**: Striden här oförändrad, alla ha i måndags på nytt beslutat fortsätta tills striden är avbläst. En förrädare uppträder, till tack för att medlemmarna under hans vistelse på sanatoriet i vintras insamlade 30 kr. till honom. Mest frukta vi för att härvarande rättare skall spricka av förargelse för att han får knoga ensam och ej har någon att skälla på.

Edsbruk: 12 "arbetsvilliga" här, varav en, Gustaf Södergren, varit ordf. i arbetarekommunen, men nu funnit sig böra svika sina kämpande kamrater. Förakt åt "hedersmännen!" **Borlänge-Domnarfvet**: 14 oorganiserade ha svikit; dessa dock av mindre betydelse, enär samtliga överåriga och blott i stånd att utföra lättare arbete. Stort strejkmöte i söndags med såväl organiserade som oorganiserade arbetare; därvid beslöts att ej börja arbeta förrän seger vunnits. Stämningen utmärkt. **Schebo bruk**: Arbetarna här äro fast beslutna att hålla ut i striden. Även Sv. arbetareförbundets medlemmar här stå solidariska med oss. **Båtskärsnäs**: Sammanhållningen utmärkt. **Skultuna**: Ingen återgång; allt lugnt. **Klfkarleö**: Talrikt besökta strejkmöten. Beslut om bojkott av borgarpressen samt enig uppmarsch kring arbetarnas egen press. Krav på slopandet av par. 23 vid uppgörelsen samt enhälligt uttalande för allmänt rusdryckesförbud. Segervissa! En solidarisk hälsning till våra bröder över hela landet. **Koskullskulle**: Alla solidariska; stämningen god. 2 "arbetsvilliga" finnar ha haft ett arbete, som nu snart är slut. Hälsning till kamraterna! **Malmberget**: Fullständig enighet. Ingen enda har återgått till arbetet. **Landa**: Härvarande nykterhetsorganisationers centralkommitté anslagit 75 kr. till de strejkande. Heder åt dessa kamrater. **Höganäs**: 28 "arbetsvilliga" i måndags. Några av Sv. arbetareförbundets medlemmar här stå solidariska i arbetsnedläggelsen. Polisen nervös och brutal söker hetsa upp genom stämningar — i söndags å 9 personer, som ej ha någon aning om vad de begått för lagbrott. Stämningen trots allt god.

Vid **Väja** äro arbetarna uppsagda från sina bostäder, men de ha detta oaktat beslutat att alltjämt stå solidariska, tills striden är avbläst.

Meddelande.

Hagalunds strejkstyrelse får härmed meddela Stockholms samtliga fackföreningsstyrelser, att på grund av det stora antal oorganiserade strejkande arbetare, som här finns, torde varje fackförening själv mottaga sina ej här anmälda medlemmar i och för understöds utlämnande. OBS.! De föreningsmedlemmar, som redan äro anmälda, erhålla fortfarande understöd härstädes, förutom murare och målare.

Hagalund 25 aug. 1909.

Strejkstyrelsen.

Meddelande till fackföreningskassörerna.

Det av Landsorganisationen beslutade understödet för innevarande vecka kan av fackföreningskassörerna avhämtas å exp., 4 tr. i Folkets Hus, från och med i dag torsdag den 26 aug. kl. 11 f. m.

För underlättande av utbetalningen anmodas kassörerna att så vitt möjligt infinna sig å nedgående tider:

Kl. 11 f. m. för föreningar, tillhörande
Bageriarbetareförbundet,
Bokbinderiarbetareförbundet,
Bryggeriarbetareförbundet,
Bleck- och plåtslageriarbetarförbundet,
Byggnadsträarbetareförbundet,
De förenade förbunden,
Elektriska arbetareförbundet.

Kl. 12 f. m.:
Förgylleri- och glasmästeriarbetareförbundet,
Gjutareförbundet,
Grov- och fabriksarbetareförbundet,
Hattmakareförbundet,
Järn- och metallarbetareförbundet,
Kakelugnsmakareförbundet,
Murareförbundet,
Måleriarbetareförbundet,
Stuckatörförbundet,
Skand. sadelmakare- och tapetsererförbundet.

Kl. 1 e. m.:
Skrädderiarbetareförbundet,
Skoarbetareförbundet,
Slakteri- och charkuteriarbetareförbundet,
Sågverksindustriarbetareförbundet,
Spårvägsförbundet,
Stenhuggareförbundet,
Tobaksarbetareförbundet,
Transportarbetareförbundet.

Kl. 2 e. m.:
Träarbetareförbundet,
Textilarbetareförbundet,
Tunnbindareförbundet,
Enskilda fackföreningar, samt
Hagalunds och Hufvudsta strejkkommittéer.

För samtliga kassörer gäller att fullmakt skall företes samt att kontrollistor för föregående understöd skall avlämnas, för så vitt ej redan så skett.

Stockholms storstrejkskommitté.

Möten och sammanträden.

Typografer!

Stockholms-Tidningens och Beckmans personaler träffas vid Haga grindar precis kl. 10 f. m. i dag torsdag.

Aftonbladets personal samma plats i dag kl. 11 f. m.

Centraltryckeriets personal samma plats i dag kl. 12 midd.

Allmänt typografiskt kvinnomöte i dag torsdag kl. 5 e. m. i föreningslokalen Jakobsgatan 22 A, 1 tr.

I morgon fredag å föreningslokalen Stockholms-Tidningen kl. 12 midd., Sv. Dagbladet kl. 1,30 e. m., Norrsken kl. 4 e. m. och Iduns och Stockholms Dagblads kl. 7 e. m.

— Stockholms skorstensfejeriarbetare samlas för utdelning av understöd på fredag i Folkets Hus, stora uppgången, 4 tr.

— Stockholms stads arbetares förening har ord. möte för sina medlemmar i dag kl. 7,30 e. m. i Folkets Hus' B-sal.

— De av Filarefackföreningens medlemmar som inlämnat ansökan om understöd och ej sortera under klubbar få avhämta de anslagna medlen i dag mellan kl. 1 och 4 å järnarbetarnas klubbrum n:o 2.

— Ludvigsbergs verkstadsarbetare, som deltaga i strejken och äro i trängande behov av hjälp, torde för att erhålla sådan anmäla sig i dag före kl. 12 hos G. A. Tiderman, Högbergsgatan 48, 1 tr.

— Elektricitetsverkets montörers samorganisation har strejkmöte fredager 27 aug. kl. 3 e. m. å förbundets exp. Folkets Hus, 4 tr.

— I storstrejken deltagande män och kvinnor inbjudas i afton kl. 8 till lokalen Hornsgatan 80, 1 tr. ö. g. Föredrag, musik m m. Fritt inträde.

— De av L. M. Ericssons telefonarbetarekluhbs medlemmar, vilka önska få understöd, torde infinna sig å Bryggeriarbetareförbundets lokal, Folkets Hus, 4 tr., fredagen den 27 aug. kl. 3—6 e. m.

— Stockholms norra hamnarbetarefackföreningen har möte för medlemmar och de oorganiserade torsdagen 26 aug. kl. 11 f. m. S:t Paulsgatan 17, 1 tr., sal B.

OBS.! Omedelbart efteråt avhålles ordinarie månadsmöte.

— Handelsarbetarefackföreningen har möte torsdagen 26 aug. kl. 8 e. m. Folkets Hus, sal C. Föredrag.

— Sv. skoarbetareförbundets avd. 8, Sundbyberg, har extra möte på fredag kl. 10,30 f. m., i Folkets Hus' A-sal.

— Hissmontörklubben har ord. möte på fredag kl. 8 e. m. i järnarbetarnas klubbrum, Folkets Hus. Oorganiserade inbjudas.

— Smidesarbetarefackföreningens medlemmar, som under veckans lopp till styrelsen för föreningen, alltså de som ej tillhöra någon klubb, inlämnat ansökan om understöd, äga att avhämta detsamma torsdagen 26 aug. kl. 10—12 i järnarbetarnas klubbrum.

— De av Stockholms maskinarbetarefackföreningens medlemmar, som ej tillhöra någon verkstadsklubb och inlämnat ansökningar, få avhämta understöd på fredag kl. 12—4 i järnarbetarnas klubbrum nr 1.

— Stockholms tunnbindarefackförening har möte i dag kl. 11 f. m. i Södermalms Folkets Hus.

— Alla de järnarbetare vid Motala filial som anmält sig för erhållande av hjälp, torde infinna sig i dag kl. 4—5 e. m. å Breda gatan å Djurgården.

— Varvs- och mekaniska hjälparbetarefackföreningen har strejkmöte på fredag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' C-sal, dit även oorganiserade, som arbeta i facket, inbjudas.

— Neumüllers arbetareklubb har ord. möte i dag kl. 7 e. m. i Södermalms Folkets Hus, 2 tr.

— Smedernas Östermalmsklubb utdelar understöd torsdag kl. halv 5—6 i J-rummet, Folkets Hus.

— Atlas järnarbetare torde avhämta sitt understöd på fredagen kl. 10—11 Västmannagatan 59.

— Stockholms skofabriksarbetares klubb avhåller fest med föredrag i dag kl. 2 e. m. å Liljeholmens Folkets Hus' festplats.

— Metalltryckarefackföreningens styrelse har utdelning av nödhjälp på fredag kl. 11—1 i Folkets Hus, teaterkontoret, tr 3, 4 tr.

— Smedernas Mariaklubb har möte i dag kl. 7 e. m. i Södra Folkets Hus, sal 4, 3 tr. A. B.

— Logen 79 Polhem offentligt möte fredagen 27 aug. kl. 8,30 e. m. i Folkets Hus' D-sal.

— Smedernas norra klubb har utdelning av understöd i dag torsdag kl. 8 e. m. i M-rummet Folkets Hus. Medlemsbok medtages.

— De av Telegrafv. verkstads telefonmontörer (även oorg.) som äro i trängande behov av understöd torde anmäla sig skriftligt hos L. Stiernborg, 67 C Bendegatan, 4 tr., kl. 9—10 f. m. i dag och i morgon.

— De arbetare i avd. 35, Båt- och pannplåtslagarefackföreningen, vilka ej tillhöra några verkstadsklubbar och anmält sig till erhållande av understöd, infinna sig i dag kl. 6—8 å järnarbetarnas klubbrum.

— Gipsrörarefackföreningens medlemmar torde infinna sig för anmälning om understöd i Folkets Hus' hall på fredag kl. 12—1 e. m. Möte på lördag.

— Möbelsnickeriarbetarefackföreningen har extra möte i dag kl. 4 e. m. i Södra Folkets Hus, Bangårdsgatan 4.

— Calors verkstadsklubbs ord. möte avhålles i dag kl. 7 e. m. å Rörarbetarnas expedition.

— Diesels motorers verkstadsklubb har strejkmöte i morgon kl. halv 3 e. m. i Sikla park. Alla medl. uppmanas infinna sig.

— Stockholms metallarbetarefackförenings medlemmar som arbeta på verkstäder där verkstadsklubb ej finnes och vilka redan hänvänt sig till styrelsen med ansökan om nödhjälp, torde infinna sig i Folkets Hus' F-sal fredag kl. 10—12 f. m. för event. utbekommande av medlen.

— Finnboda järnarbetare, som anhållit om understöd, torde infinna sig i Södra Folkets Hus, sal C D, 2 tr., i dag kl. 6 e. m.

— **Rörarbetare!** Förbundets understöd utdelas fredagen den 27 aug. kl. 8 f. m. i föreningens exp.

— Sv. spårvägsförbundets avd. 2 (verkstadspersonalen å Norr och Söder) kallas till sammanträder i dag kl. 7 e. m. i Folkets Hus' O-sal.

— Stockholms lagerskräddarefackförening har friluftsmöte i Sikla park i dag kl. 1. Samling kl. 12 vid Danvikstull.

— Templet Magnus Huss' agitationsfest Tunnelgatan 14 i dag kl. 8,30 e. m.

— Sockerbagareavdelningen har utbetalning av understöd på fredagen sal L, Folkets Hus.

Konditoriarbetarna kl. 10 f. m.—1 e. m.; Stures personal kl. 2—4 e. m.; Sockerbageribolagets och Nygrens fabr. personaler kl. 4—6 e. m. Även oorganiserade, som deltaga i storstrejken, erhålla understöd.

— Sockerbruksarbetarefackföreningen har extra möte i dag kl. 4 e. m. S:t Paulsgatan 17, 1 tr., salen B.

— Sågverksindustriarbetareförbundets avd. sammantträder till möte i dag torsdag i Folkets Hus, sal E. Förtroendemannen kommer att närvara.

— Strejkmöte anordnas å festplatsen i Långbrodal i dag kl. 2 e. m. med föredrag av Ossian Håkansson.

— Understödet till Bolinders järn- och metallarbetare utbetalas i dag torsdag kl. 1—6 e. m. i Folkets Hus' K-rum.

— Frank Hirschs verkstadsklubb har möte i dag kl. 6 M-rummet, Folkets Hus.

— Kolbärare- och kolartörarefackföreningen har strejkmöte i Folkets Hus' B-sal i dag kl. 3 e. m.

— De personer tillhörande smedernas Västermalmsklubb som anhållit om hjälp få avhämta denna i dag klockan 3—4 e. m. Drottningholmsvägen 3, uppg. E, 2 tr. Johansson. OBS.! Medlemsboken medtages.

— Alla vatten- och läskedrycksutkörare inbjudas till möte i Folkets Hus, sal L, i dag kl. 7 e. m. Även inom vattenfabrikerna anställda manliga och kvinnliga arbetare inbjudas till detta möte. En viktig fråga kommer att behandlas.

— Kassaskåps- och järnsängsarbetarefackföreningen har möte i dag kl. 4 e. m. Södermalms Folkets Hus. Oorganiserade inbjudas särskilt.

— Sv. murareförb. Sthlmsavd. har extra möte fredagen 27 aug. kl. 11 f. m. i Folkets Hus' B-sal.

— Sjukkassan Södermalms vänner har uppbörd på fredag kl. 6—8, Kocksg. 24.

— **Kopparslagare!** Understöd utbetalas torsd. 11—2 samt fred. 3—5 i Folkets Hus, t. h. i hallen tr. 3, 9 halvtr. upp.

— Modellsnickarefackföreningen har ord. möte torsdagen 26 aug. kl. 8 e. m. i Folkets Hus' F-sal.

— Telegrafverkets verkstadsklubbs medlemmar tillhörande avd. 1, 9, 14, 24, som äro i omedelbart behov av understöd, få avhämta sådant torsdagen 26 d:s k. 3 e. m. i Södra Folkets Hus, sal 4, 3 tr. OBS.! Dessa bidrag äro de av förbundet anslagna medlen.

— Offentligt möte anordnas i Brunkebergsteatern i dag kl. 4 e. m. Föredrag av dir. Svensson och E. Ljungberg. M. m.

— Bleck- och plåtslagare, bosatta inom Stockholm, vilka anmält sig till understöd, torde infinna sig i dag; de som ha lägre nummer än 800 kl 4,30—6,30 e. m., de som ha högre nummer än 800 samt icke medlemmar kl. 6,30—8 e. m.

*

OBS.! För de flesta möten gälla:
Medlemsbok bör alltid medtagas.
Nya medlemmar vinna inträde.

Sthlm 1909. Fackföreningarnas Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 18. | Svarets redaktion: Landssekretariatet, Stockholm. Telefoner: Riks 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87. | Stockholm, fredagen den 27 augusti 1909. Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson. | Svarets expedition: Folkets Hus, Stockholm. Telefoner: Riks 44 57. Allm. 68 68. | Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekretariatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografförbundet, varje dag och redigeras å Landssekretariatets expedition, Stockholm.

De svenska arbetsgivarna inför Tysklands börskretsar.

Det ansedda berlinska börsorganet "Der Plutus" vänder sig med en förkrossande kritik mot de svenska arbetsgivarnas sätt att i arbetsavtalen tilltvinga sig rätt att företaga s. k. sympatilockouter och mot hela deras krigföring. Tidningen skriver:

"Denna uppfattning av arbetsavtalen har för Sverges ekonomiska liv en betydelse, som sträcker sina verkningar långt, långt utöver de direkt intresserades krets. Ty de svenska arbetsgivarna ha faktiskt därigenom, att de i oklok härsklystnad vilja låta arbetarna känna sin kraft genom att påtvinga dem ensidigt orättvisa, ja logiskt orimliga avtal, ständigt oroat det ekonomiska livet i Sverge. Men detta svenska ekonomiska liv står icke isolerat. Sverge är icke ett land som endast står i förbindelse med utlandet genom in- och utförsel av varor, utan Sverge är väsentligt hänvisat till utländskt kapital. Sverge är ett kapitalfattigt land. Och omfånget av dess industri står på intet sätt i förhållande till dess kapitalrikedom.

De svenska industricheferna ha delvis erhållit sin merkantila utbildning i Hamburg, Lübeck och Stettin. Där ha de lärt känna storslagna företag och ha efterbildat dessa i hemlandet. Icke med eget kapital, utan med sina läromästarespengar. Man säger i allmänhet om den svenska industrin, att den icke har något särskilt solitt underlag, utan att den är starkt skuldsatt. Och liksom nästan samtliga svenska statslån äro tecknade av tyska kapitalister,* så häfta också de svenska arbetsgivarna i skuld till Tyskland och England. Ofta icke direkt, utan på omväg genom sina banker. De svenska arbetsgivarna ådraga sig därför genom sitt uppträdande ett utomordentligt ansvar. Icke nog med att de tillfoga sitt eget land miljonförluster, ännu värre är att en stor del av dessa personer alls icke riskera sin egen nations kapital, utan i stället husera med de utländska fordringsägarnas pengar. För ett halvt århundrade sedan ha de icke betalda svenska växlarna störtat Hamburg i en förfärlig kris, som blev utgångspunkten för en allmän tysk kris av förhärjande verkan. Och det är alls icke uteslutet, att följderna av den svenska generalstrejkens väldiga förluster också falla tillbaka på vårt tyska affärsliv. Den som vill föra krig borde vara så god och göra det för egna pengar. Men att föra ett ekonomiskt, osocialt krig med bankkrediter, som delvis måste betalas av utlandet — det är taktiken hos en affärsman, som söker ett gynnsamt tillfälle att ge den redan länge självförvållade bankrutten ett skon av att vara oförvållad."

"Correspondenzblatt", som anför detta citat, säger att det ansedda, oavhängiga börsorganet härigenom bekräftat "Vorwärts"-uttalande om de svenska arbetsgivarna, fast i mycket skarpare form. Men därmed tiger den svenska borgarpressen. Även "Berliner Morgenpost" anför artikeln i "Plutus", under den betecknande rubriken: "Herrar på vigilans".

* Som bekant har detta förhållande på senare tider förskjutit sig, så att Frankrike i stället blivit den stora förläggaren för våra statslån.

Red. av "Svaret".

En imponerande kamp.

Under denna rubrik skriver "Vestern. Alleh." för några dagar sedan:

"I sjutton dagar (nu 23) har den svenska arbetarklassen nu kämpat sin hårda, tysta, sega kamp. Aldrig har den stått i striden med mer imponerande lugn och fastare mod, aldrig har den med vackrare enighet fylkat sig samman till gemensamt värn om sin frihet och rätt, aldrig har den i tätare skaror med manligare stolthet och kraft slutit upp för att hindra att det knappa bröd, som nu brytes åt Sverges kroppsarbetande folk, deras hustrur och barn, skulle delas än knappare.

Det ligger något gripande storslaget i denna folkresning. Ej ens arbetarefienderna ha kunnat undgå att skänka sitt erkännande åt den värdiga besinning, som präglat striden, allt ifrån dess första dag, och runt om i utlandet har man gripits av den djupaste beundran inför detta skådespel, som världen aldrig förr bevittnat: en mer än halvmånadslång generalstrejk, som förlöper utan att den allmänna ordningen en enda gång blivit i avsevärd grad rubbad, utan att en droppe blod gjutits, som fläckat arbetarebanéret, utan att kämpahären på en enda viktigare punkt sviktat.

Ett eldprov är det som den svenska arbetarklassen nu genomgår. Den har hittills bestått som säkerligen intet annat lands skulle ha mäktat, och föres striden i sin fortsättning med samma imposanta lugn, då skola storstrejksveckorna 1909 ej vara genomkämpade förgäves, även om, vilket ännu är långt ifrån avgjort, den slutliga segern ej helt skulle stanna på arbetarsidan.

Ty det skall bli fastslaget med oemotståndlig kraft att den svenske arbetaren är höjd till ett kulturellt plan, dit den larmande bourgeoisihopens högljudda förebrålelser för råhet och förvildning icke nå, och det skall i stället med ofrånkomlig klarhet bevisas att han kommit till den andens mognad, som berättigar honom att få sin stämma hörd fullt och helt i de salar där samhällets angelägenheter dryftas och dess öde länkas. Dessutom bör under alla förhållanden den sega, ihållighet, med vilken strejken förts, givit industriherrarna en synnerligen hälsosam lektion, varunder de fått lära sig att till en annan gång ej i brådrasket ta fram den stora lockoutklubban, som de så övermodigt under de senaste åren hotande svingat över arbetarna, så snart dessa ej helt velat falla till föga inför deras högheters dekret. Inom arbetsgivarkretsar levde man nämligen vid stridens utbrott i den föreställningen att motståndarna skulle genom en storstrejk vara fullkomligt utsvultna efter — de mest sangviniska sade tre dagar, de andra, en vecka. Man har på kännbart sätt missräknat sig. Den svenska arbetaren har visat sig vara av fastare virke än herrarna trott. Han skrämmes ej till underkastelse och han har ej vansläktats från den gamla svenskmannastammen, som aldrig tålt förtryckets ok över sin nacke."

Utlandet och vår kamp.

Den moraliska vinsten lika mycket värd som en materiell seger.

Den tysk-ungerska socialistiska tidningen "Volksstimme" i Budapest skriver, efter att ha naglat fast telegrambyrån som lögnaktig i fråga om storstrejken i Sverge:

Den svenska arbetarklassens segertro och stridsmod äro ända till denna stund obrutna. Men hur än slutresultatet av denna upplyftande kamp må gestalta sig, om nu arbetarklassen segrar eller om den för tillfället måste rymma fältet för världens förenade skarpmakaredömes koalition — något som ännu ingen grund föreligger att tro — så kan den moraliska vinst, som icke blott Sverges arbetarklass skall dra av sitt efterföljansvärda förhållande i dessa dagar, icke skattas ringare än en materiell seger. Och även det kapitalistiska skarpmakaredömet skall icke sakna den hälsosamma lärdomen av denna kamp, om den också skulle sluta med en Pyrrhusseger, att arbetarklassen visserligen kan lida ett nederlag i kampen för sina existensvillkor, men aldrig kan bliva besegrad, ty efter varje springning följer återföreningen med en naturlags nödvändighet, och varje framtvungen vila efter kampen är icke annat än en rastestund före den återupptagna kampen

Kvinnornas hjältemod.

I norska "Soc.-D." skriver M. Puntervold efter ett besök i Göteborg:

Att arbetarna, icke minst kvinnorna, mångenstädes lida verklig nöd, är nog sant. De svälta. "Men nu ha vi förut svultit så ofta för arbetsgivarnas procenters skull, att vi för en gångs skull kunna svälta för vår egen sak", sade en kvinna till mig i dag.

De svälta sin fackorganisation stor.

De svenska arbetarkvinnorna vill jag här ägna ett kapitel. Det är nog icke minst de, som ha förtjänsten av, att de storstrejkande ha kunnat hålla ut så i den väldiga striden. Så långt ifrån att gråta och klaga har den nordiska kvinnan manat sin man, sin son till uthållighet i kampen. — — — En 28-årig arbetarkvinna, gift med en oorganiserad textilarbetare och själv bokbinderska, kom i går in i en mjölkbutik här i Göteborg, där hon var gammal kund, och frågade efter mjölk till sitt 14 månader gamla barn — hon visste hon kunde få litet på kredit här. Dess värre hade mjölken tagit slut i boden — hon hade icke på två dagar fått ordentlig mat åt sig själv, men att hon nu icke skulle få mjölk ens till barnet sitt — —!

— Ni får gå tillbaka till ert arbete där, utbrast en borgarfru, som stod nere i boden, vilken var full av kunder.

Med blixtrande ögon svarade den fattiga kvinnan:

— Nej, förrän jag sviker, skall jag först försöka hålla liv i mig och barnet med kokt vatten.

— Vi skola hjälpa så gott vi kunna, sade lugnt ett par arbetare, som stodo bredvid disken — låt oss få hem ert barn till oss:

Just som modern med tacksamhet hade mottagit tillbudet, kom en av arbetarnas förtroendemän ned i boden. Då han hörde hur saken hängde ihop och kvinnans svar, lebade han fram en av sina sista kronor, oaktat han själv under hela storstrejken som alla de andra funktionärerna och journalisterna i arbetarrörelsen ha avstått hela sin lön, och gav den åt kvinnan, som strålande av glädje tog sitt barn med sig för att i närmaste diverse handel köpa havregryn till livsuppehället.

Till fattigvården gå de icke, de storstrejkande svenska kvinnorna och männen — färre än i fjol, färre än som skulle ha anmält sig till fattigvården utan storstrejk, så lyda fattigvårdsföreståndarnas rapporter från hela Sverge. Storstrejkens hederskänsla är brinnande!

Med förtvivlans mod ha de beslutat att hålla ut, tills storstrejken är vunnen — — — och i går eftermiddag utdelades det andra understödet från "Arbetarföreningens" lokaler, bland detta många norska kronor. Det är nu de utländska kamraternas hjälp, som bär storstrejken vidare — arbetarnas internationella solidaritet och den svenske arbetarens kraft!

Till Hornsbergs hage

komma väl Stockholms arbetare att i många tusental ställa sin väg i dag. Strejkkommittén anordnar nytt möte i dag, där Fabian Månsson från Gäfle och Z. Höglund komma att tala. Möten fram i massor!

Vad skola de användas till?

En bataljon av Jönköpings regemente under befäl av överstelöjtnant Byström lär i går med extratåg avgått från Skillingaryd till Stockholm.

Greve Eric von Rosen

kommer att genom storstrejkskommitténs bemedling hålla offentligt föredrag om storstrejken i morgon lördag kl. 7.30 e. m. i Folkets Hus' A-sal.

Strejkande arbetare inbjudas. Diskussion. Fri entré.

Offer för Akarpslagen.

För hot mot arbetsvilliga har häktats arbetaren Gustaf Södervik vid Saltvik.

— Vid Solhem i Spånga häktades i går morse järnvägsarbetaren Fröjd. Han skulle under ett samtal i går med arbetsvilliga vägbyggare ha ordat om arbetsvilliga. Förhör hölls i går av kronofogde Norman, vars namn förut synts i pressen i samband med den långsamma redovisningen av indrivna medel inom fögderiet. Hr N. visade prov på en tvivelaktig objektivitet. En diger rapport var uppgjord, men blev av vittne i åtskilliga punkter bestridd.

Man talar med förtrytelse

om socialisttvånget bland arbetarna, skriver "Falu-Kur." — som f. ö. i striden varit lika fientlig mot arbetarna som de flesta andra borgerliga blad — men åsiktstvånget bland de s. k. samhällsbevarande är ej mindre. Misstänkes någon bland the upper ten thousand ha andra åsikter än de som skandalhänningen "N. D. A." stoppar i sin okristeska gubbik, eller hyser han en mera human och frigjord syn på tingen än den bornerade uppfattning som de rättroende samhällsbevararna bestå sig med, så är kättarförföljelsen genast igång, och man skyr varken lögn eller förtal för att komma åt den misshaglige. Men åsiktstvånget bland socialisterna skänker man naturligtvis alltjämt sitt djupaste förakt.

Skall man gråta eller skratta åt dylika ömkligheter?

Det svenska stålet.

Härom dagen talade norska "Soc.-D:s" hitsände korrespondent hr M. Puntervold i Eskilstuna, som vi då också omtalade. Under rubriken "Svenska stålet" skrev han därifrån en korrespondens till sin tidning, ur vilket vi anföra följande:

Det starkaste intrycket av de svenska arbetarnas solidaritet och enastående kampmod fick jag i dag, storstrejkens 16:e dag. Men så befinner jag mig också i Eskilstuna, den svenska arbetarrörelsens solidaste fästning.

Eskilstuna! — det sjunger stål i det namnet, det blänker knivblad i luften. Världens duktigaste finsmeder stå i storstrejk, tätare, fastare led än någonstädes i de svears och götars land — en naturlig konsekvens av det faktum, att Eskilstuna är Sverges mest utpräglade, starkast koncentrerade fabriksstad. — — —

Storstrejken i Sverge är den första verkligen helt sociala jättestriden, vilken icke som Rysslands och Finlands generalstrejker samtidigt eller i första hand fullfölja politiska mål för ögonblicket och icke heller som de franska bygger mera på stämningar och parlamentariska tillfälligheter, utan på arbetarorganisationen och den allena. Mot arbetarklassen står hela det storsvenska övermodet, som vill hävda sin rätt till övermakten gent emot landets egna arbetare som förr gent emot det norska folket.

Storstrejken i Sverge är det organiserade klassmedvetandets första stora genombrott. Ett socialt försvarskrig, som Gustaf den IV Adolfs styvsinnade arvtagare själva ha framkallat. Ingen kan ännu förutse resultatet. Storlockoutens män ha satt in allt på ett kort för att icke mindre än krossa fackorganisationen genom att beröva dem strejkvapnet, för att ta ifrån arbetarna det svenska stålet. Det skall i varje fall misslyckas. Arbetarna skola helt eller delvis slå tillbaka anfallet — en här, som i 16 dagar kan prestera den sammanhållning och den stridsiver som storstrejkarnas, kommer icke att överlämna sig på nåd och onåd.

Storstrejkens stora världsbetydelse ligger däri, att den är ett generalprov på ett nytt medel i

det sociala kriget. Överklassen har själv velat den. Denna gång var det bara till försvar. Senare kanske till angrepp.

Gott var det för den internationella arbetarorganisationens frammarsch, att det blev det starka svenska stålet som först kom i elden. Ty det visar sig vara ganska gott hårdat.

En hälsning från Amerika.

Följande telegram ingick i går:
MINNEAPOLIS (Minnesota).
Tio tusen skandinaver, samlade till möte, uttala sin sympati för Eder kamp och tillönska Eder seger.

Dr Warren. Hedvall.
Olson. Konute.

De stora industriidkarnas krig.

Till "Frankfurter Zeitung" telegraferar dess hitsände korrespondent:

Ur flera absolut tillförlitliga källor erfar jag, att för att undvika svårigheter från de mindre arbetsgivarnas sida alla dessas under strejktiden förfallna förbindelser betalas ur arbetegivareföreningens fonder. De som huvudsakligen satsa till dessa fonder äro just de industriidkare, för vilka ett fortsatt stilleånd i produktionen är önskvärt. Därigenom kommer majoriteten av föreningsmedlemmar i en moralisk och ekonomisk förbindelse till den lilla, men kapitalstarka gruppen, vare vilja därigenom segrar i arbetegivareföreningen. Den först i "Frankfurter Zeitung" offentligt uttalade uppfattningen, att här läge kärnpunkten i motståndet mot förhandlingar, beteckna här av alla av arbetegivareföreningen oavhängiga personer som riktig och hänvisar man till, att regeringen redan sedan tio dagar har designerat stadsnotarien Cederborg för förmedlingen, att Landssekretariatet principiellt är förhandlingsvilligt och blott arbetegivareföreningen säger ett brysk nej. De fruktansvärda ekonomiska verkningarna av strejken framträda redan så starkt och tusken efter fred är så stark i landet, att regeringen väl måste ta itu med att bryta denna industriidkaregruppe motstånd mot förhandlingar.

Jakob Pettersson i hr Tamms fotspår.

Södertälje strejkutskott hade fått löfte om föredrag av overretssagfører Puntervold som i dag. Men nu gällde det också att få ut resolution, vilket ju kunde antagas gå lätt för sig i en stad, där icke som i Stockholm en polisämbetsman avgör dylikt, utan en mer modernt anlagd man, hittills känd som politiskt radikal, vilken möjligen kunde tänkas ta något intryck av hur man i fria länder behandlar dylika ting.

Men det blev nej i alla fall! Hr Jakob Pettersson ser saken precis som hr Tamm, handlar som om han ej visste av ens att hr P. talat i Göteborg. Han åberopar "internationella hänsyn!" I Göteborg gäller således icke den internationaliteten, ej heller i Skåne, där danska talare gång på gång uppträda!

Hr Pettersson känner ju till att redare i Stockholm ej dragit sig för att draga in i landet strejkbrytare från en utländsk hamnstad. Åt dem skickas polisskydd, där hindra inga "internationella hänsyn". Men att en norrman får framföra till svenska arbetare sympatier från sitt land — nej, "internationella hänsyn" hindra!

Sådan är den borgerliga oparti-skheten i en social kamp.

En tjänarinnas hälsning.

Vi ha mottagit följande:

En hälsning av beundran och sympati till Sveriges arbetare för deras entusiasm och enhällighet att kämpa striden ut.

En tjänarinna på Drottningholm.

Från annat tjänarinnehåll ha vi emottagit förfrågan om hur tjänarinnorna lämpligast skulle kunna deltaga i insamlingen för de strejkande. Vi anteckna det som ett bevis på hur även i denna fråga det sociala stridstumultet ganska avskilda lär sympatierna för arbetarklassens kamp äro stora. (Bidrag mottagas å Landssekretariatet, Stockholm.)

Svenska Järnvägsmannaförbundets styrelse och representantskap

beslöto i går afton ur förbundets kassa anslå ett belopp av 25,000 kronor till de i storstrejken deltagande arbetarna.

Knappt en enda uppgift i "Dagen"

har under den Algot Sandbergska regimen visat sig riktig eller tillförlitlig. Tydligare än något annat kanske för den tidningens egenerade sätt att handskas med sanningen är följande telegram, som från Kiruna sänts till "Svaret":

"Den av lögnarorganet "Dagen" publicerade intervjun med Grängesbergsbolagets chef direktör Frisell blev samma morgon, som den stod inne, av direktören genom disponent Lundbohm dementerad för en medlem av Gruvarbetarfackföreningens styrelse i Kiruna med uppmaning att bringa detta till arbetarnas kännedom.

"Vi skola teckna oss till minnes".

Under denna rubrik tillbakavisar landsortskorrespondenten R-s-s med indignation högerpressens insinuation att liberalerna vilja få fram en medling, till arbetarnas förmån. Han skriver:

"Det måste vara medvetet och avsiktligt vilseledande, då man framställer den påyrkande medlingen såsom en de liberales fint för att tralla segern över i storstrejksledningens händer. Hur skulle det vara möjligt? Har icke den liberala pressen som en man uttalat, att storstrejken gjort fiasko, att arbetarnas nederlag redan kan anses konstaterat och att de tvivelsutan i de flesta fall måste finna sig i att återgå på helt andra villkor än de drömt om?"

Jo då, det har den liberala pressen visst det. Den behöver inte alls så högljutt skryta över att den gått arbetegivarnas ärenden i den pågående striden. Arbetarna veta det ändå. Därom vittna de många mötesuttalandena att arbetarna böra överge motståndareorganen och i stället slå vakt om sin egen press.

Barnen böra stå utanför

den nu pågående sociala striden, det är en sak, som lärare och lärarinnor vid folkskolorna skola lägga på hjärtat. Det har kommit till vår kännedom att vid en folkskola en lärarinna tagit sig för att utfråga barnen, om deras föräldrar, särskilt då fäderna, deltaga i storstrejken. Om så varit fallet ha barnen fått veta att de ha "riktiga latpappor" o. d.

Vi hoppas att sådana fall ej skola upprepas.

"Det här var sorgliga följder av storstrejken",

yttrade ordföranden i rådhusrättens fjärde avdelning i går, då utslag avkunnades mot de tre, som häktats för att de avklippt och sökt tillgripa en del till kr. 2:70 värderade koppartrådar under Nya Kungsholmsbron.

Från början insinuerades i borgarpressen att det var ett attentat mot Spårvägsbolaget, vilket de tilltalade bestredo. De hade tillgripit tråden i brist på existensmedel och dömdes åkeriarb. O. G. T. Stenberg till 1 mån. fängelse för snatteri, tegellossaren J. M. Lindberg till 5 mån. straffarbete för andra resan stöld och åkeriarb. F. G. Johansson till 2 mån. fängelse för andra resan snatteri.

Vi måste beteckna ordförandens reflexioner efter domens avkunnande som fullständigt olämpliga — ett f. ö. milt uttryck. De dömda hade ej avsett attentat mot spårvägarna och storstrejken kunde ej vara orsaken till deras iråkade nöd, då strejken vid tillgreppet ej pågått en hel vecka ut.

Hur är det med domarkårens upphöjda opartiskhet?

Alla sätt äro bra.

En person som för en tid sedan ingav ansökan om plats vid Gäfle spårvägar, erhöll i dagarna besked om att sådan kunde erhållas i — Stockholm! "Man tager etc. ..." Men den gången misslyckades det i alla fall.

Som hin bibeln,

så ungefär citerar "St. D." den liberala tyska tidningen "Frankfurter Zeitung". Dennas korrespondent har intervjuat bl. a. borgmästare Lindhagen om den pågående striden, och nu citeras hr Lindhagen i "St. D." på ett sätt, som gör tidningen all heder som det speciella lakansbladet.

I "St. D:s" citat heter det, att hr Lindhagen upprepade gånger vitsordade statsminister Lindmans "fasta vilja att vara opartisk". "St. D." aktar sig visligen för att citera ordagrant och citera hela yttrandet. Så här återges hr Lindhagens yttrande i "Frankfurter Zeitung": "Otvivelaktigt har statsministern den fasta viljan att vara opartisk, men han har förr själv varit en konservativ arbetsgivare och då vore det möjligt, att hans känslor som sådan hämma den goda viljan." Vidare yttrade hr Lindhagen, att ett nederlag för arbetarna skulle göra den politiska reaktionen i landet ännu starkare än den redan nu är. Det får "St. D." till, att hr Lindhagen var bekymrad för storstrejkens politiska efterkänningar. Men om det inte blir något nederlag för arbetarna, "St. D."?

Men hr Hildebrand glömmer citera sig själv. "Frankfurter Zeitungs" korrespondent har intervjuat även honom och hr Hildebrand har ett par yttranden, som säkert skola intressera även svensk allmänhet. Hr Hildebrand yttrar bl. a.: "Bland de strejkande äro säkert många, som blott på grund av de ungas terrorism bli borta från arbetet, men jag kan icke döija det faktum, att flertalet av de strejkande icke tänker på att redan nu upptaga arbetet." (Kurs. av oss.) Hur står det där yttrandet i samklang med hr Hildebrands tidnings lakanslögner? Hr Hildebrand har också enligt "Frankfurter Zeitungs" korrespondent yttrat: "Vad nu den frågan angår, om lockouten var nödvändig, kan jag blott säga, att en stor industriidkare, som jag i dag talade med, betecknade den som nödvändig."

Hr Hildebrand kan alltså inte ge klart besked på den frågan, om han själv ansåg lockouten nödvändig. Det är ju ganska intressant att få konstaterat. Det skulle också vara intressant att veta, om alla lockoutgalna artiklar i hr Hildebrands tidning skrivits efter samtal med stora industriidkare.

Gubbtjut.

Gamle L. A. Ahlgren, "Papirius" och "Scævola" kallad, har naturligtvis inte så mycket andlig spänstighet kvar att han kan sätta sig in i våra dagars sociala strider, men nog hade man ändå velat tro att han skulle vara så pass noga med sitt eftermäle en gång att han inte lånade sin penna till den rena nidingsjournalistiken.

Nu har han emellertid gjort det, och har i en korrespondens till landsortstidningar, bl. a. "Jämtl. Posten", skrivit följande, som överträffar både "Dagen" och "Smålands-Posten":

"Visserligen är stämningen hos de strejkande betydligt tung och duven, men där har egentligen aldrig funnits någon entusiasm annat än den, som arbetarepressen med dess nya underliga uppenbarelseform av "Social-Demokraten", numera kallad "Svaret", i spetsen sökt blåsa upp. Denna publicistiska företeelse är väl för resten såväl med hänsyn till sin tillkomst som till hela sitt framträdande, den ruskigaste och vidrigaste, som den svenska pressen från nu och fordom har att uppvisa. De Rosenströmska grisarna på sin tid voro små oskyldiga skämtblad i jämförelse med "Svaret", och dock hittades där en vacker morgon den förnämste medarbetaren liggande ihjällagen på gatan, sannolikt av någon bland dem, som gnisliitteraturen sysslat för oförsynt med, ehuru gärningsmannen aldrig kunde ertappas."

Hade en sådan sats stått att läsa i "Svaret" så skulle den naturligtvis genast blivit åtalad och hela pressen stämplat den som direkt uppmaning till mord. Men i egen skap av arbetsgivarnas lakej får gamle Ahlgren naturligtvis skriva precis hur nidingsaktigt han vill.

"Politiken"

i Köpenhamn har nu också fått tag i "Dagens Nyheters" lögnhistoria om de 992 murarna och de 500 kronorna, som dessa skulle dela sig emellan. Vi kunna ej dementera alla lögnhistorier för varje gång de dyka upp på nytt igen. Men vi be att få ge "Politiken" det vänliga rådet: Tag för all del inte allt för kontant som i dessa storstrejksdagar står att läsa i "Dagens Nyheter". Ty den tidningen har nu alldeles tappat både vett och besinning.

"En sannskyldig lögnfabrik".

Orden äro "Aftonbladets" och äro otvivelaktigt den bästa karakteristiken på det Sohlman—Millqvistska bladet. Nämnda tidning skrev i måndags.

"Ännu en dementerad uppgift av "Svaret".

"Trots arbetsgivarnas energiska försök ligger allt arbete nere i Söderhamn", skriver sanningsvittnet "Svaret".

Uppgiften är ej heller svår att kontrollera, säger "Söderhamns-Kuriren". I skärgården fortgår arbetet som vanligt vid åtminstone fyra sågverk. Ångslupsfarten har aldrig varit rubbad, de stora kustångarna ha återtagit sina turer, och en del industrier (vid fem fabriker arbetas), två av stadens tidningar utkomma, därav den ena daglig sedan 11 aug. I en del hantverkorier arbetas som vanligt och under hand arbetas nog mer än man vill erkänna.

Huru "Svaret" förnekat de solkla ste fakta om arbetets upptagande på andra håll ha vi förut påvisat. Den kuriösa tidningen talar på varje spalt om lögn, och nog måste det medges, att den själv är en sannskyldig lögnfabrik."

Nu meddelar oss "Söderhamns-Kuriren" redaktör, att hans tidning ej alls utkommit efter typografstrejkens början och att den alltså ej kunnat innehålla några som helst meddelanden om strejken. Kommentarier rörande "Aftonbladet" överflödiga — dito rörande "Stockholms-Tidningen", som haft inne en uppgift om att "Söderhamns-Kuriren" åter utkom.

Idrottsmännen och storstrejken.

"Stockholms Dagblad" sedd från ännu ett håll.

Alltsedan den sorgligt beryktade "Nationella agitationskommittén", som här och där ännu lever i sorglig ämninelse, vid de svenska idrottsmännens återkomst från Atén sommaren 1906 gjorde ett lika våldsamt som misslyckat försök att med beskäftigt biträde av "Stockholms Dagblad" anordna en välkomstfest för idrottsmännen i den högre stilen, och sålunda utnyttja idrotten i partipolitiskt syfte, har denna publikation ej haft någon särdeles god klang i idrottsmännens öron, utan städse mötts med misstro från deras sida. När samma publikation ånyo blamerade sig i vintras i samband med de beramade svensk-norska skidtävlingarna vid Storängen, var måttet rågat, och svaret från idrottsmännen kom i en enhällig och skarp protest mot organets samvetslösa idrottsjournalistik, vilket skedde vid Stockholms Idrottsförbunds årsmöte detta år.

Och nu har denna tidning haft panna att i en artikel, "Idrottsmännen och storstrejken", där skribenten efter förmåga söker bemöta en insändare med signaturen "Bronsmärke" i "Svarets" senaste söndagsnummer, börjar med följande vackra fras: "Det ligger i idrottens natur att vara ett neutralt fält!"* etc. Hur kan en tidning, som gång på gång förbisett denna elementära sats, som likväl (obs.!) alla verkliga idrottsvänner erkänna, den tidning, som av en så betydande korporation som Stockholms Idrottsförbund fått ett allt annat än smickrande betyg just i detta avseende, välja en så olycklig fras till inledning vid försvarandet av en sjuk sak.

Är det icke just därför att idrotten är ett neutralt fält, som dess utövare ej skola fatta position i en social strid? I och med detsamma de göra detta är neutraliteten bruten och tron på den vackra frasen betänkligt rubbad.

För övrigt tror jag mig veta, att blott ett litet fåtal av idrottsmännen ha svikit sin idrottsmannaära, trots att mycket stora ansträngningar gjorts, åtminstone här i Stockholm, för att få dem att i massa gå in i "Skyddskåren" och därmed markera sin arbetarfientliga ställning. Det är avfallet som gått med och det kan gärna för alltid hålla sig borta från idrottsrörelsen. Därpå vinnes kvalitativt mer än vad som förloras kvantitativt.

Chap.

* Kurs. av förf.

* * *

Idrottsmän, tillhörande föreningar å Södermalm, avhöllo i onsdags ett gemensamt möte, varvid diskuterades en del idrottsmäns uppträdande i nu pågående sociala strid. Särskilt skarpt klandrades ett par medlemmars av Stahms Idrottsförbunds styrelse uppträdande i denna strid.

Mötet antog följande resolution:

"Idrottsmän å Södermalm till ett antal av 200 samlade till möte, få härmed på det livligaste och till alla delar instämma i den av "Idrottsmännens Reformgrupp" uttalade protesten angående en del idrottsmäns strejkbryteri, samtidigt vi uttala en protest mot de medlemmar i skilda föreningar, som ej vilja dessa strejkbrytares uteslutning från våra led, enär vi anse dessa som en skamfläck för hela den svenska idrottsrörelsen."

* * *

Solna Idrottssällskap (f. d. Hagalunds Sportklubb), samlat till extra sammanträde, uttalar härmed sin skarpa protest mot de idrottsmän, som under storstrejken uppträda såsom strejkbrytare eller medlemmar av den s. k. skyddskåren, samt uppmanas övriga idrottsföreningar att följa exemplet, och hoppas vi att proletariatet måtte utgå med en fullständig seger.

Samtidigt med denna resolutions antagande ströks en medlem för sin s. k. arbetsvillighet och beslöts att de medlemmar, som möjligen under storstrejken komme att uppträda som strejkbrytare, skulle strykas.

Ett stort nykterhetsmöte

hölls på onsdag eftermiddag vid Ugglevikskällan. Red. Aug. Ljunggren, frih. Palmstierna, red. v. Koch och lektor Joh. Bergman talade.

En resolution antogs, vari hemställdes till regeringen att förbjuda brännvinstillverkningen i år, så att icke en stor del av detta års skörd måtte förstöras.

De tyska strejkbryfarna,

av oss förut omnämnda, äro nu i full fart med sitt förrädararbete. Det är 114, som i måndags kväll anlände hit med "Swithiod" från Lübeck och som inlogerats i det gamla strejkbrytarnästet "Astrid". De ha fördelats så att de flesta arbeta på kolbåtarna ute på Strömmen, 10 à 15 på varje båt. Några arbeta i land, dels på en styckegodsbåt vid Blasieholmen och dels på en kolbåt vid Beckholmen..

De allra flesta äro "rutinerade" strejkbrytare, de ha skaffat sig praktik i det skamliga yrket i Amsterdam och Antwerpen. Men med "arbetsintensiteten" tycks det vara klent beställt. Tydligen ha de betalt pr timme, vore det ackordsarbete skulle det väl gå något fortare undan. Men när det gäller dylika hedersmän är det inte så noga när och hur ett arbete blir gjort. Huvudsaken för de strejkbrytarimporterande redarna är nu som alltid att — kosta vad det vill — slå ned de organiserade arbetarnas kamp.

— Vid Värtan har man lyckats anskaffa en del svenska strejkbrytare. 10 à 15 arbeta för Olaus Olssons räkning. Och med "Nordstjernan" anlände för några dagar sedan 6 strejkbrytare, som tagits om hand av konsul Jonsson och som inlogerats i en lada.

Bedrägeri.

I Folkets Hus' förhall sitta på en anslagstavla dubbla exemplar av "Svaret" uppklistrade till tjänst för alla besökande. I går bittades intill anslagstavlan ett exemplar av "Svaret", som var förfalskat genom att några artiklar från annan tidning klistrats på och inpassats så väl att det skulle se ut som "Svarets" text. Hade man menat få upp exemplaret på tavlan?

Artiklarna voro från "St. D.", naturligtvis hölle vi på att säga, och vi gömma exemplaret som en raritet och ett bevis för hur man söker lura på arbetarna sina tryckalster när arbetarna inte vilja köpa dem.

Åkarpsmål mot landshövding Holmquist?

I hr Ljuglunds tidning läses följande "insändare", som talar för sig själv:

"Undrar om icke landshövding Holmquist kan åtalas för hindrande av arbetsvilig i utförande av sitt arbete, då han hemskickade de arbetsvilliga mästarna."

Det skulle onekligen vara en alldeles ovanlig praktblomma av det muvarande systemet, om hr Ljuglund kunde få hr Holmquist åtalad efter Åkarpsfallet.

Bliv inte strejkbrytare!

Från Lilla Edet har man bett oss varna för annonser i "Göteborgs-Posten" om arbetskraft dit. Naturligtvis bör ingen arbetare ge sig dit eller på någon som helst plats bliva strejkbrytare.

Åtta Sleipners vinkelkärror

kommo i går körande med militär som besättning och med en mängd kolsyrecylindrar som last. Sådant kan väl inte kallas renhållningsarbete, mena de arbetare som lojalt tillåtit sådant, men alls inte vilja veta av något strejkbryteriarbete.

Okynne eller "attentat"?

Ett av de elektriska skåpen, som äro uppsatta på stolparna längs spårvägslinjen, hade natten till i tisdags öppnats på en av spårvägsstolparna vid Roslagsgatan och strömbrytaren omkastats så att kortslutning uppstått. En polispatrull uppdagade att lågor utträngde ur skåpet samt slökte densamma, innan någon större

skada anställdes. Detektiva polisen har fått saken om hand, men vill inte meddela något ännu.

Nya avtalsmål.

Även Maskinist- och eldarefackföreningen i Stockholm har nu blivit stämd för avtalsbrott, alldeles som typograferna. Målet är lottat på 5:e avdelningen.

De "viskningar i kulisserna",

som "N. D. A. V. L." hade hört i sitt onsdagsnummer, torde få ett efterspel, rätt obehagligt för den, som viskat. "Social-Demokratens" kassör hr R. Hansen, vilken avsänt postanvisningen till hr Fr. Palmér sände nämligen i går till generalpoststyrelsen en anmälan om saken. Hr H. påpekar att antingen måste anvisningen ha förevisats "N. D. A:s" redaktion eller också har någon inom postverket lämnat uppgift till tidningen, ett förfarande som ju absolut strider mot den förpliktelse, som postverket åtagit sig mot allmänheten. Med anledning härav anhåller hr H. om omedelbara åtgärders vidtagande för utrönande av vem eller vilka inom postverket, som kunnat göra sig skyldiga till detta uppenbart reglementsstridiga förfarande samt att den eller de felande måtte ställas till ansvar.

Det var den saken. En annan är tidningens oriktiga uppgift om vad hr Hansen skrivit på kupongen — den första lögnen i denna historia var att en av "Soc.-D:s" medarbetare skulle ha skrivit de citerade orden. Hr Ljunglund påstår att på kupongen stod: "Fortsätter det här en vecka till är det slut med oss" och drager därav de slutsatser, han finner lämpliga såsom anställd i arbetegivarnas sold. Hr Hansen hade skrivit: "Vi lever i fullständig feber på expeditionen. 150,000 "Svaret" går från oss dagligen utöver landet. Skall storstrejken fortsätta länge bliver intet kvar av oss."

Som man ser en fullständig omformtering av hr Hansens ord så att de skulle passa de Ljunglundska intressena. Vad kallar en publicistisk hedersdomstol slik journalistik, hr Ljunglund?

På "Svarets" expedition har dessa dagar varit ett brinnande arbete och det är inte underligt att expeditionens medlemmar äro döströtta. Men inte faller storstrejken, därför att "Svarets" expeditörer känna sig totalt utslitna.

Så var det med den "Allehanda"-historien. Det har blivit ett rätt gott stycke material för en hedersdomstol endast från mjölkskjutsuppträdet på Söder till "viskningarna i kulissen".

Gno bara på hr Ljunglund.

Vi anteckna!

"Storstrejken på upphällningen"

har "D. N." ju en längre tid fablat om. Kanske kunde det gagna det värda sanningsvittnet att ta kännedom om följande telegram till den liberala "Frankfurter Zeitung" från dess hitsände korrespondent: —

Bortsett från, att önskan efter fredsförmedling blir allt starkare, är i dag (måndag), på tjugonde strejkdagen, situationen fullständigt oförändrad.

Begriper "D. N."? Det är omdömet av en opartisk, som icke i fö. ig bundit sig att gå arbetsgivarnas ärenden.

Vår strid inför Amerika.

Insamling bland Minneapolis' svenskar för de strejkande.

Den borgerliga pressen har haft ett fasligt bestyr med att göra kommentarier över hr C. E. Tholins Amerika-resa och huru små utsikter han skulle ha att insamla medel åt våra för rättvisa stridande arbetare.

"Svaret" kan upplysa om, att redan innan hr Tholin satte sin fot på Amerikas jord, ha därute insamlingar till förmån för storstrejksfonden här hemma börjat göras. Särskilt ha landsmännen i Minneapolis föregått med gott exempel.

Subskriptionslistor utlämnades redan i början av augusti. Den H augusti höllos dessutom i Minneapolis två stora möten, ett i Sewen Corners Hall och ett i en hall i hörnet av Washington och 20:th av. South. Vid det förra talade dr C. S. Warren (amerikanare) och P. Hedvall, vid det senare John Olson, A. S. Peterson och dr C. Johnson, de fyra senare landsmän, representativa sådana och verkliga vänner till arbetarrörelsen i Sverge.

Vid båda mötena upptogs kollekt.

Nationell samling

var högerns lösen för det "nya Sverge", som skulle komma efter 1905.

Nu ser man denna nationella samling satt i verket, skriver "Karlst.-Tidn.". Masslockouten och den därigenom framdrivna storstrejken, se där de patenta medlen att samla nationen! Klasshatet, uppdrivet till sin högsta potens, skall göra't.

Tänk om vi överföllos av en yttre fiende just nu! — just nu, medan våra herrar hålla på att svälta ut kärntruppen av landets försvarare! Vad skulle då hända? Våga ni tänka på det, ni styrande herrar i arbetsgivarnas samfund ända upp till samhällstoppen, utan att det smått kallnar i er?

"Vi förtjänade sannerligen att Ryseland komme och toge oss", yttrade härom dagen en kvinna, som kände hela fosterlandsförgätenheten, hela den cyniska egoismen i detta skämliga inbördeskrig. Ett litet folk, som mitt under skriket om vikten av ett betryggande försvar för den nationella självständigheten, mitt under det högljudda skrävlet om nationell samling så raller sönder i inbördes hat som vårt nu har gjort, det rent av tigger om tuktan och strafr. Den partiförblindelse, som förde till Polens delning, var för sin tids förhållanden inte mer likgiltig för sitt lands väl än den uppenbarelseform av svensk "fosterländskhet", som kort och gott kan kallas svältpatriotismen.

De officiella siffrorna fortfarande för låga.

Man erkände i alla borgerliga tidningar att länsstyrelsernas siffror första gången voro för låga. Det synes av nedanstående meddelande att de även vid sista räkningen hållits för lågt. Från Linköping skrives till oss:

Länsstyrelsens uppgift om antalet strejkande, visar för Linköping den 9 aug. 1,200 och den 18 aug. 1,250. Enligt den av strejkutskottet företagna noggranna räkningen var de strejkandes antal: den 10 aug. 1,861 och den 24 aug. 1,853.

Länsstyrelsen har som synes ej varit så särdeles noggrann då den för en så liten plats som Linköping uteglömt en tredjedel av de strejkande.

En skändlig taktik

bedriver den kapitalistiska pressen särskilt i dessa dagar. Ursinnet över svedan av de sårstorstrejken slår i kapitalismens hjärta, då den stänger produktionen och därmed också den kära profiten motsvärmar ju mycket av den smuts, som i dessa dagar flyter upp i de borgerliga tidningsspalterna, men visst icke allt. Resten får väl skrivas på det arbetarhat, som synes ligga i blodet hos flertalet borgerliga journalister, åtminstone i ledande ställning.

Ett typiskt utslag härför är den i alla dessa tidningar återkommande oläten över de "tyranniska ledarna", som trots svält och nöd tvinga arbetarna att föra denna strid mot sina enda sanna vänner och välgörare, arbetegivarna med slavpiskan och de personliga kontrakten bakom ryggen. Eljest ropas alltid ut att ledarna äro massans dockor, som inte våga sjunga ut ett sant ord till sina kommittenter av risk att mista sina platser — nu sitta "dockorna" med ens i en så fruktansvärd maktställning att 300,000 svenska arbetare inte våga knysta av fruktan för ledarna! Man vänder helt enkelt på kakan allt efter som det passar och det dråpligaste är — att detta oanständiga gycklespel inte upptäckes av den borgerliga läsekretsen, utan slukas med god smak av denna borgerliga "massa", som sedan inte skäms att bära samma argument vidare! Anrättningen piffas då vanligen upp med bevis på ledarnas humbugsmässighet å la den uppdiktade historien om fru Lindqvist.

En annan bluff av samma slag, riktigt nog i rubriken angiven som "bluff", ehuru det efterföljande frågetecknet väl skulle antyda en viss aldeles obehövlig tvekan. Där låter man den — i dessa dagar f. ö. i tusende gestalter i den borgerliga pressen framträdande — hederliga organiserade arbetaren spörja: var äro pengarna? I 20 år har denna hederliga arbetare i "A.-B." betalat sina kontingenter till fackföreningen och nu frågar han om de gått åt uteslutande till våra styrelsmäns administrationskostnader.

Denna typiska redaktionsinsändare kallar "A. B." "besvärande"! Ack, du heliga enfald! Vi mena ej hos arbetaren, ty vi tveka icke att säga att alla tecken tala för att det är lögn att en organiserad arbetare skrivit detta, utan hos redaktionen. Den tror, att fackföreningsrörelsen är något slutet sällskap, där medlemmarna ej veta det ringaste om vart pengarna ta vägen. Den vill göra troligt, att en gammal fackföreningsmedlem inte vet av vad våra strider, vad t. ex. lockouterna 1903, 1905 och förlidet år, för att ta några exempel, kosta och över huvud hurudan ställningen är. Och därför tror man sig kunna väcka arbetarens misstro — man känner visan om den kungliga svenska avundsjukan! — mot ledningens hederlighet i förvaltningen av pengar, sedan bluffen om tyranniet blev utan effekt.

Men man har i så fall grundligt bedragit sig. Ty det är just denna rörelses väldiga styrka, att den är demokratisk, att ledningen framgår ur medlemmarnas val mellan de bästa och dugligaste hela vägen från den enskilda fackföreningens styrelse till Landssekretariatet och att granskningen utföres av likaledes valda revisorer samt att alla berättelser gå ut till medlemmarna själva och godkännas efter prövning å föreningsmötena. Därför skall det aldrig lyckas med denna smutsiga trafik av förgiftade insändare och på dem byggda ledare, ty arbetaren är i varje detalj fullt underkunnig om läget och ställningen inom rörelsen. Det vore väl för den kapitalistiska pressen om den lika bra kände dessa saker, då skulle den icke blamera sig så fatalt, att den dagligen blir utskrattad av just de arbetare, som den tror sig kunna splittra med infamier och lögner om ledningen, men som besvara den trafiken på det enda värdiga sättet: med bojkott av den kapitalistiska pressen.

Rapporterna över organisationernas tillväxt.

Resultatet av den undersökning, "Svarets" redaktion gjort angående nya medlemmar i organisationerna, kommer att offentliggöras i morgon. Strejkutskotten, som ju äro tungt belastade med arbete, ha icke så synnerligen allmänt efterkommit vår begäran om uppgifter. Hela antalet från strejkutskott utom Stockholm ingångna rapporter är 150, d. v. s. endast vart tredje utskott har meddelat de begärda upplysningarna. Vi uppmana ännu en gång alla, som icke insänt rapporter, att göra detta. Av den i morgon publicerade listan, synes lätt, vilka som fattas. Dessa kunna, om de genast sätta sig i rörelse, hinna att få med sina uppgifter i "efterskörden".

Fördelningen av ingångna rapporter framgår av nedanstående förteckning:

Stockholm (fackföreningsrapporter), 17, Stockholms län 6, Uppsala län 7, Södermanlands 7, Östergötlands 10, Jönköpings 6, Kronobergs 2, Kalmar 5, Gottlands 0, Blekinge 4, Kristianstads 6, Malmöhus 5, Hallands 3, Göteborgs- och Bohus 7, Älfsborgs 3, Skaraborgs 2, Värmlands 16, Örebro 18, Västmanlands 11, Kopparbergs 20, Gäfleborgs 16, Västernorrlands 4, Jämtlands 1, Västerbottens 0, Norrbottens 1.

Vi saknade bl. a. rapport från Göteborg, där antalet nya torde vara betydligt över tusentalet att döma efter särskilda föreningars förut meddelade siffror och från en hel del viktiga orter, där säkerligen massor av nya strömmat in.

För dem, som icke ännu rapporterat, hänvisa vi till planen i senaste lördagsnummer och bedja dem omedelbart tillställa oss meddelanden.

Stridsfältet.

Typografiska föreningen avhöll på onsdagen extra sammanträde, varvid rapport över situationen lämnades av förbundsordföranden, vilken även uppmanade till fortsatt deltagande i pågående strid, enär intet inträffat som var av natur att nedsätta modet eller äventyra ett gott fredsslut för medlemmarna.

Föreningen beslöt göra följande uttalande:

"Stockholms typografer samlade till möte i Folkets Hus' A-sal onsdagen 25 augusti 1909 uttala härmed en bestämd protest mot de s. k. skyddskårernas landet runt uppträdande.

Det samhällsintresse dessa uppgiva sig vilja skydda är icke något annat intresse än att genom sitt strejkbryteri förlänga en strid, för vilken dessa borgarklassöners fäder bära ansvaret. Det är ett oblygt försök att ytterligare vidga klyftan mellan de olika samhällsgrupperna och ett bevis på den energiska klasshatsagitation, som länge bedrivits från åtskilliga överklasshåll.

Vi rikta oss särskilt mot de studenter, vilka icke hålla sig för goda att utföra en neslig marodörtjänst. Till de ledande inom studentvärden rikta vi en vädjan: arbeta med kraft därhän att den vita mössan icke må bli det fiendemärke, en del av dess bärare genom sitt utmanande uppträdande vilja driva det till."

Vid sammanträdet, vilket var till trängsel besökt, presterades musik och sång, och kraftigt gjorde sig gällande kårens vilja att stå enig i striden.

*

Sv. bryggeriarbetareförb:ts avd 52 (korkarbetarna) hade på onsdag utfärd med musik till Sikla djurgård. Det föredrag, som var ämnat hållas, förbjöds av myndigheterna på platsen. Efter ankomsten till staden hölls möte S:t Paulsgatan 17, varvid ingick 3 medlemmar, vilka av fabrikör Wicander blivit avskedade efter det han förut sökt tubba dem att ej ingå i föreningen. Desslikes beslöts bojkotta tidningarna "Aftonbladet", "Dagen", "Hvad Nytt i Dag?" samt framför allt "Stockholms-Tidningen".

*

Stockholms charkuteriarbetare hade i går en lyckad och stämningsfull familjefest i Folkets Hus' B-sal. Talare var Hjalmar Gustafson.

*

Möbelsnickarnas fackförening har på extra möte i går beslutat att enigt hålla ut tills striden avblåses. Dessutom beslöts att bojkotta de i Stockholm utkommande dagliga borgerliga tidningarna såväl med prenumeration som annonsering och lösnummerköp. Mot A.-B. Pomrils tillverkningar beslöts bojkott så länge fabriken drives med strejkbrytare.

*

Sv. Hattarbetarförbundets avd. 2, samlad till möte 23 aug. för att dryfta ställningen för dagen, beslöt enhälligt att ej svikta i striden, utan kämpa den tills seger vunnits. Mötet uttalade samtidigt sitt ogillande av "Dagens Nyheters" och "Stockholms-Tidningens" lögnhistorier emot den för sin rätt kämpande arbetarklassen.

*

Bokbinderiarbetarföreningen avhöll i går möte i Folkets Hus' största sal. Rapporterna från de olika arbetsplatserna gåvo vid handen, att kåren stod orubbligt fast på ett par undantag när. Av de från förra årets lockout kända "brytarna" hade en del även i år hedrat sig till evärdelig hågkomst, men däremot en stor del andra sökt och beviljats inträde i organisationen.

Beslöts att för all framtid bojkotta samtliga borgerliga tidningar, med den från lockouten i fjol kända "Stockholms-Tidningen" i spetsen.

*

I Tumba hölls det första föredraget sedan strejken började av medarbetaren i "Smålands Folkblad" hr K. V. Lövkvist från Jönköping vid friluftsmöte i tisdags. Ett par hundra personer närvarande. Livligt bifall. God stämning.

Ca 400 arbetare i Tumba äro ute i storstrejken. Ingen återgått.

*

Situationen i Gäfle.

GÄFLE torsdag. Samtliga klampare, c:a 50 stycken, i Bomhus, ha nedlagt arbetet, då de beordrades utföra strejkbryteri.

I "G. H. T." har uppgivits att arbetet skulle vara i gång vid de mek. verkstäderna i Gäfle. Det är lögn. Ingen mek. verkstad är i gång här. Inte ens basar och förmän arbeta.

Sedan första fackföreningsräkningen har antalet strejkande 23 d:a minskats med 196 — de flesta gamla strejkbrytare vid Rettigs, som tvingats tillbaka, därav fyra femtedelar kvinnor. Inalles deltaga nu 4,682 personer och 557 nya medlemmar ha ingått i organisationerna.

Ingen har häktats för brott mot Åkarpslagen. Hela staden är fridlyst — d. v. s. myndigheterna ha icke utfärdat fridlysning men vid vite av 20 kr. förbjudit personer att stanna på gatan eller bilda folksamlingar.

Magistraten har ålagt droskägarna att hålla trafiken i gång med alla droskor. Kuskarna ha dock beslutat icke återuppta arbetet. — En mängd fackföreningar ha beslutat bojkotta borgarpressen, särskilt den i Gäfle.

Disponenten för Vahlmans snickerifabrik har för en arbetare upplyst att från Arbetsgivareorganisationen utsänts en paroll att överallt söka få arbetet i gång; även om det skall ske med basar och förmän, så ska hjulen malla!

Stuveriarbetarna i Skutskär ha från Vessland, Lösta och Hallnö erhållit 3 hästlass matvaror av diverse slag. I går måste Sandviken stoppa flera avdelningar, då maskinisterna vid kraftväxeln nedlade arbetet.

Vid Karlholms bruk har de oorganiserade arbetarna återgått i måndags. Men då de fingo arbeta under polisuppsikt, gingo de åter hem på natten kl. 2 och ingenjören måste själv avstanna blåsmaskinen. 10 ha ingått i fackföreningen.

*

I Tranås äro nu kvar i striden 200 av 800, som började. I Nässjö ha 2 organiserade skräddare gått tillbaka. Vid Bodafors möbelfabrik återupptogs driften i går med 67 man, av vilka 12 äro snickare och de övriga gubbar och pojkar. Hela arbetsstyrkan är omkr. 200 man.

*

"Lag och rätt" i Göteborg.

Polisen rasar mot arbetarna.

GÖTEBORG onsdag. Storstrejksutskottets ordförande Lars Lundgren, har mottagit en stämning till polisdomstolen för överträdelse av honom givet tillstånd att hålla offentliga möten. Stämningen grundar sig på, att vid mötet på Heden i lördags, till vilket journalisten Joh. Nilsson, Malmö, var anmäld som talare, även en icke anmäld person, hr A. Thorsson, yttrat några ord, varjämte en annan ävenledes icke anmäld person deklamerat en dikt av Heidenstam (Barrikadsången).

Arbetarekommunens ordförande, H. Lindholm, har varit uppkallad till poliskammaren och blivit meddelad, att den av poliskammaren för hela sommaren givna tillåtelsen att anordna offentliga möten från tagits arbetarekommunen, vilken hädanefter har att för varje gång göra särskild anmälan.

Poliskammaren härstädes har vidtagit en upprörande tillämpning av lösdrivarlagen. 1 aug. utkom från fängelset en murare Joh. Jönsson, vilken straffats för delaktighet i ett s. k. upplopp på Hisingen för ett par år sedan. Denna person har nu blivit varnad för lösdrivori, ehuru storstrejken utbröt 4 aug., och därefter intet arbete stått att få för en hederlig arbetare och ehuru dels hans fader garanterat honom bostad och mat och dels han från sin fängelsetid innehar en sparbanksbok med innestående 50 kr. Om J. återofrinnes på gatan utan att ha skaffat sig arbete, blir han bortdömd.

Hr Puntervold, vilken i tisdags talade på Heden, har blivit påförd en artistskatt, kr. 3: 24, fastän han varken uppburit arvode för föredraget eller entrétogs till detsamma.

Stuveriarbetarnas fackförening härstädes som mottagit det förut omtalade ultimatum att återgå å senast fredag kl. 10 har resolut förklarat skrivelsen till ingen åtgärd föranleda.

En del arbetsgivare härstädes ha nu följt Göteborgs stads exempel att utsända personliga brev till sina arbetare. I dessa anhålles om ett personligt samtal på tu man hand.

*

Se upp för strejkbrytarvärvarna! — Hur kapitalisttidningarna räkna.

NORRKÖPING torsdag. En färgmästare Cederholm från Jönköping söker att här värva spinnare till ett yllespinneri i nämnda stad. Det gäller att se upp med den strejkbrytarvärvningen. Ljungqvists tapetfabrik här gör också försök att anskaffa arbetskraft i stället för den sonn strejkar. Se upp med annonserna! Vid några småfabriker här ha i dag några oorganiserade återgått.

"Norrköpings Tidningar" uppger i dag att antalet arbetare, som ha återgått, är 1,850. Strejkkommitteens verkställande utskotts statistik utvisade, att i går utgjorde antalet i arbete varande 776, däri räkneräknat dem, som icke gått ut i strejken. Antalet arbetare, som återgått, utgjorde endast 402. Det är obegripligt, hur "Norrköpings Tidningar" räknat.

*

GÖTEBORG torsdag. Organisationen vid Göteborgs pappersbruk har av "G. H. T." förklarats död. Men det upplyses oss att en avdelning av Grovarbetareförbundet med 16 medlemmar finnes och ämnar hålla striden ut.

Vid Lindholmen arbetar 155 järnarbetare, oorganiserade och Sv. Arbetareförbundsmedlemmar samt 107 i andra fack. Vid Göteborgs mek. verkstad 99 järnarbetare och 83 andra. På mindre verkstäder arbeta 76 järnarbetare.

Spårvägspersonalen har uttalat sin skarpa protest mot de personer, som taga anställning vid spårvägen och särskilt mot de kamrater, som lära upp dem.

Lindholmens soc.-dem. ungdomsklubb bespisar 500 barn, ej 100, som förut uppgivits.

*

Hufvudsta: Hufvudsta soc.-dem. kvinnoklubb hade till i onsdags afton inbjudit arbetarehustrur och strejkande arbetarskor till möte i Hufvudsta Folkets Hus. Lokalen blev fullsatt av kvinnor, som med synbart intresse åhörde fröken Horneys föredrag. Följande resolution antogs enhälligt: "Kvinnor i Hufvudsta, talrikt samlade till möte, äro fast beslutna att samman med våra män kämpa striden ut! Mötet uttalar sitt stora förakt för alla, som under storstrejken gjort strejkbrytarretijänst av ett eller annat slag, likså uttalas anslutning till fackföreningsstyrelsernas beslut om bojkott av "Stockholms-Tidningen", "Hvad Nytt i Dag?", "Aftonbladet" och "Dagen". Till sist uttalas den önskan, att myndigheterna måtte låta rusdryckesförbudet gälla minst lika länge efter storstrejkens slut som denssamma pågått.

*

I Hallstahammar hölls i onsdag i Folkets park ett demonstrationsmöte, vittnande om orubbade leder. Från hela orten omkring var deltagandet livligt, och ett långt tåg med fanor och musik ut till parken markerade den fortsatta uppslutningen till strejken. Under spänd uppmärksamhet och livligt bifall redogjorde red. Carlsson för situationen.

Följande resolution antogs: Hallstahammars, Ramnäs, Surahammars och Görstafors samt Mölntorps arbetare samlade i Hallstahammars Folkets park till

ett antal av omkring 800, uttala sin fulla anslutning till den av Landssekretariatet proklamerade storstrejken samt äro fast beslutna att strida till dess seger är vunnen för arbetarna. På samma gång uttalar mötet sin skarpaste protest mot den lögnaktiktik som den borgerliga pressen i dessa dagar för mot arbetarna.

*

BORÅS onsdag. Ett stort möte hölls på tisdag i Folkets park med fru Kata Dalström som talare. Hon gick skarpt tillrätta med myndigheternas partiskhet och gav en träffande karakteristik av dem som svikit i striden. Den bästa stämning är här rådande.

Organisationerna i Borås ha sedan storstrejkens början erhållit 222 nya medlemmar. På textilfabrikerna här arbeta nu c:a 1,700, de flesta kvinnor. Siffran synes hög, men den är dock ej större än att vi från början räknade med den. Dock gå så många organiserade ute i strejk så att det torde bli svårt för driften att pågå mer än några dagar framåt.

Ett möte hölls här på tisdag, besökt av 2,000 personer. Föredrag och diskussion rörde sig om rusdryckesförbudets utsträckning. "Borås Dagblad" ondgör sig över att mötet ej annonserats där och talar om sammanblandning av nykterhetsrörelse och storstrejkspolitik. På fredag är nytt möte, därvid tidningens hållning skall behandlas. Ordinarie strejkmöten hållas varje dag i Folkets Hus. Stämningen är den bästa.

*

I rapporten från Frånö 17 d:s synes en oriktig uppgift ha inkommit så tillvida som de 60 man, som ingått i Lunda fackförening, icke förut varit strejkbrytare utan oorganiserade. Enligt stuvarnas bestämmelser utgör den fasta kåren 275 man; vid storstrejkens början omfattade fackföreningen dock blott 34 medlemmar. I strejken utgingo emellertid även alla oorganiserade utom två, en gubbe och en pojke, och av förstnämnda oorganiserade har numeriskt ingått i avdelningen, skrives till "Svaret".

*

Herrkonfektionsfirman i Nässejö har ålagt sina arbetare att börja arbetet, vilket de dock ej gjort. I övrigt allt oförändrat.

*

Graningeverken hedra sig. Graningeverkens arrendatorer, vilka avverkade åt bolaget sistl. vinter och ännu ha rätt mycket innestående ha på förfrågan om betalning fått till svar, att bolaget betalar änte förr än storstrejken är slut.

Härmed har ju bolaget i sin blinda iver att hämnas på dem, som stå fullkomligt utom stiden, endast stämplat sitt eget fattigdomsbevis.

*

Med ett par ord

omnämna vi även i detta nummer rapporter, som under gårdagen ingått från skilda platser, där ingenting av större vikt inträffat:

Furuögrund: I onsdags storaartad demonstration av härvarande arbetare. 500 deltagare. Föredrag av agitator Hallberg. Ortens högerpress bojkottad. Enhälligt beslöts att ej upptaga arbetet förr än striden av Landssekretariatet avbläses. Arbetareförbundsavdelningarna i starkt upplösningstillstånd. Osvikliig tro på seger. Länged: Den föreningsrättstvist, som utbrött vid Långeds pappersbruk 26 aug. 1908 pågår fortfarande. 25 ha svikit sina kamrater. En del ha rest till andra platser. Men 72 äro kvar och föra striden till slut. Den 20 erhöllo alla som bo i bolagets bostäder stämning till omedelbar vräkning. Sex ha redan fått vräkningsdom, som överklagats. God enighet. Degerfors: De i arbetet återgångna äro 276, alla oorganiserade. De strejkande äro vid gott mod. De ha antagit en resolution mot kapitalistpressen. Timansberg: Här arbeta 33 oorganiserade arbetsvilliga och 20 organiserade. Fogdar och högre befäl riva ner våra blockadlappar. Stämningen god.

Maråestad: Vid Sjötorps ångsåg, där arbetet pågått hela tiden, har man nu måst inställa driften på grund av lossningssvårigheter i Göteborg. Arbetsstyrka 40 man. Vid Lindbergers bageri arbeta nu 3 arbetsvilliga bagare. Tyringe: Ej en enda, som utgått i storstrejken har återgått. På verktygsfabriken arbeta 5 kontraktsbundna lärlingar, på spritfabriken utom kontorister 6 man, därav 4 från andra platser. En byggmästare söker värva arbetsvilliga men utan resultat. Lyse: Vallbodalens och Dalskogens fackförening har uttalat sin skarpaste protest mot den borgerliga pressen. Lottefors: Situationen oförändrad. Arbetarna ha enhälligt beslutat att även efter strejken bojkotta borgarpressen. Storfors: Brukschäfsponenten har har uppträtt så hotfullt, att han lyckades pressa in 12 man som strejkbrytare. 25 ha lovat arbeta. De strejkande lantarbetarna ha ej fått ut avlöning för juli. Halmstad: Vid Wallbergs fabr.-akt. arbetas med cirka 160 oorganiserade vilka gå till och från arbetet under stark polis- och militärbevakning. Bolaget består varje dag sina arbetsvilliga (vilka utgöra barn och äldringar) 70 liter sötmjölk till fördelning. Stämningen ibland de cirka 250 organiserade är den allra bästa, vilka kämpa striden till slut. Hallstahammar: Avdelningen 156 av grovarbetareförbundet har beslutat bojkotta pappersbruket vid Söråsfors, utom beträffande ambruket. Man har beslutat bojkotta alla kapitalistiska tidningar. En del drängar ha beordrats köra papper, men då de nekade, har arbetsledningen måst utföra det. Trollhättan: I Sveasalen har hållits föredrag av ombudsman Höglund, Göteborg, under utmärkt stämning. Åmotsfors: Vid en demonstration i går har länsman beslagtagit ett standar med påskrift: "Leve solidariteten. Ned med förrädarna." Bojkott av borgarpressen har beslutats. — 195 strejka. C:a 15 arbeta, de flesta gamla. Jösseofors: Här har arbetsledningen lyckats sammanskrapa 20 strejkbrytare, varmed meningen är att få sågen att gå ett skift. Eljes bra. Skärblacka: Ingen organiserad har svikit. Även vid Ljusfors är ställningen oförändrad och alla beslutna hålla ut. Från Varberg—Åtrans järnvägsbygge meddelas att allt arbete är nedlagt. Ortsbefolkningen är konservativ, men några hjälpsamma finns.

Skurup: Möte i Folkets park i onsdags; red. Pihlman talade inför 600 personer, som enhälligt beslöto hålla ut i striden. Lidköping: En del arbetsvilliga, majoriteten dock bestående av äldringar och barn å tändsticksfabriken. I onsdags, då folkskolan började, väntades arbetareantalet betydligt minskat, såvida ej barnen finge förlängda ferier. De strejkande 484, varav 131 oorganiserade. Brittaniafabriken, porslinsmåleriet, mek. verkstaden och gummifabriken i gång. Dess arbetare, varav ingen är organiserad, har ej heller någonsin deltagit i storstrejken men haft semester längre eller kortare tid. "Lidk. Tidn. Västg. P." ger en del "råd", som Lidköpings arbetare absolut betacka sig för. Det är nog bättre vara rådlös än komma med dylika "råd". Mölndal: Den av arb.-givarna väntade måndagefängsten blev här ej fet; Götafors spinneri försökte med 12 personer, övervägande gummor. Kroksläätts spinneri och väveri går. Arbetarna ha där erhållit utspisning och blevo på avlöningsdagen ganska långa i synen, då det visade sig att de själva fått betala erhållen mjölk och soppa med 50 öre pr portion. Rosenbergs väveri är i gång med hjälp av gulingar och några andra hedersmän, inalles 24. Firman M. E. Delbancos skulle också försöka, men arbetarna, som ej kunde komma in i fabriken för de många polisernas skull, gingo hem igen. Allt väl trots polisens uppbetsningstaktik. Oxelösund: Ställningen oförändrad, god. Söderhamn: Möte i Vansäter i tisdags med tal av hr Franzon inför ett par tusen personer från Vansäter, Söderhamn, Sandarna, Ala, Ljusne och Wallvik. Fiskare och lantbor hjälpa de strejkande med livsmedel. Torsåker: Vid Hästbo gruvarbeten 4 "arbetsvilliga" till jordschaktningen. Av de lockoutade har ingen återgått; en corg. har ingått i fackföreningen. Strömsund: Här inga större industriella anläggningar; de mindre drivas med corg., jordbruksarbeton pågå, de oorganiserade, ett 100-tal, varit till stor del arbetslösa, sedan bolagen inställde arbetena i skogarna i våras. Klippan: Möte tisdag med föredrag av hr Gustav Möller. Understöd utdelas till över 100. Driften å chromläderfabriken upptagen med disponenten, 3 förmän, en f. d. organiserad och maskinisten, vilken senare är styrelseled. i arb. koop. bageriför. och lovat att ej köra maskinen, förrän strejken slutat. I övrigt allt väl! Solidariteten lever ävensom trop på segern.

Olofsström: Ingen strejkande har återgått. Norrahammar: Arbetet upptaget av 47 av 64 Sv. arb.-förb:smedl. samt 2 corg. De 17 Sv. arb.-förb:e, som ej återgått, protestera mot arbetets upptagande. Någon drift i verkstäderna kan ej ifrågakomma utan äro de "arbetsvilliga" hänvisade till reparationsarbeten, ett påbörjat byggnadsarbete o. d. Huvudparten av de i storstrejken deltagande står emellertid fast till kampens slut. Lysekil: Bryggeriarbetarna, alla corg., ha svikit. Rusdryckesfrågan har behandlats av två möten. Förbudet nu upphävt å de s. k. fina restaurangerna. I strejken delta alltjämt 402 org. och 249 oorg. inalles alltså 651. Stämningen god. Vänersborg: Vid A.-B. Carlssons skofabrik går driften med 165 "arbetsvilliga", som en tid haft ledighet med bibehållen avlöning. Alla de strejkande här äro fast beslutna att kämpa, tills en för arbetarklassen antaglig uppgörelse ernås. Hellekis: Arbetsgivarna här ha lovat de strejkande "få svälta, så länge ni ha lust, när ni inte ville återgå i arbete förl. måndag". Ställningen är utmärkt. Deje: Allt går sin gilla gång. Hedersmännen vid Mölnbacka fått hotelsebrev, för vilket en organiserad med drätt anklagats. Länsmansförhör men ingenting utrett om den verkliga brevskrivaren. Söndrum: Situationen oförändrad. Hallsberg: Thermenius verkstad i gång med ett par "hedersmän". 70 deltagare i strejken. Allt lugnt. Arbrå: "Arbetsvilliga" värvas här under benämningen "extra poliser". Fisket går dock klent. Stämningen bland de stridande den bästa. Skäfde: Möte i tisdags med tal inför 300 strejkande av hr O. Andersson, Malmö. Stämningen mycket god. Räfvåla: Möte med Räfvåla och Blötbergs arbetare i onsdags, varvid beslöts en skarp protest mot borgarpressen, instämmande i kvinnoklubbens i Stockholm resolution i rusdryckesfrågan. Enhälligt beslöts hålla ut, tills striden av Landssekretariatet avbläses. Stocka och Strömsbruk: De strejkande arbetarna c:a 250 ha på möte i söndags uttalat sin protest mot den borgerliga pressen och enhälligt beslutat fortsätta striden tills seger vunnits. Även gjordes sympatiuttalande för permanent rusdryckesförbud.

Lunde: Arbetet fortgår på en del båtar med hjälp av besättningen och några basar samt ett antal oförstående landbor. I torsdags deltog avdelningen i demonstrationen till Sprängsviken. Hjärtlig hälsning till alla kämpande kamrater! Hållen ut och vi skola segra. Östersund: Större möte i lördags, med tal av red. I. A. Davidson; en resolution antogs, vari mötet uttalar sin skarpaste protest mot myndigheternas användande av den s. k. Akarpslagen i en del fall i den nu pågående storstrejken. På söndagen nytt möte i Folkets Park med red. Davidson som talare. De närvarande nykterhetsvännerna lovade att i resp. nykterhetsorganisationer väcka förslag om uttaxering till förmån för de strejkande. Enhälligt och under stormande jubel beslöts hålla ut i arbetsnedläggelsen tills seger vunnits. Rydöbruk: Vid Brännö väveri en del basar och vävlagare med hustrur och barn "arbetsvilliga". Fabriksområdet fridlyst. De organiserade stå fullt solidariska och fast beslutna att ej återgå, förrän striden avbläses från Landssekretariatet. Samma tanke även vid Rydö bruk, där strejken tillfört organisationen 35 nya medlemmar. Inga flera finnas här att organisera. Leve solidariteten! Norrköping: Alla de energiska försöken att få strejkbrytare gåvo klent resultat. Ej fullt 20 "arbetsvilliga" textilarbetare uppbringade och det torde kosta mer än det smakar att elda upp och sätta i gång för ett sådant fåtal. Av "Litografens" till nära 700 uppgående personal ha c:a 170 oorganiserade uttalat sig för återgång, dock icke omedelbart utan efter någon tids förlopp. Bojkott av borgarepressen och enig sammanslutning kring arbetarnas egna tidningar beslutad. God stämning.

Malmberget: I söndags hade strejkutskottet ordnat gemensamt strejkmöte med tillträde mot uppvisande av medlemsbok. Det oaktat infann sig länsman och 2 polismän på mötet och sökte göra gällande att mötet ej var av enskild natur och att de hade rätt närvara. Men som vi ej hade lust hålla möten under polisuppsikt beslöts upplösa mötet och sammankalla till gemensamt fackföreningsmöte så fort lokalen blev utrymd. Vilket även verkställdes. Entusiastiskt möte. Avd. 10 av Sv. arbetareförbundet här har beslutat icke följa förbundsstyresens cirkulär utan stå solidarisk med oss. Kiruna: Här ha vi sökt bilda en de strejkandes förening för att slippa ordningsmaktens hejdukar på våra möten. Men k. befinde gav lika fullt order till polisen att intränga hos oss. Nu ha vi beslutat hålla enskilda möten för att låta polisen dra veven. Men inte är det ordningsmakten som bär hedern för att ordningen är god här. Ramsvik: Allt lugnt. Blott 3 kuskar motionerna bolagets hästar. Visby: Utom några oorganiserade murare och snickare här har ingen återgått. I Visby delta 457 och på landsbygden 260 stycken. I söndags höll Aug. Palm ett av livligt bifall hälsat föredrag här inför 1,000 personer. Motala: Godsägare major Stjernspetz har erbjudit oss 20 liter mjölk daglugen. Ett 20-tal strejkande ha återgatt vid Klädesfabriken. Fabriksområdet fridlyst. Kantorp: Vid gruvan är anrikningsverket i gång av en fogde och några gubbar. Inverkar ingenting. En aandlande bojkottåd. Persberg. C:a 125 arbeta här, 12—15 kvinnor, ett 50-tal pojkar och c:a 70 män, flertalet gamla. Lilla Edet: Flottdemonstration mitt för sulfitfabriken Göta med ett 30-tal båtar och 200 deltagare från Lilla Edet och fabriken Göta. Vid Lilla Edet arbeta 150 arbetare, många barn och gubbar, av 600. Vid Göta ett 20-tal. Norberg: Järnhård sammanhållning präglar ställningen här. Österforsse: Ställningen oförändrad. Firman Höyer & Ellefsen har fått några flera blockadbrytare. Vi ha dock hopp om att minska deras antal. Neglinge: 8 skomakare ha fått rätt av strejkmöte att återuppta arbetet. Eljest som förut. Södertörns villastad: Vid landsvägsbygget Sandborg—Österhanninge har arbetet återupptagits i dag av 4 oorganiserade, därav 2 basar. Hyllinge grufva: Allt oförändrat. Sv. arbetareförbundets avdelning har beslutat ej återgå. Ett försök att få sjömän till lossningsarbete har misslyckats. Söndrum: Ingen återgått. Stämningen utmärkt. Hisemofors: Dito. Seffle: På Bellerud ha börjat 8 stycken, vid Seffle gjuteri 2 förmän och 3 hantlangare. Ludvika: Ställningen ungefär som vid stridens utbrott. Bruksägare Roth har förklarat att Järnbruksförbundet upphävt lockouten och uppmanade arbetarna att återgå vid hot om avsked. Arbetarna avvakta dock uppgörelsen. I måndags anlände ett 10-tal studenter och i tisdags 4 för att utföra strejkbryteri. De senare eskorterades av 200 arbetare. Frövifors: C:a 150 arbetare deltaga här i arbetsnedläggelsen, av dessa äro c:a 20 oorganiserade. Stämningen utmärkt. 2 organiserade ha svikit. Ödeshög: Enigheten utmärkt. Vi ha protesterat mot borgarepressen och lova att hålla ut. Bjärnum: Fabrikörerna Persson och Pettersson satt i gång sin möbelfabrik. Två svarvare, en maskinist och basen äro strejkbrytare. Allt lugnt. Från Karlsborgs sågverk har uppgivits att verket var i full gång den 20 d:s. Men därmed är klent beställt. Lastningen i fartygen går dåligt och stabbläggningen utföras av pojkar och gamla. Hr N. A. Sundkvist har hållit föredrag i bygden, t. o. m. å Nyborg i strejkbrytareligans hemby, i närvaro av "ordningsmakt".

Till storstrejksutskotten.

Underteckna alla skrivelser med **tydligt** namn och **fullständig** adress. Vid rekvisitioner utsätt **tydligt** namn och fullständig adress på den person, till vilken penningarna etc. skola sändas.

Bättre en **tydlig** och läslig namnteckning än en aldrig så "vacker" och oläslig krumelur.

Medlemsboken 13744 av Sv. järn- och metallarbetareförbundet och utfärdad för J. V. Karlsson, är förkommen och dödas härmed.

Smidesarbetareff. styrelse.

Möten och sammanträden.

Nytt möte vid Hornsbergs hage hålles i dag kl. 3 e. m. med hrr **Fabian Månsson** och **Z. Höglund** som talare. Den stora musikkåren medverkar.

OBS.!

Samtliga ordningsmän uppmanas att infinna sig i dag på storstrejksmötet i Hornsbergs hage samt bära sina märken synliga.

Ordningsutskottet.

Typografer!

Bonniers personal träffas vid Haga grindar i dag kl. 3 e. m. I händelse regn i Föreningslokalen över gården.

— Fahlcrantz' å vanligt ställe i Haga i dag kl. 3 e. m.

— I Föreningslokalen sammanträda i dag: Stockholms-Tidningens kl. 12 midd.; Svenska Dagbladets kl. 1.30 e. m.; Norstedt & Söners kl. 4 e. m. samt Iduns och Stockholms Dagblads kl. 7 e. m.

— I morgon lördag å Föreningslokalen: I. Marcus Boktr.-A.-B:s personal kl. 9 f. m.; V. Pettersons kl. 10 f. m.; Hæggströms kl. 11 f. m.; Centralens kl. 12 midd. och Aftonbladets kl. 2 e. m.

Över gården: Beckmans kl. 10 f. m.; Eklunds kl. 11 f. m.; Tullbergs kl. 12 midd.; Dagens Nyheters och Nya Dagligt Allehandas kl. 1 midd. samt Svenska Boktryckeriets kl. 2 e. m.

— Bomullsarbetarfackföreningen har möte lördagen 28 aug. kl. 10.30 f. m. i Södermalms Folkets Hus, salen 1, n. b. Understöd utbetalas endast åt de, som antecknat sig.

— Stockholms jästfabriksarbetarfackförening sammanträder i morgon kl. 9 f. m. i Folkets Hus på Söder. Sikla jästfabriks arbetare inbjudas.

— Murarbetsmännens fackförening har utdelning av denna veckas understöd i dag å expeditionen: för medlemmar kl. 9 f. m. samt för icke organiserade kl. 11 f. m. Inga andra än de, som förut anmält sig, kunna erhålla understöd.

— De av Glödlampfabrikens arbeterskor, som ej voro närvarande å mötet i Folkets Hus i tisdags, kunna anmäla sig för understöd i dag kl. 11—2 e. m. Bangårdsgatan 4, sal IV, rum A.-B., 3 tr.

— De av avd. 75 (Sthlms Telefon- och Elektr. arb.-ff.) medlemmar, som äro i trängande behov av understöd, torde för erhållande av sådant, det av förb. ansl., anmäla sig i dag kl. 9 f. m. i Folkets Hus, 4 tr., Sv. Elektr. arb.-fb. exp.

— Samtliga arbetare vid A.-B. Sthlmstelefon samt avd. 75:s medlemmar kallas till gemensamt möte lördagen 28 aug. kl. 7.30 e. m. i Folkets Hus' C-sal.

— Guldsmedsarbetare, manliga som kvinnliga, inbjudas till utfärd till Sikla i dag. Samling sker vid Barnängsbryggan, i slutet av Bondegatan, kl. 12.30 midd.

— Hamnarbetare! Understöd utdelas i dag kl. 9 f. m. å expeditionen.

— Varvsträarbetarfackföreningen har möte för utdelning av understöd i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus på Söder, 2 tr. t. h. Såväl oorganiserade som medlemmar torde infinna sig.

— Textilarbetare, tillhörande avd. 23 och boende inom Stockholm, få utkvittera understöd i dag kl. 11 f. m.

— De i storstrejken deltagande inbjudas till möte i afton kl. 8.30 så långt utrymmet medger i lokalen Tjärhofsgatan 14.

— Gjutarfackföreningen betalar ut understöd i dag kl. 3 e. m. i Folkets Hus' K-rum. Styrelsen kallas kl. 2.

— De av Tapetserarfackföreningens medlemmar, som äro i behov av understöd, kunna anmäla sig i dag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' M-rum.

— S. S. M. & R. Klubb avhåller strejkmöte lördagen 28 aug. kl. 11 f. m. i Folkets Hus å Söder, 2 tr.

— Byggnadstegelbärare! Understöd utbetalas i dag kl. 4.30—7 e. m. i Folkets Hus' M-rum.

— Maskinist- och Eldarfackföreningens understödstagande medlemmar torde anmäla sig i dag kl. 2 e. m. i Södra Folkets Hus, Salen C.-D., 2 tr.

— Stuckatörförbundets avd. har möte lördagen 28 aug. kl. 2.30 e. m. i Folkets Hus' M-rum.

— Gerh. Arehns verkstadsklubb kallas till möte i dag kl. 12 å vanligt ställe för en viktig frågas avgörande. Förbundets understöd utbetalas samtidigt.

— Samtliga arbetare vid belysningsverken ha strejkmöte i dag kl. 2 e. m. i Folkets Hus' B-sal.

— Sthlms Ölutkörarbiträdesfackförening utlämnar understöd i dag kl. 4—7 e. m. i Folkets Hus' J-rum.

— Tullpackhusarbetarefackföreningen har ord. möte i dag kl. 8 e. m. i lokalen S:t Paulsgatan 17, n. b.

— S. Henriksons sprutfabriks verkstadsklubb har möte för understöds utbetalande lördagen 28 aug. kl. 11 f. m. Samling vid verkstaden.

— Diesels motorers verkstadsklubb har möte i dag kl. 2.30 e. m. i Sikla park. Alla medlemmar uppmanas infinna sig.

— Per Froms verkstads organiserade och oorganiserade arbetare, som äro i nödvändigt behov av understöd, erhålla sådant i dag kl. 11 f. m. Krukmakargatan 20, 1 tr.

— Sthlms damskrädderiavdelning har extra sammanträde i dag kl. 4 e. m. i Folkets Hus' F-rum för utbetalande av understöd.

— Pianoarbetare med familjer ha utflykt till Ekbacken utanför Alfano på söndag kl. 11 f. m. Samling vid tullen kl. 10.45.

— Telegrafverkets personal sammankallas till möte i dag kl. 7 e. m. å lokalen Bangårdsgatan 4, Stora salen. Rapport från de å föregående möte valda kommitterade.

— Kem.-tekn. fabriksarbetarfackföreningen, avd. 23, utlämnar understöd i dag kl. 11—2 i Södermalms Folkets Hus, 2 tr.

— Sv. bryggeriarbetarförbundets medlemmar, som vid det gemensamma A-salsmötet tjänstgjorde som justeringsmän, torde i och för justering av protokollet samlas å expeditionen i dag kl. 3 e. m.

— Münchens arbetarklubb har extra sammanträde i dag kl. 10 f. m. å vanlig plats.

— Böhlmarks verkstadsklubb har möte för de i strejken indragna i dag kl. 12 midd. i Södermalms Folkets Hus, sal 1.

— Stadens arbetares föreningars medlemmar, som äro i strid, avhålla gemensam familjefest i morgon kl. 11 f. m. i Sikla park.

— Bogserbåtarnas maskinist- och eldarklubb har extra möte i morgon kl. 3 e. m. i Södra Folkets Hus, salen 3, A.-B.

— Int. Tobaksarb.-förbundets Sthlmsavdelning har strejkmöte i dag kl. 2.30 e. m. i Folkets Hus' A-sal. Föredrag av amanuensen Otto Järte. Alla tobaksarbetare inbjudas.

— De i storstrejken deltagande inbjudas i dag kl. 8 e. m. till Templet 1956 Kronobergs möte Kronobergsgatan 19, n. b.

— Vagnmakeriarbetarnas fackförening avhåller ord. möte i dag kl. 8.30 e. m. i Folkets Hus' G-rum.

— Sv. Skoarbetarförbundets avd. 12 utdelar understöd å sin expedition i Folkets Hus, tr. 4, Södra fabriken i dag kl. 10, de övriga från 12 till 3.

— Sthlms Svarveri-, Käpp- o. Paraplyarbetarfackförening har extra möte och utdelning av understöd i dag i Tantolunden. Samling vid musikpaviljongen kl. 12 midd. Styrelsen kl. 11 f. m.

— Sthlms Glasmästeriarbetarfackförening utbetalar understöd i dag kl. 1 e. m. å expeditionen.

— Borstbinderiarbetarefackföreningen sammanträder i dag kl. 3.30 e. m. i Södra Folkets Hus, salen 1. Understöd utbetalas.

— Båtbyggarfackföreningens medlemmar, som äro i behov av understöd, anmäla sig i Folkets Hus' hall i dag kl. 1—2 midd.

— Sv. Bryggeriarbetarförbundets avd. 15 (kvinnliga) sammanträder lördagen 28 aug. kl. 10 f. m. i Folkets Hus' C-sal. Föredrag jämte flera viktiga frågor.

— St. B. F. F. F. kallas till möte i dag kl. 4 e. m. å lokalen.

— Sjömän och eldare ha extra möte i morgon lördag kl. 3 e. m. i Södra Folkets Hus, stora salen, n. b.

— Skoarbetarförbundets avd. 1 utdelar understöd till behövande medlemmar i dag kl. 11 Mästersamuelsgatan 33, 3 tr. b. g.

— Wiklunds armatur- och metallarbetares verkstadsklubb har möte i dag kl. 11 å vanligt ställe. De organiserade, som äro nödställda, måste först avhämta kort å Järnarbetarnas platsexpedition för utfående av understöd.

— Bokbindare! Lundins verkstadspersonal kallas till sammanträde i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' J-rum, tr. 3.

— Sv. Bageri- o. Konditoriarbetarförbundets avd. 3, 28 och 35 ha utdelning av understöd i dag i Folkets Hus' E-sal: för Stockholms finbagare mellan 8—12 f. m.; kvinnliga bagare mellan 12—2 e. m. samt limp- och spisbrödsbagare mellan 2—3 e. m. Medlemmarna torde observera att detta endast gäller de, som äro i synnerligen trängande behov av hjälp, då endast en mindre summa står till vår disposition.

— Amatörmusikerföreningens samtliga medlemmar (blåsare), som ej äro engagerade å annat håll, torde infinna sig till mötet i Hornsbergs hage i dag.

— Rosettsömmerskefackföreningen har möte i dag kl. 6 e. m. i Folkets Hus' K-rum. Även oorganiserade böra infinna sig.

OBS.! För de flesta möten gälla:
Medlemsbok bör alltid medtagas.
Nya medlemmar vinna inträde.

Sthlm 1909. Fackföreningarnas Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 19. | Svarets redaktion: Landssekretariatet, Stockholm. Telefoner: Riks 178, 89 65. Allm. 48 64, 57 87. | Stockholm, lördagen den 28 augusti 1909. Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson. | Svarets expedition: Folkets Hus, Stockholm. Telefoner: Riks 44 57. Allm. 68 68. | Pris 5 öre.

"Svaret",

Meddelanden från Landssekretariatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografförbundet, varje dag och redigeras å Landssekretariatets expedition, Stockholm.

Regeringens senaste siffror.

Över 255,000 i storstrejken.

Man fingrar på siffrorna!

Följande meddelande har utsänts:

Från överståthållareämbetet och länsstyrelserna hava nu inkommit uppgifter angående antalet av de på grund av storstrejken och lockouten den 26 augusti arbetslösa, ch har tillika från vissa län meddelats på grund av närmare undersökningar gjorda rättelser i det förut uppgivna antalet arbetslösa den 18 augusti. En sammanställning utvisar följande siffror:

	Antalet arbetslösa 18/8.	26/8.	Återgångna sedan 18/8.
Stockholm	38,241	36.809	1,432
Stockholms län	10,006	9,446	398
Uppsala län	4,641	4,281	474
Södermanlands län	9,327	9,185	281
Östergötlands län	16,700	14,960	1,740
Jönköpings län	5,654	3,096	2,599
Kronobergs län	3,389	3,287	124
Kalmar län	5,078	4,463	615
Gottlands län	491	448	64
Blekinge län	4,672	4,501	426
Kristianstads län	6,089	5,662	269
Malmöhus län	37,560	37,000	740
Hallands län	5,643	5,350	261
Göteborgs och Bohus län	28,500	28,517	4,641
Älfsborgs län	12,530	8,979	3,730
Skaraborgs län	2,810	2,605	308
Värmlands län	10,862	10,675	287
Örebro län	8,871	8,300	600
Västmanlands län	10,145	9,719	455
Kopparbergs län	14,998	14,392	624
Gäfleborgs län	16,865	15,295	1,325
Västernorrl. län	14,760	13,667	835
Jämtlands län	1,767	1,613	144
Västerbottens län	1,748	1,597	151
Norrbottens län	7,390	6,821	606
Summa	278,837	255,068	23,129

Den stora skillnaden i siffrorna för Stockholms stad torde bero därpå, att siffran för den 18 augusti grundats på uppgifter från Landssekretariatet och med all sannolikhet avsett hela Stockholmsdistriktet, vadan en dubbelräkningägt rum av en del strejkande inom Stockholms stad och Stockholms län. Uppgiften angående arbetslösa inom Stockholms stad den 26 augusti anskaffad genom stadens myndigheter, avser endast stadens område. Uppgiften angående de sedan den 18 till arbetet återgångna torde få anses exakt.

Denna s. k. objektiva redogörelse förtjänar åtskilliga kompletterande upplysningar. Man häpnar då först inför det faktum, att ehuru siffrorna 18 aug., vilka uppgåvos såsom tillförlitliga, nu rivas upp igen och ersättas av betydligt lägre siffror, vilka nu äro de enda korrekta. Då figurerar först Stockholms stad med en sänkning för förra veckan av 5,800 från dåvarande 44,000. Man skyller på att dessa siffror grundats på uppgifter från Landssekretariatet och sannolikt gällt hela Stockholmsdistriktet, medan man nu, för att ej få dubbelräkning, tagit endast Stockholms stad.

Det är ägnat att väcka uppseende att det i en officiell framställning uppges att de förra siffrorna stamma från Landssekretariatets ty sekretariatet har icke någon gång lämnat någon som helst uppgift till denna räkning, icke heller någon annan arbetarnas myndighet. Vi ha hittills föreställt oss att kommerskollegium med ledning av statistiken lämnat den nu kasserade uppgiften och regeringen har alltså förväxlat nämnda ämbetsverk med — Landssekretariatet! Icke heller torde det vara riktigt, att man förut intagit hela Stockholmsdistriktet under Stockholm, eftersom de officiella uppgifterna ändå voro c:a 7,000 lägre än de sekretariatet fått in för Stockholm. Enligt vad vi tro oss veta, är det polisen, som i samråd med arbetsgivarna tagit upp de sista siffrorna. Om polisen sålunda nolens volens underkänt vår enda sakkunniga myndighets siffror och fått en summa som med c:a 13,000 understiger fackföreningarnas, där medlemsavgiften och understödet dock ger en pålitlig grund för beräkningen, så kan den dock ej få tag i mer än 1,432 återgångna sista veckan. Var dessa återgått få vi icke veta, men siffran får vitsordet exakt — i dag!

Så våldsamt har man ju ej rasat över landsbygdssiffrorna, men man har dock varit framme litet överallt och fingrat på dem. Vi ha ej tid att följa i detalj, men nöja oss för i dag med att blott konstatera detta.

Hur beräkningarna om antalet "arbetslösa" i allmänhet tillgått undandrar sig naturligtvis nu som förut varje bedömande och likaså huruvida samma grunder följts över hela landet. Från endast ett län föreligger en liten, men desto mera pikant upplysning om vilka principer man där följt. Västernorrlands länsstyrelse låter nämligen meddela att där "ej inberäknats de arbeta, som avskedats"

Man vet inte om alla länsstyrelser följt samma princip, men somligstädes ser det nästan så ut. Det är ju dock klart, att en fabriksperson icke upphört att storstrejka därför att disponenten förklarat den avskedad — tvärtom är väl detta bevis på att personalen fortsätter strejken. Med denna länsstyrelsens princip kommer man f. ö. till de löjligaste konsekvenser. Arbetsgivarna behöva blott över hela landet förklara sina arbetare avskedade — och genast förklara länsstyrelserna att det inte finns några "arbetslösa" längre, fastän kanske 250—300,000 man fortsätta storstrejken. Vi hoppas civildepartementet inskridit mot en dylik parodi på statistik, ty eljest riskerar den att dess siffror få samma förtroende som hr Hildebrands beryktade lakan.

Arbetarorganisationens vara eller icke vara

se där vad den pågående striden gäller. Vi ha ofta förut betonat detta, påvisat att arbetsgivarnas traktan är att krossa arbetarnas organisation för att sedan ensamma diktera villkoren. Men man har från motsatt håll förnekat och bestritt detta.

Nu kryper dock sanningen fram. "Sv. Morgonbladet" innehåller i går ett meddelande från arbetsgivarna, vari det heter:

"Arbetsgivarna kunna ej ha något emot att arbetet återupptages utanför ramen av den proklamerade lockouten. Inom denna ram gäller åter som förut, att arbetarna återtagas mot förbindelse att de ej längre äro anslutna till Landsorganisationen".

Som bekant gäller ej förbindelsen blott detta, utan därtill att arbetarna förbinda sig att ej med något som helst ekonomiskt bidrag understödja till Landsorganisationen anslutna arbetare.

Vad är detta för något annat än att krossa arbetarorganisationen. Villkoret för att få arbeta är att utgå ur Landsorganisationen och att heligt förbinda sig att ej med en enda bit bröd understödja dess medlemmar, som i tur och ordning, på sätt som Sv. Arbetsgivareföreningens styrelse finner för gott, skola utkastas från arbetsplatserna.

Arbetare! Behöves några klarare vittnesbörd om att striden som föres är en nödvärnsstrid, en strid som gäller arbetarorganisationens vara eller icke vara och därför måste striden kämpas ut till sin yttersta konsekvens, till varje pris föras fram till seger!

Hornsbergsmötet i går.

Samma vältiga anslutning som de föregående storstrejksmötena i Hornsbergs hage fick gårdagens. I tvenne strida strömfåror, en på Karlbergssidan och en på Kungsholmen drogo massorna, arbetare med hustrur och barn, ynglingar och unga arbeterskor ut till den välbekanta samlingsplatsen och vid 3-tiden, då mötet skulle taga sin början lägrade omkring tjugu tusen människor runt om i backarna här ute och särskilt kring de tvenne talarestolarna. Musiken spelade upp och "Ungdomsmarschen" och "Internationalen" kalla dem, som fördröjt sig inne i staden att ytterligare påskynda stegen. Sedan melodierna förklingat och applåderna tystnat besteg fil. kand. Z. Höglund och red. Fabian Månsson från Gäfle sina respektive talarestolar. Den förres anförande rör sig huvudsakligast kring borgarpressen, som skarpt nagelfares för sin ställning till och lögnaktiga meddelanden om striden. I förbifarten ger tal. en släng åt "A.-B." för dess sanningslösa uppgifter om Bernstein i torsdagsnumret och slutar så med en maning till Stockholms arbetare att enigt samla sig kring den socialdemokratiska pressen. Ett leve för seger höjdes därpå och besvarades med kraftiga fyrfaldiga hurrarop.

Vid den andra talarestolen pågår föredraget ännu. Red. Månsson har i stora drag skildrat orsakerna till den alltid lika våldsamma kampen mellan kapital och arbete. Han talar om tullarna på olika livsförnödenheter, hur de komma prisen att springa i höjden medan guldet strömmar in i de alltid lika profithungriga industribaronernas fickor. Och hur arbetsgivarna genom lockouter söka hålla arbetareklassen nere och borta från all medbestämmanderätt och sålunda skydda sin privilegierade ställning. Han liksom förre talaren avbrytes allt som oftast av smattrande applådsalvor. Föredraget slutar, hurraropen ljuda, och så småningom blir det en smula rörelse i den kompakta massan. Ringen vidgar sig, en del drager längre ut i skogsbackarna till en eller annan gräsbevuxen fläck där mor redan dukat upp av det lilla som matsäcken kan bjuda. En annan del samlar sig kring musiken som blåser ytterligare ett par stycken, "Socialisternas marsch" och "Arbetets söner", vars välbekanta toner locka många att stämma i och sjunga. Denna grupp drager sig emellertid senare åter mot staden, men både dessa, som vandra hem och de som ännu dröja kvar några timmar här ute synas fyllda av entusiasm för striden, av begär att fortsätta kampen och trosvissa om segor.

Hjälpen från Amerika.

Styrelsen för det Skand. socialistiska Arbetareförbundet i Amerika har vidtagit åtgärder för insamling av medel till understöd åt de för sin existens kämpande arbetarna i Sverge, dels genom utsändande över hela landet av bidragslistor, dels genom att anordna möten på de platser där förbundet har avdelningar.

Det första av dessa möten hölls på kvällen den 13 aug. i Teutonia Assembly Rooms, Newyork, och var besökt av omkr. 300 personer. Vid mötet talade J. A. Lundström, Albert Hansen, A. Furstenberg och Ch. Techz. Vid mötet insamlades 100 dollars till de strejkande. Följande resolution antogs:

Då Sverges organiserade arbetsgivare försökt att genom en vittomfattande lockout krossa arbetarnas organisationer, deras enda motståndskraft mot den kapitalistiska utsugningen, och förutan vilken de skulle vara helt överlämnade åt arbetsgivarnas godtycke, och då Sverges arbetare som svar härpå tillgripit sitt yttersta försvarsmedel, den allmänna arbetsnedläggelsen, vilja vi arbetare, församlade till möte i Teutonia Assembly Rooms, Newyork, fredagen den 13 augusti 1909 till ett antal av 300 giva dem vårt moraliska, men först och främst, så långt våra resurser det medgiva, vårt ekonomiska understöd.

Vi erkänna och understödja det steg, som tagits av styrelsen för det Skandinaviska Socialistiska Arbetareförbundet i Amerika, för anskaffandet av sådant understöd, genom anordnandet av massmöten och insamlandet av penningbidrag på annat sätt över hela landet.

Hela världens arbetarklass, och kapitalistklassen också, ser i dag, den förra med beundran och glädje, den senare med förvåning och häpnad, den solida och väl disciplinerade front, som den svenska divisionen av det internationella proletariatet ställt upp gentemot Sverges kapitalistklass. Bra gjort, kamrater!

Militärens hälsning till arbetarna.

Från Göta livgarde ha vi utöver förut redovisat belopp fått mottaga från 10 komp. ytterligare kronor 12: 30.

Heder och ack, kamrater i knekttröjan.

Dömd värnpliktsvägrare.

Axel Holmström dömdes i torsdags av krigsrätten vid Göta livgarde till tre månaders fängelse för värnpliktsvägran. Omedelbart efter krigsrättens dom befalldes Holmström tjänstgöra. Han vägrade och insattes åter i arresten och blir ånyo åtalad inför krigsrätten.

Hjärtlöst handlat.

Ingenjör Wendt, ägare av Skånska ättiksfabriken i Perstorp, har uttagit vräkningsdom på 4 av de arbetare som innehade hans lägenheter. Och har han i dag genom länsman och två fjärdingsmän verkställt vräkning.

Bland dessa fyra är en enke heter Linderoth med hustru samt 5 minderåriga barn, av vilka den ene, en 4 års gosse, fått sitt ben brutet föregående dag.

När myndigheterna, som skulle verkställa exekutionen, tryckte att det fanns förmildrande omständigheter, sände de Linderoth till ingenjör Wendt med bön om att få bo kvar ännu så länge när barnet var sjukt och hustrun är i havandeskap. Men ingenjör Wendt svarade att han "varken fick arbeta eller bo kvar".

Således måste de nu vräkas. Det ena bohaget bars ut efter det andra och till sist sängen som den lille gossen med sitt avbrutna ben låg i, allt under hustrans och barnens högljudda gråt.

Bortemot ett 50-tal personer hade samlats för att åse huru lagens väktare beskyddar de värnlösa genom att utkasta deras egendom.

Se upp för strejkbrytarvärvarna!

Från Kristinehamn meddelas oss, att vid Sv. yxfabriken därstädes, där arbetarna deltaga i storstrejken, arbetsgivaren gör försök att värva strejkbrytare på ett flertal platser inom landet. Se upp för värvarna och bliv ej strejkbrytare!

Bland alla brev

vi fingo i går låg också följande:

"Beder få uttrycka min varma sympati för eder kamp och strid. Måtte den allmäktige se bort från mänskliga ofullkomligheter samt visa att hans är makten att föra de arma och svaga genom strid till frid.

H. E."

Organisationernas tillväxt under striden.

Första resultatet av "Svarets" undersökning: 13,479 nya medlemmar

Hela tillväxten troligen över 35,000.

Den preliminära undersökning, "Svarets" redaktion gjort över antalet nya medlemmar i organisationerna, har lämnat det resultat, som nedan meddelas. Vi omtalade i går, att blott en tredjedel av samtliga strejkutskott insänt begärda rapporter. Av Stockholms många fackföreningar ha endast 17 rapporterat. Likväl stiger som synes siffran för Stockholm till en ansenlig storlek. Av uppgifterna här nedan framgår f. ö. med all tydlighet, att en mängd stora industriorter, där säkerligen massor av nya slutit sig till föreningarna, icke rapporterat. I ett och annat fall är det möjligt, att rapporterna kommit undan bland mängden av meddelanden, speciellt om de icke varit skrivna på särskilt papper. Skulle så vara, uppmana vi vederbörande att ånyo insända uppgift, skriven på lämpligt sätt.

De 13,479, för vilka här redovisas, utgöra med säkerhet icke mycket över en tredjedel av samtliga nya. Man kan utan överdrift anslå organisationernas vinster under de tre storstrejksveckorna till 35 à 40 tusen, ett av arbetsgivarna icke väntat resultat av den pågående kampen. Landsorganisationens förhoppning på 100,000 nya i leden är icke ännu uppfylld, men efter jättelockoutens omilda väckning av de sovande och slöa och storstrejkens glänsande uppmarsch,

har rörelsen bland de oorganiserade blivit så stark, att Landsorganisationen inom det närmaste året skall få sitt medlemsantal ökat med inemot 50 procent.

Översikt länsvis av ökningen.

Stockholms stad.

I de jämförelsevis få fackföreningar, som till dato rapporterat, ha anmälts 875 nya medlemmar.

Stockholms län.

Tumba	53
Solhem	18
Nacka	21
Södertälje	386
Mölnbo	3
Lidingön	9
Schebo bruk	2
Väsby	2
Summa	494

Uppsala län.

Uppsala	155
Tierp	33
Dannemora	22
Skutskär	208
Alfkarleö	6
Söderfors	26
Summa	420

Södermanlands län.

Katrineholm och Värmbol	22
Nyköping	108
Eskilstuna	203
Holbonäs	1
Torshälla	33
Flen	27
Summa	394

Östergötlands län.

Kvillinge	134
Boxholm	39
Kolmården	8
Lotorps bruk	3
Åtvidaberg	6
Motala	66
Linköping	324
Mjölby	9
Skärblacka	24
Summa	613

Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län.

Jönköping	220
Nässjö	24
Sommen	8
Eksjö	26
Sandsjö	10
Spexeryd	9
Lessebo	71
Johansfors	5
Kalmar	260
Nybro tändsticksfabrik	4
Alsterbro	1
Ankarsrum	9
Oskarshamn	99
Summa	746

Blekinge län.

Kuggeboda	20
Ronneby	15
Olofström	3
Karlskrona	85
Karlshamn	277
Summa	400

Kristianstads län.

Hyllinge	40
Klippan	153
Skärralid	3
Tyringe	25
Båstad	13
Simrishamn	10
Summa	244

Malmöhus län.

Malmö	793
Hesseholm	12
Sjöbo	32
Trelleborg	23
Summa	860

Hallands län.

Varberg	144
Rydö bruk	35
Söndrum	10
Halmstad	119
Summa	308

Göteborgs och Bohus län.

Uddevalla	480
Lysekil	28
Grävarna	14
Hällevadsholm	41
Tunatorp pr Brodalen	15
Munkedal	125
Kämpersvik	4
Hjälmedal	31
Mölndal	182
Bro	9
Summa	924

Älfsborgs och Skaraborgs län.

Alingsås	29
Lilla Edet	100
Surte	53
Lidköping	79
Tidaholm	250
Summa	511

Värmlands län.

Persberg	65
Åmotsfors	4
Jössefors	17
Kristinehamn	61
Munkfors	95
Råda	9
Seffle	76
Hamnen	36
Edsvalla (övre bruket)	11
Slottsbron	45
Ede glasbruk	6
Storfors	9
Liljedal	17
Nykroppa	57
Deje	105
Lesjöfors	64
Summa	677

Örebro län.

Örebro	234
Guldsmedshyttan	98
Ställdalen	18
Strässa (Kårberg)	91
Degerfors	105
Hallefors och Sikfors	78
Fintorp	3
Hörken	13
Bredsjö	51
Hjulsjö	22
Nora Bergslag (omfattar Gyttorp, Pershyttan, Striberg, Klacka Lerberg, Timansberg och Dalkarlsberg	84
Bångbro	6
Lindesberg	5
Hallsberg	4
Fröviforsa	14
Högfors Silverhöjden	20
Norberg	1
Summa	847

Västmanlands län.

Västerås	104
Köping	87
Riddarhyttan	37
Heby	34
Hallstahammar	62
Skultuna	38
Fagersta-Västanfors	105
Kolsva	18
Norberg	68
Sala	249
Lisjö	3
Summa	805

Kopparbergs län.

Borlänge-Domnarfvet	482
Falun	312
Smedjebacken	132
Avesta	94
Ornäs	19
Gryksbo	40
Ludvika	64
Korsnäs	221
Nybhammar	33
Fors	14
Mora	23
Grängesberg	17
Blötberget	14
Nås	15
Horndal	29
Idkerberget	13
Leksand	12
Hillsjön	7
Vansbro	4
Thurbo	1
Summa	1,546

Gäfleborgs län.

Hudiksvall	460
Sandviken	358
Bomhus, Kastet och Karskär	162
Ljusne, Aln och Vallvik	84
Hammarby (Storvik)	69
Ofvansjö	30
Forsbacka	93
Ljusdal	50
Hofors	33
Arbrå	13
Djupvik	19
Vansäter	20
Mackmyra	19
Summa	1,410

Västernorrlands län.

Härnösand	151
Sollefteå	141
Sundsvalls distrikt	505
Ramvik	24
Summa	821

Jämtlands län.

Hissmofors	31
Summa	31

Norrbottens län.

Malmberget	202
Kiruna (Tuolluvara)	74
Luleå	177
Summa	453

Totalsumman blir, som sagt 13,479.

Myndigheternas hysteri.

Åkarpsmål mot en — polis.

GÖTEBORG fredag. I Västra Frölunda församling i närheten av Göteborg tillsattes vid kommunalstämma vid strejkens utbrott som extra polisman bl. a. en husägare Martin Larsson. Denne Martin Larsson har vid något tillfälle till "arbetsvilliga" personer sagt, att för ordningens upprätthållande vore det lämpligast, om de under strejken inte deltoge i arbetet och därigenom retade de strejkande. Med anledning härav har kommissarie Elfving i dag på förmiddagen anhållit hr Larsson och i dag på aftonen har han efter ett längre polisförhör förklarats häktad för hot mot arbetsvillig och avförts till cellfängelset å Härlanda.

Över 260,000 efter 24 dagars kamp!

"Massåtergången" än en gång officiellt dementerad.

I går afton kommo siffrorna från en tredje "officiell" räkning. Vi meddela deras detaljer på annat ställe. Den slutsiffra man nu framlagt är 255,668. Men i denna är t. ex. Stockholm fullkomligt godtyckligt nedsatt både för sina förra och nuvarande siffror med omkring 5,000. Sv. Telegrambyrån uppger att dessa, som det förut hetat, vid den andra räkningen "fullt exakta", som det nu heter "för höga" siffror för Stockholm skulle ha hämtats från Landssekretariatet. Detta är icke sant. Landssekretariatet har icke ens tillfrågats, och Stockholms strejkutskott har en vida högre siffra än de förra 44,000. När dessa nu fullständigt godtyckligt nedskrivits till 38,000, ha vi intet skäl att gå med på detta.

Vi konstatera tvärtom att över 260,000 är den rätta officiella siffran samt att vederbörande själva, hur de än räknat, nödgats vidgå att hela "massåtergången", som nu i snart tre veckor var dag utbasunats, stannar vid högst 24,000 personer ända från stridens början, att med andra ord **92 procent** av de stridande stå fasta i stridslinjen efter tre och en halv veckors kamp!

Med berättigad stolthet slogo vi fast hur siffran strejkande från 9 till 18 aug. var så gott som fullständigt densamma. Men är det icke i själva verket ett om möjligt ännu stoltare kraftprov av Sveriges kämpande arbetarklass, att trots all hets och alla lögner, trots den gula ledningens förrädiska avfall, trots att över 100,000 av de kämpande varit oorganiserade, trots att några platser svikta, är efter 24 dagar hela återgången icke mer än som här framträder! I sanning, ett i sin art så lysande solidaritetsprov har helt säkert ännu aldrig ett lands industriella arbetarklass givit.

När striden begynte och man frågade Landssekretariatet hur stor anslutningen kunde bli, svarades: omkring 250,000. Det var den fasta trupp, med vilken man räknat. Sedan befanns det att anslutningen blivit än större, omkring de 300,000. Av alla dessa massor ha, efter de från arbetsgivarehåll lämnade uppgifterna, under hela denna långa tid blott 8 procent kunnat förmåtts till återgång. Vi stå alltså på den 25:te dagen från stridens början vid avsevärt högre siffra, betydligt större massor i fortsatt strejk till försvar för sin medbestämmanderätt mot masslockoutens klubba än vad Landssekretariatet räknade med över huvud skulle komma ut i kampen!

* * *

Vi veta ej om detta nya officiella erkännande av storstrejkens bistra verklighet och fortsatta effektivitet förelåg på regeringens bord, när hr Lindman och hans kolleger i går f. m. sammanträdde och beslöto att "gjorda framställningar om medling icke böra föranleda till någon åtgärd".

Huru som helst, så kasta dessa siffror, framlagda samma dag som regeringen på nytt lovar att till punkt och pricka i denna samhällsstrid följa arbetsgivarsidans paroll, ett så bjärt ljus som någon kan begära över hela ställningen.

Striden fortgår i praktiskt taget samma jättelika omfång som sedan 4 aug., då masslockouten framtvang storstrejken till försvarsåtgärd. Sedan snart en månad är landets näringsliv lamslaget. På alla håll hopa sig förlusterna, och mångenstädes stiger nöden över tröskeln.

Men regeringen, som har å ena sidan Sverges intresse och vårt lands ekonomiska liv att tillvaratага, å andra sidan anspråken från bolagsväldet och storkapitalismen att ensamma styra och befalla över det arbetande folket, regeringen löser lätt denna motsättning, i det den dekreterar att "gjorda framställningar om medling icke böra föranleda till någon åtgärd".

Men arbetarmassorna skola hålla enigt samman i den dem påtvungna kampen mot bolagsvälde och storkapitalism.

För minst 20:de gången

idisslar "D. N." storstrejkens "fiasko", "vansinnighet" "idioti", "brottslighet", "snöpliga nederlag" o. s. v. Under allt detta ständiga omtuggande, sväljande och omtuggande igen har tidningens redaktion själv tydligen blivit i hög grad nervös och dåraktig och gör sig i sina ledare skyldig till den mest ömkansvärda och halsbrytande akrobatik.

I går skrev tidningen i sin ledare att storstrejken "blev dvärg, fastän annonserad som jätte", samt går i samma penndrag på sitt numera kända sätt tillrätta med arbetareledningen för att den ej avbläser striden. Vi förstå ej riktigt hur det är med logiken. Storstrejken är, enligt "D. N.", så gott som slut, men ändå ondgör tidningen sig över att ej avblåsning sker. En sak som under hela sin tillvaro varit "på upphällningen", som varit en "idiotisk fars", som tidningen skriver, och som nu "är en blockad som icke verkar", behöver den någon avblåsning? Nej, icke enligt vanligt sunt förnuft, men se det är just detta som "D. N." för närvarande saknar och därför är den i färd med att förgöra sig själv.

Samtidigt som tidningen i sin gårdagsartikel går på med att försäkra att "de avtalsbrytande storstrejkarna icke finna alla de lämnade platserna lediga", att "skadeståndet skola utgå efter laga dom", att "de lurade arbetarna skola säga ledarna sanningen", att "varje människa i detta land ser att storstrejken misslyckats", att arbetareledningen är en "oärlig gäldenär", att det "ideliga småstrejkandets tid måste vara förbi, jättelockouten har slagit ned den stridsordningen, storstrejken duger inte som parad; samhället självt vrider det vapnet ur angriparens hand" o. s. v. i oändlighet, så manar tidningen i alla fall regeringen att ingripa och medla.

Kan någon människa bliva klok på en sådan politik? Arbetarna äro, enligt "D. N.", fullständigt nedgjorda, besegrade, tillintetgjorda så grundligt de kunna bliva, den saken försäkrar och konstaterar tidningen i bortåt ett halvt hundra olika ordsammanställningar, för att därpå vädja till storkapitalisternas regering, där den store segraren, direktör von Sydow, har en bror, att medla.

Sådan politik är antingen gement hyckleri ellerren dårskap och måste bedömas därefter.

Där "Svaret" tryckes.

Fru Ella Anker, som en tid vistats här under storstrejken som korrespondent till norska tidningar, skildrar i "Hver 8 dag" ett besök i Folkets Hus tidigt en morgon, då "Svaret" håller på att tryckas. Fru Anker skriver:

Då jag kom tillbaka till Folkets Hus i den första morgongryningen, stodo arbetarna i kö i långa led utefter gatan, men innanför järngallret till hallen lågo de sovande man vid man över gården framemot "Svarets" expedition i första vånningen. Många ha icke annat nattlogis, det gäller att komma först, de ha väntat här sedan 12-tiden. Var och en skall ha sina 200 exemplar att sälja, de förtjäna 2 öre stycket, så det är god förtjänst. De börja vakna, sträcka på sig och skaka i nattkylan. Klockan är 3 och "Svaret" kan väntas.

Nere från källaren under gårdsplanen höres bullret av maskinerna från tryckeriet. Jag går ned till det slamrande, jäktande arbetsdjuret där nere, som slukar pappersrullar i miltal, 160,000 exemplar, 8 svenska mil papper om dagen! Maskinen dundrar och stönar och svänger sina tusen lemmar i rasande vinande fart. Och tidningen lägges i högar över högar. Bum, bum! Ja, skynda dig bara. Jag vet vad du knogar med. I dag skall segerbudet gå ut över landet och läsas av hundratusendens brinnande ögon. Regeringen meddelar, att av de 285,300 strejkande ha 284,000 efter två strejkveckor icke böjt sig för hotelser eller nöd. De hålla samman och kämpa som den första dagen, ty "de veta, vad det gäller".

Polisbrutaliteten i Göteborg.

Till "Svaret" tel. från Göteborg: Nere vid hamnen ha loss- och lastningsarbetarna haft ett skjul till väntrum, som de själva ha byggt upp och för vilket de betala hyra till staden för platsen. I detta väntrum vistades några av arbetarna, då tvenne poliser behagade tränga in i rummet och föra ut arbetarna ur deras eget väntrum. Saken kommer att beivras av storstrejksutskottet, som fått rapport om saken.

Oförfärat på lögnens bana

fortsätter firman "Dagen—A.-B." I går omtalade den att till fackföreningarna med Landssekretariatets cirkulär nr 108 utsänts en cirkulärskrivelse av det och det innehållet. Skrivelsen ifråga offentliggöres till sitt innehåll och befinnes vara en av styrelsen för Sv. måleriarbetareförbundets Stockholmsavdelning utsänd skrivelse till nämnda avdelnings medlemmar i syfte, att utröna hur länge de varit arbetslösa, familjens storlek etc. för att sämedels få en något sånär säker mätare på var understödet är mest av behovet påkallad.

Denna skrivelse är ej utsänd till några fackföreningar från sekretariatet, utan blott av en fackförenings styrelse till sina medlemmar. Så är det med den saken. Men enligt "Dagen" är väl denna vår redogörelse för sakens sammanhang lögn.

Vad leva de då på?

frågar "G. H. T:s" korrespondent i Stockholm på tal om de i storstrejken kämpande och svarar härpå: Det finnes familjer, som i strejkunderstöd fått icke mer än tre kronor pr vecka, hörde vi en arbetare förklara. En del fackföreningar lära dock haft enskilda besparingar att tillgripa den första tiden. Och en omständighet, som högst väsentligt underlättat arbetarnas strejkkaup, är frånvaron av spriten och ännu mera öl, säges det allmänt.

Denna utsago ha vi fått bekräftad även hos pantbankerna, där man ju bör ha god kännedom i förhållandena. Även här har man, märkvärdigt nog, fått vidkännas minskad omsättning under strejken. De första dagarna sjönk belåningen ända ned till 15 à 20 proc. av dess vanliga, och ännu i dag är man ej uppe i mer än 60 proc. av den ordinarie belåningen. Måhända har detta egendomliga faktum sin grund delvis däri, att under de första strejkdagarna ett rykte kom ut, att inga kläder belånades av pantbankerna. Denna uppgift var emellertid fullständigt oriktig, och nu har som sagt belåningen stigit igen.

Borgargardisterna

utmärka sig. I går vid 5-tiden körde en ung spoling nere vid Slussen på en åkardroska, som kusken-ägaren varit kvick nog att ställa mitt över spåret. Spårvagnen fick lyktan krossad och några buckler av stöten.

I går morse körde en borgargardist sönder bygeln på spårvagnen 54 på Kungsholmslinjen. En mängd folk samlades, som hade ganska roligt åt borgargardisternas försök under en timme att avhjälpa

skadan. Man både hurrade och skrattade, ty gatulivet är verkligen så dött f. n., att alla muntrande moment synas vara välkomna.

Skrämskott.

Stockholms Sockerbageriaktiebolag har genom sin direktör Emil Abrahamsson 25 aug. uppsagt sina arbetare till avflyttning fr. o. m. 26 aug. Naturligtvis skrämmas inte arbetarna av sådant. Hålla de bara ut, så får arbetsgivaren nog vara glad att få igen sina vana och goda arbetare på en gång.

De åtta vinkelaxelkärrorna

från Sleipner, som i går omtalades, voro lånta från bolaget av kronan, enligt vad en person telefonledes upplyst.

"Slut på striden!"

Så heter ett häfte av "Social Tidskrift" som utkom i går. Det innehåller ett förslag till fredsvillkor i den pågående arbetskonflikten av frih. Theodor Adelswärd å Atvidaberg. Vi skola i morgon närmare redogöra för förslaget och dess motivering.

Sanna ord.

"Göteborgs Handelstidnings" Stockholmskorrespondent skriver på tal om den borgerliga pressen bl. a.:

"Det hör till den via Köpenhamn importerade så kallade fullblodsjournalistiken att ju fullständigare dess bättre sätta sig över alla de hänsyn till takt och till privatlivets helgd, som fordom brukades i umgänget människor emellan — och fortfarande brukas utanför fullblodsjournalisternas rayon. "Stockholms Dagblads" sysslande med en bemärkt mans och hans frus enskilda liv är ett exempel på ett förfaringssätt, som vore otilständigt, även om det icke som i detta fall varit till på köpet hopljugna skvallerhistorier, som tidningen kommit med.

På ett annat ställe skriver samme korrespondent:

"Man tycker, att när en tidning av "Stockholms Dagblads" valör gjort sig skyldig till en så tarvlig faute som skvallerhistorierna om hr och fru Lindqvist, så borde den för sin egen heders skull be om ursäkt. Men det gör tidningen inte, fastän den säger sig "på förekommen anledning" ansett sig böra ta närmare reda på de historier den själv först spritt, "och därvid funnit att de saknа grund". Metoden att först sprida ut lögnhistorier om privatpersoner, och sedan inte ens be om ursäkt, när man nödgas erkänna deras sanningslöshet, den drar ned pressen mer än mycket annat."

En ny lögntrafik

påbörjas nu. Bluffandet med massåtergången i arbetet har ej hjälpt. "Storstrejken har gjort fiasko, storstrejken är på upplösningen, storstrejken är slut!" — men den pågår ändå.

Nu skall den slås ihjäl med beskyllningar mot arbetarna för nidingsdåd. Det Ljunglundska organet började i går den nya trafiken med många stora rubriker och feta stilar. Lyckligtvis har "N. D. A. V. L." ljugit så mycket och så fräckt på allt och alla, att det numera ej är någon människa som tror på vad den tidningen skriver.

Typiskt för den tidningens visdom är även dess erkännande av att varken skyddskårens ärade ordförande Helterman eller detektiva polisen fått någon anmälan om nidingsdåden.

"Sv. Morg:s skvaller"

"Sv. Morgonbl." har i går ett "citat" från ett föredrag av en av Järn- och Metallarbetareförbundets ombudsmän, hr Arvid Björklund. Tidningen uppger att hr Björklund vid L. M. Ericssons verkstadsklubbs möte skulle ha yttrat att man nu hade blott det alternativet för sig, antingen att regeringen inskrede och medlade eller att strejken komme att rinna ut i sanden.

Som varje omdömesgill läsare förstår är detta en ren anka. Ingen, som ingående känner denna strid och de känslor, som besjäla arbetarna, kan hysa den uppfattningen, att striden, om ej medling inträffar, skulle lugnt och stilla i all tysthet självdö. Hr Björklund har heller icke uttalat sig på det sätt "Sv. Morgonbladet påstår. Vi ha satt oss i förbindelse med honom och därvid fått följande relation av den omskrivna delen av föredraget.

Sedan hr B. framhållit en ev. medling som det ena alternativet, utvecklade han hur ställningen skulle bli om ingen sådan medling åstadkoms på ungefär följande sätt:

Det är icke blott bland arbetarna man anser medling önskvärd, även bland arbetsgivarna börjar den uppfattningen tränga fram att det behövs en uppgörelse för att åter få ordnade förhållanden. Men den riktningen är ännu i minoritet. Majoriteten har den förhoppningen att genom att driva saken till sin spets skall man lyckas krossa arbetareorganisationen. Men dessa förhoppningar skola utan tvivel komma på skam. Visserligen komma naturligtvis under en fortsatt strid stora grupper att svika, men på andra håll ha vi starka och industriellt betydelsefulla grupper, som kunna hålla ut vintern över, ja, året runt, om så behövs. Då uppstår sålunda ett permanent krigstillstånd, ett evinnerligt guerillakrig dels genom de trupper, som stå på krigsfot, dels genom den frihet man har att utan hinder av avtal, då sådana ej finnas, taga ut än den ena, än den andra gruppen i kamp, då det för arbetsgivarna är olägligast. Ett sådant tillstånd måste även för arbetsgivarna, särskilt under stigande konjunkturer, bli rent olidligt och framtvinga uppgörelse om nya avtal.

Som synes är detta något helt annat än den självuppgivelsens ängslan, som "Sv. Morg.-bl." lägger i hr B:s mun. Vi avvakta med ett visst intresse en dementi i de blad, som haft den oriktiga relationen inne. Arbetsgivarna kunna gott behöva den avkylande bild av en framtid utan uppgörelse, som man i vissa hetsiga hjärnor drömma om som något så idealiskt och eftersträvansvärt.

En med erfarenhet.

Ur den flod av anonyma brev, som i dessa dagar strömmar över "Svaret" och vilka naturligen icke ge anledning till någon åtgärd, fiska vi upp följande brevkort, som i all sin enkelhet är ett beaktansvärt vittnesbörd från en strejkbrytare.

Stockholm den 20 aug. 1909.

Jag får härmed uttryckа min beundran för er enighet samt omtala hur det går alla förrädare. Jag har själv varit strejkbrytare under förra hamnarbetarestriden. Vad fick jag då för mitt förräderi? Jo, förakt av mina kamrater och kapitalismen vände mig ryggen. Men jag kommer aldrig att bliva judas mer. Förr må jag svälta. Var god och sätt in det i "Svaret". Tecknar

en f. d. strejkbrytare.

Delen och det hela.

Storstrejksrättarna i det gamla multnande "Allehanda", som med sitt ömkliga gnagande söka undermärma storstrejken och dess resultat, ha nu på ett om deras djupa och gediгna lärdom vittnande sätt definierat skillnaden inför samhället på arbetsgivarnas lockout och avståndande i stor omfattning av arbetsplatserna och arbetarnas allmänna arbetsnedläggelse.

En-och-illnad, som skulle vara det väsentligaste hindret för samhällets representant, regeringen, att sammanföra ombud för de stridande parterna till underhandling, medling eller annan överenskommelse.

Lockouten var, säger välvise "Allehanda", en angelägenhet arbetsgivarna och arbetarna emellan, men storstrejken är utöver detta ett "angrepp på samhället"!

Och vari består detta "angrepp på samhället"?

Jo, enligt "Allehanda" är samhället: drosskägarna, som mot en ej alltför ringa penning åta de mer förmögna och slöseaktiga åka i stället för gå; bageridkarna, som sälja sin nästa brödet så dyrt, och, i särskilt hög grad, gasverket vid Värtan, spårvägsbolagen, som med sin profit skörda in i hart när ockrarränta, samt, dess ädlaste och viktigaste del, tidningsutgivarna.

Det är, enligt gamla nattmössan "Allehanda", dessa, utom gasverket, privata företag, och icke yrkesutövarna-arbetarna, som äro "samhället" och som i sitt profitsamlareid blivit störda och anfallna av de strejkande arbetarna, vilka haft uppfattningen att med "arbetets frihet" menas även friheten att låta bli att arbeta, och att själv få bestämma över användandet eller ej av sin arbetskraft.

Det är de egendomsbesittande, innehavarna av produktions- och transportmedlen, d. v. s., enligt "Allehandas" begrepp, samhället, som blivit angripet och därför kan icke samhällets representant, regeringen, ha något att göra med dessa samhällets fiender, den kan icke "medla mellan sig själv och fienden".

Men hr Ljunglunds sedan länge så skamfilade avlöa och donnas storstrejksrättor göra sig skyldiga till det lilla felet att förväxla de nämnda produktions- och transportföretagen med samhället självt, d. v. s. de göra den logiska dunderbocken att förväxla delen med det hela.

Annars borde väl "Allehandas" storstrejksrättor från sin alltför tidigt slutade skolgång och dess kulturhistoria kunna erinra sig, att det fanns tider då samhället existerade utan tidningar och, för icke så länge sedan, utan gasverk och spårvägar. Och det är icke så alldeles osäkert att icke "samhället" och dess individer i gemen mådde bättre då än vad spårvägssamhällets göra.

Man må emellertid hoppas, att icke regeringen delar den inskränkta uppfattning av samhälle som förnumstiga "Allehanda" söker lancera, utan att den förstår att med samhälle bör menas den ordnade gemensamheten av alla dem, som bidraga till medborgarnas välfärd och uppehälle.

Det är jordens arbetare, kvarnens och bageriernas, gruvornas, smedjornas och verkstädernas, distributionens och transportens, tidningarnas, upplysningens och tankeförmedlingens arbetare, som äro samhället.

Dessa samhällets vidmakthållare vilja nu, till ett antal som aldrig förr för sådant syfte exponerat sig, ordna samhällets gemensamhet så, att arbetets frukter, till vilkas framkomst alla lämna sin gärd, bli rättvisare fördelade. Och därför storstrejka de.

P. L.

En monoman.

Hr Gustaf Stridsbergs alltid bleksiktiga bokmalsingenium har i dessa dagar totalt råkat i olag. Det reagerar numera endast för ordet avtalsbrott, som för hr Stridsberg utgör det enda anmärkningsvärda i arbetarnas pågående jättekamp. Detta ideslar han dag efter dag under samma monotona flod av kraftord utan annan omväxling än att de allt emellanåt stavas enligt storhetstidens rättskrivningslära.

För hr Stridsberg är det en orubblig dogm, att arbetsavtal äro heligare än allt annat, att brott mot dem är värre än bibelns synd mot den helige ande, vilken aldrig kan varda förlåten. Att avtalsbrott förut kommit i fråga från arbetsgivares och arbetares sida i ungefär samma utsträckning, att våra domstolars huvudsakliga sysselsättning ju är att behandla privatpersoners och bolags avtalsbrott, att t. o. m. varje växelprotest har till bakgrund ett ekonomiskt avtalsbrott — detta allt har den kammarlärde Dagbladsskrivaren tydligen aldrig ett ögonblick reflekterat över. För alla dessa avtalsbrott, som dagligdags uppropas, har han kanske blott en beklagande axelryckning. Och när ryska tsaren, som brutit ett under de högtidligaste former ingånget avtal med finska folket och som suspenderat gällande författningar på det mest flagranta sätt, kommer hit, då anser hr Stridsberg, att den av ryska folkets förbanneler följde bör mottagas med alla hedersbetygelser, då äro socialdemokraternas protester olämpliga, för att använda ett milt uttryck. Sverges exportmöjligheter på Ryssland kunde nämligen genom protesterna lida ett litet avbräck!

Sålunda blir slutsatsen denna: Blott sär en grupp arbetare under stor ekonomisk risk bryter ett arbetsavtal för att sträcka sina för de högsta livsintressen kämpande bröder en hjälpande hand, blir avtalsbrottet något anmärkningsvärt.

Till och med i en artikel om kvinnornas medlingspetition till regeringen måste hr Stridsbergs tvångföreställningar om "det reella" i storstrejken, d. v. s. de skedda avtalsbrotten, gå igen. Enligt honom hade åtminstone något tonfall av känsla för denna realitet bort förnimmas i kvinnornas vädjan, även om de ej särskilt känt sig uppkallade till ett hävdande av lag (?!) och rätt, "som sannerligen varit mer än väl befogat just i det uppväxande släktets och samhällsfridens namn". Petitionen hade, för att kunna vinna hr Stridsbergs höga gillande, bort rikta sig icke till Lindmanska regeringen utan till — socialdemokratiska partistyrelsen! Annorlunda kunna vi icke förstå slutorden i artikeln.

"Veterligen har", säger hr S., "hittills intet steg tagits för att åstadkomma ett representativt uttalande, riktat till den svenska socialdemokratins främste män och av den art, att de ej kunnat ignorera det, samt innebärande kravet på att förnekelserna av rättens allmängiltighet och okränkbarhet måtte återkallas. Ett sådant uttalande hade varit värdigt de framstående representanter för den svenska kvinnan, vilka väl ej ens "Svaret" eller hr Hjalmar Branting kunnat avfärda såsom blott löpande kapitalisternas ärenden."

Själva Christopher Jacob Boström skulle icke kunnat uttrycka sig på ett sätt, som kraftigare tagit avstånd från all hänsyn till de sociala realiteterna. "Rättens allmängiltighet och okränkbarhet" har, såsom hr Stridsberg borde lärt sig under sin historiska läsning, varit ganska relativ vid åtskilliga tillfällen. Svenskarna ha t. ex. fordom haft en envis benägenhet att avsätta kungar och driva "avtalsenliga" härskare ur landet. Väl hr Stridsberg att hans egna påståenden skola betraktas som allmängiltiga, måste han följaktligen inregistrera Engelbrekt, Sturarna, Gustaf Vasa och 1809 års män bland avtalsbrytarnas vanhedrade skara. För den konsekvensen skyggar han tillbaka och förnekar säkerligen jämförelsens berättigande. Men det bevisar i så fall blott, att han icke begriper det minsta av den världshistoriska tilldragelse, som för närvarande utspelas här i Sverge. Storstrejken 1909 — det är i verkligheten en hel folkklass' resning mot ett olidligt självhärskardöme i arbetsgivareföreningens skepnad. Den ohyggliga realitet, att arbetsgivareföreningen kastat ut 80,000 arbetare och velat kasta ut ytterligare lika många för att visa sin övermakt, skulle från allmänmänsklig synpunkt motivera brytandet av alla arbetsavtal i hela landet, om detta visade sig nödvändigt för ett effektivt försvar. Från högre synpunkt kan det vara en förtjänst att bryta igenom gällande former, bryta bestående avtal, det är en visdom som räknar tusenåriga anor. Men det är naturligtvis fåfängt att påminna den lilla, förtorkade formalisten i "Sv. D." om den sanningen. Han skulle bli sjuk, om han icke fick rida sina nötta käpphästar.

Stridsfältet.

Stockholms stads arbetare. Vid samtliga Stockholms stads arbetares föreningars samt klubbars ord. möte i fredags gjordes följande uttalande:

Att bojkotta Nya spårvägsbolaget samt de borgerliga tidningarna, särskilt "Stockholms-Tidningen", "Hvad nytt", "Dagen" och "Aftonbladet", ävensom att framdeles ej taga någon befattning med aktiebolaget Pomrils läskedrycker, då dessa varor äro tillverkade av strejkbrytare.

Sammanhållningen är god bland kommunens arbetare. Endast ett så litet fåtal har återgått, att det ej spelar någon som helst roll, och de övriga äro beslutna att hålla ut, tills striden avblåses.

*

Kolbärare och Kolutkörarefackföreningen hade ett talrikt besökt möte i Folkets Hus' B-sal i torsdags med föredrag av hr E. Franzon, vilket mottogs med stort bifall. Mötet beslöt enhälligt att ej svika solidariteten och att ej återgå till arbetet förrän striden avblåses. Vidare beslöts att bojkotta de borgerliga tidningarna, särskilt "Stockholms-Tidningen" med "Hvad Nytt" samt "Aftonbladet"—"Dagen"; även beslöts bojkotta A.-B. Pomrils tillverkningar på grund av att bolaget nekar sina arbetare föreningsrätt.

*

Militären och ordningens upprätthållande.

Grythyttebeds lilla samhälle har "välsignats" med en militärbevakning på 25 man jämte befäl, till största delen rätt och ohyfsat folk, som helt naturligt redan räkat på spänd fot med huvudparten av bybefolkningen. Militärens enda uppgift synes vara att uppträda provokatoriskt och försök att få slagsmål i gång ha gjorts titt och tätt. I brist på annat omringade knektarna en dag några intet ont anande pojkar, som säkert blivit rätt misshandlade, om ej byns polismestapel av en händelse tillkommit. Det är svårt att veta, skriver en korr., varför byn skall dras med dessa människor, som endast gå och slå dank eller ställa till oväsen. Skötes den militära "bevakningen" på samma sätt på övriga orter, så skulle lugnet och ordningen i landet endast vinna på att den indroges.

*

MALMÖ fredag. I Folkets Park har i dag talat riksdagsman Christiernson under livlig anslutning. I morgon talar danske folketingsmannen Sabroe. Stämningen är fortfarande den bästa.

Frivilliga bidrag till livsmedelskommittén ha inkommit ganska rikligt, särskilt från järnvägsmännen å olika linjer, tillhörande Järnvägsmannaförbundets avd. 27 i Malmö. Flera kolli om dagen, innehållande bröd och potatis, ha lämnats av järnvägsmännen. De ha också bidragit med något över 700 kr. i kontanter, 5 procent av "Svarets" försäljning, uppgående till omkring 700 kr., har lämnats till livsmedelskommittén. Utdelningen av bröd, potatis m. m. pågår varje dag i Folkets Park. Så lämnas fläsk från kooperativa affärerna och bröd från det kooperativa storstrejkebageriet.

HELSINGBORG fredag. Vid fosfatfabriken i Helsingborg ha 26 arbetare återupptagit arbetet. Detta har ingenting att betyda, ty allesammans äro åldringar, och ingenjören vid fabriken vägrade först att ta emot dem, men på beställning från någon högre ort lät han dem sedan börja. Det kan anmärkas, att allesammans äro jämförelsevis vel situerade arbetare — husägare o. dyl. — och att det sålunda icke var för nöds skull de gått tillbaka. Alla arbetarna vid fabriken hade från bolaget erhållit en skrivelse, vari de hotades med avsked, och detta verkade återgången av le 26. De övriga äro därdeles harmsna därför att dessa voro sådana som icke behövde återgå.

De borgerliga tidningarna här meddela, att arbetet återupptagits vid spikfabriken. Hela arbetarstammen där är emellertid 2 man, båda oorganiserade.

*

HAGFORS fredag. I dag har hållits stor demonstration här, räknande 1,100 deltagare i tåget, med förtroendeman Nordgren som talare. Allt är gott här. Stämningen den bästa.

*

GÖTEBORG fredag. Härvarande typografer hade nöte i dag och underströko ytterligare sitt beslut att hålla ut i solidaritet med övriga klasskamrater.

Det belopp, cirka 1,000 kr., som kom till föreningen i understöd från Landssekretariatet, beslöt föreningen avstå till andra fackföreningar som därav äro i bättre behov.

*

NORRKÖPING fredag. Någon nämnvärd återgång till arbetet har ej i dag ägt rum.

Textilarbetarna hade i morse under 10 fanor och 2 musikkårer anordnat en demonstration till Aby, där tal hölls av hr Aug. Palm och Karl Schöld. 4,000 personer deltogo. Stämningen god.

Stora offentliga möten äro i förteckningen anordnade för varje dag.

*

Allt väl i Bergslagen!

SURAHAMMAR. Stort strejkmöte, besökt av över 600 deltagare, avhölls vid Surahammar i tisdags i Folkets Hus. Talare var hr Albin Weidenhaijn, som i ett över två timmar långt anförande hållit deltagarnas intresse fänget med en ingående framställning av stridens orsak och läge! Den yppersta stämning rådde! Alla eniga. Alla entusiasmerade och stridsglada! Ingen tvekan, utan segervissheet råder i Bergslagen.

*

KOPPARBERG toredag. Vid Ställdalens pappersbruk har man lyckats få ihop 6 "arbetsvilliga" för lastning av 3 järnvägsvagnar papper. "Hedersmännen" förfiga utgöras av 3 bokhållare, 1 ingenjör, 1 kamrer och 1 polisman. De värde herrarna bitsides av en brukets inspektor samt stationsinspektoren på platsen.

I övrigt går strejken sin gilla gång. Vid möte i går med organiserade och oorganiserade strejkande beslöts enhälligt att hålla ut, tills striden avblåses av Landssekretariatet.

*

KATRINEHOLM onsdag. Vid härvarande sniekerifabrik sökte arbetsgivarna i dag få arbetet i gång. Fängsten blev 14, därav 7 Sv. arbetarförbundare, somliga välsituerade. En av arbetarförbundarna utebliev och tänker inte gå tillbaka. Vid möte i går med sniekerifabrikens arbetare utalade de sin skarpaste protest mot förrädarna och stadfäste på nytt sitt beslut att stå obrotsligt solidariska. Fabrikör Grönqvist, som nyligen uttalat sin respekt för sina i strejk varande arbetare för deras hållning, har nu tillställt dem det hotet att avhämta betyg och verktyg och anse sig avskedade.

*

VÄSTERVIK onsdag. I de borgerliga tidningarna påstås att arbetet åter börjat i den ökäde garvämnesfabriken här, men det är osant så tillvida, att endast dispenent, verkmästare och kontorspersonal arbeta. Ingen av arbetarna har återgått.

Vid Schannongs stensliperi är arbetet i gång med 20 oorganiserade, säger borgarpressen. Sant är att platsen redan förut var blockerad och att strejkbrytarna blivit skärda från arbetet.

Stämningen här är den bästa.

*

SUNDSVALL torsdag. I dag avhölls en stor demonstration vid Svartvik. I demonstrationståget deltogo 600 personer med 6 fackföreningsfanor och 2 musikkårer. Redaktör Tärnlund från Sundsvall höll ett anförande om storstrejken och situationen för dagen.

Detta var den fjärde demonstrationen vid Svartvik sedan storstrejkens början. Stämningen är den allra bästa på platsen och alla stå som en man i striden.

*

Kvinnorna rycka in i leden!

SUNDSVALL toredag. I går afton hölls ett möte vid Sunnansjö i Hässjö, besökt av 250 personer. Redaktör Tärnlund talade om storstrejken. Efter föredraget bildades en socialdemokratisk kvinnoklubb, i vilken 46 medlemmar ingingo.

*

Engelsberg: Storstrejksmöte, besökt av över 1,000 deltagare, avhölls i onsdags i Engelsberg. Till detsamma hade anordnat demonstration från Fagersta, varförutom ett stort antal deltagare infunnit sig från Norberg och andra platser.

Föredrag hölls av Weidenhaijn.

Stämningen god. Alla enigt beslutna att fortsätta striden.

*

AVESTA torsdag. De oorganiserade vid bruket här voro i dag nedkallade till kontoret, där en skrivelse upplästes med hotelse om åtklämning, ifall de icke ginge tillbaka i morgon. Efteråt hölls möte med dessa arbetare i Folkets Hus. Efter ett föredrag av Hr Frydén beslöts enhälligt att icke återgå. 18 nya medlemmar anmäldes tvärtom i fackföreningen. Bra gjort, kamrater.

*

I Landskrona hölls i onsdags ett stort möte, vartill kommit arbetare från Helsingborg och Raus. 4,000 personer. Red. G. Löwegren och Christiernson talade. En resolution antogs, vari uttalades kravet på slopande av § 23 som villkor vid en eventuell uppgörelse.

*

Spårvägsbolagets värvningar i Göteborg.

Ett antal "arbetsvilliga", som förut försökt sig som blockadbrytare vid pitpropsupplag i Göteborg, avreste härom dagen därifrån till Stockholm, varest de enligt egen utsago blivit lovade plats vid spårvägen. Pengar hade de rikligen försetts med av sina beskyddare-värvarna. En annan liknande "hedersman" har erbjudits och antagit plats vid Göteborgs spårvägar.

Endast det sämsta är nog åt oss, resonerar tydligen spårvägsbolaget i dessa dagar.

*

Sällsynt arbetsgivarehumanitet.

Från Landskrona skrives till "Svaret": Direktör Lindegren, som ogillar Arbetsgivareföreningens beslut i lockoutfrågan utbetalar 15 kr. i veckan plus 1 kr. för varje barn till gift arbetare och 10 kr. pr vecka till ogift. Man skulle här skriva: "exemplet manar till efterföljd!" om man ej visste, att den maningen skulle så gott som ohörd klinga ut.

*

En lägn bland borgarpressens alla andra.

Från Skutskär skrives:

Ett rykte (även meddelat i en del av Stockholms borgarpress) uppger, att sågverket här igångsatts med en arbetarestyrka på 200 man. Detta är osanning. Vid sågen arbeta förutom förmän och några ändra, som ej deltagit i strejken, c:a 12 arbetsvilliga. Vid brädgården är förhållandet ungefär detsamma; här ha dock c:a 30 "hedersmän" sedan strejkens början återgått. I brädgården har ett kapverk satts i gång; vid sågen står allt still.

*

Med ett par ord

omnämna vi även i detta nummer rapporter, som under gårdagen ingått från skilda platser, där ingenting av större vikt inträffat:

Limhamn: Talrikt besökt möte i tisdags med tal av fru Elna Danielsson. Stämningen den bästa. Understöd utdelas i form av varor från Handelsbolaget. Ankarsrum: Stort möte i tisdags med tal av hr Flodin. Stämningen den bästa; ingen nöd. Söderköping: Ingen svikit denna vecka. Akaren-stuvarens arbetare, varibland hans egen son, ha sagt från, att de ej utföra strejkbrytariarbete. Vi äro fast beslutna att hålla ut. Hästveda: Avd. 183 av Grov- och Fabr.-arb.-förbundet beslutat bojkott mot "Kristianstadsbladet" och "Norra Skåne" samt samtliga borgerliga Stockholmstidningar. Ingen har återgått i arbete. Enigheten god. Broemölla: Alla här fast beslutna rida stormen ut. Vid tisdagens strejkmöte var agitator Gustaf Nilsson närvarande. Beslut har fattats att bojkotta borgarpressen. Kjeflinge: Ställningen oförändrad och god. Tierp: Fortfarande allt lugnt och väl. Dannemora gruvor: Alla fast beslutna att utkämpa striden. Ingen arbetare har återgått. Vikmanshyttan: Härvarande arbetare beslutat bojkott av den borgerliga pressen, men enig samling kring den egna. Även ha uttalande gjorts för rusdrycksförbudets förlängande efter strejken. Lantarbetarna ha hotats med stämning; ingenting hjälper. I tisdags talade hr E. Aström från Falun, inför 150 personer. Koskullskulle: Ingen arbetar, förutom ett par arbetare, som utföra arbete för egen räkning. Blott några få ha begärt understöd. Vi hälsa våra kamrater söderut, att stämningen är god och allt väl här i Lappmarken. Säfveneå-Ursviken: Mönstergill ordning. På alla platser möten dagligen; envar fast besluten att kämpa tills ärorik seger är vunnen. Karlskrona: Situationen en smula kritisk på grund av den våldsamma påtryckningen från arbetsgivarhåll. Vid hamnen utföres arbetet av resp. ångares besättning, c:a 10 importerade strejkbrytare, 7 packhus- och handelsarbetare, som i måndags utkvitterade sitt understöd, men sveko sina kamrater på onsdagen, ävensom av några bokhållare och studenter. 2 åkeriarbetare ha tre gånger nedlagt arbetet, men nu återigen upptagit det. Annars allt väl. Landskrona: I tisdags stor demonstration med 3,000 deltagare, 22 fanor och 4 musikkårer, till Folkets Park, där tal hölls; därefter entusiastiska leven för arbetarnas solidaritet och beslut kämpa kampen till seger. I demonstrationen deltoge bl. a. 500 arbetare med 3 fanor och musik, som marscherat den 1¼ mil långa vägen hit. Disponenterna Nyrop och Sterner hota avskeda hela personalen vid respf. fabriker, om de ej återgingo som i går. Arbetarna äro dock beredda svara herrarna med den sorts mynt de förtjäna. Allt väl. Länge: Vid kraftstationsbyggnaden intet arbete; 43 man, 20 organiserade och 23 oorganiserade i striden. Sölvesborg: Sammanhållningen bland de strejkande utmärkt god; endast 2 man ha sedan strejkens utbrott återgått och dessa till annat arbete. Norsk ångare lossar i hamnen kol med hjälp av utom besättningen 2 skutskeppare och 1 luffare. På några mindre fartyg arbetar besättningen jämte möklare, speditörer och understödstagare från fattighuset. Som värvare av "arbetsvilliga" ära uppträda en Clark Sven Nilsson, en möklare Svante Olsson och en handlande Em. Malmberg samt i Mjellby en kantor Nyström, den sistnämnde för Karlskrona-herrarna. Hälsningar till de kämpande kamraterna landet runt! Ronneby: I tisdags stor demonstration med över 1,000 deltagare, inför vilka kand. Th. Johansson från Lund, hr Hjelltman och Rosenberg talade. Stor entusiasm! Genevad: Ställningen den bästa! Oskarsström: De "arbetsvilliga" omkring 330. Ställningen i övrigt oförändrad. Polisen förhört några personer, men ingen häktad. Aby: Textilarbetarförbundets avd. 35 har beslutat instämma i Östersunds-resolutionen om rusdryckesförbud ävensom hemställa till sekretariatet att ej avbläsa striden, förrän par. 23 slopats. Inga "arbetsvilliga". Alla vid gott mod. Här råder blott en mening: att hålla ut tills striden är slut. Stehag: Alla organiserade sedan tre veckor i strejken; stämningen den bästa. Vid Sjöholmens torvströfabrik några strejkbrytare; vid Ågeröds mosse arbeta några, som tillhöra deras avdelning och några oorganiserade. Timsfors: Understöd utdelas. Fast beslutna hålla ut tills striden avbläses. Yddinge, Holmeja: Stämningen bland de strejkande god. Två i fabrikens bostäder boende arbetare ha befallits arbeta 2 tim. pr dag vid hot om vräkning. Avd. 101 har uttalat sin protest mot dylikt nedrigt tillvägagående från arbetsgivaren. Billesholm: Föredrag i måndags i Folkets Park av överingenjör Ivar Svedberg, som i allt sökte urskulda arbetsgivarna, vilka naturligtvis aldrig velat göra arbetarna något ont; i stället vore det arbetarna, som varit oförskämda och ställt till storstrejken på grund av några bagateller. Journalist G. Möller från Helsingborg, som därefter fick ordet, överbevisade överingenjör Svedberg punkt för punkt om hans lögner och angav de riktiga orsakerna till storstrejken. I tisdags hade disp. Schvartz möte med sina arbetare, som förständigades anmäla sig till arbete före 28 aug., i annat fall blevo de avskedade. Arbetarna ha enhälligt beslutat att ingen enda skall anmäla sig. Hr S. försökte sig också med ett litet tal, vari hän skulle söka bemöta journalisten Möllers anförande dagen förut. Arbetarna svarade på detta tillvägagångssätt med att så gott som varenda man reste sig och demonstrativt lämnade salen. Västerås: Ställningen oförändrad och stämningen den bästa. Även våra myndigheter synas ha råkat i "stämning" att döma av den givmildhet, varmed de dela med sig åt oss därav. Med stämning har sålunda hugnats en del ynglingar, vilka som intresserade åskådare stått och betraktat de "arbetsvilliga". Det skedda är ett bevis på myndigheternas opartiskhet. I onsdags talade red. Kämpe i Folkets Park. Senare avhölls samtliga kvinnoföreningar i staden offentligt opinionsmöte å Djäkneberget. Frkn Rathou talade i nykterhetsfrågan. Begäran om demonstration har av magistraten först beviljats, men sedan återtagits. Ljusne: De arbetare, 8 man, som i tisdags återupptogo arbetet, nedlade det åter i onsdags kl. 4 e. m., sedan ångf. "Ljusne järnverk" lossats. Ingen påtryckning från förvaltningens sida har ägt rum. Skromberga: Bolaget har anmodat arbetarna anmäla sig till återgång 28 aug., ty kunde driften då ej komma i gång, skulle bolaget förlora stora beställningar. Arbetarna ha på mötet enhälligt beslutat fortsätta striden tills seger är vunnen. Enigheten den bästa och stämningen utmärkt! Knäred: Föredrag i söndags av hr A. Förnqvist från Landskrona inför talrikt församlade stridande och annan ortsbefolkning. Därefter enhälligt uttalande om utsträckt rusdrycksförbud till minst en månad efter strejken. Skärlid: Vid möte i onsdags uttalade deltagarna sin skarpaste protest mot Sv. Arbetarförbundets styrelse för dess förrädartjänster. Samtidigt sympatituttalande för de ovannämnda förbundsmedlemmar, som vägrat lyda förbundsstyrelsens befallning. Astorp: Ingen arbetare har här återgått. Alla äro fast beslutna att hålla ut. En lokförare Dahl vid Skåne—Smålands järnväg har uppträtt som "arbetsvillig" vid Munktells filial, 2 montörer vid nämnda verkstad ha arbetat hela tiden. I tisdags bjöd N. O. V.-logen de strejkande med familjer på kaffe och smörgåsar; amatörklubben uppförde vid samma tillfälle ett par teaterpjäser. Vid strejkmöte i tisdags beslöts enhälligt att hos länsstyrelsen begära rusdrycksförbudets utsträckande minst en månad efter strejkens slut. Merserum: 6 oorganiserade stenhuggare ha i dag återupptagit arbetet här. Lantbrukarna uppta ej under strejken dagsverksgård av innehavare av torplägenhet etc. Meningen är naturligtvis att så fort arbetet återupptages, då kunna avpressa dagsverken, som nu under strejken kunnat göras utan avbrott i den normala arbetsdriften. Vingåker: Färre meddelandet hade på grund av förkortningen blivit en smula missvisande, men skall lyda så: Vingåkers organiserade arbetare ha haft möte, besökt av 4—500 personer, därvid hr Lindbäck från Stockholm talade och enhälligt antogs Katrineholms-resolutionen. Antalet strejkande här, brobygget inberäknat, ävensom några enstaka organiserade arbetare, utgör omkring 75. Ställningen bland dem är oförändrad. Ramsvik, Lyseki: Från Stenhuggarfackföreningen rapporteras, att 45 organiserade och 3 oorganiserade delta i storstrejken sedan dess början. Kämpersvik: Ställningen oförändrad. Alla organiserade och oorganiserade i striden. Bomhus och Kastet: Bolaget har här indragit den ved arbetarna förut erhållit gratis, ävensom förbjudit dem att plocka kvistar i skogen. Entusiasmen dock lika hög nu i femte veckan som i den första. Ingen har återgått. Antalet organiserade ökas dagligen. Leve solidariteten! Lingheds: Fridlysning vid sågverket. Angvisslan vid sågen ljuder som om arbetet vore i gång, men det är endast för att narra enfaldigt folk. Förtvivlade ansträngningar att skaffa arbetsvilliga och dåligt resultat. De strejkande vid gott mod. Allmän förbittring över "gulingarnas" svek. Vår rättvisa sak maste segra! Riddarhyttan: Bruksförvaltningen mycket ivrig få arbetet i gång, men som strejkbrytare ha blott några få gubbar samt "gulingar" anmält sig. Vid Persgruvan, tillhörig Uttersbergsbolaget, arbeta f. n. 7 äldringar och 2 pojkar. Sammanhållningen bland de organiserade den bästa; medlemsantalet ökas alltjämt. De oorganiserade här stå även solidariska, vilket hedrar dem. Kamrater landet runt, hållen enigt ut och striden ändas med seger! Lidingö: Allt lugnt! Skultuna: Vid fjärde strejkveckans början samma besinning och lugn. Vid lantbruket har en organiserad svikit och ställt sig i sällskap med några andra "hedersmän". Södertälje: Onsdagen 25 aug. avhölls härstädes ett vällyckat offentligt möte å Fältet. Efter ett par musiknummer av de strejkandes musikkår hälsades mötesdeltagarna välkomna av strejkstyrelsens ordförande G. Lundin, varefter talarstolen beträddes av ombudsmannen Lars Granberg från Stockholm, vilken under livligt bifall talade över storstrejkens orsaker, dess uppkomst och utveckling. Det offentliga mötet, vilket var besökt av över 2,000 deltagare, avslöts med ett fyrfaldigt leve för solidariteten bland de kämpande proletärerna. En resolution antogs om bojkottning av A.-B. Pomrils varor, emedan bolaget vägrat sina arbetare tillhöra fackföreningen. Därefter avhölls enskilda fackföreningsmöten. Vid Tönshammar kättingsmedja ha de strejkande arbetarna av arbetsgivaren förklarats avskedade och pr post fått sig tillsända vederbörligen prickade avskedsbetyg och sluträkning. Försök göres att få strejkbrytare i de avskedades ställe och planeras vräkning av de gamla arbetarna. Anmärkas bör, att arbetsgivaren är religiös, medlem av Sv. Missionsförbundet, och som sådan underhåller han Kongonegrer och vräker svenska arbetare. Engelsberg: I torsdags hölls demonstration med 1,000 deltagare, även från Fagersta-Västanfors och Norberg. Hr A. Weidenhaijn talade under entusiastisk stämning. Bojkott av den arbetarfientliga pressen. Börringe. Trots arbetsgivarens övertalningar stå vi alla eniga tills segern är vunnen. Kopparberg: Järnvägsmannaförbundets avd. 21 har till Bångbro, Ställdalens och Högfors' strejkutskott överlämnat 50 kr. vardera samt till strejkkassan 300 kr. och en extra dagsinkomst utöver den påförda. Förut har Kopparbergs strejkutskott fått 125 kr. Vidare har föreningen beslutat bojkotta den kapitalistiska ortspressen. Vifstavarf: Chefen här har förklarat, att om arbetarna ej till 25 aug. upptogo arbetet, skulle han företa en stor maskinreparation, som gjorde dem arbetslösa 14 dagar efter stridens slut. Och han lade ansvaret på de två fackföreningarnas styrelsemedlemmar, om arbetet ej återupptogs; de finge bära följderna. Strejkmötet beslöt dock med 149 röster mot 12 att fortsätta strejken och i anledning av hotet mot styrelsemedlemmarna, beslöts att ingen enda man återupptar arbetet förrän alla få återgå. Lindesberg: Som senaste nytt är att anteckna, det en del typer äro hotade med uppsägning dels till 25 aug. och dels till 26 aug., om ej arbetet till dess återupptas (en krok på vilken ingen tycks nappa), samt att de strejkande på snickerifabriken fått avsked med betyg, som sänts till blott en av dem. Så lätt tro arbetsgivarna att det går göra sig av med organiserat folk. Stämningen hos de strejkande är god. Vasselhyttan: Härifrån har avsänts 10 tons tackjärn sedan strejkens början. Förvaltaren själv är "arbetsvillig"'. Stämningen utmärkt. Sundbyberg: Järnvägsmannaförbundets avd. 5 har anslagit 300 kr. ur kassan till striden. Vidare har den beslutat bojkott mot den kapitalistiska pressen. Lindefors och Bergdala: Borgarpressen har inte kunnat konstatera återgång här och inte vi heller. Endast 2 strejkbrytare. Söderhamn: Här hölls i tisdags en stor demonstration med deltagare från vida trakter omkring. Hr E. Franzon talade under stort bifall inför 3,000 deltagare. Växiö: Tapetserarna, 8 man, ha åter upptagit arbetet. En av Skanska cementgjuteriets basar har spritt ut att grovarbetarna återgått. Det är osant. De strejka. Hesseleholm: Antalet i strejken deltagande har sedan första räkningen ökats från 352 till 367. Stämningen här är god. Rykten att arbetet återupptagits vid mek. verkstaden samt Kapsyl- och sannjolfabriken dementeras härmed. Var gön: I onsdags återgingo vid pappersbruket med förut rapporterade 32 personer, därav 16 baptister, varför de i strejken deltagande minskats från 140 till 98. Organisationen har ökats med 11 medlemmar. Bruket kan ej f. n. uppta driften. Jerrestad: Arbetarna vid skolästfabriken ha med lock och pock förmåtts återgå, men ingen har lätit skrämma sig. Enigheten god. Malmö: Järnvägsmannaförbundets avd. 73 har beslutat en extra uttaxering av 6 kr. pr ordinarie och 4 kr. pr extra arbetare. Vidare överlämnades 140 kr. till Malmö arbetares livsmedelskommitté. Och slutligen har beslutats bojkott av den borgerliga pressen. Bofors: Ställningen här är i stort sett oförändrad. En del oorganiserade ha återgått, dock ej någon nämnvärd stynka, utan solidariteten håller i sig. Vid möte i måndags, besökt av c:a 400 personer, antogo de utkastade arbetarna enhälligt den resolution, som tillställts oss från Nykterhetsfolkets representantförsamling.

SALA onsdag. Allting bra. Enigheten grubblig.

Jönköping: Snickerifabriksarbetarna vid Talavid, som stått vackande återgingo i måndags, ävensom ett 25-tal oorg. utom de 15. Ännu en strejkbrytare-typograf på "Jönk.-P:n" samt 8 vid Lundgrenska tryckeriet, 2 vid "Sm. Allehanda" och en vid ett mindre tryckeri, i allt sålunda 27 "arbetsvilliga" och ett 60-tal kvar å fackföreningen. I onsdags demonstration till Folkets park, varest fest anordnats för arbetarskorna, arbetarhustrurna och barnen; strejkutskottet bjöds de äldre på kaffe och de små på bullar och mjölk. Red. Neuman talade; dessutom sång och musik. Torshälla: I måndags hade ett 20-tal yngre arbetare demonstrativt uteblivit från arbetet vid Nyby bruk; även på tisdagen stannade en del hemma. I Torshälla har 3 småmästare sökt få sina verkstäder i gång men misslyckats. Stämningen god; allmän förhoppning om seger. Kapitalistpressen är förklarad i bojkott. Kalmar: Kvarnbolaget har utsänt strejkbrytare-värvare troligen uppåt Kronobergs län. På tisdagen kom hans onda fångst men den mannen ifråga synes senare ha avrest, ty nu är han försvunnen. Ingen återgång förutom 6 man vid Sundbergs snusfabrik, alla oorg. Bryggeriarbetarna vackla men de böra minnas, att skam drabbar dem, som i denna vilda strid sviker sina kämpande klassbröder. Det är solidariteten och uthålligheten, som skola hjälpa oss hembära segern. Munkedal: I lördags möte med föredrag och demonstration under stor tillslutning och den bästa stämning. Till arbetet ha återgått 68 men 300 äro fast beslutna att hålla ut. Storfors: Möte i tisdags därvid ifråga om rusdrycksförbudet beslöts instämmande i Liljansresolutionen och ifråga om par. 23, att dennas borttagande skall bli ett av huvudvillkoren för stridens avblåsning. Bångbro: Basarna få arbeta ensamma med att göra ren kanalen, ett det mest otrevliga arbete. Allt bra! Finspong: Lugnt och stilla.

Till storstrejksutskotten.

Underteckna alla skrivelser med **tydligt** namn och **fullständig** adress. Vid rekvisitioner utsätt **tydligt** namn och fullständig adress på den person, till vilken penningarna etc. skola sändas.

Bättre en **tydlig** och läslig namnteckning än en aldrig så "vacker" och oläslig krumelur.

Möten och sammanträden.

Typografiska föreningen har extra sammanträde om måndag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' A-sal.

I dag lördag sammanträda å föreningslokalen: Marcus kl. 9 f. m., V. Pettersons kl. 10 f. m., Häggströms kl. 11 f. m., Centralens kl. 12 middl. och Aftonbladets kl. 2 e. m.

I lokalen över gården: Beckmans kl. 10 f. m., Eklunds kl. 11 f. m., Tullberges kl. 12 middl., Allehanda kl. 1 och Svenska Bokbryckeriets kl. 2 e. m.

— Varvsträarbetarefackföreningen har månadsmöte i dag kl. 6 e. m. i Folkets Hus på Söder, 2 tr. Även oorganiserade inbjudas.

— Askledare och svagströmsmontörff. medlemmar samlas i dag kl. 11 f. m. vid Finnstugan i Hagaparken.

— Svenska slakteri- och charkuteriarbetareförbundets avd. 1 har extra möte i dag kl. 10 f. m. i Folkets Hus' D-sal. Södra och norra bolagen inbjudas särskilt.

— Templet 294 S:t Erik har möte på söndag kl. 4 e. m. 51 Upplandsgatan, 1 tr (över Vasaautomaten).

— Mjölkutkörarefackföreningen har möte i dag lördag kl. 10 f. m. i E-salen. OBS.! Föredrag.

— I—ms medlemmar uppmanas att insända sina bostadsadresser för januari 1909, födelseår, för- och tillnamn till kassören E. Pettersson, Svedenborgsgatan 9, 1 tr.

— Stockholms stenhuggarefackförening sammanträder till extra möte lördagen den 28 aug. 1909 kl. 3 e. m. i C-salen för behandling av understödsfrågan.

— A.-B. Elevators samtliga arbetare kallas till gemensamt möte i dag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' F-sal. Viktiga frågor!

— Norra spårvägsaktiebolagets söndagspersonal har möte i Folkets Hus, sal C, på söndag kl. 11 f. m. De av medlemmarna, som tillhöra annat förbund, måste medhava bok.

— Smidesarbetarefackföreningens uppbördsmän och medl. rapportera friveckor för aug. månad i dag kl. 6—8 e. m. å vanligt ställe.

— Nykterhetsfest i afton kl. 6 Bryggaregatan 5. Föredrag av red. Aug. Ljunggren, sång av en manskvartett, musik av Liljas sträkkapell samt deklamation. Fri entré.

— Stockholms brödutkörarfackförening har extra möte i dag kl. 3 e. m. i Folkets Hus, sal F. Utdelning av understöd vid mötet.

— Linnesömmerskefackföreningen har strejkmöte i dag kl. 9 i Folkets Hus' L-sal. Utdelning av understöd åt de anmälda.

— Nykterhetsfest med föredrag av red. Karl Schelin jämte sång och musik anordnas i Sikla park i morgon söndag kl. 2 e. m. Fri entré.

— Stockholms metallarbetarefackförening har fristämpling i dag kl. 11—2 i Järnarbetarnas klubbrum, Folkets Hus, 1 tr.

— Tidningsbudens fackförening har möte för utlämnande av understöd åt de anmälda i L-salen i dag kl. 2—5 e. m.

— Stockholms vin- och spirituosahandelsarbetarefackförening har extra möte i dag kl. 2,30 e. m. i sal E, Folkets Hus.

Föredrag hålles.

— Nykterhetsarmén inbjuder de strejkande till fest i dag kl. 8,30 i David Bagaresgatan 5—7, ö. g. 2 tr.

— Båt- och pannplåtslagarefackföreningens uppbördsmän redovisa i dag kl. 5—7 e. m. å Järnarbetarnas klubbrum. Alla måste infinna sig. De av föreningens medlemmar, som önska följa medlemmen O. F. Pettersson till graven, samlas under fanan i dag kl. 2 e. m. vid Norrtull.

— Förgylleri- och glasmästeriarbetareförbundets samtliga medlemmar och deras familjer inbjudas till möte på måndag kl. 3 e. m.

— Scagliolarbetare. Understöd utbetalas i dag kl. 12—3 e. m. hos kassören J. A. Nilsson, Svartmangatan 16, n. b.

— Rörstrands arbetare samlas till strejkmöte med föredrag i dag kl. 11 f. m., Västmannagatan 59.

— Kvarnarbetare-, kemisk-tekniska och läderarbetarefackföreningarna ha friluftsfest i Sikla park på måndag med början kl. 1.

— Svenska spårvägsförbundets samtliga avdelningar inom Stockholm ha gemensamt möte i dag kl. 3 e. m. i Folkets Hus' A-sal.

— Fabriks- och maskinsnickarefackföreningen har extra sammanträde i dag kl. 3,30 e. m. i sal O, Folkets Hus.

— Nykterhetsmöte anordnas av blåbandsföreningar i dag kl. 4 e. m. vid Uggleviksklippan.

— Droskkuskspersonalens och automobilförarefackföreningen har möte i dag kl. 2,30 e. m. i Folkets Hus, sal B.

— Nykterhetsarmén har i afton kl. 8,30 möte Kronobergsgatan 19. Strejkande inbjudas.

— Offentligt möte Tunnelgatan 19 i dag kl. 7 e. m. Tal av red. Björkman m. m.

— Modellsnickarefackföreningen har utdelning av denna veckas understöd lördagen den 28 aug. kl. 9—12 f. m. i Folkets Hus' J-rum.

— Solnabor! Strejkmöte anordnas i Hagalund lördagen den 28 aug. kl. 4 e. m. i skogsbacken väster om tvättinrättningen, med föredrag av hr A. Viktorin. Sång och musik.

— Sadelmakeriarbetarefackföreningen avhåller extra möte i dag lördag kl. 7 e. m. i Folkets Hus' P-sal.

— Sagostundsbarnen samlas i och för utflykt på söndag kl. 1 e. m. vid Haga grindar.

— Understöd utdelas i Liljeholmens Folkets Hus i dag mellan 9—1. De som bo i Fridhem, Sätra och Hägersten få hämta sina understöd vid Hägensten.

— Strejkmöte anordnas av logen Frisk Mod av N. O. V. på söndag kl. 6 e. m., S:t Paulsgatan 17, 2 tr.

— Offentligt möte anordnar logen 15 Svithiod av N. O. V. i dag kl. 8,30 e. m.

— Södra varvets maskinverkstadsklubb sammanträder å lokalen S:t Paulsgatan 17, sal 3, i dag kl. 11 f. m.

— Logen hr 11 Svea av N. O. V. har offentligt möte lördag 28 aug. kl. 8,30 e. m. Tunnelgatan 14, 2 tr. Föredrag, musik m. m. Fri entré.

— Sv. järnvägsbyggnadsarbetarefackföreningens sektion 58, Elisejö—Liljeholmen, har strejkmöte i dag kl. 4 e. m. i Folkets Hus, Liljeholmen.

— I storstrejken deltagande män och kvinnor inbjudas på templet 320 Karl Johans möte söndagen den 29 aug. kl. 6 e. m. Bryggaregatan 5, ö. g. n. b.

— Sjukkassan Primus har extra möte på söndag kl. 11 i Södra Folkets Hus. Nya stadgarna!

— Luth & Roséns montörer torde infinna sig å förbundsexpeditionen i dag kl. 4 e. m. för uppbärande av understöd.

— L. M. Ericssons verkstadsklubb avhåller möte söndagen den 29 aug. 1909 kl. 10 f. m. i Folkets Hus, sal A.

— Sv. T. A. F. avd. 8 har strejkmöte i dag kl. 3 e. m., sal D. Föredrag. Nyanmälda äga tillträde.

*

OBS.! För de flesta möten gälla: Medlemsbok bör alltid medtagas. Nya medlemmar vinna inträde.

Sthlm 1909. Fackföreningarnas Tr.-A.-B.

SVARET

MEDDELANDEN FRÅN LANDSSEKRETARIATET

N:o 20. | Svarets redaktion: Landssekretariatet, Stockholm. Telefoner: Riks 178, 89 65. Allm. 43 64, 57 87. | Stockholm, söndagen den 29 augusti 1909. Redaktör och ansvarig utgivare: G. Gerhard Magnusson. | Svarets expedition: Folkets Hus, Stockholm. Telefoner: Riks 44 57. Allm. 68 68. | Pris 5 öre.

Till

Sverges kämpande arbetare.

Stridsställningen för närvarande.

Landsorganisationens Representantskap, som varit samlat i Stockholm till överläggning om den nuvarande ställningen av striden, och därvid till särskild behandling haft uppe frågan om frontförändring i densamma, har efter ingående omprövning beslutat att striden tillsvidare må fortsättas i o f ö r ä n d r a d form.

Kampen har nu övergått till att bliva en klass-strid. Hela samhället har med kraft kastat sig emot de för sin rätt kämpande arbetarna. Från de högsta kretsarna och ända ned igenom synas alla och envar stå som arbetarnas svurne motståndare, på alla tänkbara sätt stödjande varandra för att krossa arbetarna i denna av arbetsgivarna påtvungna strid.

Hänsynslöst far hela tidningspressen fram, ständigt sysslande med a r b e t a r n a s angelägenheter. Med förvrängda framställningar söker man på allt sätt splittra sammanhållningen bland de kämpande arbetarna. Medan å ena spalten under feta rubriker i bjärta färger framställes den nöd och svält arbetarna äro underkastade, antecknas å spalten bredvid med förtjusning regeringens uttalande, att föreliggande förslag till medling ej till någon åtgärd föranleder.

I snart fyra veckor ha arbetaremassorna landet runt i trots av allt detta motstånd, alla förvrängda uppgifter om ställningen på arbetaresidan, alla trakasserier av olika slag, dock enigt hållit samman i denna jättekraftmätning. Genom detta prov på uppoffrande solidaritet och den lugna lojalitet varmed striden förts från arbetaresidan, har Sverges arbetareklass givit sig obetingad rätt till erkännande, men detta synes vara ett främmande begrepp för våra motståndare.

Då emellertid Representantskapet funnit sig böra vädja till Sverges arbetare om fortsatt enig kamp med oförändrade stridslinjer, så har detta varit förestavat av för Representantskapet fullt avgörande skäl. Varje arbetare må minnas, att det är arbetsgivarna som iscensatt denna strid och att arbetarna endast upptagit kampen som självförsvar, och må vidare var och en ställa den frågan till sig om han skall bidraga till att den arbetsgivareorganisation, som vilar på det industriella storkapitalet, stödd och kraftigt omgärdad av alla reaktionära makter i landet, skall få göra sig till ensamtbestämmande över de tusende arbetarnas levnadsvillkor här i landet.

Striden har blivit lång, hård och bitter, men vi äro förvissade om att varje man och kvinna i den stora kämpande arbetareskaran skall även i fortsättningen ikläda sig de stora offer, som nu kräves av alla och envar för bevarandet av den medbestämmanderätt, som arbetarna tillkämpat sig under årslångt arbete och stora uppoffringar.

Från utlandets arbetarevärld strömmar de kämpande arbetarna tillmötes sympati och förståelse i kampen, självfallet utgörande bevis på gemensamma klassintressen och då dessa uttryck för sympati åtföljas av uppmuntrande ekonomiskt stöd, må vi alla däri se en maning till fast sammanhållning, under medvetandet om att vi ingalunda äro lämnade åt oss själva.

Av de rapporter som inströmma till Landssekretariatet angives ställningen ut över landet fortfarande vara den bästa, och motståndarnas osanna, ständigt och i alla olika vändningar upprepade uppgifter om återgång i arbetet utan uppgörelse, ha på mångahanda sätt blivit vederlagda.

Den senast officiellt verkställda räkningen av antalet deltagare i arbetsinställelsen, som i dag offentliggjorts, uppvisar ett antal av över 255,000 arbetare. Denna siffra är dock missvisande, enär på många platser, enligt vad vi funnit, upptagits för låga uppgifter. Vi ha dock för tillfället icke sådan undersökning fullt verkställd att vi över hela linjen kunna med andra siffror bemöta uppgifterna ifråga.

Ställningen är sålunda i stort sett oförändrad, stämningen bland massorna god och enigheten fast och beslutsam. Vid detta förhållande må allt tills vidare bliva och Sverges arbetarklass skall utkämpa denna i många avseenden ojämna strid med ett för den framtida verksamheten gott resultat.

Stockholm den 28 augusti 1909.

För Landssekretariatet:
Herm. Lindqvist.
Ordf.

Rekvisitioner till "Svaret"

skola vara insända till expeditionen senast kl. 4 e. m. för att kunna expedieras påföljande morgon.

Frih. Adelswärds fredsförslag.

Vi meddela på annan plats frih. Adelswärds i "Social Tidskrift" offentliggjorda förslag till medling i konflikten.

Förslaget är märkligt därför att det kommer från en stor arbetsgivare, ordföranden för Sv. Träindustriförbundet och medlem av Sv. Arbetsgivarföreningens fullmäktige, där han själv deltagit i de överläggningar och beslut, som haft till följd den stora lockouten och det därav framtvingade försvarskriget från arbetarna.

Vid genomläsningen av den långa motiveringen finner man, att frih. A. rör sig med stora och vida vyer om förhållandena mellan arbetsgivare och arbetare, synnerligast i avtalsfrågan. Han har helt och hållet lämnat den gamla ståndpunkten om arbetsvillkorens byggande på individuella avtal och understryker i stället att saken bör ordnas genom kollektiva avtal mellan organisationerna. Hans huvudpunkt är verksamhetens centralisering å ömse sidor i så hög grad som möjligt och då med endast en centralorganisation även för arbetsgivarna.

I motiveringen kan man avläsa rätt anmärkningsvärda uttalanden, anmärkningsvärda därför att de komma från en stor arbetsgivare. Dessa uttalanden ge ganska tydligt vid handen att förslagsställaren anser arbetsgivarnas kamppolitik under detta och närmast föregående åren icke synnerligen välbetänkt. För att få säga detta har han sedan tydligen velat ge arbetsgivarna vad dem tillhöra och gissar då på arbetarorganisationernas "sönderfallande i småföreningar", i fall striden pågår allt för länge.

Häri torde han dock ta fel. Ha arbetarna kunnat i så lång tid hålla ut i en hård, bitter, men ändå hjältemodigt lugn kamp, så skola de också vara kraftiga nog att trygga sina framtidsmöjligheter både med avseende å arbetsvillkoren och organisationsförhållandena.

Själva f ö r s l a g e t till fredsplan, sådant frih. Adelswärd fört upp det, kan icke tillfredsställa arbetarna. Motiveringen ger något av behållning — förslaget tar det tillbaka igen. Där har förslagsställaren visat sig såsom a r b e t s g i v a r e n igen, såsom den vilken står i obligation till kamrater och kolleger. Motiveringens tydliga försök till opartiskhet ha där alldeles blivit hejdade.

Här hade dock förslagsställaren kunnat få fram ur sin motivering grunden för ett mer opartiskt förslag, nu är det oantagligt. Visserligen stärker "N. D. A." förslagets ställning genom att på vanligt manér racka ned på det och kalla frih. A. "den välmenta enfalden", men det duger inte ändå att bygga någon uppgörelse på.

Skulle det emellertid ha möjlighet att ge uppslag till något bättre förslag till medling i konflikten, så har det ju inte sett dagen förgäves.

Tillkännagivande till strejkutskotten.

Vi uppmana härmed strejkutskotten att, i likhet med senast gångna vecka, t i s d a g e n d e n 3 1 a u g u s t i till Landssekretariatet insända uppgift om nödvändigt understöd för veckan, med bestämt angivande av nu önskat belopp.

Med ansökan om medel skall ovillkorligen bifogas uppgift på antalet deltagare i striden för närvarande, organiserade och oorganiserade. Dessa uppgifter skola lämnas å särskilt papper varå inga andra uppgifter få förekomma.

Stockholm den 28 augusti 1909.

För Landssekretariatet:
Herm. Lindqvist.
Ordf.

Norge och vår strid.

Red. Carleson talar i Kristiania.

Entusiastisk stämning för de svenska arbetarna.

KRISTIANIA fredag. Redaktör Carleson höll i afton föredrag härstädes om storstrejken. Karakteristiskt för den välvilliga stämningen här gent emot de svenska arbetarna är att mötet var arrangerat av den unga vänstern, som tillhör det nuvarande regeringspartiet. Mötet var, trots att man ej hade haft tid att reklamera för det, särdeles talrikt besökt.

Hr Carlesons redogörelse för storstrejkens orsaker och dess imponerande förlopp följdes med spänt intresse. Likaledes hans skildring av den svenska regeringens uppträdande, vilken icke hade blick för landets vitala intressen, men synes ta arbetsgivarnas parti.

Föredraget avbröts ofta av entusiastiskt bifall. Då talaren till slut frågade, om han kunde ta med sig till Sverges arbetare en sympatihälsning även från en församling, som ej tillhörde hans parti, reste hela mötet sig med ett dånande jarop och handklappningar. Den unga vänsterns ordförande tackade för det utmärkta föredraget och uttalade sin starkaste sympati för de strejkande. Till slut föranstaltades en penninginsamling till storstrejken med ett gott resultat. Den unga vänstern i Bergen och flere andra städer har även inbjudit Carleson att hålla föredrag.

Fredsvännerna påkalla regeringens medling.

I går inlämnades från Sv. freds- och skiljedomsföreningen till civildepartementet en skrivelse vari till regeringen ställdes en vädjan att den skulle söka "snarast bringa den nu snart månadslånga sociala inbördeskampen i Sverges land till ett för alla parter lyckligt slut".

Skrivelsen slutar: "Vi anse oss ej behöva för landets regering angiva de medel och vägar, som härlämpligaste böra anlitas för uppnående av social fred, men våga dock i egenskap av fredsvänner erinra om den av oss antagna grundsatsen: s k i l j e d o m i s t ä l l e t f ö r k r i g och torde denna grundsats böra tillämpas även beträffande s o c i a l a strider".

Präster som strejkbrytarvärvare.

Från S t r ö m s u n d skrives till "Svaret": Här i skärgården arbeta prästen och bolagshejdukar allt vad som står i deras förmåga på att skaffa strejkbrytare och sorgligt att säga finns det även individer, som kortsiktiga att ställa sig i bolagskapitalisternas sold. Så reste härifrån i torsdags kväll ett 25-tal värvade från Atanäset över Ramsele till Kramfors och på kvällen reste ungefär lika många med båt. Några ungkarlsklubbister, som fått kännedom om deras förehavanden, var dem till mötes på olika platser och lyckades även till hamn för värvarna att förmå några återvända. Men de marscherade strejkbrytarna i sluten trupp till en järnbod och löpte revolvrar! Vi hoppas dock att de få ett värdigt mottagande efter Ångermanälven.

Grova krokar.

Inom Svenska Elektriska arbetareförbundet har från arbetsgivarna utsänts anmaning att påbörja arbetet igen. Villkoren äro att arbetarna förbinda sig att under nu pågående konflikt ej tillhöra fackföreningen och ej lämna något som helst bidrag till föreningskassan.

Naturligtvis neppa inte hederliga arbetare på sådana krokar.

Röررstrands arbetare

hade ett talrikt besökt möte på lördagen och beslöt enhälligt att fortsätta striden, trots bolaget genom lot om räkning om ej återgång sker på måndag, söka bringa tveksamhet i lederna.

Militären som strejkbrytare.

Från Helsingborg meddelas till "Svaret", att några korpraler tjänstgöra som strejkbrytare vid spårvägarna. Antagligen ha de blivit permitterade för att bli lakejer åt arbetsgivarna.

Låt ej lura eder!

I morgon blir det åter en för arbetarna och deras organisationer "kritisk" dag — tro arbetsgivarna. Och med hot, våld och list söka de tvinga och skrämma arbetarna tillbaka i arbetet. Så lära i morgon komma att inkallas de, som lätt fånga sig av arbetsgivarnas annonser och personligen eller genom brev anmält sig för att bli ihågkomna nu eller vid stridens slut. Sedan skola väl dessa eldade upp under pannorna och så skall röken ur fabrikskorstenarna lura arbetarna

"Svaret",

Meddelanden från Landssekretariatet,

utkommer, enligt lämnat medgivande från Typografförbundet, varje dag och redigeras å Landssekretariatets expedition, Stockholm.

att allt är i gång igen, och skrämma dem att springa tillbaka i arbetet.

Arbetare, tro inte på arbetsgivarnas bluffar mer än på deras tidningars lögner! Följ blott tryggt eder organisation och spring ej på egen hand tillbaka i arbetet. Läs "Svaret" och tag där reda på ställningen och organisationernas åtgöranden.!

"Högerns mest flagranta pressslusker."

I "Neue Zeit" skrev Hj. Branting för 14 dagar sedan en första artikel om den svenska storstrejken, där bl. a. förekomma följande satser:

"Förgäves uppträda i dessa dagar de fräckaste ärkelögnare inom den borgerliga pressen som moralens utkörade vaktare gent emot de "upprörande rättskränkningar", vartill i all synnerhet typograferna skulle ha gjort sig skyldiga då de, i en situation som den nuvarande, satt sina klassförpliktelser framför bestämmelserna i sitt arbetsavtal och även de nedlagt arbetet, för att därigenom om möjligt förkorta striden. Och de värsta hetsare till undantagslagar mot arbetarepressen, samma presspack (Pressgesindel), som nyss kröp för den blodige tsaren och utpekade socialdemokratin som skyldig till att en fanatisk och virrig anarkist lönnmördade en svensk general, dessa samma ropa nu i himlens sky att "pressfriheten är i fara" därför att de icke kunna under dessa dagar sprida alla sina tendenslögner lika bekvämt som förut".

Delar av denna artikel ha nu i mer eller mindre korrekt form letat sig fram till den svenska borgerliga pressen. Men "N. D. A.", behövde för sin del blott höra ordet "Pressgesindel" för att genast slå alarm och, liksom förut hr Algot Sandberg från Amerika, fordra hr Barntings och samtliga socialdemokratiska journalisters utdrivande ur Publicistklubben som evärdiga.

Ty den gamla sanningen bekräftas ånyo, att talas det om pressens skamflickar, så skrika de som kännas sig träffade, inga andra.

Sympatierna i Amerika.

En person här i Stockholm har välvilligt sänt oss ett urklipp ur "Svenska Folkets Tidning" i Minneapolis, vilken, fastän icke socialistisk, ställer sig helt sympatisk till folkrörelsen i Sverge och utsänt bidraglister för vår kamp. Där berättas om möten under veckan 5—11 aug. 300, 400, på nytt 400 personer "ur alla samhällsklasser", 500 skandinaver o. s. v., vilka uttryckt sina varmaste sympatier och upptagit kollekter för de stridande. Tidningen, som är mycket spridd i de starkt skandinaviska staterna i denna del av Amerika, påminner sina läsare att vår hjälp är dubbel hjälp.

Gäddor och lamkött.

Det är som bekant vanligt i dessa dagar att den kapitalistiska pressen, samtidigt den på ena spalten skriver att arbetarklassen måste slås ner, då den "förgått sig mot samhället", har långa redogörelser för den "fruktansvärda nöden" bland de storstrejkande. Även "Sv. D." hade i går en sådan skildring av hur det går till när "nödmynten" ombytas mot varor. Det omtalas att bröd, sill och margarin voro kursiva varor. "Även mjöl och gryn hade god omsättning. Men det fanns även de, som mot nödmynt tillhandlade sig lamkött och "bästa smöret", vilken senare vara i denna affär stod i kr. 3:25 pr kilo. Alltså icke den allra billigaste sorten."

Det förefaller nästan som om tidningen vore snäll förargad över att nödgas konstatera att de med strejkande köpte lamkött och bästa smöret — det bör naturligtvis reserveras för överklassen och så stämmer det inte riktigt med den baskliga nöden.

Mjölk åt barnen.

En för barnen ömmande kvinna har med anledning av vårt meddelande från Göteborg om bekymren för mjölk åt barnen lovat skänka medel till 100 liter oskummad mjölk att skänkas till verkligt behövande familjer med små barn. Strejkkommittén har fått saken om hand.

De farliga spårvagnarna.

I går kl. strax efter 12 kom en spårvagn i stark fart över Kornhamnstorg, där en pojke, som ej i tid hann undan blev överkörd. Gossen framdrogs och bars undan av barmhärtiga människor, som sedan förde gossen till sjukhus. Man uppmanade en polis att inskrida men han sprang blott upp på plattformen och uppmanade föraren att köra, vilket också skedde.

Sådant händer när lag och förordning i kapitalismens tjänst suspenderas.

— I går förmiddag vid halv 11-tiden kom en spårvagn på blåa linjen i stark fart Sibyllegatan utför och stötte till en vagn från hästgardet, förspänd med två hästar. Den ena hästen blev omkullstött och avbröt ena benet samt fördes till Veterinärinstitutet.

— I går afton överkördes och skadades ganska illa en äldre kvinna vid Roslagstorg, där en vagn på Ringlinjen körde orimligt fort och icke gav signal — åtminstone kunde ingen sådan förmärkas. Den gamla skadades ganska illa och fördes i ambulansvagn till Serafimerlasaretet.

Bolagets nya taktik går tydligen ut på att genom en våldsam framfart på Stockholms gator göra dessa livsfarliga för fotgängare, för att tvinga alla att åka. Men det är nu en viss risk med att åka också i dessa tider, med borgargardist-knoddar och allehanda streber som förare.

Klingande solidaritet.

Arbetarna vid Smålandsstenar ha till Landssekretariatet insänt kr. 99:50 "till de i striden kämpande bröderna".

Barnbespisning i Göteborg.

Från Göteborg telegraferas till "Svaret": Socialdemokratiska ungdomsklubben har öppnat barnbespisning. På lördagen ha 130 barn bespisats och fortsättes härmed varje dag med ungefär samma antal. Början gjordes på fredagen med barn från textilarbetarefackföreningarna.

En lögn.

Det har i tvillingparet "Aftonbladet—Dagen" uppgivits, att tunnbindarna i Degerfors, 33 till antalet, återupptagit arbetet. Enligt telegram till förtroendemannen är detta osannt; de strejka fortfarande och ha endast vänt sig till förbundsstyrelsen och begärt råd hur de skola förfara.

Det rättar nog "Aftonbladet—Dagen" i dag!

Hjälpen från utlandet.

Franska Byggnadsarbetareförbundet har sänt ur kassan 500 francs samt en skrivelse med de bästa välönskningar. Förbundet beklagar att dess ekonomiska resurser, medtagna av talrika strejker, ej möjliggöra större bidrag, men sända ändå sin lilla hjälp till vad starkare organisationer kunna giva.

•

En grupp bulgariska studenter i Halle sänder genom Avramoff (representant för sitt land i Int. Soc. Byrån) uttrycken av sin beundran för den svenska arbetarklassens kamp. "Aldrig hade jag för min del kunnat tro", skriver han bl. a., "att det fanns ett land, ett litet land som edert, där nykterhet och arbetarorganisation kunnat göra sådana underverk". Något litet bidrag väntar han skall kunna komma även från kamraterna i Bulgarien.

"St. D." fruktar hyresbetalningsstrejk.

I gårdagens nummer av hr Hildebrands organ läses under rubrikerna: "I vanvettets tecken. Hyresbetalningsstrejk!" en raffiande historia om det förslag till hyresbetalningsstrejk, som enligt vad vi hört diskuterats på åtskilliga håll inom Stockholms fackföreningsrörelse. Förslaget har blivit för tidningen bekant, säger den, därigenom att en person kommit att lysna till ett föredrag i det fria inför en arbetarklubb. Saken föranledde tidningen till följande uttalande:

Nu ser det ju ut, som om storstrejken inom de närmaste dagarna(!!) skulle bli, åtminstone partiellt avblåst, och därigenom undgå förmodligen arbetarna att hålla en clärskap, som skulle ha ställt allt hittills begångna missgrepp och olovligheter djupt i skuggan. Har strejkledningen varit medveten om dessa planer och icke gjort något för att avstyra dem, så har den dömt sig själv. Redan nu har dess vanstyre bragt det därhän, att tusenden i vinter bli arbetslösa. Hade så hyresbetalningsstrejken tillkommit, skulle den omedelbart(!) medfört husvillhet för hela strejkarmén.

Vi skola först och främst be att grundligt få ta "St. D." ur den villfarelsen, att storstrejken skulle komma att "avblåsas". När lockouterna inställts, blir det tid att tala om den saken. Dessutom vilja vi fråga, huru det skulle gå till att omedelbart kasta 50,000 lägenhetsinnehavare d. v. s. minst 150,000 människor på gatan och hur myndigheterna sedan skulle kunna bereda bostad åt alla dessa. Vi påminna endast om, att en dylik strejk för några år sedan i ett par amerikanska storstäder ledde till hyrornas nedsättning med upp till 30 proc.

Angående själva saken är endast att säga, att Landssekretariatet icke haft uppe den till behandling. Den ohyggliga kris, som skulle följa av en hyresbetalningsstrejk med ty åtföljande omöjlighet att de nämnaste åren få utländska pengar till fastighetskrediten, frestar icke en ansvarskännande ledning att rekommendera densamma, trots fastighetsägarnas trogna förbund med arbetsgivarna och trots de ingalunda små utsikterna att få ned hyrorna över lag. Men det är för var och en tämligen klart, att i mycket stor utsträckning oförmågan att betala hyran kommer att visa sig i okt., såvida arbetsgivareföreningen framhärdar med jättelockouten som är anledningen till den pågående storstrejken. Inträder en ekonomisk kris av förhärjande slag i höst, är det sålunda arbetsgivareföreningens vanstyre, som bär skulden. Arbetarna ha endast gjort bruk av den rätt till självförsvar, som tillkommer varje angripen. För de skador, som genom utövande av denna solklara rätts utövande uppstå, bär angriparen ensam ansvaret. Arbetarna kunna icke på en enda punkt beskyllas för att ha använt "större våld än nöden krävde".

Mera åkarperi.

Från Göteborg telegraferas till "Svaret": En arbetare Wallenberg har på lördagen häktats vid stadsgränsen för påstått hot mot arbetsvilliga.

Borgargardisternas gatuliv.

En borgargardist, som satt som kusk på droskan 229, körde i går middag vid S:t Eriksplan rätt på en Krigsskolans vagn, så att en däri sittande dam ramlade ur, dock utan att skada sig något vidare. Men vagnens ena fimmerstång gick av och droskans sufflett blev förstörd, så nog kostar den färden mer än efter taxan.

— I går eftermiddag vid 5-tiden bevittnades av ett hundratal personer en ömklig scen. Två ynglingar skulle med en lastbil från Rubenson & C:o söka en genväg över en för utensättning avstängd gatubit vid S:t Eriksplan. Bättre gick det dock inte än att bilhjulen satte sig djupt i sandmarken och trots den högst uppdrivna autokraften snodde de runt som väderkvarnssvingar. Gossarna rodnade av harm och blygsel och ingen hjälp stod att få förrän några polismän kommo tillstädes.

Någon plikt för körande på otillåten plats blir det naturligtvis inte, ty sådana där förordningar gälla inte för skyddsgossarna.

Dyrt strejkbrytarlarbete.

Torsdagen 26 aug. på morgonen kl. 7 med tåget som går från Saltsjöbaden till Stadsgården hade jag äran att åka i samma vagn som skeppsstuvare Söderström. Vid Dufnäs påsteg en dir. E. (gatläggningscentreprenör), hälsade på Söderström och började prata med honom om strejken. Därvid upplyste hr Söderström högt och tydligt sin vän om att "jag har tagit in tyska arbetare", vartill hr E. tillkännagav sin belåtenhet. "Men", fortsatte hr Söderström, "förbannat dyrt blir det. Fri resa skola de ha fram och tillbaka, 5 kr. om dagen samt logi och mat och dessutom 25 mark kontant, då de landstiga i Tyskland igen".

Polisstrakassering.

En spårvägsman blev i fredags kl. 4 e. m. på anmälan av en strejkbrytare anhållen och medfördes till detektiva polisen, där han kvarhölls till kl. 11 e. m. Då man ej kunde finna sak med honom, lösslipptes han, men fick som hälsning anmaning att fortast möjligt återgå till arbete.

På förekommen anledning

få vi meddela, att prof. Curt Wallis icke är medlem av A.-B. Pomrils styrelse. Det är flera år sedan han avgick.

Ett möte om storstrejken.

Det förut tillkännagivna möte på Asalen, där hr Holtermans svåger, greve Eric von Rosen, skulle övertyga arbetarna om storstrejkens omöjlighet och det omoraliska i avtalsbrotten, gick av stapeln i går afton. På grund av fel vid annonseringen hade massor av folk utan inträdeskort infunnit sig, och tusentals trängdes i hallen utan några som helst utsikter att vinna inträde.

Greve von Rosen visade sig vara en mycket välvillig man med den i dessa dagar vanliga överklassuppfattningen, fastän icke fullt så hätsk som majoritetens. Publiken förhöll sig mönstergillt och gjorde blott några inpass då och då. Efteråt redogjorde hr Sven Persson för stridens bakgrund och uppkomst under livligaste bifall och täta bravorop. Då detta skrives, har ännu ingen annan talare hunnit yttra sig.

Flera av "skyddskårens" spetsar, bl. a. hr Holtermans adjutant stadsfullmäktigen Lagerorantz och prof. Heckscher, sågos i salen.

Hj. Witzén,

Brännkyrkagat. 171 och Hornsgatan 102, har icke tjänstgjort som spårvagnsförare eller haft annan strejkbrytaresysslа eller anmält sig till skyddskåren, vilket härmed meddelas.

Till fackföreningsstyrelserna i Stockholm.

Ännu fattas uppgifter om antalet i strejken deltagande från åtskilliga föreningar inom Stockholm. Då det är av högsta vikt att dessa ordentligt inlämnas i enlighet med Landssekretariatets hemställan, uppfordras vederbörande styrelser att omedelbart insända dessamma till Strejkkommitténs exp., 4 tr. upp i Folkets Hus

Storstrejksutskottet.

Journalister med känsla för sitt ansvar.

I "Frankfurter Zeitung" skriver dess hitsände korrespondent: "Det är bekant, att de (liberala ledarna) gärna skulle se en intervention från kungen eller regeringen och redan ha försökt att få till stånd en sådan, men åter avstodo från försöket, då de märkte, att detta nu genast ej kunde leda till något resultat. Detta partis press är visserligen för ögonblicket lika fientlig mot strejken som den konservativa pressen, dock har detta kanske sin grund blott däri, att svårigheterna på grund av sättarestrejken och tidningsutbärarestrejken stegra journalisternas nervositet."

"Frankfurter Zeitunge" korrespondent har nog träffat huvudet på spiken i fråga om de liberala journalisternas nervositet som en av orsakerna till den liberala pressens ynkliga hållning i dessa dagar. Men vad är det då, har man väl rätt att fråga, för journalister, som låta hela sin hållning i en för hela facket så utomordentligt viktig fråga bestämmas av nervositet och förargelse över typografstrejken.

Jättestridens verkningar.

Vilka ha intresse av arbetarnas nederlag?

I "Vorwärts" skriver dess hitsände korrespondent: Det är ju också ganska förklarligt, att massan av arbetsgivare bli allt mer missnöjda med sin ledning. En så långvarig kamp betyder ju förintandet av många småborgerliga existenser. Genom de mycket tvivelaktiga understöden på kredit äro naturligtvis ej heller de icke kapitalstarka bland arbetsgivarna hulpna. Om kampen mot arbetarklassen över huvud skall ha mål och mening, så måste det väl ändå vara den att borttaga arbetarorganisationernas medbestämmanderätt på lönernas fastställande. Men om — vilket är fullkomligt uteslutet — detta mål skulle uppnås, vem hade väl någon fördel däravf? Kanske den med utlandet konkurrerande storindustrin. Men häremot talar, att enligt all erfarenhet med nedsättandet av lönerna även arbetarnas arbetsglädje och arbetsprestation sjunker, och därmed måste herrarna räkna. Men de små arbetsgivarna, som äro hänvisade till inlands-marknaden för avsättningen av sina produkter, hade av en godtycklig nedsättning av lönerna ingenting annat att vänta än en mäktig befordran av smutskonkurrensen och ett starkt sjunkande av värdet på sina produkter. Därtill kommer, att deras avsättning väsentligt är beroende på de stora folkmassornas köpekraft. De hava alltså egentligen intresse av, att arbetarna icke förtjäna för dåligt och ej duka under i kampen. Samma intresse ha alla de av borgerskapet, som stå utanför de kämpande partierna, men leva av arbetarklassens förtjänst. Så ha vi jämte den stora massan av affärsmän även husägarna, som till sitt stora flertal blott kunna önska, att kampen blir slut så skyndsamt som möjligt och till förmån för arbetarna. Här i Stockholm hotar det redan utbryta en formlig panik bland husägarna. Många av dem hålla sig uppe blott på kredit. Var skolà de ta räntorna ifrån, om arbetarna, och sannolikt också många butiksägare, till följd av den långa kampen med bästa vilja icke bli i stånd att betala den till 1 oktober förfallande kvartalshyran? Så frågar man sig i deras kretsar i ängslig spänning. Hyrorna äro oerhört höga i Stockholm. För 500 kronor får man här knappt en tvårumslägenhet, 600 till 700 och mer måste man betala för att kunna bo någorlunda anständigt med en liten familj. Hyrorna betalas här i allmänhet kvartalsvis och man kan tänka sig, hur svårt det måste bli för mången arbetare, som nu under hela augusti och kanske i veckor däröver är och kommer att vara utan arbete, att fullgöra sina förpliktelser. Och ej lättare kommer det att bli för mången affärsinnehavare, vars varor till följd av den till det yttersta minskade köpkraften hos den stora massan av folket ej kunna finna någon avsättning. Penningmän spekulera då också på att för pris långt under de vanliga kunna förvärva hus av ägare, som ej mer veta varken ut eller in.

Organisationens flod svallet.

Forshaga: Efter demonstration till Hannäs 18 nya medl. i Sv. sågverksindustriarb.-förbundets avd. I lördags bildades en ny avd. av sågverksindustriarb.-förb. vid Brattforshyttan med ett 25-tal medl.

Karlshamn: Inom distriktet räknas nu c:a 280 nyorganiserade, därav 130 vid Strömma bomullsspinneri.

Ströms bruk: Medlemsantalet i härvarande fackföreningar har sedan stridens början betydligt ökats; i föreningen nr 48 med 23 nya medl.

Grebbestad: 23 medl. i den nybildade fackföreningen i Hafstensund.

Stridsfältet.

STRÖMSUND. Eftersom det i "Östersundsposten" uppgivits att vi här på platsen återupptagit arbetet kan meddelas att vi aldrig nedlagt det. Här finns nämligen ingen industri, endast en del hantverksmästare. Och vid bryggeriet kan man få strejkbrytare.

*

SPÅNGA. I Flysta hölls i fredags strejkmöte. 250 personer. Föredrag av hr Th. Källman. Entusiastisk stämning. Resolution mot borgerliga tidningar för all framtid, även "Sundbybergs och Solna Tidning". Även antogs en resolution för fortsatt rusdryckesförbud i 8 veckor efter strejken.

*

SUNDBYBERG. Skoarbetareförbundets avdelning 8 har beslutat hålla ut i striden och att bojkotta kapitalistpressen på orten och i Stockholm.

*

KATRINEHOLM. Sv. järnvägsmannaförbundets avdelning 55 har förutom extra uttaxering till storstrejken bidragit till strejkstyrelsen på platsen med 100 kr.

Till dato har återgått: vid snickerifabriken 16 av c:a 125 arbetare, vid Grönkvists mek. verkstad 22 av 84 arbetare utom pojkar.

•

Ställningen inom sågverksindustrin.

Vi ha mottagit följande:

Härmed en sammandragen rapport er konfliktläget t. o. m. 3:dje veckan ler storstrejkens utbrott.

Lockouten omfattar 86 arbetsplatser med 17,859 arbetare. Storstrejken omfattar 62 arbetsplatser med 6,404 arbetare. Summa 23,763.

Arbetet pågår å 32 arbetsplatser med 719 organiserade som ej nedlagt arbetet. Strejk- och blockadbrytare äro 1,200 (cirka 5 proc.) fördelade å 87 arbetsplatser.

Förbundet har under konflikten ökats med 5 avdelningar och 2,810 medlemmar.

För Sv. sågverksindustriarbetareförbundet:

O. Danielsson.

*

Återgängna i strejken.

SÖDERTÄLJE lördag. Vid möss- och gälsfabriken här hade arbetarna, som voro oorganiserade, under veckan återupptagit arbetet. I afton hade dessa arbetare möte och beslöto därvid **enhälligt** att åter gå ut i strejken och hålla ut, tills striden avbläses, samt att ej heller utföra något hemarbete.

*

MOTALA. Strejkmöte avhölls i fredags i Folkets Park. Över 600 personer närvoro och föredrag hölls av hr A. Weidenhaijn under livlig anslutning. Stämningen var entusiastisk och segervis.

*

SÖDERTÄLJE. Ett stort vällyckat strejkmöte hölls i går. 3,000 deltagare närvoro och inför dem höll under entusiastisk stämning, hr A. Weidenhaijn föredrag om strejkläget. Allt väl! Enighet och mäkmedvetenhet kännetecknade stämningen i Södertälje.

*

TUMBA lördag. 5 arbetare här ha blivit stämda för brott mot Akarpslagen. I övrigt allt väl! Ingen återgång, men enige kämpa striden ut!

*

SUNDBYBERG. Vid i går hållet strejkmöte talade hr E. Franzon över situationen på stridsfältet. Stämningen god och hållet livligt. Efter föredraget uppstod en liten diskussion med anledning av att några personer uppträda som strejkbrytare med utkörning av läskedrycker från Stockholms nya mineralvattenfabrik. Mötet beslöt enhälligt att bojkotta dessa varor, ävensom de kafeer och serveringar, som under tiden strejken pågår tillhandahålla läskedrycker från läskedrycksfabrikerna i Stockholm.

*

NYKÖPING lördag. Möten hölles här i går och i dag med 1,000 personer närvarande och tal av *red.* Alfr. Kämpe och agitator Einar Ljungberg. God stämning rådde. Centrala Arbetsgivarföreningens medlemmar ha inkallat sina arbetare gruppvis för att få dessa att återgå på måndag, men dessa ha som en man svarat: vi återgå då uppgörelse skett och lockouterna upphävts. Vi ha här hållit fästningen bra hittills och skola söka göra det fortfarande.

*

GÖTEBORG lördag. Alla i stadens tjänst anställda arbetare hade gemensamt möte på fredag kväll med föredrag av hr **Nils Adler** från Stockholm. Det beslöts enhälligt att hålla ut i kampen. En nio-mannakommitté tillsattes med uppdrag att tillse, att alla fack återgå gemensamt efter stridens slut och att inga medlemmar bli trakasserade. Ett protesttuttalande antogs mot den borgerliga pressen.

*

LILLA EDET lördag. Redaktör **Lindblad** har i dag besökt Lilla Edet och hållit möte med pappersbruksarbetarna. De strejkande äro fast beslutna att hålla ut. Fabriken hålles för syns skull i gång. Ett mindre antal arbetare, huvudsakligen äldre, gå i fabriken, men ha ingenting att göra. Röken i skorstenen är det huvudsakligaste.

*

GÖTEBORG lördag. De storstrejkande sågverksindustriarbetarna hade i afton familjefest med föredrag av fru **Kata Dalaström**. En ypperlig stämning rådde.

*

AVESTA fredag. Strejkmöte hölls här i e. m. och sedan gingo mötesdeltagarna ut för att se på strejkbrytarna vid bruket. Mycket folk var samlat, läsmannen i Krylbo och 20 man militär kallades till platsen, men någon kalabalk blev det inte. En arbetare blev anhållen för någon gammal förseelse, men annars intet polisingripande.

"Arbetarebladets" platsexpeditör Ax. Fryklén har blivit stämd för beträdande av fridlyst mark, ett fullständigt hopkonstruerat mål, efter som det är en vanlig gata av köpingen fastän händelsevis på brukets område.

*

Vid extra möte med avdelning I av Sv. hattarbetareförbundet på lördag beslöts, med anledning av att arbetsgivarna inom strä- och filthattsfabrikationen tillställt sina arbetare skrivelser om personligt samtal, att fortsätta striden, tills allmän uppgörelse sker. Vidare har avdelningen beslutat bojkotta A.-B. Pomrik tillverkningar, samt tidningarna "Aftonbladet" och "Stockholms-Tidningen" med avlägsnande.

*

Borgarnas vrede över storstrejken. Från Karlshamn skrives till "Svaret": Hela den borgerliga klumpen har här — som annorstädes — sammansvurit sig mot de strejkande. Kapitalistidningarna rasa och ljuga men bli till svar bojkottade av arbetarna. Som i sitt slag märkligt berättas det, att representanter för stadens banker haft sammanträde med affärsmännen och manat dessa att ej sälja på kredit till de strejkande. Handelsföreningen lär ha fattat beslut i samma riktning. Svaret härpå från de strejkande blir naturligtvis snar och enhällig anslutning till den kooperativa rörelsen.

Och så bör det svaras överallt!

Bojkott av borgarpressen! Fram för arbetarnas egna tidningar. Och in i den kooperativa rörelsen!

*

Hur Walden fårsina "hedersmän". Två järnvägsmän ha blivit vårvade som "arbetsvilliga" till Stockholms spårvägar, skrives till "Svaret" från Halmstad. De avreste i lördags från Halmstad. Som värvare tjänstgör en högre järnvägsfunktionär med biträde av en underhuggare.

Som bekant är hr Walden själv järnvägsman, f. d. stationsskrivare från Malmö. Men, järnvägsman! Må ingen, trots alla värvarees vackra löften, svika sina kämpande klassbröder. Skam över förrädarna!

*

I Solna avhölls på lördag storstrejksmöte vid Skytteholm med föredrag av hr **Viktorin** samt sång och musik. Följande resolution antogs enhälligt:

Medborgare i Solna, till ett antal av omkring 1,000 personer, samlade till möte den 28 aug. 1909, uttala härmed, att det är deras orubbliga beslut att kvarstå i storstrejken så länge Landsorganisationen så påbjuder. Vi uttala vidare vår protest mot de borgerliga tidningarnas hållning under konflikten och särskilt uttala vi ose för bojkott mot "Aftonbladet" och "Dagen", "Stockholms-Tidningen" och dess avläggare "Hvad nytt i dag".

Vår skarpaste protest uttala vi ämyo mot dem, som under nu rådande förhållanden betjäna sig av spårvagnarna, som föras utav "hedersmän", vilka således i sin mån motarbeta den nu pågående sociala stridens snara lösning. Vidare besluta vi att bojkotta A.-B. Pomrik tillverkningar samt understryka till sist det manifest i nykterhetsfrågan, som antogs å mötet i Horusberga hage.

*

Åter en dementerad Aftonbladslögn. Från Eds bruk skrives: Vi protestera på det bestämdaste mot "Aftonbladets" lögner om att fackföreningen vid Eds bruk skulle vara sprängd. Vi äro alltjämt 50 man, och vi svara för, att "A.-B." ej skall få glädjen se avdelningen upplöst.

Strejkutskottet.

*

En strejkbrytares öde. Från Halmstad meddelas, att en svårare olyckshändelse i onsdags inträffat vid Slottsmöllans textilfabrik i det att en av de där anställda arbetsvilliga vid smörjning rådade fastna i en axel. Han blev svårt massakrerad och döden torde ha följt ögonblicklligen.

*

Stockholms tullpackhusarbetarefackförening hade i fredags ett talrikt besökt möte å lokalen S:t Paulsgatan 17, n. b.

Mötet beslöt enhälligt godkänna Hornsbergs hage-mötets resolution angående allmänt rusdryckesförbud. Vidare beslöts att bojkotta de borgerliga tidningarna, särskilt "Stockholms-Tidningen" med "Hvad nytt" samt "Aftonbladet" och "Dagen". Även beslöts bojkotta A.-B. Pomrik tillverkningar på grund av att det bolaget nekar sina arbetare föreningsrätt.

23 nya medlemmar inskrevos. Sammanhållningen är god bland arbetarna, och alla äro beslutna att hålla ut, tills striden avbläses.

*

Stockholms brödutkörarefackförening beslöt på sitt extra möte på lördag att bojkotta A.-B. Pomrik och dess alster med anledning av att nämnda bolag kränkt arbetarnas föreningsrätt samt fortsätter sina tillverkningar med strejkbrytare. Även beslöts att för all framtid bojkotta tidningarna "Stockholms-Tidningen", "Hvad nytt i dag", "D. N.", "A.-B." och "Dagen" för deras uppträdande under storstrejken, där de avspeglat sig såsom varande kapitalets lejda drängar. Entusiasm och uthållighet präglar våra möten. Leve solidariteten!

*

Skam den som sviker!

NORRKÖPING lördag. Ett stort möte hölls här i dag, varvid antogs följande resolution:

Norrköpings strejkande arbetare, samlade till möte lördagen den 28 aug., besluta att fortsätta strejken intill meddelande från Landssekretariatet ingår om dess upphörande.

Samtidigt härmed protestera vi mot de män och kvinnor, som svikit solidariteten och gått över på arbetsgivarnas sida i denna så viktiga kamp, samt förklara dem som strejkbrytare, ifall de icke äter från och med måndagen den 30 aug. förena sig med de kämpande kamraterna inom alla fack.

Mötet ställer i sammanhang härmed en kraftig maning till varje arbetare, man och kvinna, att under söndagen den 29 aug. igångsätta en livlig agitation för att återvinna arbetarna å Lidingövägens Aktiebolaget, Holmens bruk m. fl. platser, där arbetet av fler eller färre arbetare återupptagits, om nödvändigheten av solidaritet.

Den som sviker nu i striden ådrager sig ett fruktansvärt moraliskt ansvar och alla hederliga arbetares förakt.

Motståndaren, hela kapitalistklassen, står enig mot arbetarna. I deras leder sviker ingen, hur mycket skamligare bära sig då icke de arbetare åt, som svika sina kamrater.

"Slut på striden."

Frih. Adelswärds förslag.

Vi lämna i dag på begäran plats för det av frih. Adelswärd i "Social Tidskrift" offentliggjorda förslaget till medling i den pågående stora konflikten. Det är ett aktstycke, som tillhör stridens historia och bör därför, även om förslaget till medling är från arbetarnas sida oantagligt, kunna vara av ett visst intresse för arbetarna att läsa.

Aktstycket lyder i sin helhet:

Den nu pågående väldiga striden mellan kapital och arbete berör icke allenast de stridförande. Liksom i ett verkligt krig undgår ingen samhällsmedlem inverkan av stridens faror och besvärligheter, och alla måste i större och mindre grad slutligen bidraga till krigskostnaderna.

Sveriges nationalförmögenhet är icke stor och vi ha icke råd att tjäna till experimentalfält för nya sociala stridsmetoder. Det vanvettiga i att med korslagda armar åse huru kapital och arbetskraft till miljoners värde dagligen rinna bort, är uppenbart — vi kunna bättre än så använda våra tillgångar.

Men det är icke nog med de enorma materiella förlusterna; värre är att ju längre striden fortgår, desto bittrare blir den, desto mer får den karaktären av klasskamp — och klasshatets sår äro sena att läka!

Var och en måste därför vara i hög grad intresserad av att få ett slut på striden, och därtill ett sådant slut, att den icke inom kort ånyo uppblossar.

Stridens orsaker.

För att bilda sig en föreställning om hufu detta skulle kunna ske, måste man söka för sig klargöra stridens orsaker, dess samolika följder och medlen att för framtiden i möjligaste mån undanröja anledningar till dess förnyande.

Jag har, liksom troligen de flesta andra, under dessa dagar försökt finna ett svar på dessa frågor, och då jag från olika håll uppmanats att utsäga min mening, vill jag nu, chura efter mycken tvekan, icke underlåta att göra det under förhoppning att därmed i någon mån kunna medverka till fångars lösning.

Min tvekan har till ster del berott på den ömtåliga ställning jag intar såsom ej ällv "part i målet". Det är tydligen för en arbetsgivare ytterst svårt, att se saken fullt objektivt. Då jag nu försöker att opartiskt bedöma frågan, kommer jag möjligen att säga saker eller framställa förslag, som ogillas av vissa arbetsgivare, och jag riskerar att av dessa bli stämplad såsom "osolidarisk". Detta kan så mycket lättare inträffa, som jag icke har någon föreställning om vilket slutmål, som arbetsgivarnas ledning för sig uppställt, då de uppgjorde planen för striden och genom att förklara lockout öppnade densamma. Lösningen endast av de konflikter, som voro den omedelbara orsaken till lockouten, är ett mål i och för sig så obetydligt, att det icke står i rimligt förhållande till stridens omfattning och kostnader.

Huvudgrunden till de dåliga arbetsförhållanden, som varit rådande under särskilt det sista årtiondet, och vilka blivit för både arbetsgivare och arbetare oldiliga genom de upphörliga arbetsavbrotten och stridorna, är, som alla vetenna, nya arbetsformer som produktionens övergång till storindustri medfört och de därmed sammanhängande förändrade sociala förhållandena. Det säges, att denna övergångsperiod hos oss förletett särskilt svåra former, och att arbetarrörelsen varit väldsammare och orsakat större svårigheter för arbetsgivarna och den nationella industrin här än i andra länder. Sannolikt är denna uppfattning överdriven. Olikheten torde egentligen ligga i att denna krisperiod inträtt senare hos oss än i de länder, där en stor industri långt tidigare funnits. England t. ex. har för årtionden tillbaka genomgått en liknande kris. För övrigt tror jag man tryggt kan påstå, att t. ex. i Frankrike arbetarförhållandena ingalunda äro bättre, utan snarare sämre än hos oss.

Den omedelbara orsaken till de synnerligen svåra förhållanden, som f. n. hos oss äro rådande, anser jag huvudsakligast ligga däri, att **formerna för arbetsavtalet** icke följt med utvecklingen, saknat nödig enhet och överensstämmelse, och icke motevara vad förhandenvarande förhållanden betänga.

Industriella avtal och kollektivavtal.

Det utvecklade föreningsväsendet är oförenligt med enkart individuella avtal och nödvändiggör kollektivavtal, avelutade mellan organisationerna genom dessas verkställande organ. Men det är detta man å ömse sidor ännu icke velat finna sig i. Man står inför en vändpunkt — antingen skall man återgå till den äldre uppfattningen och vidhålla det individuella avtalet såsom huvudsak eller ock ta steget fullt ut och erkänna kollektivavtalet mellan kraftiga väl organiserade föreningar såsom det väsentligaste och låta det individuella avtalet bli av underordnad betydelse, så att det t. o. m. endast undantagsvis behöver komma till användning.

Det nu vanliga s. k. kollektivavtalet är en blandning av de båda nu nämnda avtalsformerna och motsvarar icke vad ett verkligt kollektivavtal bör vara. Man måste hålla fast vid, att kollektivavtalet icke är ett arbetsavtal i vanlig mening, som förbinder viss arbetsgivare att ge arbete eller vissa arbetare att utföra sådant, utan kollektivavtalet fastställer endast de skyldigheter och rättigheter, de ordningsregler och de betalningsvillkor, efter vilka arbetet skall givas och utföras hos de arbetsgivare och av de arbetare, som tillhöra de organisationer, mellan vilka kollektivavtalet är avslutat. Kollektivavtalet har icke i denna egenskap mindre värde för uppnående och vidmakthållande av ordnade arbetsförhållanden. Men ett verkligt kollektivavtal måste därför vara avslutat mellan organisationerna genom dessas organ — styrelse eller fullmäktige — och dess bestämmelser böra så långt möjligt vara lika för alla, för vilka det skall tjäna till rättesnöre.

Nuvarande kollektivavtals brister.

Men så är icke nu förhållandet. I regel är kollektivavtalet avslutat mellan den enskilde arbetsgivaren och den lokala fackföreningen. Det är således ett mellanting mellan kollektivavtal och individuellt avtal. Huvudorganisationerna förbehålla sig i bästa fall granskning av det redan, ofta under trycket av en botande konflikt och efter uppslitande och långvariga förhandlingar preliminärt avslutade avtalet. Det ligger i sakens natur, att huvudorganisationens granskning av de hundratals avtal som föreläggas, icke kan bli ingående, och att endast i nödfall godkännande nekas och ärendet återförvisas till förnyade underhandlingar. Endast ett fåtal bestämmelser, däribland den viktiga om arbetets ledning, anställandet och avskedandet av arbetare och föreningsrätten skola nu efter av arbetsgivarföreningarna fastställt formulär finnas i varje kollektivavtal. Men i övrigt förete kollektivavtalen en brokig blandning av varierande bestämmelser, ofta oklart formulerade, tillkomna efter resp. arbetsgivares och fackförenings tycke och smak och stundom härledande sig av rent tillfälliga omständigheter. Under senare år ha vissa yrkesförbund börjat tillämpa för dess medlemmar generella bestämmelser, vilka dock i många fall kodock finnas för mycket spelrum för intagandet av olika bestämmelser i avtal, gällande för skilda arbetsplatser, där likvisst fullt likartade förhållanden äro rådande.

Och även i de jämförelsevis få fall, där yrkesförbunden ha ver för sig genomsamma bestämmelser för kollektivavtalen, saknas erforderlig överensstämmelse mellan de olika yrkesförbunden. Då slutligen härtill kommer, att det finns tre olika huvudorganisationer för arbetsgivarna och två särskilda huvudorganisationer för arbetarna, är det uppenbart, att brist på enhetlighet och reda måste råda med avseende på arbetsavtal inom landet, och att såsom en följd härav anledningar till konflikter äro stora och många.

Olikheter i kollektivavtalen.

Jag vill här anföra endast några exempel på bestämmelser, som måste förekomma i varje arbetsavtal, och där överensstämmelse i innehåll och formulering kunde finnas, men nu saknas.

I alla kollektivavtal bestämmes den ordinarie arbetstidens längd. Arbetstiden pr vecka visar emellertid enligt nu gällande avtal betydliga variationer, från 54 till 60 timmar pr vecka och t. o. m. utöver dessa gränser. Ännu större olikheter förekomma beträffande den dagliga arbetstidens längd och indelningen av arbetstid och måltidsraster. På samma plats och t. o. m. inom samma eller närbeslektade industrier förekomma sålunda enligt fastställda avtal väsentliga olikheter i arbetstid och tidsindelning. Fall förekomma t. o. m. att yrkesförbund för närbeslektade industrier för sina medlemmar gjort föreskrifter rörande samma sak, som avvika så, att de omöjligen kunna efterlevas, om frågavarande industrier — såsom faktiskt äger rum — bedrives av samma arbetsgivare på samma verkstadsområde med delvis samma arbetare. — Angående den vid övertidsarbete utgående förhöjningen av timlönen, en punkt, som vid löneuppgörelser ofta är svår att komma till enighet om, förekomma en mängd olika bestämmelser — såsom 25 eller 50 proc. ökning för den första timmen eller de 2 eller 3 första timmarna — 50, 75 eller 100 proc. ökning för söndagsarbete o. s. v. Likaså beträffande ersättning för olycksfall i och utom arbetet, fridagar, sjukhjälp, läkarvård och medicin o. d. Angående sättet och tiden för avlöningens utbetalande tillämpas ej heller några allmänt gällande regler.

Och slutligen det kanske viktigaste, avlöningens storlek, timlönen, eller såsom den i kollektivavtalen angives, minimitimpenningen. Jag tror, att man vid en jämförelse mellan minimitimpenningen i alla nu tillämpade kollektivavtal skulle finna hela skalan av örpn representerad mellan 15 öre och 75 öre, kanske t. o. m. utom dessa gränser, ja i enstaka fall bestämda till halvören.

Aro olikheterna motiverade?

Är nu en sådan variation i avtalens bestämmelser behövlig och nyttig?

Olikheterna i avtalens bestämmelser torde endast i undantagsfall ha tillkommit med anledning av att särskilda förhållanden på olika arbetsplatser nödvändiggjort dem. I regel bero de på tillfälligheter, på kompromisser under de lokala avtalsförhandlingarna, på bristande lönestatistik och slutligen på otillräcklig centralisation och aukteritet hos ledningen å ömse håll. De enskilda arbetsgivarna resp. de lokala fackföreningsavdelningarna ha icke tillräckligt underordnat sina individuella tycken och insikter för det gemensamma intresset och för betydelsen av överensstämmelsen i avtalen.

För att icke bli missförstådd, vill jag emellertid genast medgiva, att en pedantiskt genomförd absolut överensstämmelse mellan alla avtalsbestämmelser vore lika omöjlig som olämplig, särskilt beträffande minimilönerna. Vissa säregna förhållanden hos en del yrken och på en del arbetsplatser kunna nödvändiggöra vissa speciella bestämmelser. Men jag påstår, att överensstämmelsen kan med fördel vara vida större än nu är händelsen. Olikheterna böra höra till undantagen och överensstämmelserna till regela.

Vad särskilt arbetslönerna vidkomma, är det i vårt land, där levnadsomkostnaderna äro så olika på olika platser, självklart att avlöningarna rätta sig därefter. Vissa yrkesförbund ha också tagit hänsyn härtill och indelat landets arbetsplatser efter de olika levnadsomkostnaderna i särskilda grupper med lika tidlöner inom varje grupp. Att samma indelningsgrund i detta hänseende kan och bör tillämpas för alla kollektivavtal, torde icke kunna bestridas.

Det är vidare givet att arbete, som kräver olika yrkesskicklighet, berättigar till en förhållandevis olika betalning, liksom att såsongarbete måste betalas högre än ständigt fast arbete o. s. v. Men det finns däremot ingen rimlig anledning till att för samma eller i avseende på kravet på arbetarens förmåga eller skicklighet närbeslektat arbete minimitimpenningen skall utgå olika enligt kollektivavtal för det ena yrkesförbundet än för det andra, eller hos den ena arbetsgivaren än hos den andra. Detta är emellertid i stor utsträckning förhållandet; och om man jämför under sista tiden offentliggjorda uppgifter över timlöner, skall man finna fullkomligt oförklarliga olikheter i timlönen även för samma yrke; och t. e. m. i avtal, vilkas godkännande gjorts till villkor för lockoutens upphörande, förefinnas sådana olikheter.

Författarna av likartade kollektivavtal.

Det torde icke kunna bestridas, att den brist på överensstämmelse och enhetlighet av kollektivavtalen, som jag nu sökt påvisa, är den huvudsakliga orsaken till de många arbetskonfliktorna. Varje olikhet utgör en anledning till kadring och således också till twist.

Funnes däremot den av mig åsyftade likformigheten i grunderna för arbetsavtalen i hela landet för en avsevärd tidsperiod, vore därmed de egentliga anledningarna till arbetskonflikter undanröjda. Varje arbetare visste på förhand, då han tog arbete på en arbetsplats, under vilka villkor han komme att arbeta, och varje arbetsgivare kunde göra säkra beräkningar över sin tillverkning, då hon visste på vilka villkor han kunde få det behövliga arbetet utfört.

I detta sammanhang må framhållas, att med den styrka och utbredning organisationerna å ömse sidor nu ha, blove inom kort de mellan organisationerna överenskomna arbetsvillkoren ett allmänt bruk, som komme att efterföljas även av utom organisationerna stående arbetegivare och arbetare, ävensom av sådana organisationer, som på grund av särskilda förhållanden måste tänkas ha fristående kollektivavtal, såsom t. ex. järnvägarna.

Arbetsro vunnes och man behövde ej vid varje arbetsplats förnöta tiden med ändlösa underhandlingar om varje punkt i avtalet, då det mesta redan vore fastställt i kollektivavtalet mellan resp. huvudorganisationer och yrkesgrupper. För varje arbetsplats återstode endast att avtala om detaljbestämmelser, som av lokala förhållanden betingades och om sådana ackordspriser, som vore beroende av specialtillverkning och sålunda icke kunde intagas bland kollektivavtalets generella bestämmelser.

Det viktigaste fredsvillkoret.

Om således säkraste medlet att få varaktigt bättre arbetsförhållanden är likformigheet och överensstämmelse i kollektivavtalen, måste också målet för den nu pågående striden vara fastställandet av så beskaffade avtal. Det förnämsta fredsvillkoret bör alltså bli överenskommelsen om sådana avtal. Slutes freden blott på grundvalen av att förlikning träffas om de konflikter, som voro den omedelbara orsaken till stridens uppträdande eller skjest, så att det nuvarande systemet eller rättare systemlösheten beträffande kollektivavtalens bestämmelses tillbakaträdande

Till alla Sveriges organiserade arbetare,

i synnerhet ungdomsklubbarnas medlemmar på landsbygden på Stockholms spårvägsfunktionärer härmed ställa en maning att se upp med alla strejkbrytare-värvare och för befolkningen i eder ort göra klart det orätta uti att låta sig lockas till antagande av tjänst vid spårvägsbolagen eller över huvud taget någon stans alle under den pågående konflikten.

Kamrater, ni veta ju och ni skola säkerligen kunna meddela eder omgivning att vi gått ut i denna strid endast av solidaritet mot övriga kämpande klassbröder, men att spårvägsbolagen i Stockholm göra allt som i deras förmåga står att omforma denna strid till en f ö r e n i n g s r ä t t e s t r i d. I detta sitt förehavande stödjas de på allt sätt av överklassen och många äro de högt uppsatta män som mer eller mindre direkt tagit parti för spårvägsbolagen och hjälpt dem till erhållande av "arbetsvilligt" folk. Även de obetydligaste borgare söka hålla sig framme för att på ett eller annat sätt ingripa i denna strid.

Så länge dessa herrars ingripande endast bestod däruti, att de uppträdde som förare och konduktörer var detta ej ägnat att inge farhågor därför att vi mycket väl förstoda att de ruskiga höstkvällarna med ty åföljande förkylningar och snuva skulle snart dämpa deras iver. Detta tyckas vederbörande själva också ha insett och därför inrikta de nu hela sin energi på anskaffande av arbetsvilliga ur arbetarklassen. Ett förfaringssätt som därvid mycket användes är, att grosshandlaren-aktieägaren skriver till sina affärsförbindelser i landet med uppmaning att upplysa personer i sin kundkrets att nu finnes det förmånliga platser för dem själva eller deras söner om de vilja resa till Stockholm och anmäla sig till grosshandlanden den och den.

De som nappa på kroken bli av grosshandlaren hänvisade till spårvägsbolagen, där de få underteckna personliga kontrakt i vilka stipuleras dels en betalning av kr. 3:60 pr dag dels ock att bolagen har rätt att innehålla ett belopp av 300 kr. som garanti att vederbörande icke ingår i någon förening. Vidare mottages icke betygsavskrifter utan endast originalbetyg, vilka vederbörande vägra att återlämna för den händelse att sökanden finner platsen mindre tilltalande och vill lämna den.

För att stävja denna trafik behöva det motagitation och det är därför som vi vända oss till eder, kamrater landet runt, med denna maning!

Kamrater! Vi hoppas på edert kraftigaste bistånd i denna strid!

Kamrater, om möjligt, ej en enda man mera till spårvägsbolagen i Stockholm!

Med brodersälsning:

Strejkkommitten.

---

kvarstår också oförminskade orsakerna till nya tvister.

Frågan är då, om ett sådant fredsvillkor är praktiskt genomförbart.

Såvitt det är mig bekant, bestrider ingen av de ledande männen på någondera sidan, att den av mig föreslagna åtgärden vore något nödig och nyttig. Den huvudinvändning, som anföres, är att den eftersträvade likformigheten i avtalens bestämmelser anses vara något, som endast så småningom kan arbeta sig fram och som icke kan åstadkommas på en gång genom omedelbara åtgärder efter en uppställd plan. Mig förefaller denna uppfattning alldeles oriktig, och det synes mig däremot vara otänkbart, att inom en överskådlig tid få fram likformignet mellan avtal, uppgjorda av en mängd olika personer eller styrelser, utan någon gemensam plan till rättesnöre. Tillämpningen kan väl, om man så vill, ske så småningom i den mån nu gällande avtal utlöpa, men utarbetandet av och överenskommelsen om de generella kollektivavtalen måste äga rum i ett sammanhang för såväl huvudorganisationer som yrkesförbund.

Vapenvila för att ernå varaktig fred.

Ett enastående tillfälle att genomföra detta och att förmå de enskilda individerna eller smågrupperna att ge efter på sin självbestämningsrätt till förmån för det allmänna bästa, ges genom den nu pågående striden. Det största hindret för denna plans genomförande ligger däri, att icke nödiga förarbeten och utredningar äro gjorda, och att tillräckligt material för dylik utredning saknas. Det vore alltså otänkbart, att uppehålla arbetsnedläggelsen ända tills nu föreslagna fredsvillkor föreläge i detalj utarbetade.

Men varför icke göra som i verkliga krig — avsluta ett stillestånd på viss tid, grundat på en överenskommelse om principerna för det definitiva fredsslutet? Detta uppskov med utsikt till grundligt utarbetade villkor för en varaktig fred synes mig vida att föredraga framför en i hast tillkommen ofullständig uppgörelse, som lämnar olösta frågor efter sig, vilka ge anledning till förnyade tvister och strider.

Det material, som erfordras, kan endast anskaffas genom statistik över alla förekommande bestämmelser i nu gällande kollektivavtal och över arbetslönerna i synnerhet. Denna statistik finns delvis i ett av k. kommerskollegium utgivet arbete och kan lätt erhållas fullständigare dels ur avtalen, dels ur arbetsgivarnas räkenskaper, såvsäkt beträffande de verkliga arbetsförtjänsterna.

Allsidig utredning om arbetsvillkoren.

Det har ofta framhållits och knappast någonsin bestritts, att en tillförlitlig statistik över arbetslöner och förhållanden, som inverka på arbetsvillkoren, är en absolut nödvändig förutsättning för att åstadkomma rättvise och över huvud taget erdnade arbetsförhållanden. Utan tillförlitliga statistiska uppgifter saknas de nödvändiga fasta hållpunkterna för en lönereglering eller en avtalsuppgörelse. Och likväl har beklagligtvis från arbetsgivarhåll denna fråga emfattats med föga intresse. Arbetarna å sin sida äro icke i besittning av det nödiga materialet för en riktig statistik, utan från detta håll äro deras uppgifter ofta byggda på enstaka fall och gränssiffror, som generaliserats. Det synes därför nödvändigt, att arbetsgivarföreningarna åläggas sina medlemmar att lämna behövliga statistiska uppgifter vice åtminstone lämna obegränsad tillgång till det därför behövliga materialet.

Är det då möjligt att inom rimlig tid utföra det erforderliga utredningsarbetet? Ja, om viljan är god å ömse håll, torde det kunna gå. Det gäller egentligen blott att erhålla tillräcklig arbetskraft. Båda sidornas organisationer ha ju numera ett icke ringa antal tjänstemän med erfarenhet på ifrågavarande område, vilkas tid hittills till största del tagits i anspråk för avtalsförhandlingar och biläggande av konflikter. Under stillestandstiden skulle detta slags arbete icke behöva komma i fråga. Dessutom kan säkerligen tillfällig arbetskraft anställas, och statens förlikningsmän torde vara lika intresserade för som villiga att deltaga i detta arbete. Kostnaderna bli säkerligen icke ringa, men sannolikt skulle den utgift, som Sv. Arbetsgivarföreningen har för en eller annan dag av storstrejken, mer än väl räcka till att betäcka dessa kostnader och pengarna bleve säkerligen bättre använda.

Det nya kollektivavtalets innehåll.

Det kollektivavtal jag åsyftar skulle komma att bestå av tre avdelningar:

1. Bestämmelser om arbetspris gällande för hela landet;
2. Bestämmelser, arbets- och ackordspris gällande för yrkesförbund och betingade av för yrket säregna förhållanden;
3. Bestämmelser, timlöner och ackordspriser gällande endast för viss arbetsplats, beroende på speciella förhållanden å densamma.

Avtalen avslutas mellan resp. huvudorganisationer och yrkesförbund för verderbörande arbetsgivare och föreningsavdelning. Alla avtal avfattas på tryckta formulär och gälla för samma tidsperiod och med samma uppsägningstid som mellan huvudorganisationerna överenskommits.

Vid ackordsarbete användes i största möjliga utsträckning det amerikanska premieringssystemet, d. v. s. ett ide- i stället för direkt penningackord. Detta system har överallt där det använts visat sig synnerligen tillfredsställande och man undanröjer härigenom tvistefrågan om garanterad timlön vid ackordsarbete.

Är misstron mot kollektivavtalen befogad?

Mot den utstruckta betydelsen och värdet av kollektivavtalet tala de avtalsbrott, som med anledning av storstrejken förekommit. Det är helt naturligt, att dessa ingivit många arbetsgivare misstro mot denna avtalsform och bringat dem att hellre önska en återgång till det oskrivna individuella avtalet med därav följande bestämmande av arbetslönen uteslutande med ledning av tillgång och efterfrågan på arbetskraft. Jag tror det vore förhastat och beklagligt, om de brutna avtalen ledde till en sådan tillbakagång. Föreningsrörelsen, som nödvändiggör kollektivavtal, skulle i alla fall icke upphöra, om den ock hämmades i sin utveckling, och ett frångående av kollektivavtalen innebure blott att man finge kvar de gamla olägenheterna och finge börja om hela arbetar- och avtalsfrågan på nytt. Man torde icke heller böra uteslutande döma kollektivavtalet av den erfarenhet man hittills haft av detsamma i den outvecklade och ofullständiga form, i vilket det förekommit. Avtalsbrotten ha skett under exceptionella förhållanden, då samhällslivets normala funktioner upphävts. De få visserligen därmed ingalunda försvaras, åknappast förklaras, men man torde dock vara berättigad förutsätta, att avtalsbrott under normala förhållanden icke skola förekomma.

Förutsättningar för kollektivavtalen.

En förutsättning för effektiva kollektivavtal är emellertid starka organisationer med centraliserade verkställande organ. De nuvarande organisationerna ha visat sig starka utåt, men svaga inåt. En orsak till sådan svaghet hos arbetarorganisationen är dess blandade egenskap av politisk och fackorganisation. Det steg, som tagits i riktning mot upphörandet av den politiska egenskapen, måste därför tagas fullt ut. Det ligger något rättsvidrigt i majoritetens beslutanderätt över minoritetens politiska åskådningssätt, och ungsocialismens utbredning inom fackföreningarna gör systemet än mer ohållbart även sedan reservationsrätten införts.

En annan svaghetsorsak utgör den obegränsade rösträtten inom fackföreningarna. Ungdomar, utan ansvarskänsla och erfarenhet, vilka ha allt att vinna, intet att förlora, ha rätt till lika, och ha i realiteten ofta större inflytande än de mognade männen. Den terrorism, som härigenom faktiskt inom många fackföreningar utövas av de yngre och sämre elementen, kan endast verka till skada för arbetarna själva och för ordnade avtalsförhållanden. Borttagandet av rösträtten eller åtminstone en väsentlig inskränkning av densamma för icke till myndig ålder komna medlemmar, torde alltså få betraktas såsom nödvändig.

Arbetsgivarorganisationens svaghet ligger i, att den f. n. består av tre oberoende av varandra arbetande huvudorganisationer, mellan vilka bättre samförstånd vid vissa tillfällen hade varit önskvärt. Ett sådant förhållande kan icke annat än menligt inverka på arbets- och avtalsförhållandena i allmänhet. Då de två mindre organisationerna egentligen äro yrkesförbund, torde en sammanslagning vara jämförelsevis lätt genomförd.

Tidpunkten inne för fredsarbetets påbörjande.

Den pågående striden har nu nått sin kulmen, sedan järnvägsstrejken uteblivit och lantarbetarstrejken icke kan tänkas få någon avsevärd betydelse. Rätta ögonblicket torde då vara inne att parterna sammanföras till energiska fredsunderhandlingar, innan endera parten blivit alldeles tillintetgjord.

Förr eller senare måste arbetet komma att återupptagas. Intill dess detta sker, blir — om intet göres för att påskynda stridens slut — händelsernas sannolika utveckling den, att arbetarna, tvingade av nöd och umbäranden, så småningom återgå till arbetet, i samband varmed arbetarorganisationen sönderfaller i småföreningar, och disciplinen inom arbetarlägret försvagas. Den hittillsvarande ordningen och lugnet, som från alla sidor väckt erkännande och beundran, kan icke längre upprätthållas, utan efterföljes av oordningar och oroligheter. Organisationernas å ömse sidor oerhörda ekonomiska uppoffringar ha gjorts utan nyttigt resultat. Industrin gör förluster, icke blott omedelbara utan sådana som bli kännbara för en lång tid framåt i samma grad avbrottet i verksamheten blir långvarigt, och av dessa förluster få arbetarna i andra hand sin dryg andel genom minskade arbetstillfällen.

Sedan storstrejken sålunda avslutas kvarstår emellertid lockouten, vilken t. o. m. enligt ursprungliga programmet kan betydligt utvidgas och vara avslutande är beroende på Sv. Arbetsgivarföreningens ultimatum beträffande de konflikter, som vore lockoutens anledning.

Av allt att döma kommer striden under sådana förhållanden att räcka länge än, och på enstaka arbetsplatser att fortfara långt sedan arbetet i allmänhet åter upptagits. Och ju längre striden varar, ju flera utomstående arbetsvilliga som antagits, desto svårare blir uppgörelsen.

Frågan är då, om det kan anses vara något att vinna på, att låta händelserna ha sin gång och driva saken därhän. Har samhället, ha de svenska näringarna någon fördel av att efter striden arbetsgivarna möta en förbittrad, uthungrad arbetarskara och en mängd små fackföreningar med vilka striderna änyo, om ej förr så säkerligen om ett eller annat år, måste upptagas? Är ett sådant magert resultat värt de enorma materiella uppoffringar, som det orsakat? Redan det avbrott i rörelsen, som nu ägt rum, kommer nog att länge kännas efter och följderna komma att visa sig i fattigdom och ökad emigration, minskad omsättning och arbetslöshet. Det blir en given förlust för alla och fördel för ingen! Säkerligen börja de stridande på båda sidor att märka, att det är vårt rimliga eftergifter å ömse håll, för att få ett snart slut på det olidliga och onaturliga tillståndet.

En bestående fred.

Det gäller då, för att uppnå en bestående fred, att fredsvillkoren bli hovsamma och under inga förhållanden få karaktären av hämnd. Det är ett bättre förhållande mellan arbetsgivare och arbetare än det nuvarande som måste åstadkommas, och man gör väl i att å båda håll komma ihåg det välkända ordspråket — att "det är icke ens fel när två träta".

Det skulle sålunda vara synnerligen ofördelaktigt om arbetarorganisationen krossades eller splittrades. Såsom förut visats, är det i stället högst önskvärt, att denna organisation vinner i styrka inåt och att dess verkställande organ och huvudledning får större auktoritet och handlingsfrihet.

Någon generell höjning eller sänkning av arbetslönerna kan det icke heller bli tal om, men däremot en genomgående och grundlig reglering av densamma efter grundsatsen att likvärdigt arbete under i övrigt lika förhållanden lika betalas. Såväl höjningar som sänkningar måste således förekomma och de, som å båda sidor därigenom drabbas av en tillfällig olägenhet, måste finna sig däri.

Arbetsro och säkrare inkomster.

Det är sant, att det i betraktande av nuvarande ekonomiska depression är svårt för industrin att betala de under högkonjunkturen uppdrivna arbetspriserna. Men kan blott lugn och trygghet för några år framåt vinnas, kunna nog de högre arbetslönerna bibehållas. Arbetslönen är för övrigt icke den enda faktorn i produktionskostnaden, för många industrier icke ens den viktigaste. Under en period av arbetsfred beredes möjlighet för industrin till tekniska och administrativa förbättringar, som medföra arbetsbesparing. Den industri, som saknar naturliga förutsättningar, eller som är efterbliven med avseende på maskinella anordningar och arbetsledning, kan icke begära, att alltjämt fortleva genom att betala låga arbetslöner.

De oerhörda kostnader, som de ständiga arbetsstriderna och arbetsavbrotten medföra, och som under ordnade arbetsförhållanden kunde besparas, motsvara säkerligen skillnaden i de från ena sidan för höga och från andra sidan för låga ansedda arbetslönerna.

Å andra sidan är det sant, att, som från arbetaresidan framhålles, levnadskostnaderna stigit i så hög grad, att arbetarna haft ringa vinst av de höjda arbetspriserna. Genom arbetsfred beredes emellertid för arbetarna en jämnare och i genomsnitt större årsinkomst, även med bibehållandet av samma arbetspriser, och avgifterna till organisationerna få för arbetarnas ekonomi ett större värde, då de såsom i England kunna användas till sjuk- och arbetslöshetsunderstöd o. dyl. i stället för till strejkbidrag. Lugn på arbetsmarknaden kan också otvivelaktigt bidraga till en direkt minskning i priset på vissa livsförnödenheter.

Sammanfattning av förslaget till fredsvillkor.

Med den uppfattning om striden och dess lösning jag nu sökt framställa är det klart, att de konflikter, som varit den synbara och omedelbara orsaken till lockouten av mig endast kunna tillmätas en underordnad betydelse. Från båda sidor har också erkänts, att de kvarstående tvistepunkterna icke röra principfrågor, och i övrigt icke äro av betydenhet. Då man måste antaga, att förlikningsmännen gjort sitt yttersta för att finna en rättvis lösning, borde båda parterna kunna enas om att tills vidare godkänna förlikningsmännens förslag.

Såsom en sammanfattning av det ovan anförda, framställer jag nedanstående förslag, vilket, om det också icke skulle kunna sin helhet genomföras, måhända dock kan tjäna till utgångspunkt för en slutlig uppgörelse:

1. Nu pågående lockout, strejk, blockad och bojkott upphäves.
2. Nu oavgjorda eller under tiden till den 1 april 1910 uppkommande konflikter biläggas enligt förlikningsmännens förslag.
3. Arbetet återupptages på alla arbetsplatser och utestängda eller strejkande arbetare återfå sina gamla platser i den mån arbetstillgång finnes. Under strejken fast anställda arbetare få icke, i avsikt att beröda plats för strejkande, avskedas och ej av arbetskamrater trakasseras.
4. För åstadkommande av för hela landet och alla yrken gällande kollektivavtal med så långt möjligt överensstämmande och likformiga allmänna bestämmelser och löner, påbörjas omedelbart härför erforderlig utredning, och utarbetas en fullständig och tillförlitlig statistik över nu gällande avtalsbestämmelser och arbetspriser. Detta arbete verkställes och bekostas av arbetsgivareorganisationerna.
5. Delegerade utses till lika antal från båda sidornas huvudorganisationer och upptaga till förhandling och överenskommelse alla de bestämmelser som i kollektivavtalen skola intagas, med stöd av det material som av i punkt 4 omnämnda utredning och statistik erhålles och i den mån sådant hinner utarbetas.
6. Arbetsgivareorganisationerna förbinda sig:

d e l s att nu och allt framgent föra en möjligast fullständig och tillförlitlig lönestatistik;

d e l s att hava en gemensam huvudorganisation eller ett gemensamt verkställande organ.

7. Arbetareorganisationerna förbinda sig att vidtaga sådan ändring i föreningsstadgarna:

a t t rösträtten inskränkes för omyndiga föreningsmedlemmar och

a t t huvudorganisationens verkställande organ erhåller befogenhet att ingå bindande avtal.

8. Såsom grunder för de blivande kollektivavtalen överenskommes:

a) a t t arbetslönerna regleras efter den principen, att likvärdigt arbete under lika förhållanden betalas lika, att variationerna i minimitimlönerna inskränkas och ingen generell vare sig höjning eller sänkning av de nuvarande minimilönerna får äga rum;

b) a t t ackordsprislistor såväl generella sådana för vissa yrken som speciella för vissa arbetsplatser utarbetas efter den grundsats, att medelgod arbetare skall på ackordsarbete kunna uppnå större förtjänst än efter minimitimpenning. Minimitimpenning garanteras icke vid ackordsarbete enligt sålunda fastställda prislistor, men amerikanskt premiesystem tillämpas i största möjliga utsträckning;

c) a t t nu gällande bestämmelser angående arbetets ledning och föreningsrätten bibehållas och givas en förtydligande och enhetlig formulering;

d) a t t avtalen skola avslutas mellan resp. huvudorganisationer, yrkesförbund och arbetareförbund för resp. arbetsgivare- och fackföreningsavdelningar;

e) a t t avtalsslutande organisationer under avtalstiden icke få förklara lockout, strejk, blockad eller bojkott, eller med penningar understödja medlem som trots avtalets bestämmelse inställt arbetet;

f) a t t ändringar och tillägg till avtalen, som på grund av ändrade förhållanden kunna erfordras under avtalstiden, få göras endast om vederbörande parter äro därom ense;

g) a t t avtalen skola gälla till den 1 mars 1915 samt därefter ytterligare ett år i sänder, såvida icke uppsägning av någondera parten sker ett år före avtalstidens utgång;

h) a t t för avgörandet av tvist angående kontraktets tolkning eller annan uppstående meningsskiljaktighet skall finnas stående medlings- och skiljenämnder.

9. I kraft varande kollektivavtal få tillämpas till bestämd utlöpningstid.

10. Kollektivavtal utarbetade efter enligt punkt 8 överenskomna grunder skol föreligga färdiga den 1 mars 1910. Om icke avtalen blivit definitivt antagna för 1 april 1910 äro båda sidornas organisationer fria ånyo upptaga den nu avbrutna lockouten och strejken.

Det förefaller sannolikt, att det avbrott i striden, som detta förslag avser, icke skall behöva bliva endast tillfälligt, utan definitivt och framdeles övergå i en varaktig fred. Skulle likväl striden behöva återupptagas får man åtminstone då ett klart och betydelsefullt mål att strida för. Huvudsaken är — striden må bli lång eller kort — att man icke vid dess slut står inför samma eller sämre förhållanden än vid dess början.

Atvidaberg i augusti 1909.

Theodor Adelswärd.

Möten och sammanträden.

Typografiska Föreningen har extra sammanträde i morgen kl. 11 f. m. i Folkets Hus' A-sal.

— I Hufvudsta anordnas strejkmöte på Folkets Hus' festplats (Ingentingsskogen) i dag kl. 2 e. m. Tal, musik och sång.

— Guldsmedsarbetare! Obs. annons om måndag.

— Elektriska montörföreningen. De arbetslösa, som önska understöd innevarande vecka, torde anmäla sig före måndag kl. 5 e. m.

— L. M. Ericssons verkstadsklubb avhåller möte söndag kl. 10 f. m., sal A. Verkstadspersonalen avhåller möte kl. 1 midd. samma dag och ställe.

— Logen Sät Göran av N. O. V. har möte Tunnelgatan 14, 2 tr., i afton kl. 8. Strejkande fritt medlemskap.

— Stockholms Hyrverkarbetarefackförening avhåller möte måndagen den 30 kl. 10 f. m. i Folkets Hus, sal F.

— Stockholms vedhandelsarbetarefackförening avhåller möte måndagen den 30 kl. halv 3 e. m. i Folkets Hus, sal E.

— Stockholms textilarbetarefackförening har möte i Liljeholmens Folkets Hus på måndag kl. 11 f. m.

— Sporrongs verkstadsklubb har möte på måndag kl. 9 f. m. å vanlig plats.

— Smedernas Mariaklubb sammanträffar i Tantolunden, musikpaviljongen, måndag kl. 11 f. m.

— Alla orgelarbetare träffas på måndag kl. 4 å vanligt ställe.

— A.-B. Clausens arbetares verkstadsklubb sammanträder å rörarbetarnas expedition på tisdag kl. 11 f. m.

— Stockholms byggnadssnickarefackförening har strejkmöte i Folkets Hus' C-sal på måndag kl. halv 11 f. m.

— Elektriska montörer, som arbeta hos Allm. elektriska A.-B:s filial i Stockholm torde ovillkorligen infinna sig till möte å förbundsexpeditionen på måndag kl. 8 f. m.

— Friluftsfest anordnas i dag av norra logerna av N. G. T. O. vid Söderbrunn, strax utanför Roslagstull.

— Hamburgerbryggeriets arbetareklubb avhåller extra möte måndagen den 30 aug. kl. halv 3 e. m., sal F.

— Elektriska montörföreningen avhåller extra möte i C-salen söndagen den 29 aug. kl. 3 e. m. Ytterst viktiga frågor.

— Stockholms ölutkörarebiträdesfackförening har extra möte måndag 30 aug. Infinnen eder alla, både organiserade och oorganiserade.

— Amatörmusiker! Repetition måndag kl. 2,30, Folkets Hus, sal D.

— Stockholms mineralvattenfabriksarbetarefackförening har sammanträde måndagen den 30 aug. kl. 10 f. m. i Folkets Hus, sal M.

— Samtliga Stockholms stads arbetare som äro boende uti stadens arbetarebostadshus kallas till sammanträde på måndag kl. 11 f. m. i Folkets Hus' D-sal. Hyreskontrakten gälla som inträde.

*

OBS.! För de flesta möten gälla:
Medlemsbok bör alltid medtagas.
Nya medlemmar vinna inträde.

Sthlm 1909. Fackföreningarnas Tr.-A.-B.